

ZMIANA NR 10 ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KRAJU MORAWSKO- ŚLĄSKIEGOR

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ OBSZARU

CZEŚĆ A

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (SEA)

Ocena oddziaływania koncepcji na środowisko zgodnie z ustawą nr 100/2001 Dz.U. o ocenie oddziaływania na środowisko naturalne oraz o zmianie niektórych powiązanych ustaw, w brzmieniu późniejszych zmian.

WRZESIEŃ 2025

A-SPEKTRUM s.r.o.

ZAMAWIAJĄCY

Moravskoslezský kraj (Kraj Morawsko-Śląski)

28. října 2771/117

702 00 Ostrava

ORGAN SPORZĄDZAJĄCY

Krajový úřad Moravskoslezského kraje (Úřad Krajský Kraje Moravsko-Śląského)

Odbor kultury a územního plánování (Wydział Kultury i Planowania Przestrzennego)

28. října 2771/117

702 00 Ostrava

WYKONAWCA

Institut regionálních informací, s.r.o. (Instytut Informacji Regionalnych, sp. z o.o.)

Chládkova 898/2,

616 00 Brno

uprawniony architekt w dziedzinie planowania przestrzennego, świadectwo Czeskiej Izby Architektów (ČKA)

AUTOR OPRACOWANIA OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO:

A-SPEKTRUM, s.r.o.,

Polní 692/9,

373 71 Rudolfov

posiadacz świadectwa kwalifikacji zawodowych do sporządzania dokumentacji i opracowań zgodnie z § 19 ustawy nr 100/2001 Dz.U., w brzmieniu obowiązującym, świadectwo nr:
z dnia 1.6.1993 r., przedłużenie nr: z dnia 25.8.2021 r.

WSPÓŁPRACA:

, osoba uprawniona do oceny oddziaływania na sieć Natura 2000 w rozumieniu § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, w brzmieniu późniejszych zmian, świadectwo nr

Ph.D., A-SPEKTRUM, s.r.o.,

Institut regionálních informací, s.r.o.

Institut regionálních informací, s.r.o.

Institut regionálních informací, s.r.o.

Institut regionálních informací, s.r.o.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	4
ZAŁĄCZNIKI	6
WYKAZ SKRÓTÓW.....	7
WPROWADZENIE.....	8
1. Zwięzłe podsumowanie treści i głównych celów ocenianej Zmiany nr 10 ZZP KMŚ oraz jej powiązania z innymi koncepcjami.....	16
1. 1. Zwięzłe podsumowanie treści dokumentacji i głównych celów Zmiany nr 10 ZZP KMŚ	16
1. 2. Powiązanie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ z innymi koncepcjami	16
1. 3. Podsumowanie rozdziału	27
2. Ocena powiązania ocenianej Zmiany nr 10 ZZP KMŚ z celami ochrony środowiska przyjętymi na poziomie międzynarodowym, unijnym i krajowym	29
Metodyka oceny.....	29
Koncepcje i strategie ogólnokrajowe.....	30
Koncepcje i strategie krajowe	35
2. 1. Tematyka ochrony środowiska oraz określenie referencyjnych ram oceny	37
3. Dane dotyczące aktualnego stanu środowiska na obszarze objętym opracowaniem oraz jego przewidywanego rozwoju w przypadku braku wdrożenia ocenianej Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.	38
3. 1. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem.....	38
3. 2. Klimat i powietrze.....	39
3. 3. Wody powierzchniowe i podziemne.....	44
Obszary wrażliwe i narażone	50
Susza.....	51
3. 4. Środowisko geologiczne	51
Warunki geologiczne	51
Geomorfologia i środowisko geologiczne	52
Obszary górnicze, tereny pogórnice, obszary osuwiskowe oraz chronione obszary złożowe.....	53
3. 5. Grunty rolne (zasób gruntów rolnych - ZPF).....	54
3. 6. Lasy (grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu).....	56
3. 7. Różnorodność biologiczna, biota.....	58
Różnorodność biologiczna – flora	64
Różnorodność biologiczna – fauna	65
Migracja	68
3. 8. Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze.....	68

3. 9.	Przyroda – obszary szczególnie chronione, ważne elementy krajobrazu (VKP), NATURA 2000 i drzewa pomnikowe.....	75
	Pomniki przyrody	75
	NATURA 2000.....	76
	Ważne elementy krajobrazu (VKP)	76
	Drzewa pomnikowe	77
	System terytorialny stabilności ekologicznej.....	77
	Współczynnik stabilności ekologicznej (KES).....	78
3. 10.	Dziedzictwo kulturowe, architektoniczne i archeologiczne, dobra materialne	78
3. 11.	Ludność i higiena środowiska	80
4.	Charakterystyki środowiska, które mogą podlegać istotnemu oddziaływaniu w wyniku wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.....	83
4. 1.	Analiza komponentów	83
4. 2.	Analiza przestrzenna.....	87
	ISTNIEJĄCE OBCIĄŻENIA TERENU – LIMITY	87
4. 3.	Podsumowanie rozdziału	93
5.	Aktualne problemy i zjawiska środowiskowe, na które może znacząco oddziaływać wdrożenie ocenianej Zmiany nr 10 ZZP KMŚ w szczególności w odniesieniu do obszarów szczególnie chronionych, ich stref ochronnych, obszarów mających znaczenie europejskie (EVL) i obszarów specjalnej ochrony ptaków.....	94
6.	Ocena istniejących i przewidywanych oddziaływań proponowanych wariantów analizowanej dokumentacji planistycznej lub jej projektu inwariantnego, w tym oddziaływań wtórnych, synergicznych, kumulatywnych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, trwałych i przejściowych, pozytywnych i negatywnych. Ocenie podlegają oddziaływania na ludność, zdrowie ludzi, różnorodność biologiczną, faunę, florę, glebę, zasób gruntów rolnych (ZPF) oraz grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu, środowisko geologiczne, wodę, powietrze, klimat, dobra materialne, dziedzictwo kulturowe, w tym dziedzictwo architektoniczne i archeologiczne, oraz oddziaływania na krajobraz, łącznie z analizą zależności między wskazanymi komponentami w ramach przeprowadzanej oceny.	101
6. 1.	Ocena koncepcji Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na środowisko	101
	Metodyka oceny.....	101
	Definicja monitorowanych oddziaływań	102
	Sposób oceny – skala intensywności oddziaływania	103
6. 2.	Ocena	104
6. 3.	Ocena oddziaływań kumulatywnych i synergicznych	108
6. 4.	Podsumowanie rozdziału	122

7.	Porównanie stwierdzonych lub przewidywanych oddziaływań pozytywnych i negatywnych według poszczególnych wariantów rozwiązania lub wariantu inwariantnego w porównaniu ze stanem obecnym oraz ich ocena. Zrozumiały opis zastosowanych metod oceny, wraz z ich ograniczeniami.	128
7. 1.	Zrozumiały opis zastosowanych metod oceny, wraz z ich ograniczeniami.....	128
7. 2.	Ograniczenia zastosowanych metod oceny.....	128
7. 3.	Ocena	130
7. 4.	Podsumowanie rozdziału	133
8.	Opis proponowanych środków i działań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację wszystkich zidentyfikowanych lub przewidywanych znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko.	134
8. 1.	Środki o charakterze koncepcyjnym.....	140
8. 2.	Środki przestrzenne.....	140
8. 3.	Środki projektowe.....	141
8. 4.	Podsumowanie rozdziału	144
9.	Ocena sposobu uwzględnienia celów ochrony środowiska przyjętych na poziomie międzynarodowym, unijnym lub krajowym w ocenianych dokumentach planistycznych oraz ich zastosowania przy wyborze rozwiązania, w tym ewentualnie przy wyborze najwłaściwszego wariantu.	145
9. 1.	Podsumowanie rozdziału	146
10.	Ocena potencjalnych transgranicznych oddziaływań dokumentacji planistycznej na środowisko	147
11.	Zbiorne rozpatrzenie wymagań zgłoszonych w stanowisku właściwego organu do projektu wytycznych lub do projektu wytycznych zmiany dokumentacji planistycznej, albo w opinii zgodnie z § 71a ust. 2, § 71d ust. 4 lit. c) lub § 71e ust. 5 lit. e).	149
11. 1.	Rozpatrzenie wymagań wynikających ze stanowiska Ministerstwa Środowiska RCz	149
12.	Projekt wskaźników monitorowania oddziaływania ocenianej dokumentacji planistycznej na środowisko	153
13.	Projekt wymagań dotyczących podejmowania decyzji na wyznaczonych terenach i w korytarzach z punktu widzenia minimalizacji negatywnych oddziaływań na środowisko	156
14.	Streszczenie nietechniczne powyższych informacji	159
15.	Wnioski końcowe, w tym propozycja stanowiska	167
16.	Wykaz materiałów źródłowych, danych i literatury	170

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 Ocena obszarów i korytarzy

WYKAZ SKRÓTÓW

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny (Agencja Ochrony Przyrody i Krajobrazu)
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav (Czeski Instytut Hydrometeorologiczny)
ČR	Republika Czeska
EIA, OOS	Environmental Impact Assessment – ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko
UE	Unia Europejska
EVL	obszar o znaczeniu europejskim;
CHOPAV	obszary ochronne naturalnej retencji wód powierzchniowych
CHKO	park krajobrazowy
ČS	czerwona księga
o.k.	obręb katastralny
KMŚ	Kraj Morawsko-Śląski
MŚ RCz	Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej
NATURA 2000	system obszarów chronionych mający na celu ochronę najrzadszych i najbardziej zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i najrzadszych siedlisk przyrodniczych w Unii Europejskiej.
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
OP	strefa ochronna
OOP	akt o charakterze ogólnym
ORP	urząd gminy o poszerzonych uprawnieniach
OZE	odnawialne źródła energii
OSO	obszar specjalnej ochrony ptaków
PUPFL	grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu
PZP RCz	Polityka zagospodarowania przestrzennego Republiki Czeskiej
Dz.U.	dziennik ustaw
SEA	Strategic Environmental Assessment – ocena oddziaływania koncepcji na środowisko
SOB	obszar szczególnie
SPP	Strategiczny Park Przedsiębiorczości
SZ	ustawa budowlana, ustawa nr 283/2021 Dz.U. (obowiązująca od 1.01.2024 r.)
TUZ	trwały użytek zielony
ÚAP	materiały analityczne dotyczące uwarunkowań przestrzennych
MPZP	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
ÚPD	dokumentacja planistyczna
ÚSES	Terytorialny system stabilności ekologicznej system terytorialny stabilności ekologicznej
VKP	istotny element krajobrazu
VVURÚ	ocena oddziaływania na zrównoważony rozwój obszaru
ZCHD	gatunek szczególnie chroniony
ZCHÚ	obszar szczególnie chroniony
ZOPK	ustawa nr 114/1992 Dz.U., o ochronie przyrody i krajobrazu
ZPF	zasób gruntów rolnych
ZZP	Zasady zagospodarowania przestrzennego
ŽP	środowisko (naturalne)

WPROWADZENIE

Zasady zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego zostały wydane w dniu 22.12.2010 r. w formie aktu o charakterze ogólnym i weszły w życie 4.2.2011 r. Obecnie w kraju morawsko-śląskim obowiązują Zasady zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego w brzmieniu po wydaniu Aktualizacji nr 1, 2a, 2b, 3, 4, 5, 6, 7, 8a i 8b, które weszły w życie 4.10.2024 r. W trakcie procedury zatwierdzania i wydania znajdują się zmiany nr 9 i 11 ZZZP KMS.

W dniu 7.3.2024 r. Sejmik Kraju Morawsko-Śląskiego podjął uchwałę nr 15/1683 o przystąpieniu do sporządzenia Aktualizacji nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego (dalej również: Zmiana nr 10 ZZZP KMS) w trybie uproszczonym zgodnie z § 42a–42b ustawy nr 183/2006 Dz.U., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz prawie budowlanym (ustawa budowlana), w brzmieniu późniejszych zmian, w powiązaniu z § 334a ust. 2 ustawy nr 283/2021 Dz.U., ustawa budowlana, w brzmieniu późniejszych zmian, na wniosek Ministerstwa Przemysłu i Handlu RCz.

Przedmiotem opracowania Zmiany nr 10 ZZZP KMS jest w skrócie wyznaczenie terenu dla Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej (SPP), wyznaczenie korytarzy powiązanej infrastruktury transportowej i technicznej, ewentualnie ich modyfikacja, wyznaczenie terenu dla ochrony przeciwpowodziowej oraz przesunięcie ponadregionalnego korytarza ekologicznego.

Zakres oceny

Ocena oddziaływania Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego (dalej również: Zmiana nr 10 ZZZP KMS) na środowisko (dalej również „dokumentacja SEA” lub „ocena”) została sporządzona w zakresie określonym w Załączniku nr 4 ustawy budowlanej oraz stanowiska Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej dotyczącego konieczności przeprowadzenia oceny projektu Zmiany nr 10 ZZZP KMS pod kątem oddziaływania na środowisko, z dnia 26.2.2024 r., sygn.: MZP/2024/710/816.

Ocena została opracowana na podstawie przedłożonego projektu koncepcji Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego do konsultacji społecznych zgodnie z § 111 ust. 5 w związku z § 93 ustawy budowlanej, przygotowanego przez: Instytut regionalnych informacji, s.r.o., głównego projektanta: Ing. arch. Michala Hadlača.

Organem sporządzającym Zmianę nr 10 ZZZP KMS jest Odbor kultury a územního plánování Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (Wydział Kultury i Planowania Przestrzennego Urzędu Krajowego Kraju Morawsko-Śląskiego).

Formalnie Zmiana nr 10 do ZZZP KMS, wydana w formie aktu o charakterze ogólnym, jest podzielona zgodnie z wymogami ustawy budowlanej i ustawy nr 500/2004 Dz.U., Kodeks administracyjny, z późniejszymi zmianami, na część wiążącą (normatywną) i część uzasadnienia. Obszarem objętym opracowaniem jest ta część kraju morawsko-śląskiego, na której wprowadzane są zmiany. Zmiana nr 10 ZZZP KMS jest opracowywana, uzgadniana i uchwalana wyłącznie w zakresie zmienianych części, zgodnie z § 108 ust. 1 ustawy budowlanej.

Procedura oceny Zmiany nr 10 ZZZP KMS opiera się na projekcie Metodyki oceny oddziaływania PZZP RCz oraz ZZZP na środowisko, przygotowanej przez Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej w reakcji na wyrok NSA nr 1 Ao 7/2011-526 z dnia 21.6.2012 r., na mocy którego uchylono akt o charakterze ogólnym Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju południowomorawskiego. Ponadto, podstawę stanowią nowe wytyczne metodyczne pod nazwą: Podręcznik SEA – Ocena oddziaływania dokumentów planistycznych na środowisko i inne powiązania; Jednolite procedury i wymagania w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne, opublikowane w Biuletynie Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej (zeszyt 2, rocznik XXXVII).

Ocena Zmiany nr 10 ZZP KMŚ została przeprowadzona na podstawie **przedstawionego projektu koncepcji zmiany** oraz zgodnie z **rozwiązaniem inwariantnym**. Ocenie poddano całą treść części normatywnej Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, która podlegała zmianie, zgodnie z opisem w części tekstowej projektu zmiany:

D.I.2. Transport kolejowy

W art. 29e do tabeli, przy budowie **DD3**, dodaje się tekst:

Wymagania dotyczące zagospodarowania terenu

- Stworzenie warunków przestrzennych dla koordynacji publicznej infrastruktury transportowej oraz publicznej infrastruktury technicznej na potrzeby połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej.

E.I.1. Transport drogowy

Zmiany w art. 36 (**DS104**):

- w pierwszym ustępie, w drugim zdaniu, po słowach „obwodnicą oraz” wstawia się tekst: „wzdłuż terenu przeznaczonego dla Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej”,
- w sekcji Szerokość korytarza, w pierwszym punkcie szerokość korytarza dochodzi do zmiany na 300–600 m,
- w sekcji Wymagania dotyczące zagospodarowania terenu po pierwszym punkcie zostają dodane następujące punkty:
 - ⇒ Stworzenie warunków przestrzennych dla połączenia drogowego Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej z drogą krajową I/67 oraz autostradą D1.
 - ⇒ Stworzenie warunków przestrzennych dla koordynacji publicznej infrastruktury transportowej oraz publicznej infrastruktury technicznej na potrzeby połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej.
 - ⇒ Stworzenie warunków dla ochrony przeciwpowodziowej Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej.
- w części Kryteria i warunki podejmowania decyzji dotyczących możliwych wariantów w obszarze wyznaczonego korytarza zostają dodane następujące punkty:
 - ⇒ Koordynacja z planowanym przedsięwzięciem budowy linii kolei dużych prędkości Ostrawa–Svinov – granica RCz/RP (Katowice) – korytarz DD2, zarówno w zakresie inwestycji głównej, jak i inwestycji towarzyszących oraz wynikających z niej przebudów infrastruktury technicznej i transportowej.
 - ⇒ Koordynacja z przebiegiem ponadregionalnego korytarza ekologicznego NRBK674.
- w sekcji Zadania w zakresie planowania przestrzennego zostaje dodany następujący punkt:
 - ⇒ W ramach doprecyzowania korytarza w MPZP Lutyni Dolnej należy rozwiązać zagadnienie wyznaczenia przedmiotowego korytarza z uwzględnieniem przebiegu ponadregionalnego korytarza ekologicznego NRBK674.

Zmiany w art. 38:

- w sekcji Zadania w zakresie planowania przestrzennego do tabeli z obszarami i korytarzami dodano następujący wiersz:

Ozn. zakresu	Nazwa budynku + charakterystyka	Dotyczy gminy	Terytorium katastralne
DS160	Droga dla tymczasowego połączenia Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej z autostradą D1 Szerokość korytarza: - 300–400 m	Lutynia Dolna	Lutynia Dolna

E.I.2 Transport kolejowy

Zostaje dodany nowy art. 43m o następującej treści:

43m DD111 – Bocznica kolejowa dla połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej

Korytarz jest wyznaczony w powiązaniu z istniejącą linią kolejową nr 320.

Szerokość korytarza zostaje ustalona na

⇒ **100 m** na całym odcinku jego wyznaczenia.

Wymagania dotyczące zagospodarowania terenu

- ⇒ Stworzenie warunków dla połączenia Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej z korytarzem kolejowym linii nr 320 oraz stacją kolejową w Dzieńmorowicach.
- ⇒ Stworzenie warunków przestrzennych dla koordynacji publicznej infrastruktury transportowej oraz publicznej infrastruktury technicznej na potrzeby połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej.

Zadania w zakresie planowania przestrzennego

W ramach doprecyzowania korytarza w MPZP gmin objętych opracowaniem stworzenie warunków do zapewnienia koordynacji przestrzennej z pozostałymi terenami i korytarzami wyznaczonymi w ZZP KMŚ.

E.III.1. Zaopatrzenie w wodę

Po tytule podrozdziału zostaje dodany tekst: „i odprowadzanie ścieków.”

Zostaje dodany nowy art. 66b o następującej treści:

66b. TV101 – Przewód dla odprowadzania podczyszczonych ścieków z terenu Strategicznego Parku Przedsiębiorczości Lutyni Dolnej do rzeki Olzy

Korytarz prowadzony jest z terenu Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej w kierunku północnym, do rzeki Olzy.

Szerokość korytarza zostaje ustalona na

⇒ **100 m** na całym odcinku.

Wymagania dotyczące zagospodarowania terenu

- ⇒ Stworzenie warunków dla odprowadzania podczyszczonych ścieków z terenu Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej do rzeki Olzy.

Kryteria i warunki podejmowania decyzji dotyczących możliwych wariantów w obszarze wyznaczonego korytarza

⇒ Koordynacja z przebiegiem ponadregionalnego korytarza ekologicznego NRBK674.

Zadania w zakresie planowania przestrzennego

W ramach doprecyzowania przedmiotowego korytarza w MPZP Lutyni Dolnej należy rozwiązać kwestię wyznaczenia korytarza z uwzględnieniem przebiegu ponadregionalnego korytarza ekologicznego NRBK674.

E.III.2. Ochrona przeciwpowodziowa

W art. 68 do tabeli Pozostałe tereny i korytarze o znaczeniu ponadlokalnym zostaje dodany następujący wiersz:

Ozn. zakresu	Nazwa budynku + charakterystyka	Dotyczy gminy	Terytorium katastralne
VH114	Tereny przeznaczone na ochronę przeciwpowodziową Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej Powierzchnia ok. 97 ha Wymagania dotyczące zagospodarowania terenu - Stworzenie warunków dla ochrony przeciwpowodziowej Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej. - Stworzenie warunków do realizacji ponadregionalnego korytarza ekologicznego NRBK674.	Lutynia Dolna	Lutynia Dolna
			Wierzniowice

E.IV. Obszary przeznaczone pod działalność gospodarczą

Do podrozdziału zostaje dodany art. 71dd o następującej treści:

71dd. VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej

Teren przeznaczony pod zabudowę na potrzeby realizacji Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej.

Powierzchnia

⇒ ok. 280 ha

Wymagania dotyczące zagospodarowania terenu

⇒ Stworzenie warunków przestrzennych dla lokalizacji przedsięwzięć służących przede wszystkim produkcji i magazynowaniu ogniw bateryjnych oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z elektromobilnością, produkcją komponentów lub zespołów technologicznych dla odnawialnych źródeł energii, produkcją półprzewodników lub projektów z nimi powiązanych, z etapową realizacją zgodnie z rozdziałem N.

Kryteria i warunki podejmowania decyzji dotyczących możliwych wariantów na wyznaczonym terenie

- ⇒ Strategiczny Park Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej będzie połączony z ponadlokalną siecią komunikacyjną (autostrada D1) oraz z nową boczną koleją prowadzącą ze stacji kolejowej w Dzieńmorowicach.
- ⇒ Tymczasowe połączenie z autostradą D1 zostanie zapewnione w ramach korytarza DS160.
- ⇒ Docelowe połączenie z autostradą D1 zostanie zapewnione poprzez drogę krajową I/67 w ramach korytarza DS104.
- ⇒ Połączenie drogowe Wierzniowic z Lutynią Dolną, wraz z poprowadzeniem infrastruktury technicznej, zostanie zapewnione w przebiegu drogi III/46812.
- ⇒ Ochrona przeciwpowodziowa Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej zostanie zagwarantowana w ramach obszaru przeznaczonego pod zabudowę VS106, w ramach korytarza infrastruktury transportowej DS104, w ramach obszaru gospodarki wodnej VH114 oraz w obrębie ponadregionalnego korytarza ekologicznego NRBK674.

Zadania w zakresie planowania przestrzennego

- ⇒ Doprecyzowanie przebiegu przedmiotowego obszaru w MPZP Lutyni Dolnej.
- ⇒ Optymalizacja rozwiązań infrastruktury publicznej w powiązaniu z lokalizacją strefy rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym Strategiczny Park Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej.
- ⇒ Wyznaczenie obszarów zieleni i innych rozwiązań krajobrazowych (zielony pas ochronny) oddzielających korytarze nowej infrastruktury technicznej i transportowej oraz obszar Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej od zabudowy mieszkalnej (w szczególności części gminy Wierzniewice).
- ⇒ Dostosowanie przebiegu lokalnego systemu terytorialnego stabilności ekologicznej w związku ze zmianą przebiegu ponadregionalnego korytarza ekologicznego NRBK674.

J.I. Budynki użyteczności publicznej

W art. 105a do tabeli Infrastruktura gospodarki wodnej – ochrona przeciwpowodziowa zostaje dodany następujący wiersz:

Ozn. ICP w ZPP	Nazwa budynku + charakterystyka	Dotyczy gminy	Terytorium katastralne
VH114	Tereny przeznaczone na ochronę przeciwpowodziową Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej	Lutynia Dolna	Lutynia Dolna Wierzniewice

K.I. Doprecyzowanie przebiegu obszarów i korytarzy

Do tabeli dla gminy Lutynia Dolna zostają dodane następujące tereny i korytarze: DS160, DD111, VH114 i VS106.

Z projektu Zmiany nr 10 ZPP KMS zatem w części graficznej dokumentu zostają ujęte następujące nowo wyznaczone lub zmodyfikowane tereny i korytarze:

- DS104 – I/67 Bogumin – Karwina
- DS160 – Droga dla tymczasowego połączenia Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej z autostradą D1
- DD111 – Bocznica kolejowa dla połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej
- TV101 – Przewód dla odprowadzania podczyszczonych ścieków z terenu Strategicznego Parku Przedsiębiorczości Lutyni Dolnej do rzeki Olzy
- VH114 – Tereny przeznaczone na ochronę przeciwpowodziową Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej
- VS106 – Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej – teren przeznaczony pod budowę Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej

Ponadto oceniono treść Zmiany nr 10 ZPP KMS, która podlegała zmianie, jednak nie została ujęta w części tekstowej projektu, ponieważ znajduje odzwierciedlenie wyłącznie w części graficznej projektu zmiany:

- zmiana przebiegu ponadregionalnego korytarza ekologicznego NRBK674.

Opinia

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (Urząd Krajski Kraju Morawsko-Śląskiego, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa) w swojej opinii nr MSK 27794/2024 z dnia

20.2.2024 r. wskazał, że projekt Zmiany nr 10 ZZP KMŚ może mieć znaczący wpływ na przedmiot ochrony lub integralność obszarów mających znaczenie europejskie (EVL) oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków na obszarze właściwości terytorialnej Urzędu Krajowego Kraju Morawsko-Śląskiego. W związku z tym określono konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszary mające znaczenie europejskie (EVL) i obszary specjalnej ochrony ptaków zgodnie z § 45i ust. 2 ustawy nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, w brzmieniu późniejszych zmian (dalej również „ocena NATURA”). Ocenę tę sporządził Mgr. Zdeněk Frélich, osoba uprawniona do oceny oddziaływania na sieć Natura 2000 w rozumieniu § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U., w brzmieniu późniejszych zmian, świadectwo nr MZP/2024/630/2390.

Podstawy oceny

Uchwałą Rządu Republiki Czeskiej z dnia 6 marca 2024 r. nr 157 w sprawie przygotowania projektu Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej wyrażono zgodę na rozpoczęcie przygotowania projektu Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej (dalej: „przedsięwzięcie”), w pierwszej kolejności, choć nie wyłącznie, z przeznaczeniem pod projekt inwestycji o wysokiej wartości dodanej.

Sejmik Kraju Morawsko-Śląskiego uchwałą nr 15/1683 z dnia 7 marca 2024 r. zdecydował o przystąpieniu do sporządzenia Aktualizacji nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego w trybie uproszczonym, zgodnie z § 42a–42b ustawy nr 183/2006 Dz.U. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz prawie budowlanym, w brzmieniu późniejszych zmian, w powiązaniu z § 334a ust. 2 ustawy nr 283/2021 Dz.U., ustawy budowlanej, w brzmieniu późniejszych zmian, na wniosek Ministerstwa Przemysłu i Handlu Republiki Czeskiej.

W Republice Czeskiej brakuje przygotowanych, dużych stref dla strategicznych inwestorów, co powoduje, że państwo czeskie traci na konkurencyjności w porównaniu z krajami sąsiednimi. Tak rozległy strategiczny park przedsiębiorczości ma jednak swoje specyficzne uwarunkowania, mogące nieść zarówno pozytywne oddziaływania i **korzyści**, jak i negatywne **oddziaływania** na różne aspekty funkcjonowania społeczeństwa, gospodarki, środowiska oraz innych obszarów. Nieodczownie dojdzie do zmian w zagospodarowaniu terenu, które wymagają wzajemnej koordynacji.

Ocena SEA koncentruje się wyłącznie na oddziaływaniach (zarówno pozytywnych, jak i negatywnych) na środowisko, które stanowią, nie zawsze jednoznacznie postrzegany, jeden z aspektów jakości życia, a podczas samego procesu oceny nie uwzględnia korzyści wynikających z realizacji SPP dla regionu, gospodarki czy rozwoju ekonomicznego. Uwzględnianie takich korzyści nie należy do zakresu oceny SEA.

Ostateczna decyzja oraz określenie warunków, wymagań, środków oraz działań zapewniających realizację Przedsięwzięcia, w oparciu o pogłębioną analizę problematyki, ocenę oczekiwanych oddziaływań i korzyści w poszczególnych obszarach, a także debatę publiczną z udziałem ekspertów oraz społeczeństwa, należą do kompetencji centralnych organów administracji państwowej.

Materiały źródłowe

Przy opracowaniu Oceny oddziaływania Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego na środowisko wykorzystano w maksymalnym możliwym zakresie aktualny stan wiedzy oraz dostępne dane i materiały, znane w momencie przygotowywania opracowania. Są to w szczególności:

- Kočvara R.: Ocena oddziaływania poważnej ingerencji wraz z propozycjami środków służących wyeliminowaniu lub ograniczeniu negatywnych oddziaływań – Strategiczny Park Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej (12/2024)
- Kuras T.: Ocena oddziaływania koncepcji zgodnie z § 45i ustawy 114/1992 Dz.U. – Strategiczny Park Przemysłowy w Lutyni Dolnej (12/2024)
- AQE advisors, a.s., 4ct s.r.o.: Studium oddziaływania dla lokalizacji SPP Lutynia (10/2024)
- SWECO: Dokumentacja dla strefy Lutynia – Techniczne studium wykonalności, 11/2024

1. ZWIĘZŁE PODSUMOWANIE TREŚCI I GŁÓWNYCH CELÓW OCENIANEJ ZMIANY NR 10 ZZP KMŚ ORAZ JEJ POWIĄZANIA Z INNYMI KONCEPCJAMI

1.1. ZWIĘZŁE PODSUMOWANIE TREŚCI DOKUMENTACJI I GŁÓWNYCH CELÓW ZMIANY NR 10 ZZP KMŚ

1.2. POWIĄZANIE ZMIANY NR 10 ZZP KMŚ Z INNYMI KONCEPCJAMI

Przy opracowaniu Oceny oddziaływania Zmiany nr 10 ZZP KMŚ zwrócono uwagę na możliwe istotne dokumenty branżowe, koncepcje i strategie zawierające wymagania w zakresie ochrony środowiska i zdrowia publicznego. W zestawieniu poniżej, w niniejszym rozdziale, przedstawiono powiązania istotnych koncepcji i strategii krajowych, krajowych, a także międzypaństwowych i unijnych ze Zmianą nr 10 ZZP KMŚ. Rozdział 2 poświęcony jest wybranym konkretnym celom i priorytetom w zakresie ochrony środowiska oraz zdrowia publicznego, przyjętym w wskazanych koncepcjach i strategiach oraz ich relacji względem Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.

Oceniane koncepcje i strategie ogólnokrajowe:

- Polityka zagospodarowania przestrzennego RCz (tekst jednolity obowiązujący od 1.3.2025)
- Krajowy program ochrony przyrody i krajobrazu RCz na lata 2020–2025
- Polityka środowiskowa RCz 2030 z perspektywą do 2050
- Strategia ochrony różnorodności biologicznej RCz 2016–2025
- Krajowy program redukcji emisji RCz – aktualizacja 2023
- Ramy strategiczne RCz 2030 (aktualizacja 2024)
- Strategia rozwoju regionalnego RCz 2021+
- Krajowa koncepcja energetyczna RCz – aktualizacja 2015
- Krajowy plan działań na rzecz rozwoju energetyki jądrowej w RCz (2015)
- Raport dotyczący adaptacji Republiki Czeskiej do zmian klimatu 2025
- Krajowy plan Republiki Czeskiej w zakresie energetyki i klimatu – aktualizacja 2024
- Polityka ochrony klimatu w RCz (2017)
- Krajowy plan gospodarowania dorzeczem Odry na lata 2021–2027
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym w dorzeczu Odry na lata 2021–2027
- Koncepcja ochrony przeciwpowodziowej w RCz z wykorzystaniem środków technicznych i zbliżonych do naturalnych (2010)
- Koncepcja ochrony przed skutkami suszy na terytorium RCz na lata 2023–2027
- Polityka surowcowa RCz w zakresie surowców mineralnych i ich źródeł (2017)
- Polityka surowców wtórnych RCz na lata 2019–2022 (2019)
- Krajowy plan gospodarki odpadami RCz na lata 2015–2024 z perspektywą do 2035, aktualizacja 2022
- Strategiczne ramy rozwoju ochrony zdrowia w Republice Czeskiej do 2030 roku (dalej: „Zdrowie 2030”)
- Koncepcja rozwoju obszarów wiejskich na lata 2021–2027

Oceniane koncepcje i strategie krajowe:

- Strategia rozwoju kraju morawsko-śląskiego 2019–2027;
- Plan gospodarowania dla dorzecza Górnej Odry 2021–2027;
- Plan gospodarowania dla dorzecza Morawy i dopływów Wagu 2021–2027;
- Program poprawy jakości powietrza dla strefy morawsko-śląskiej – CZ08Z, aktualizacja 2020, wraz ze środkami wspierającymi PZKO 2020+ (styczeń 2021);

- Program poprawy jakości powietrza dla aglomeracji Ostrawa/Karwina/Frydek-Mistek CZ08A, aktualizacja 2020, wraz ze środkami wspierającymi PZKO 2020+ (styczeń 2021 r.);
- Strategia adaptacji kraju morawsko-śląskiego do skutków zmian klimatu (styczeń 2020);
- Koncepcja strategii ochrony przyrody i krajobrazu kraju morawsko-śląskiego – aktualizacja 2006
- Koncepcja rozwoju infrastruktury transportowej kraju morawsko-śląskiego (luty 2008);
- Plan gospodarki odpadami kraju morawsko-śląskiego na lata 2016–2026;
- Plan rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej kraju morawsko-śląskiego (raport zbiorczy 2004, ostatnia aktualizacja 12/2024);
- Regionalna koncepcja energetyczna kraju morawsko-śląskiego na lata 2020–2044;

Oceniane koncepcje i strategie międzypaństwowe

Kraj morawsko-śląski graniczy z Rzeczpospolitą Polską. Partnerstwo kraju morawsko-śląskiego i Polski oraz ich współpraca realizowane są na poziomie międzynarodowym w ramach tzw. euroregionów. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w **Euroregionie Śląsk Cieszyński**, którego celem jest koordynacja, w formie rekomendacji i propozycji, środków oraz działań dotyczących rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturalnego obszaru objętego współpracą oraz ich powiązań z programami przygotowywanymi i realizowanymi przez właściwe organy regionów przygranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej, Republice Słowackiej oraz odpowiednie instytucje w pozostałych państwach UE. Wyznaczony obszar po stronie czeskiej: Karwina, Czeski Cieszyn, Bogumin, Jablunków, w Polsce: Strumień, Skoczów, Cieszyn, Wisła, Ustroń, Jastrzębie-Zdrój. Jednym z celów euroregionu, wynikającym ze statutu, jest rozwiązywanie wspólnych problemów w zakresie ekologii i ochrony środowiska. Euroregion nie posiada odrębnie opracowanej **Strategii**, w której określono by wspólne cele w poszczególnych obszarach tematycznych.

Oceniane koncepcje i strategie unijne

- Ramy polityki klimatycznej i energetycznej do 2030 r.
- Konwencje w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego
- Europejski Zielony Ład

Na potrzeby oceny zastosowano następującą skalę:

3	bardzo silne (bezpośrednie) powiązanie	Koncepcja lub strategia zawiera lub odzwierciedla konkretne impulsy, wymagania lub przedsięwzięcia, które w sposób jednoznaczny wiążą się z koniecznością zmiany zagospodarowania przestrzennego, wymagającej rozwiązania w ZZP poprzez wyznaczenie obszaru lub korytarza. Uwzględnienie w obowiązującej PZP RCz lub ZZP jest warunkiem koniecznym dla realizacji danej koncepcji.
2	silne (bezpośrednie) powiązanie	Koncepcja lub strategia nie określa jednoznacznie zdefiniowanych wymagań dotyczących zmiany zagospodarowania przestrzennego. Jej odzwierciedlenie w ZZP następuje w formie priorytetów, wymagań lub warunków (ustalenia słowne), ewentualnie jest możliwe do realizacji poprzez inne instrumenty planowania przestrzennego. Realizacja koncepcji nie jest bezpośrednio uzależniona od obowiązującej PZP RCz lub ZZP.
1	słabe, pośrednie powiązanie	Koncepcja lub strategia nie zawiera impulsów, wymagań ani zamierzeń bezpośrednio powiązanych z częścią „projektową” ZZP, jednak

		wyказuje pośredni związek z daną koncepcją i stanowi podstawę do uzasadnienia konkretnych propozycji w Zmianie nr 10 ZZP KMS.
0	bez powiązania	Koncepcja lub strategia nie zawiera ani nie odzwierciedla konkretnych impulsów, wymagań ani przedsięwzięć, które wymagałyby uwzględnienia w ramach ZZP (nie oznacza to, że dane kwestie nie zostały już ujęte w obowiązujących ZZP, jednak nie są one przedmiotem Zmiany nr 10 ZZP KMS).

Koncepcje i strategie	Powiązanie Zmiany nr 10 ZZP KMS z daną koncepcją/strategią
Polityka zagospodarowania przestrzennego RCz	3
Polityka zagospodarowania przestrzennego Republiki Czeskiej stanowi kluczowy dokument strategiczny dotyczący długoterminowego planowania i zarządzania zagospodarowaniem przestrzennym Republiki Czeskiej. Celem Polityki zagospodarowania przestrzennego RCz (PZP RCz) jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju przestrzennego, zgodnie z zasadami ochrony środowiska, wspierania wzrostu gospodarczego oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Dokument koncentruje się na kluczowych obszarach, takich jak rozwój infrastruktury, ochrona zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego, wzmocnienie spójności regionalnej oraz adaptacja do zmian klimatu. Polityka zagospodarowania przestrzennego określa priorytetowe obszary rozwoju, w tym obszary rozwojowe, osie rozwoju oraz obszary o cechach szczególnych. Priorytety te obejmują m.in. zapewnienie dostępności i wysokiej jakości infrastruktury transportowej, rozwój infrastruktury energetycznej oraz działania na rzecz ochrony i poprawy jakości środowiska. Dokument definiuje również konkretne zadania i odpowiedzialności ministerstw oraz innych centralnych organów administracji publicznej, które mają zapewnić realizację wyznaczonych celów. PZP RCz wyznacza Obszar o cechach szczególnych Region Karwiński SOB4, a obszar objęty opracowaniem leży również w Metropolitalnym Obszarze Rozwoju OB2 Ostrawa. Powodem wyznaczenia tego obszaru jest w szczególności konieczność naprawy negatywnych skutków wcześniejszej działalności gospodarczej, związanych z nadmierną eksploatacją zasobów naturalnych oraz silnym obciążeniem przemysłowym, które doprowadziły do obecnego okresu spowolnienia i stagnacji. Kolejnym powodem jest zatem konieczność poprawy sytuacji społecznej w regionie oraz rozwinięcia jego potencjału gospodarczego. Ramy te obejmują konieczność przeanalizowania możliwości lokalizacji strefy przemysłowej o powierzchni ok. 100–200 ha, w tym również sprawdzenia możliwości wykorzystania terenów poprzemysłowych (brownfield). Należy również uwzględnić plany rozwoju sieci drogowej oraz kolei dużych prędkości (TEN-T) zawarte w PZP RCz. W obszarze o cechach szczególnych konieczne jest, w zakresie możliwym w ramach planowania przestrzennego, tworzenie warunków przestrzennych sprzyjających poprawie jakości powietrza, z uwzględnieniem programów poprawy jakości powietrza, a także dążenie do minimalizacji negatywnych oddziaływań na środowisko, krajobraz i zabudowę. Istotnym wymaganiem jest również ochrona terenów przeznaczonych na publicznie dostępne pasy zieleni, odpowiednie do nieskomplikowanych form krótkotrwałej rekreacji, rozwój drzewostanów oraz zapewnienie ciągłości krajobrazu. PZP RCz zawiera jednoznaczne wymóg, który musi zostać odzwierciedlony w ZZP. Zmiana nr 10 ZZP KMS spełnia ten wymóg poprzez wyznaczenie odpowiednich obszarów i korzyarzy.	

Krajowy program ochrony przyrody i krajobrazu RCz na lata 2020–2025	1
Program ten koncentruje się na ochronie i poprawie stanu przyrody oraz krajobrazu w Republice Czeskiej. Jest to dokument nawiązujący do Strategii ochrony różnorodności biologicznej RCz na lata 2016–2025, zatwierdzony uchwałą rządu RCz nr 360 z dnia 1 kwietnia 2020 r., stanowiący częściowy dokument koncepcyjny, który pełni rolę planu działań dla realizacji celów i środków określonych w Strategii ochrony różnorodności biologicznej RCz. Celem jest zatem zachowanie bioróżnorodności, ochrona zasobów przyrodniczych oraz poprawa stabilności ekologicznej krajobrazu. Dokument zawiera konkretne działania i strategie na rzecz ochrony siedlisk przyrodniczych, zasobów wodnych oraz zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi. Program nie określa szczegółowych wymogów dotyczących zmian sposobu użytkowania terenu, lecz stanowi ramy strategiczne i zawiera działania odzwierciedlające środki przewidziane w strategii w powiązaniu z określonym celem. Dla 10. zmiany ZZP KMS istotne są cele 1.1.4 Ograniczenie negatywnego wpływu fragmentacji krajobrazu oraz innych istotnych antropogenicznych przyczyn śmiertelności, ranienia oraz innych zagrożeń dla zwierząt, oraz 2.1.1 Zapewnienie wsparcia legislacyjnego i metodycznego dla wykonywania administracji państwowej w zakresie ochrony krajobrazu i ekosystemów, ukierunkowanego na ochronę i tworzenie systemu terytorialnego stabilności ekologicznej, ochronę istotnych elementów krajobrazu i ochronę charakteru krajobrazu, w szczególności w odniesieniu do planowania przestrzennego i rewitalizacji gruntów.	
Polityka środowiskowa RCz 2030 z perspektywą do 2050	1
Polityka środowiskowa Republiki Czeskiej 2030 z perspektywą do 2050 jest dokumentem strategicznym ukierunkowanym na zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska w Republice Czeskiej. Dokument określa cele strategiczne i działania zmierzające do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, które mają przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, ochrony zasobów przyrodniczych oraz adaptacji do zmian klimatu. Do kluczowych obszarów dokumentu należą ochrona klimatu i jakości powietrza, ochrona przyrody i krajobrazu, gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym. W obszarze ochrony klimatu i jakości powietrza dokument koncentruje się na ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, wspieraniu odnawialnych źródeł energii oraz zwiększeniu efektywności energetycznej, a także na adaptacji do zmian klimatu, w tym na środkach zmierzających do łagodzenia skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych. Ochrona przyrody i krajobrazu obejmuje ochronę i odtwarzanie różnorodności biologicznej, zrównoważone gospodarowanie lasami i gruntami rolnymi, ochronę zasobów wodnych oraz poprawę jakości wód. W zakresie gospodarki odpadami i gospodarki o obiegu zamkniętym dokument wspiera ograniczanie ilości odpadów i ich recykling, wdrażanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym oraz środków przeciwko zanieczyszczeniu gleby i wód. Polityka środowiskowa RCz nie określa szczegółowych wymogów dotyczących zmian sposobu użytkowania terenu, lecz stanowi strategiczne ramy i obejmuje cele strategiczne do 2030 roku. Proponowane rozwiązania 10. zmiany ZZP KMS w zakresie systemu terytorialnego stabilności ekologicznej odzwierciedlają cel 3.1. Ekologicznie funkcjonalny krajobraz oraz 3.2. Zachowanie różnorodności biologicznej oraz wartości przyrodniczych i krajobrazowych.	
Strategia ochrony różnorodności biologicznej RCz 2016–2025	1
Strategia ochrony różnorodności biologicznej Republiki Czeskiej 2016–2025 koncentruje się na ochronie i zrównoważonym użytkowaniu bioróżnorodności w Republice Czeskiej. Dokument został przyjęty uchwałą Rządu RCz nr 193 z dnia 9 marca 2016 r. i zawiera analizę stanu środowiska, identyfikuje zagrożenia oraz proponuje działania na rzecz ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, zrównoważonego zarządzania krajobrazem oraz aktywnego włączania społeczeństwa w ochronę przyrody. Strategia kładzie nacisk na zobowiązania	

międzynarodowe, współpracę międzyresortową oraz integrację ochrony bioróżnorodności z wszystkimi politykami sektorowymi.	
Nie zawiera bezpośrednich wymogów dotyczących zmiany zagospodarowania przestrzennego, jednak tworzy strategiczne ramy i obejmuje ogólne postulaty odnoszące się do celów istotnych również dla 10. zmiany ZZP KMS, m.in. w ramach planowania przestrzennego użytkowania krajobrazu. Przykładowe cele szczegółowe istotne w tym kontekście: cel szczegółowy 2.4.2 – Zachowanie lub zwiększenie powierzchni siedlisk przyrodniczych, cel szczegółowy 2.5.2 – Realizacja brakujących elementów systemu terytorialnego stabilności ekologicznej i optymalizacja jego przebiegu, cel 2.5.3 – Poprawa dostępności krajobrazu dla organizmów, cel 3.5.4 – Zwiększenie powiązań krajobrazowych (system terytorialny stabilności ekologicznej).	
Krajowy program redukcji emisji RCz – aktualizacja 2023	1
Krajowy program redukcji emisji RCz – aktualizacja 2023, zatwierdzony uchwałą Rządu RCz nr 917 z dnia 16 grudnia 2019 r., stanowi plan wdrożeniowy do Polityki środowiskowej RCz 2030. Zakłada redukcję emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza, wsparcie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej. Program koncentruje się na poszczególnych sektorach, takich jak przemysł, transport, energetyka i gospodarstwa domowe, i obejmuje wiążące cele oraz działania na rzecz redukcji emisji, wspierania czystszych technologii i paliw, a także poprawy efektywności energetycznej. Program nie określa jednoznacznych wymogów dotyczących zmiany sposobu użytkowania terenu, związek ma charakter wyłącznie pośredni. Dla 10. zmiany ZZP KMS istotne jest np. działanie AB26 Dodatkowa redukcja emisji do roku 2030 w sektorze transportu drogowego, ponieważ projekt przewiduje wyznaczenie korytarza dla nowej bocznic kolejowej.	
Ramy strategiczne RCz 2030	2
Ramy strategiczne RCz 2030, z perspektywą do roku 2050, stanowią podstawowy plan długoterminowego rozwoju Republiki Czeskiej, ukierunkowany na podnoszenie jakości życia mieszkańców przy poszanowaniu ograniczeń środowiskowych. W oparciu o analizę aktualnej sytuacji i trendów dokument określa strategiczne oraz szczegółowe cele, które mają zostać osiągnięte do roku 2030 oraz 2050. Dokument obejmuje wprowadzenie do koncepcji rozwoju, opis procesu jej powstania oraz ogólną wizję rozwoju do 2030 roku, a następnie sześć analiz SWOT dla wszystkich kluczowych obszarów, identyfikujących mocne i słabe strony, szanse oraz zagrożenia. Strategia nie zawiera bezpośrednich wymogów dotyczących zmiany sposobu użytkowania terenu, jednak wyznacza kierunki działań na rzecz poprawy jakości życia jednostek i społeczeństwa jako całości – w wymiarze gospodarczym, społecznym oraz środowiskowym. W kontekście proponowanej 10. zmiany ZZP KMS tworzone są warunki sprzyjające rozwojowi gospodarczemu.	
Strategia rozwoju regionalnego RCz 2021+	2
Jest to dokument przyjęty uchwałą Rządu RCz nr 775 z dnia 4 listopada 2019 r., ukierunkowany na zrównoważony i zbalansowany rozwój wszystkich regionów Republiki Czeskiej. Jego głównymi celami są ograniczenie dysproporcji regionalnych, wspieranie wzrostu gospodarczego, poprawa jakości życia mieszkańców oraz ochrona środowiska naturalnego. Strategia koncentruje się na wspieraniu konkurencyjności, innowacji, zrównoważonej mobilności i energetyki, rozwoju infrastruktury oraz poprawie dostępności i jakości usług publicznych. Na podstawie przeprowadzonej analizy określa cele strategiczne i szczegółowe, które mają zostać osiągnięte w okresie	

2021–2027. Analiza wstępna zawiera analizę środowiskową, a proponowane cele i działania, środki są następnie odzwierciedlane w planach wdrożeniowych strategii rozwoju regionalnego. W ramach strategii kraj morawsko-śląski został zaliczony do regionów strukturalnie dotkniętych trudnościami, dla których określono cele szczegółowe – przykładowo cel 4.2 Zwiększenie wolumenu bezpośrednich inwestycji zagranicznych o wyższej wartości dodanej w regionach strukturalnie dotkniętych trudnościami. Realizacja tego celu pozostaje w bezpośrednim związku z propozycją 10. zmiany ZZP KMŚ, ponieważ wspiera rozwój gospodarczy.	
Krajowa koncepcja energetyczna RCz – aktualizacja 2015	0
Krajowa koncepcja energetyczna RCz, zaktualizowana w 2015 r., określa długoterminowe cele i priorytety czeskiej polityki energetycznej do 2040 roku. Głównymi celami tej koncepcji są zapewnienie bezpiecznych, niezawodnych i ekonomicznie dostępnych dostaw energii, zwiększenie efektywności energetycznej, wspieranie odnawialnych źródeł energii oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Koncepcja kładzie nacisk na samowystarczalność energetyczną i zrównoważony rozwój sektora energetycznego. Dokument nie zawiera jednoznacznych wymagań dotyczących zmiany sposobu użytkowania terenu ani nie wskazuje wymagań i przedsięwzięć, które wymagałyby uwzględnienia w ramach 10. zmiany ZZP KMŚ.	
Krajowy plan działań na rzecz rozwoju energetyki jądrowej w RCz (2015)	0
Krajowy plan działań na rzecz rozwoju energetyki jądrowej w RCz stanowi rozwinięcie Krajowej koncepcji energetycznej i w ramach jej strategicznych założeń przekłada cele cząstkowe tego dokumentu na konkretne działania dotyczące rozwoju energetyki jądrowej w RCz. Plan odgrywa ważną rolę w debacie dotyczącej bezpieczeństwa energetycznego RCz oraz jej długoterminowego planowania strategicznego. W obszarze energetyki nie określa jednak jednoznacznych wymogów dotyczących zmiany sposobu użytkowania terenu ani nie zawiera wymogów i przedsięwzięć, które wymagają rozwiązań w ramach 10. zmiany ZZP KMŚ.	
Raport dotyczący adaptacji Republiki Czeskiej do zmian klimatu 2025	2
Adaptacja do zmian klimatu w Republice Czeskiej jest realizowana w oparciu o Strategię przystosowania się do zmiany klimatu w warunkach RCz (tzw. „krajowa strategia adaptacyjna”). Pierwsza aktualizacja strategii na lata 2021–2030 została przyjęta uchwałą rządu nr 785 z dnia 13 września 2021 r. i koncentruje się na ograniczeniu skutków zmian klimatu oraz wzmocnieniu odporności ekosystemów, gospodarki i społeczeństwa. Główne cele obejmują zwiększenie zdolności adaptacyjnych do zmian klimatycznych, ochronę przed ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, zapewnienie odpowiednich zasobów wodnych, poprawę gospodarowania gruntami oraz wspieranie bioróżnorodności. Dokumentem wdrożeniowym jest Krajowy plan działań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu . Pierwsza aktualizacja planu działań na lata 2021–2025 została przyjęta również uchwałą rządu nr 785 z dnia 13 września 2021 r. Raport nie zawiera jednoznacznych wymogów dotyczących zmiany sposobu użytkowania terenu, lecz określa środki istotne dla 10. zmiany ZZP KMŚ, w szczególności cel szczegółowy DC4.c – Działania adaptacyjne w planowaniu przestrzennym.	
Krajowy plan Republiki Czeskiej w zakresie energetyki i klimatu – grudzień 2024	0
Krajowy plan Republiki Czeskiej w zakresie energetyki i klimatu jest kluczowym dokumentem strategicznym, opracowanym na podstawie rozporządzenia Unii Europejskiej 2018/1999 dotyczącego zarządzania unią energetyczną oraz działań w dziedzinie klimatu. Dokument ma na celu przygotowanie i wdrożenie polityk oraz działań służących osiągnięciu celów unii energetycznej oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 roku, zgodnie z wymogami prawa unijnego. Plan wspiera również współpracę między państwami członkowskimi,	

zapewnia stabilność regulacyjną i inwestycyjną, obejmując wszystkie kluczowe wymiary unii energetycznej, a także zapewnia efektywne zaangażowanie społeczeństwa. Przejrzysty i interaktywny proces dialogu między Republiką Czeską a Komisją Europejską stanowi podstawę aktualizacji dokumentu oraz wzmocnienia współpracy w zakresie energii i klimatu. Krajowy plan Republiki Czeskiej w zakresie energetyki i klimatu (aktualizacja 2024) nie określa jednoznacznych wymogów dotyczących zmiany sposobu użytkowania terenu ani nie zawiera wymogów i przedsięwzięć, które wymagają rozwiązań w ramach 10. zmiany ZZP KMŚ.	
Polityka ochrony klimatu w RCz (2017)	1
Polityka ochrony klimatu w RCz (przyjęta uchwałą rządu RCz nr 207 z dnia 22 marca 2017 r.) jest dokumentem strategicznym ukierunkowanym na redukcję emisji gazów cieplarnianych, adaptację do zmian klimatu oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju. Celem polityki jest realizacja zobowiązań wynikających z międzynarodowych porozumień oraz zapewnienie długofalowej trwałości środowiska w RCz. Dokument określa środki wspierające odnawialne źródła energii, poprawę efektywności energetycznej oraz ochronę zasobów przyrodniczych. Polityka nie zawiera jednoznacznych wymogów dotyczących zmiany sposobu użytkowania terenu ani nie formułuje wymogów i przedsięwzięć, które wymagają rozwiązań w ramach 10. zmiany ZZP KMŚ. Wykazuje jednak pośredni związek z dokumentem, ponieważ wyznaczenie terenów rozwojowych umożliwia w przyszłości realizację założeń polityki klimatycznej, w tym tworzenie bezemisyjnej infrastruktury przemysłowej.	
Krajowy plan gospodarowania dorzeczem Odry na lata 2021–2027	1
Krajowy plan gospodarowania dorzeczem Odry, przyjęty uchwałą rządu RCz nr 31 z dnia 19 stycznia 2022 r., określa cele w zakresie ochrony i poprawy stanu wód powierzchniowych, wód podziemnych oraz ekosystemów wodnych, gospodarowania zasobami wodnymi, poprawy stosunków wodnych, ochrony stabilności ekologicznej oraz ograniczania negatywnych skutków powodzi i suszy hydrologicznej. Plan nie ma konkretnie zdefiniowanych wymogów dotyczących zmiany wykorzystania terenu ani nie odzwierciedla wymogów i przedsięwzięć, ale ma pośredni wpływ, przedstawiający potrzebę przyjmowania takich rozwiązań, które są zgodne z jego celami gospodarowania wodą, co jest istotne zwłaszcza w kontekście działań przeciwpowodziowych, ponieważ obszar objęty opracowaniem znajduje się na terenie zalewowym.	
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla dorzecza Odry 2021-2027	2
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym jest dokumentem strategicznym ukierunkowanym na minimalizację szkód spowodowanych powodzią w Republice Czeskiej. Jego celem jest ochrona życia ludzkiego, mienia i środowiska przed negatywnymi skutkami powodzi, które mogą mieć poważne konsekwencje ekonomiczne i społeczne. Plan identyfikuje obszary ryzyka w dorzeczu Odry, analizuje historyczne powodzie i proponuje środki służące poprawie zdolności progностycznych, środków ochronnych oraz zabezpieczenia infrastrukturalnego. Ponadto koncentruje się na współpracy pomiędzy różnymi poziomami administracji rządowej, samorządami i społeczeństwem w celu skutecznego zarządzania sytuacjami powodziowymi i ich opanowania. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla dorzecza Odry na lata 2021–2027 nie określa konkretnych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania terenu, lecz stanowi ramy strategiczne i wskazuje konkretne środki, które są istotne dla 10. zmiany ZZP KMŚ. Obszar objęty opracowaniem znajduje się na terenie zalewowym rzeki Olzy i jest zagrożony już przy powodzi o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 20 lat. W związku z planowaniem przestrzennym szczególnie istotne są Cel 1: Zapobieganie powstawaniu nowego ryzyka i zmniejszenie zakresu terenów o ryzyku niedopuszczalnym oraz Cel 2: Zmniejszenie poziomu zagrożenia powodziowego.	

Koncepcja ochrony przeciwpowodziowej w RCz z wykorzystaniem środków technicznych i zbliżonych do naturalnych (2010)	1
Koncepcja rozwiązania problematyki ochrony przed powodzią w RCz z 2010 roku jest kluczowym dokumentem strategicznym, który łączy techniczne i zbliżone do naturalnych środki zapobiegania powodziom oraz ochrony życia i mienia. Koncepcja kładzie również nacisk na lepszą koordynację i współpracę pomiędzy różnymi poziomami administracji publicznej, gminami oraz innymi właściwymi podmiotami, aby zapewnić skuteczną realizację działań. Z czasowego punktu widzenia dokument jest nieaktualny, choć ogólne środki przyczyniające się do ochrony przed powodzią pozostają nadal ważne (np. zadarnianie gruntów ornych). Koncepcja nie określa konkretnych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania terenu ani nie odzwierciedla wymogów i przedsięwzięć, które wymagałyby rozwiązania w ramach 10. zmiany ZPP KMS, lecz wykazuje pośredni związek z tym dokumentem, ponieważ odnosi się do realizacji działań zapobiegających powodziom.	
Koncepcja ochrony przed skutkami suszy na terytorium RCz na lata 2023–2027	0
Koncepcja ochrony przed skutkami suszy na terytorium RCz na lata 2023–2027 jest dokumentem strategicznym, który koncentruje się na zapobieganiu oraz minimalizacji negatywnych skutków suszy. Dokument wynika z potrzeby reagowania na coraz częstsze i intensywniejsze przejawy suszy spowodowane zmianami klimatu oraz innymi czynnikami. Główne cele koncepcji obejmują poprawę zapobiegania, monitorowania i zarządzania skutkami suszy, ochronę zasobów wodnych i infrastruktury przed suszą oraz zwiększenie odporności społeczeństwa na jej skutki. Celem jest także wspieranie zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi oraz ochrona funkcji ekologicznych ekosystemów wodnych. Koncepcja określa środki w zakresie planowania przestrzennego, lecz nie zawiera konkretnych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania terenu ani nie odzwierciedla wymogów i przedsięwzięć. Wskazuje obszary potencjalnie zagrożone pod względem skutków niedoboru wody, jednak teren objęty 10. zmianą ZPP KMS nie jest do tych obszarów zaliczany.	
Polityka surowcowa RCz w zakresie surowców mineralnych i ich źródeł (2017)	0
Jest to dokument strategiczny zatwierdzony uchwałą rządu RCz nr 441 z dnia 14 czerwca 2017 r., który koncentruje się na zrównoważonym zarządzaniu i wykorzystaniu surowców mineralnych w kraju. Polityka surowcowa jest sformułowana ogólnie tak, aby zapewnić wystarczającą ilość surowców mineralnych dla czeskiej gospodarki, a jednocześnie umożliwić branży surowcowej niezbędny rozwój. Dokument ocenia poszczególne surowce niezbędne dla gospodarki narodowej, z uwzględnieniem ich wydobycia, zasobów i złóż oraz zużycia, a także zajmuje się minimalizacją oddziaływań na środowisko oraz rozwiązaniem skutków działalności górniczej. Polityka nie zawiera konkretnie zdefiniowanych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania terenu ani nie odzwierciedla wymogów i przedsięwzięć, które wymagałyby uwzględnienia w ramach Zmiany nr 10 ZPP KMS.	
Polityka surowców wtórnych RCz na lata 2019–2022 (2019)	0
Polityka surowców wtórnych Republiki Czeskiej na lata 2019–2022 jest dokumentem strategicznym zatwierdzonym uchwałą Rządu RCz nr 73 z dnia 28 stycznia 2019 r., który koncentruje się na efektywnym wykorzystaniu surowców wtórnych w czeskiej gospodarce. Dokument ten stanowi kluczowy element polityki surowcowej RCz i odpowiada na europejskie kierunki oraz cele w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym. Polityka nie zawiera konkretnie zdefiniowanych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania	

terenu ani nie odzwierciedla wymogów i przedsięwzięć, które wymagałyby uwzględnienia w ramach Zmiany nr 10 ZZP KMŚ	
Krajowy plan gospodarki odpadami RCz na lata 2015–2024 z perspektywą do 2035, aktualizacja 2022	0
Plan gospodarki odpadami RCz na lata 2015-2024, z perspektywą do 2035 r., aktualizacja 2022, określa strategię i cele w zakresie gospodarowania odpadami na poziomie krajowym. Głównymi celami są zapobieganie powstawaniu odpadów, maksymalizacja recyklingu i ponownego wykorzystania materiałów oraz minimalizacja składowania odpadów. Plan koncentruje się na wspieraniu gospodarki o obiegu zamkniętym, co obejmuje efektywne wykorzystywanie zasobów, redukcję obciążenia środowiska oraz wspieranie innowacji w gospodarowaniu odpadami. Plan nie zawiera konkretnie zdefiniowanych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania terenu ani nie odzwierciedla wymogów i przedsięwzięć, które wymagałyby rozwiązań w ramach Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.	
Strategiczne ramy rozwoju ochrony zdrowia w Republice Czeskiej do 2030 roku	0
Strategiczne ramy Zdrowie 2030 są kluczowym dokumentem dotyczącym przyszłego rozwoju opieki zdrowotnej w Republice Czeskiej. Ten międzyresortowy materiał koncentruje się na trzech głównych celach strategicznych: ochronie i poprawie zdrowia mieszkańców, optymalizacji systemu opieki zdrowotnej oraz wspieraniu nauki i badań. Każdy z tych celów jest dalej podzielony na szczegółowe zadania, które będą realizowane poprzez siedem planów wdrożeniowych odpowiadających priorytetom inwestycyjnym i nieinwestycyjnym UE na okres 2021+. Strategia nie zawiera konkretnie zdefiniowanych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania terenu ani nie odzwierciedla wymogów i przedsięwzięć, które wymagałyby rozwiązań w ramach Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.	
Koncepcja rozwoju obszarów wiejskich na lata 2021–2027	0
Koncepcja rozwoju obszarów wiejskich została opracowana przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego RCz jako podstawowy materiał koncepcyjny dla strategicznego zarządzania rozwojem obszarów wiejskich, tak aby zapewniony był dynamiczny i zrównoważony rozwój regionów Republiki Czeskiej. Koncepcja rozwija terytorialny wymiar wsparcia rozwoju regionalnego w odniesieniu do obszarów wiejskich, z uwzględnieniem ich różnorodności. Koncepcja nie zawiera konkretnie zdefiniowanych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania terenu ani nie odzwierciedla wymogów i przedsięwzięć, które wymagałyby rozwiązań w ramach Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.	

Oceniane koncepcje i strategie krajskie:

Strategia rozwoju kraju morawsko-śląskiego 2019–2027;	2
Strategia została zatwierdzona przez Sejmik Kraju Morawsko-Śląskiego w dniu 12.12.2019 r. Strategia ta stanowi podstawowy dokument rozwojowy kraju morawsko-śląskiego i określa konkretne działania rozwojowe, które mają uczynić z niego spójny i logicznie powiązany system, konkurencyjny w skali europejskiej. Zmiana nr 10 ZZP KMŚ tworzy ramy dla dwóch obszarów tematycznych: Bardziej przedsiębiorczy i innowacyjny kraj (cel strategiczny: Przedsiębiorczy i innowacyjny ekosystem) oraz Bardziej wykształcony kraj o niższym bezrobociu (Cel strategiczny: Wysokiej jakości miejsca pracy oraz Innowacje w zakresie redukcji długotrwałego bezrobocia).	

Plan gospodarowania dla dorzecza Górnej Odry 2021–2027;	1
Zaktualizowany plan wyznacza kierunki gospodarki wodnej w dorzeczu Górnej Odry na lata 2021–2027. Plan częściowego obszaru dorzecza określa cele dla wód powierzchniowych i podziemnych, jak również dla ograniczenia niekorzystnych skutków powodzi i suszy. Zmiana nr 10 ZZP KMS nie zawiera ani nie odzwierciedla konkretnych wytycznych, wymogów ani przedsięwzięć wynikających z tego planu lub związanych z nim działań, jednak wykazuje pośredni związek z tym dokumentem, realizując cele przewidziane w planie.	
Plan gospodarowania dla dorzecza Morawy i dopływów Wagu 2021–2027;	1
Plan został opracowany w latach 2017–2021, a w 2022 roku został zatwierdzony przez sejmiki zainteresowanych krajów według ich właściwości terytorialnej. Plan częściowego obszaru dorzecza określa cele dla wód powierzchniowych i podziemnych oraz dla ograniczenia niekorzystnych skutków powodzi i suszy. Zmiana nr 10 ZZP KMS nie zawiera ani nie odzwierciedla konkretnych wytycznych, wymogów ani przedsięwzięć wynikających z tego planu lub związanych z nim działań, jednak wykazuje pośredni związek z tym dokumentem poprzez dążenie do wzajemnego harmonizowania interesu publicznego w zakresie ochrony wód jako elementu środowiska, ograniczania negatywnych skutków powodzi oraz zrównoważonego korzystania z zasobów wodnych.	
Program poprawy jakości powietrza dla strefy morawsko-śląskiej – CZ08Z, aktualizacja 2020, wraz ze środkami wspierającymi PZKO 2020+ (styczeń 2021);	0
Programy te zostały opublikowane w Biuletynie MŚ RCz w dniach 24.11.2020 oraz 22.9.2020. Programy odnoszą się do działań oraz środków na rzecz poprawy jakości powietrza. Programy i środki/działania nie zawierają konkretnie zdefiniowanych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania terenu, lecz zawierają ogólne deklaracje i działania mające prowadzić do poprawy jakości powietrza. Zmiana nr 10 ZZP KMS nie zawiera ani nie odzwierciedla konkretnych wytycznych, wymogów ani przedsięwzięć wynikających z tych programów lub działań.	
Strategia adaptacji kraju morawsko-śląskiego do skutków zmian klimatu (styczeń 2020)	2
Jest to dokument przekrojowy oraz narzędzie wspierające działania adaptacyjne na terytorium kraju morawsko-śląskiego. Dokument został opracowany w celu identyfikacji stopnia wrażliwości kraju na skutki zmiany klimatu w perspektywie do roku 2030 oraz do roku 2050. Strategia ta nie zawiera konkretnie zdefiniowanych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania terenu, ale zawiera bezpośrednio ogólne deklaracje, które Zmiana nr 10 ZZP KMS w pewnym zakresie realizuje w następujących obszarach: 3. Gospodarowanie wodą i reżim wodny, 4. Krajobraz zurbanizowany – obszary osadnicze, 5. Krajobraz pogórnicy, 9. Przedsiębiorczość, przemysł i energetyka oraz 11. Działania systemowe na rzecz wsparcia adaptacji.	
Koncepcja strategii ochrony przyrody i krajobrazu kraju morawsko-śląskiego – aktualizacja 2006	0
Sejmik Kraju Morawsko-Śląskiego zatwierdził tę koncepcję w dniu 23 czerwca 2005 r. Koncepcja stanowi podstawowy dokument wspierający ochronę wartości przyrodniczych w kraju na okres 2005–2014. Część programowa zawiera cele i środki/działania w czterech obszarach (ogólna ochrona obszarowa i gatunkowa, szczególna ochrona obszarowa i gatunkowa, leśnictwo oraz rolnictwo). Z punktu widzenia czasu dokument jest nieaktualny, a zatem nie wykazuje powiązania ze Zmianą nr 10 ZZP KMS.	
Koncepcja rozwoju infrastruktury transportowej kraju morawsko-śląskiego (luty 2008)	0

Koncepcja ta została zatwierdzona przez Sejmik Kraju Morawsko-Śląskiego w dniu 26 czerwca 2008 r., w nawiązaniu do wcześniejszej koncepcji zatwierdzonej w roku 2004. Treść koncepcji zawiera weryfikację przedsięwzięć zawartych w materiale z 2004 r. wraz z oceną ich wzajemnych powiązań, następstw oraz wpływu rządowego planu rozwoju nadrzędnej infrastruktury drogowej i kolejowej oraz innych zatwierdzonych dokumentów. Koncepcja zawiera propozycję środków/działań rzeczowych, finansowych, czasowych i organizacyjnych służących zapewnieniu trwałości, funkcjonalności i bezpieczeństwa infrastruktury transportowej kraju morawsko-śląskiego jako całości w trzech etapach planistycznych. Ostatnim etapem planistycznym był rok 2018, dlatego z punktu widzenia czasu dokument jest nieaktualny, a tym samym nie wykazuje powiązania ze Zmianą nr 10 ZZP KMS.	
Plan gospodarki odpadami kraju morawsko-śląskiego na lata 2016–2026	0
Sejmik Kraju Morawsko-Śląskiego zatwierdził plan w dniu 25 lutego 2016 r. oraz jego aktualizację w dniu 7 września 2023 r. Zmiana nr 10 ZZP KMS nie zawiera ani nie odzwierciedla konkretnych impulsów, wymagań ani przedsięwzięć wynikających z tego planu, który określa cele i warunki gospodarki odpadami w kraju morawsko-śląskim.	
Plan rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej kraju morawsko-śląskiego (raport zbiorczy 2004, ostatnia aktualizacja 12/2024)	0
Sejmik Kraju Morawsko-Śląskiego zatwierdził ten plan w 2004 r. Plan jest na bieżąco aktualizowany w zależności od zgłaszanych wniosków o aktualizację. Zmiana nr 10 ZZP KMS nie zawiera ani nie odzwierciedla konkretnych impulsów, wymagań ani przedsięwzięć wynikających z tego planu	
Regionalna koncepcja energetyczna kraju morawsko-śląskiego na lata 2020–2044	0
Sejmik Kraju Morawsko-Śląskiego zatwierdził tę koncepcję, która określa cele i zasady gospodarowania energią na obszarze kraju, w dniu 16. 9. 2021 r. Zmiana nr 10 ZZP KMS nie zawiera ani nie odzwierciedla konkretnych impulsów, wymagań ani przedsięwzięć wynikających z tej koncepcji.	

Koncepcje i strategie unijne

Koncepcje i strategie	Powiązanie Zmiany nr 10 ZZP KMS z daną koncepcją/strategią
Ramy polityki klimatycznej i energetycznej do 2030 r.	1
Ramy dotyczące klimatu i energetyki do 2030 roku, przyjęte wraz z wnioskami Rady UE przedstawionymi w październiku 2014 r., stanowią dokument unijny, którego celem jest rozwiązanie kwestii związanych z ochroną środowiska, m.in.: realizacja kolejnego kroku w kierunku osiągnięcia celu polegającego na redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2050 roku o 80–95% w porównaniu z poziomem z 1900 roku, wysokie ceny energii oraz wrażliwość gospodarcza UE na wzrost cen, przede wszystkim ropy i gazu, w przyszłości; zależność UE od importu energii, często z obszarów o niestabilnej sytuacji politycznej, konieczność modernizacji i odtworzenia infrastruktury energetycznej oraz zapewnienia stabilnych ram regulacyjnych dla potencjalnych inwestorów; uzgodnienie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych na 2030 rok.	

Ramy nie posiadają konkretnie zdefiniowanych wymogów dotyczących zmiany sposobu wykorzystania terenu ani nie odzwierciedlają wymogów i przedsięwzięć. Wykazują jednak pośredni związek z dokumentem, wskazując na potrzebę przyjmowania rozwiązań pozytywnie wpływających na klimat.	
Konwencje w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego	0
Konwencja została podpisana w ramach UNESCO w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r., a weszła w życie dnia 17 grudnia 1975 r. Tworzy system zbiorowej ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, które powinno zostać zachowane dla przyszłych pokoleń. Jej głównym celem jest ochrona tych części dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, które mają wyjątkowe znaczenie i z tego powodu powinny zostać zachowane jako część światowego dziedzictwa ludzkości. Za dziedzictwo przyrodnicze konwencja uznaje: zjawiska przyrodnicze utworzone przez formacje fizyczne i biologiczne lub grupy takich formacji, posiadające wyjątkową światową wartość pod względem estetycznym lub naukowym, formacje geologiczne i fizjograficzne oraz ściśle określone obszary stanowiące naturalne siedliska zagrożonych gatunków dziko rosnących roślin i żyjących na wolności zwierząt o wyjątkowej wartości światowej pod względem naukowym lub ochrony przyrody, obszary przyrodnicze lub ściśle określone obszary przyrodnicze o wartości światowej pod względem naukowym, ochrony przyrody lub walorów przyrodniczych. Na obszarze objętym zmianą nie określono wymogów dotyczących zmiany wykorzystania terenu, w obszarze tym nie znajdują się obiekty wpisane na listę UNESCO.	
Europejski Zielony Ład	1
Europejski Zielony Ład to zestaw inicjatyw politycznych, których celem jest ukierunkowanie Unii Europejskiej na ścieżkę transformacji ekologicznej, ze strategicznym zamierzeniem osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku. Do Europejskiego Zielonego Ładu należą m.in. następujące inicjatywy: Pakiet Fit for 55: Celem jest przełożenie ambicji klimatycznych Zielonego Ładu na wiążące przepisy prawa Europejskie klimatyczne ramy prawne Strategia UE ds. przystosowania się do zmiany klimatu Strategia UE na rzecz bioróżnorodności do 2030 roku Strategia „od pola do stołu” Europejska strategia przemysłowa Plan działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym Transformacja w kierunku czystej energii Strategia UE w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności Strategia leśna oraz działania dotyczące wylesiania Europejski Zielony Ład stanowi zestaw inicjatyw, które nie mają bezpośredniego wpływu na Zmianę nr 10 ZZP KMS, jednak poprzez swoje rozwiązania przyczyniają się do stworzenia warunków dla realizacji przedsięwzięcia, które ma potencjał wspierać osiągnięcie celów.	

1. 3. PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

Spośród powyższych koncepcji Zmiana nr 10 ZZP KMŚ wykazuje bardzo silne lub silne powiązanie w szczególności z następującymi koncepcjami:

- Polityka zagospodarowania przestrzennego RCz (tekst jednolity obowiązujący od 1.3.2025)
- Ramy strategiczne RCz 2030
- Strategia rozwoju regionalnego RCz 2021+
- Raport dotyczący adaptacji Republiki Czeskiej do zmian klimatu 2025
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym w dorzeczu Odry na lata 2021–2027
- Strategia adaptacji kraju morawsko-śląskiego do skutków zmian klimatu (styczeń 2020)
- Strategia rozwoju kraju morawsko-śląskiego 2019–2027;

Powiązanie z pozostałymi ocenianymi koncepcjami jest słabe, pośrednie lub nie występuje.

2. OCENA POWIĄZANIA OCENIANEJ ZMIANY NR 10 ZZP KMŚ Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYJĘTYMI NA POZIOMIE MIĘDZYNARODOWYM, UNIJNYM I KRAJOWYM

W rozdziale 1.2 przeanalizowano powiązane koncepcje i strategie międzynarodowe, unijne, ogólnokrajowe i krajowe. Spośród nich, na podstawie analizy, wybrano te cele, z którymi Zmiana nr 10 ZZP KMŚ wykazuje bardzo silne lub silne powiązanie (patrz wnioski z rozdziału 1.3), a do których realizacji można przyczynić się za pomocą narzędzi planowania przestrzennego, w szczególności w obszarze ochrony środowiska.

Ocena powiązania Zmiany nr 10 ZZP KMŚ z celami ochrony środowiska zawartymi w koncepcjach i strategiach została przedstawiona przy użyciu skali, przy czym każdy priorytet został uzupełniony komentarzem wyjaśniającym charakter tego związku.

Metodyka oceny

Na potrzeby oceny zastosowano następującą skalę:

2	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ ma z danym priorytetem silne powiązanie lub bezpośrednio go realizuje (np. aktywnie wyznacza obszary lub korytarze w celu osiągnięcia tego priorytetu). Poprzez zastosowanie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ możliwe jest wpływanie na osiągnięcie priorytetu.
1	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ ma z danym priorytetem pośrednie powiązanie (np. uzupełnia priorytety planowania przestrzennego o wymagania wynikające z danej koncepcji) albo jedynie słabe powiązanie , tj. bez bezpośredniego wpływu na realizację danego priorytetu, ale może go wspierać poprzez uzupełnianie wymagań. Zastosowanie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ ma neutralny wpływ na osiągnięcie celu.
0	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ nie jest powiązana z danym priorytetem i go nie dotyczy; zastosowanie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie ma wpływu na osiągnięcie celu.

W tabeli podano ponadto komentarz odnoszący się do konkretnego priorytetu/celu, który identyfikuje charakter powiązania. Ma on jednak wyłącznie charakter informacyjny i nie stanowi oceny, która została przedstawiona w rozdziale 6.

Koncepcje i strategie ogólnokrajowe**Polityka zagospodarowania przestrzennego RCz (tekst jednolity obowiązujący od 1.3.2025)**

Priorytet/cel ochrona środowiska	Powiązanie z ZZZ	Komentarz
(14) W interesie publicznym leży ochrona i rozwijanie wartości przyrodniczych, cywilizacyjnych i kulturowych obszaru, w tym dziedzictwa urbanistycznego, architektonicznego i archeologicznego. Zachowanie charakteru unikalnej struktury urbanistycznej obszaru, struktury osadniczej i unikalnego krajobrazu kulturowego, które są wyrazem tożsamości obszaru, jego historii i tradycji. Obszary te posiadają wysoką wartość, m.in. jako atrakcje turystyczne. Ich ochrona powinna być powiązana z potrzebami rozwoju gospodarczego i społecznego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. W niektórych przypadkach konieczna jest ukierunkowana ochrona miejsc o szczególnym znaczeniu, w innych przypadkach należy chronić lub odnawiać całe jednostki krajobrazowe. Krajobraz jest żywym i zmiennym w czasie systemem, wymagającym twórczego, lecz wrażliwego podejścia do zrównoważonego i wszechstronnego rozwoju w taki sposób, aby zachować jego kluczowe wartości kulturowe, przyrodnicze i użytkowe.	2	Wyznaczony obszar przeznaczony pod zabudowę dla SPP, wraz z powiązanymi korytarzami transportu i infrastruktury technicznej, ma zrównoważony stosunek względem walorów przyrodniczych, kulturowych i cywilizacyjnych obszaru objętego analizą. Ani teren przeznaczony pod zabudowę, ani korytarze nie wkraczają na obszary chronione przyrodniczo ani nie kolidują z nieruchomymi zabytkami kultury (schrony piechoty będące częścią dawnej linii umocnień czechosłowackich nie są chronionymi zabytkami kultury). Elementy te, wraz z historyczną strukturą urbanistyczną, przyczyniają się do identyfikacji mieszkańców z ich domem. Teren przeznaczony do zabudowy, pomimo swojej względnie dużej powierzchni, nie ingeruje w układ przyrodniczy Lutyni Dolnej, do którego należą rzeka Olza wraz z przyległymi zadrzewieniami łągowymi, potok Lutyńka, staw Farský rybník oraz zalane wyrobisko piaskowe, które wraz z okolicznymi kompleksami leśnymi i terenami zieleni (m.in. las Borek), kształtują potencjał rekreacyjny obszaru oraz i zapewniają jego stabilność ekologiczną. Z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju obszaru należy stwierdzić, że proponowane rozwiązanie zachowuje zrównoważone relacje pomiędzy warunkami dla korzystnego stanu środowiska, warunkami dla rozwoju gospodarczego oraz warunkami dla spójności wspólnoty mieszkańców danego terytorium. Wyznaczenie terenu przeznaczonego pod zabudowę dla SPP stanowi istotną szansę dla rozwoju gospodarczego regionu, gdyż tworzy warunki do realizacji projektów o wysokim stopniu zaawansowania technologicznego, przyciągnięcia inwestorów oraz powstania nowych, wysoko kwalifikowanych miejsc pracy, co przyczynia się do wzrostu siły nabywczej mieszkańców, umocnienia konkurencyjności oraz wzrostu wpływów podatkowych. Wpływ na spójność wspólnoty mieszkańców obszaru można postrzegać z jednej strony poprzez poprawę jakości życia wynikającą z napływu wysoko wykształconych i wykwalifikowanych pracowników oraz rozwoju usług publicznych w zakresie edukacji, ochrony zdrowia i kultury, co sprzyja integracji społecznej, natomiast z drugiej strony taka zmiana struktury społecznej może prowadzić do zwiększonego ryzyka segregacji społecznej oraz presji na rynek mieszkaniowy, jeżeli nie zostanie odpowiednio zapewniona dostępność mieszkań. Z punktu widzenia ochrony środowiska, przewidywana transformacja gruntów rolnych na tereny przemysłowe stanowi ryzyko utraty gruntów rolnych z zasobu gruntów rolnych (ZPF), może prowadzić do zanieczyszczenia gleby i wód, fragmentacji siedlisk przyrodniczych oraz spadku bioróżnorodności, a zwiększony hałas i obciążenia wibracyjne mogą negatywnie oddziaływać na zdrowie mieszkańców. Potencjalnym negatywnym oddziaływaniom można jednak zapobiec, bądź je ograniczyć lub skompensować poprzez wdrożenie środków i działań zaproponowanych w ocenie oddziaływania na środowisko.
(16) Przy określaniu sposobu zagospodarowania terenu w dokumentach planistycznych należy dawać pierwszeństwo rozwiązaniom kompleksowym przed stosowaniem jednostronnych podejść i wymogów, które w konsekwencji prowadzą do pogorszenia stanu oraz walorów obszaru.	2	Zmiana nr 10 ZZZ KMS, ustalając sposób zagospodarowania terenu, dała pierwszeństwo kompleksowemu rozwiązaniu przed stosowaniem jednostronnych kryteriów. Teren przeznaczony pod budowę dla SPP został wyznaczony zgodnie z uchwałą Rządu RCz

Priorytet/cel ochrona środowiska	Powiązanie z ZZP	Komentarz
Właściwych rozwiązań dla zagospodarowania przestrzennego należy poszukiwać we współpracy z mieszkańcami oraz użytkownikami obszaru, z poszanowaniem funkcji i charakteru ośrodków osadniczych, osi rozwojowych i zamierzeń określonych w PZP RCz.		nr 157/2024 dotyczącą przygotowania Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej dla przedsięwzięć o wysokiej wartości dodanej. Wyznaczenie terenu pod SPP oraz korytarzy powiązanej infrastruktury transportowej i technicznej należy uznać za znaczący interes publiczny, polegający na stworzeniu warunków dla produkcji i magazynowania ogniw bateryjnych, lokalizacji przedsięwzięć bezpośrednio związanych z elektromobilnością, produkcji komponentów technologicznych lub zespołów technologicznych dla odnawialnych źródeł energii, jak również produkcji półprzewodników oraz projektów z nimi powiązanych.
(19) Tworzyć warunki dla rozwoju, wykorzystania potencjału oraz wielofunkcyjnego zagospodarowania terenów i obszarów poprzemysłowych (tzw. brownfields pochodzenia przemysłowego, rolniczego, wojskowego i innego, w tym terenów byłych obszarów wojskowych). Gospodarnie wykorzystywać tereny zabudowane (wsparcie przebudowy poprzez rewitalizację i sanację terenów) oraz zapewniać ochronę terenów niezabudowanych (w szczególności gruntów rolnych i leśnych) oraz zachowywać zieleni publiczną, z uwzględnieniem minimalizacji jej fragmentacji. Celem jest efektywne wykorzystanie i zagospodarowanie przestrzeni, oszczędne pod względem obciążeń dla finansów publicznych w zakresie transportu i energii, które poprzez koordynację interesów publicznych i prywatnych w ramach zagospodarowania przestrzennego ogranicza negatywne skutki suburbanizacji dla zrównoważonego rozwoju obszaru.	0	Teren przeznaczony pod zabudowę dla SPP wraz z powiązanymi korytarzami infrastruktury transportowej i technicznej został wyznaczony zgodnie z Załącznikiem nr 3, punktem 8 do ustawy nr 416/2009 Dz.U. Jest to przedsięwzięcie specyficzne, którego lokalizacja na obszarze zabudowanym ani na terenach poprzemysłowych i zdegradowanych nie jest możliwa.
(20) Przedsięwzięcia, które mogą w sposób istotny oddziaływać na charakter krajobrazu, należy lokalizować w możliwie najmniej konfliktowych lokalizacjach oraz następnie wspierać wdrażanie niezbędnych środków i działań kompensacyjnych. W związku z tym, w działaniach związanych z planowaniem przestrzennym należy respektować interes publiczny, np. w zakresie ochrony różnorodności biologicznej i jakości środowiska, w szczególności poprzez konsekwentną ochronę obszarów szczególnie chronionych, obszarów sieci Natura 2000, terenów podmokłych, stref ochronnych ujęć wód, obszarów chronionej naturalnej akumulacji wód oraz zasobów kopaliny, ochrony gruntów rolnych i leśnych. Tworzyć warunki terytorialne dla wdrażania i respektowania systemów terytorialnych stabilności ekologicznej oraz dla zwiększania i utrzymywania stabilności ekologicznej i zapewnienia funkcji ekologicznych także na pozostałych terenach otwartych, a także dla ochrony elementów krajobrazu o charakterze przyrodniczym w obszarach zabudowanych, zwiększania i utrzymywania różnorodności krajobrazu wiejskiego. W ramach działań związanych z planowaniem przestrzennym tworzyć warunki dla ochrony charakteru krajobrazu z uwzględnieniem docelowych wartości krajobrazu oraz tworzenie warunków dla wykorzystania zasobów przyrodniczych.	1	Teren przeznaczony pod zabudowę dla SPP wraz z powiązanymi korytarzami infrastruktury transportowej i technicznej został wyznaczony zgodnie z Załącznikiem nr 3, punktem 8 do ustawy nr 416/2009 Dz.U. Jest to konkretne przedsięwzięcie inwestycyjne w krajobrazie, którego nie można zlokalizować w innym miejscu. Przedsięwzięcie zostało umieszczone na obszarze, który jest już przekształcony przez zabudowę. Jednocześnie przedsięwzięcie nie ingeruje w obszary chronione. W celu zminimalizowania wpływu przedsięwzięcia na charakter krajobrazu przewidziano środki kompensacyjne w postaci nasadzeń zieleni izolacyjnej.
(20a) Tworzenie warunków terytorialnych zapewniających drożność migracyjną krajobrazu dla dziko żyjących zwierząt oraz dla człowieka, w szczególności przy lokalizowaniu infrastruktury transportowej i technicznej oraz przy wyznaczaniu obszarów pod zabudowę mieszkaniową, obiekty użyteczności publicznej, produkcję i magazynowanie. W ramach działań związanych z planowaniem przestrzennym ograniczanie niepożądanych	1	Teren przeznaczony pod zabudowę dla SPP wraz z powiązanymi korytarzami infrastruktury transportowej i technicznej został wyznaczony zgodnie z załącznikiem nr 3, punktem 8 do ustawy nr 416/2009 Dz.U., co stanowi podstawę do zapewnienia drożności migracyjnej krajobrazu. Teren przeznaczony pod zabudowę został określony zgodnie z obowiązującą koncepcją rozwoju infrastruktury publicznej, w szczególności z korytarzami dla zmiany

Priorytet/cel ochrona środowiska	Powiązanie z ZZP	Komentarz
koalescencji obszarów osadniczych, z uwzględnieniem zapewnienia dostępności i drożności krajobrazu, stosowanie zintegrowanego podejścia do zapobiegania i rozwiązywania problemów środowiskowych.		przebiegu drogi krajowej I/67 oraz dla kolei dużych prędkości. Wymóg określenia kolejności realizacji zmian w sposobie użytkowania terenu stworzył warunki ochrony otwartego krajobrazu. Warunki drożności terenu zostały zagwarantowane poprzez przeniesienie ponadregionalnego korytarza ekologicznego NRBK674 na nową trasę, co eliminuje potencjalny konflikt nie tylko z nowo wyznaczonym obszarem dla SPP, lecz również z korytarzami powiązanej infrastruktury transportowej i technicznej, a także z korytarzami dla nowego przebiegu drogi I/67 oraz dla kolei dużych prędkości.
(24a) Na obszarach, na których przez dłuższy czas dochodzi do przekraczania ustawowo określonych wartości limitów emisji dla ochrony zdrowia ludzi, należy zapobiegać dalszemu istotnemu pogarszaniu stanu. Na obszarach, na których wartości limitów emisji dla ochrony zdrowia ludzi nie są przekraczane, należy tworzyć warunki przestrzenne, aby do ich przekroczenia nie doszło. Poprzez odpowiednie rozmieszczenie terenów gmin należy tworzyć warunki do minimalizowania negatywnych oddziaływań skoncentrowanej działalności produkcyjnej na tereny mieszkaniowe. Wyznaczenie terenów pod nową zabudowę mieszkaniową powinno przebiegać w taki sposób, aby zachować odpowiedni dystans od terenów przemysłowych lub rolniczych.	2	Wyznaczenie terenu przeznaczanego pod zabudowę dla SPP oraz korytarzy powiązanej infrastruktury transportowej i technicznej, przy zachowaniu określonego sposobu użytkowania terenu, nie spowoduje powstania znaczących trwałych potencjalnie negatywnych oddziaływań na jakość powietrza. Przeciwnie, stopniowa zmiana technologii produkcji oraz zmiana jej przeznaczenia powinna przyczynić się do poprawy jakości powietrza w regionie.
(25) Tworzenie warunków do prewencyjnej ochrony obszaru i ludności przed potencjalnymi zagrożeniami i klęskami żywiołowymi na danym terenie (powódzie, osuwiska, erozja, susza itp.), w celu ich zapobiegania oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. W szczególności w celu zapewnienia ochrony terytorialnej obszarów niezbędnych do umieszczenia budynków i środków oraz działań służących ochronie przeciwpowodziowej oraz do wyznaczenia obszarów przeznaczonych na kontrolowane rozlewiska powodziowe. Tworzenie warunków do zwiększenia naturalnej retencji wód opadowych na obszarze oraz stosowanie rozwiązań zbliżonych do naturalnych w zakresie zatrzymywania i akumulacji wód powierzchniowych tam, gdzie jest to możliwe, z uwzględnieniem struktury osadniczej i krajobrazu kulturowego, jako jednego ze środków adaptacyjnych wobec skutków zmian klimatu. Tworzenie na danym obszarze warunków do zatrzymywania, infiltracji oraz wykorzystania wód opadowych jako źródła wody i w celu ograniczania skutków powodzi oraz suszy. Przy wyznaczaniu terenów przeznaczonych pod zabudowę uwzględnienie zasady gospodarowania wodami opadowymi.	1	Stworzenie warunków do prewencyjnej ochrony obszaru i ludności przed potencjalnymi zagrożeniami i klęskami żywiołowymi na danym terenie (osuwiska, erozja, susza itp.), w celu ich zapobiegania oraz minimalizowania ich negatywnych skutków nie stanowi przedmiotu zmiany ZZP. Z punktu widzenia ochrony terytorialnej terenów niezbędnych do lokalizacji obiektów przeciwpowodziowych zapewniono ochronę terytorialną obszaru przeznaczanego pod zabudowę dla SPP poprzez wyznaczenie obszaru przeznaczanego na ochronę przeciwpowodziową oraz uzupełnienie warunków realizacji działań przeciwpowodziowych w ramach wyznaczonego korytarza dla zmiany przebiegu drogi krajowej I/67.
(26) Wyznaczanie terenów przeznaczonych pod zabudowę na terenach zalewowych i umieszczanie na nich infrastruktury publicznej tylko w wyjątkowych i szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wyznaczenie i ochrona terenów przeznaczonych pod zabudowę w celu przeniesienia istniejącej zabudowy z obszarów o wysokim ryzyku wystąpienia szkód powodziowych.	1	Teren przeznaczony pod zabudowę dla SPP częściowo położony jest na terenach zalewowych, dlatego konieczna jest realizacja kompleksowej ochrony przeciwpowodziowej. Dla terenu strefy w Lutyni Dolnej zaprojektowano ją na poziomie Q200 Olza. Rozwiązanie obejmuje liniowy wał przeciwpowodziowy, wały ochronne, podwyższenie terenu w stosunku do jego obecnego poziomu, systemy retencyjne, przepompownię przeciwpowodziową, odpowiednio wydajne hydraulicznie mosty zalewowe na infrastrukturze drogowej poza terenem, odpowiednio hydraulicznie wydajne zmiany przebiegu głównych systemów odwadniających, stanowiących część istniejącego systemu melioracyjnego, zabezpieczenie przeciwpowodziowe w

Priorytet/cel ochrona środowiska	Powiązanie z ZZP	Komentarz
		miejsu skrzyżowania infrastruktury technicznej z wałem przeciwpowodziowym oraz inne środki techniczne. Dla terenu zostanie opracowany szczegółowy plan przeciwpowodziowy w kolejnych etapach dokumentacji projektowej.

Ramy strategiczne RCz 2030

Ramy strategiczne obejmują trzy filary zrównoważonego rozwoju, czyli kwestie społeczne, gospodarcze oraz środowiskowe. MŚ RCz jest odpowiedzialne za zapewnienie międzyresortowej koordynacji wdrażania tych ram. Dokument określa sześć długoterminowo priorytetowych obszarów rozwoju Republiki Czeskiej, dla których formułuje cele strategiczne i szczegółowe. Konkretnie działania i środki służące realizacji celów strategicznych znajdują się w gestii właściwych resortów lub Urzędu Rządu zgodnie z obowiązującymi kompetencjami. Na potrzeby oceny powiązań dokumentacji wybrano cele dotyczące ochrony środowiska, ujęte w priorytetowym obszarze „odporne ekosystemy”.

Priorytet/cel ochrona środowiska	Powiązanie z ZZP	Komentarz
CEL 12: KRAJOBRAZ REPUBLIKI CZESKIEJ JEST POSTRZEGANY JAKO ZŁOŻONY EKOSYSTEM, A USŁUGI EKOSYSTEMOWE STANOWIĄ ODPOWIEDNIĄ RAMĘ DLA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA. 12.1 Opracowano politykę krajobrazową oraz zasady jej realizacji, które różne szczeble administracji publicznej wykorzystują w procesie podejmowania decyzji; 12.2 Zmniejsza się udział gruntów ornych, a rośnie udział trwałych użytków zielonych w zasobie gruntów rolnych (ZPF); 12.3 Znacząco wzrasta udział gruntów ornych użytkowanych w systemie rolnictwa ekologicznego; 12.3 Zwiększa się udział gruntów leśnych w ogólnej powierzchni RCz; 12.4 Wzrośnie drożność krajobrazu dla migracji dziko żyjących organizmów; 12.4 Ocena usług ekosystemowych zostaje włączona do procesów decyzyjnych.	1	Zmiana nr 10 ZZP KMS wywiera neutralny wpływ na osiągnięcie celu, ponieważ go bezpośrednio nie wspiera, ale stwarza potencjał do zwiększenia udziału gruntów leśnych oraz trwałych użytków zielonych, a także do poprawy stabilności ekologicznej obszaru.
CEL 13: KRAJOBRAZ CZESKI JEST ZRÓŻNICOWANY, A RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA ZOSTAJE ODBUDOWYWANA 13.1 Zwiększa się różnorodność i stabilność biotopów oraz populacji poszczególnych rodzimych gatunków roślin i zwierząt; 13.2 Naturalna odnowa ekosystemów znacząco przekształconych przez człowieka staje się powszechnie stosowaną praktyką.	0	Zmiana nr 10 ZZP KMS nie tworzy warunków terytorialnych do realizacji celów strategicznych ani szczegółowych.
CEL 14: KRAJOBRAZ JEST ADAPTOWANY DO ZMIAN KLIMATU I JEGO STRUKTURA SPRZYJA ZATRZYMYWANIU WODY 14.1 Odpływ wody z krajobrazu istotnie się spowalnia; 14.2 Poprawia się jakość wód powierzchniowych i podziemnych.	0	Zmiana nr 10 ZZP KMS nie tworzy warunków terytorialnych do realizacji celów strategicznych ani szczegółowych.
CEL 15: GLEBY SĄ CHRONIONE PRZED DEGRADACJĄ, A POTENCJAŁ KRAJOBRAZU JEST W JAK NAJWIĘKSZYM STOPNIU WYKORZYSTYWANY	0	Zmiana nr 10 ZZP KMS nie tworzy warunków terytorialnych do realizacji celów strategicznych ani szczegółowych.

Priorytet/cel ochrona środowiska	Powiązanie z ZPP	Komentarz
DO WIĄZANIA I MAGAZYNOWANIA DWUTLENKU WĘGLA 15.1 Zawartość materii organicznej w glebie oraz jej struktura odpowiadają naturalnemu stanowi właściwemu dla danego typu gleby; 15.2 Zmniejsza się stopień zagrożenia gleb erozją wodną i wietrzną; 15.3 Skład gatunkowy sadzonych drzewostanów odpowiada warunkom siedliskowym i zapobiega dalszej degradacji gleb leśnych.		

Strategia rozwoju regionalnego RCz 2021+

Cel strategiczny	Powiązanie z ZPP	Komentarz
Zrewitalizowane i gospodarczo zrestrukturyzowane regiony, dostosowane i elastycznie reagujące na potrzeby rynku.		
Cel szczegółowy 4.2: Zwiększenie wolumenu bezpośrednich inwestycji zagranicznych o wyższej wartości dodanej w krajach dotkniętych problemami strukturalnymi.	2	Zmiana nr 10 ZPP KMS poprzez wyznaczenie terenu dla strategicznego parku przedsiębiorczości bezpośrednio tworzy potencjał dla inwestora zagranicznego o wysokiej wartości dodanej.
Cel szczegółowy 4.4: Zapewnienie kompetentnych pracowników dla przemysłu, usług i administracji publicznej.	1	Zmiana nr 10 ZPP KMS poprzez przyszłe zagospodarowanie terenu tworzy potencjał dla zapewnienia odpowiedniej liczby miejsc pracy, również dla wysoko wykwalifikowanych pracowników.
Wysoka jakość życia na obszarach zagrożonych gospodarczo i społecznie.		
Cel szczegółowy 5.1: Zwiększenie dywersyfikacji działalności gospodarczej oraz wsparcie tworzenia lokalnych miejsc pracy.	1	Zmiana nr 10 ZPP KMS tworzy przesłankę dla napływu inwestycji zewnętrznych.

Pomimo że w przypadku celu szczegółowego 4.2 zidentyfikowano powiązanie silne, dotyczy ono filaru gospodarczego, a nie środowiskowego.

Raport dotyczący adaptacji Republiki Czeskiej do zmian klimatu 2025

Priorytet/cel ochrona środowiska	Powiązanie z ZPP	Komentarz
DC4.c Środki adaptacyjne w planowaniu przestrzennym – Środki służące realizacji celu:		
Planowanie w zakresie zapobiegania ryzykom oraz zarządzania miejską wyspą ciepła.	1	Zmiana nr 10 ZPP KMS może przyczyniać się do realizacji środka/działania poprzez zadanie 4_12.1: Sprawdzenie optymalnej konstrukcji regulacji określających udział powierzchni biologicznie czynnych lub terenów zieleni w obrębie terenów na obszarach zurbanizowanych.
Regulacja zagęszczania zabudowy obszarów osadniczych kosztem terenów otwartych i zieleni przy wyznaczaniu terenów przeznaczonych pod zabudowę.	0	Zmiana nr 10 ZPP KMS nie ma wpływu na realizację zadania – nie dotyczy zabudowy terenów osadniczych.
Planowanie i rozwój systemów zieleni na obszarach osadniczych oraz zbiorników wodnych w ramach rozwoju urbanistycznego, w odniesieniu do gęstości i liczby mieszkańców – zwiększenie jakości funkcjonalnej.	0	Zmiana nr 10 ZPP KMS nie ma wpływu na realizację zadania – nie dotyczy rozwoju zieleni na obszarach osadniczych.

Priorytet/cel ochrona środowiska	Powiązanie z ZZP	Komentarz
Zakładanie, rozwój i utrzymanie systemu zieleni na obszarach osadniczych, z uwzględnieniem zwiększenia udziału, jakości i funkcjonalnej efektywności terenów zieleni oraz zbiorników wodnych, w tym ich powiązań.	0	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ nie ma wpływu na realizację zadania – nie dotyczy rozwoju zieleni na obszarach osadniczych.
Wprowadzanie narzędzi odpowiedzialnego zarządzania na rzecz adaptacji do zmian klimatu poprzez ograniczanie śladu ekologicznego obszarów osadniczych wynikającego ze wzrostu zapotrzebowania na tereny zabudowane, transport, żywność, wodę, ogrzewanie i usługi.	2	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ może przyczynić się do realizacji środka/działania poprzez zadanie 4_22.2: Zapewnienie ograniczenia nadmiernego, trwałego zajmowania gruntów rolnych w wyniku urbanizacji.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla dorzecza Odry 2021-2027

Priorytet/cel ochrona środowiska	Powiązanie z ZZP	Komentarz
Cel 1: Zapobieganie powstawaniu nowego ryzyka i zmniejszenie zakresu terenów o ryzyku niedopuszczalnym. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez: - Uwzględnianie zasad zapobiegania powodziom w dokumentach planistycznych gmin oraz w postępowaniach administracyjnych, w szczególności poprzez niewyznaczanie nowych terenów o niedopuszczalnym poziomie ryzyka, niezwiększanie wartości majątku na terenach o niedopuszczalnym ryzyku oraz, w razie potrzeby, zmianę sposobu użytkowania gruntów prowadzącą do ograniczenia powierzchni terenów o niedopuszczalnym ryzyku. - Stopniowe wdrażanie konkretnych środków ograniczających rozlewiska powodziowe na obszarze zabudowanym gmin, z wykorzystaniem proponowanych środków/działań z planów terenów dorzeczy, regionalnych koncepcji ochrony przeciwpowodziowej i innych dostępnych materiałów.	2	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ ma wpływ na realizację tego celu, ponieważ przewiduje ochronę przeciwpowodziową terenu inwestycyjnego, bezpośrednio wyznacza obszar przeznaczony na ochronę przeciwpowodziową oraz może zwiększyć ochronę gminy Wierzniowice.
Cel 2: Zmniejszenie poziomu zagrożenia powodziowego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez: - Stopniową realizację konkretnych środków/działań w dorzeczu w celu zatrzymania lub ograniczenia fali powodziowej, nowo proponowanych lub wynikających z planów terenów dorzeczy, krajskich koncepcji ochrony przeciwpowodziowej oraz innych dostępnych materiałów. - Zwiększenie zdolności retencyjnych krajobrazu oraz zachowanie, a w razie potrzeby odtworzenie elementów krajobrazu i ekosystemów pozytywnie wpływających na gospodarkę wodną (tereny podmokłe). - Stosowanie odpowiednich metod gospodarowania na gruntach rolnych i leśnych, prowadzących do większego zatrzymania wody w glebie, spowolnienia odpływu oraz ograniczenia zjawisk erozyjnych. - Stosowanie właściwych zasad gospodarowania wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych, które w miarę możliwości odwzorowują naturalne stosunki hydrologiczne terenu sprzed zabudowy.	0	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ nie ma wpływu na realizację celu, ponieważ nie dotyczy wdrażania konkretnych środków ograniczających fale powodziowe ani zwiększających zdolność retencyjną krajobrazu, nie odnosi się do gospodarowania na gruntach rolnych i leśnych, a jej przedmiotem nie jest również gospodarowanie wodami opadowymi.

Koncepcje i strategie krajские

Strategia adaptacji kraju morawsko-śląskiego do skutków zmian klimatu (styczeń 2020)

Priorytet/cel ochrona środowiska	Powiązanie z ZZP	Komentarz
Obszar 3 Gospodarowanie wodą i reżim wodny. Główny cel: Zmniejszenie deficytu bilansu wodnego poprzez zwiększenie retencji wody na danym obszarze i spowolnienie odpływu powierzchniowego. Poprawa stanu ekologicznego cieków wodnych, lepsze gospodarowanie ściekami i łagodzenie ryzyka powodziowego. Działania adaptacyjne: 3.1. Wspieranie zdolności retencyjnych krajobrazu w dorzeczach i 3.3. Poprawa systemów odprowadzania, wykorzystania i oczyszczania ścieków oraz gospodarowania wodami opadowymi.	2	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ ma wpływ na realizację celu, ponieważ tworzy przesłanki do zwiększenia retencji wody na obszarze m.in. poprzez zmianę współczynnika stabilności ekologicznej (KES), a także poprzez wyznaczenie korytarza TV101 dla odprowadzenia podczyszczonych ścieków z terenu Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej do rzeki Olzy. Działanie to stwarza potencjał dla poprawy systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, a także, w razie potrzeby, gospodarowania wodami opadowymi.
Obszar 4 Krajobraz pogórniczy. Główny cel: Przekształcenie krajobrazu pogórniczego Karwiny w dobrze prosperujący obszar o zróżnicowanym i zrównoważonym charakterze życia, atrakcyjny dla mieszkańców, inwestorów i odwiedzających. Zachowanie bioróżnorodności, wzmocnienie funkcji ekosystemów, poprawa jakości zbiorników wodnych i zapewnienie zróżnicowanej oferty możliwości spędzania czasu wolnego. Wykorzystanie nowoczesnych technologii i innowacji. Aby osiągnąć ten cel, należy organicznie uwzględnić aspekty i efekty adaptacyjne. Działania adaptacyjne: 5.3. Ochrona bioróżnorodności i stabilności ekologicznej i 5.4. Stworzenie warunków do użytkowania terytorium zgodnie z zasadami adaptacji.	2	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ ma wpływ na realizację celu, ponieważ poprzez wyznaczenie korytarza dla zmiany przebiegu systemu terytorialnego stabilności ekologicznej tworzy warunki dla jego realizacji, a tym samym dla poprawy drożności krajobrazu. Dodatkowo, dzięki stworzeniu warunków do nasadzeń zieleni powstaje przesłanka do zwiększenia współczynnika stabilności ekologicznej (KES) na obszarze.

Strategia rozwoju kraju morawsko-śląskiego 2019–2027;

Strategia opiera się na długoterminowej wizji, określa priorytetowe tematy rozwojowe, wskazuje strategiczne obszary zmian, które kraj chce osiągnąć, proponuje środki i typowe działania, a także propozycje projektów strategicznych, które mają prowadzić do realizacji tych celów.

Priorytet/cel	Powiązanie z ZZP	Komentarz
Cel strategiczny 1.3 Przedsiębiorczy i innowacyjny ekosystem – włączenie regionu do czołowej dziesiątki regionów Europy Środkowo-Wschodniej pod względem dynamiki wzrostu intensywności gospodarki opartej na wiedzy	2	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ ma bardzo silny wpływ na realizację celu, ponieważ wyznacza teren pod przyszłą lokalizację strategicznego parku przedsiębiorczości.
Cel strategiczny 2.4 Wysokiej jakości miejsca pracy – wzrost produktywności, przeciętnego wynagrodzenia oraz oferty dobrze płatnych miejsc pracy. 2.5 Innowacje w zakresie redukcji długotrwałego bezrobocia – zmniejszanie udziału osób długotrwale bezrobotnych	2	Zmiana nr 10 ZZP KMŚ ma bardzo silny wpływ na realizację celu, ponieważ wyznacza teren pod przyszłą lokalizację strategicznego parku przedsiębiorczości, który zwiększy liczbę miejsc pracy.

Pomimo że w przypadku wskazanych celów zidentyfikowano powiązania silne, dotyczą one sfery gospodarczej, a nie ochrony środowiska, i odnoszą się przede wszystkim do filaru gospodarki.

2. 1. TEMATYKA OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ OKREŚLENIE REFERENCYJNYCH RAM OCENY

Na podstawie wyników analizy istotnych dokumentów międzynarodowych, unijnych, krajowych i krajowych sformułowano odpowiednie cele dla poszczególnych tematów ochrony środowiska. Ten zestaw tzw. celów referencyjnych stanowi ramy do oceny powiązań priorytetów wynikających ze Zmiany nr 10 ZZP KMS (tj. priorytetów planowania przestrzennego regionu) z tematami ochrony środowiska.

Zestaw celów referencyjnych został określony na potrzeby oceny oddziaływania Zmiany nr 10 ZZP KMS na poszczególne komponenty środowiska i stanowi podstawę do oceny sposobu uwzględnienia odpowiednich celów ochrony środowiska w ramach tej zmiany ZZP KMS (patrz rozdział 9).

TEMAT: KLIMAT I POWIETRZE

Cel referencyjny: **Stworzenie warunków zapewniających, aby nie dochodziło do przekraczania określonych ustawowo poziomów limitu imisji.**

Istotnymi źródłami są następujące koncepcje i strategie:

- Polityka zagospodarowania przestrzennego RCz
- Ramy polityki klimatycznej i energetycznej do 2030 r.

TEMAT: WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Cel referencyjny: **Obniżenie poziomu zagrożenia powodziowego**

Istotnymi źródłami są następujące koncepcje i strategie:

- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla dorzecza Odry 2021–2027
- Strategia adaptacji kraju morawsko-śląskiego do skutków zmian klimatu (styczeń 2020)

TEMAT: GLEBA – ZASÓB GRUNTÓW ROLNYCH (ZPF)

Cel referencyjny: **Minimalizacja zajęcia gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF)**

Istotnymi źródłami są następujące koncepcje i strategie:

- Polityka zagospodarowania przestrzennego RCz
- Raport dotyczący adaptacji Republiki Czeskiej do zmian klimatu 2025

TEMAT: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, FAUNA I FLORA

Cel referencyjny: **Stworzenie warunków zapewniających migracyjną drożność obszaru**

Istotnymi źródłami są następujące koncepcje i strategie:

- Polityka zagospodarowania przestrzennego RCz
- Strategia adaptacji kraju morawsko-śląskiego do skutków zmian klimatu (styczeń 2020)

Cel referencyjny: **Stworzenie warunków do zwiększenia ekologicznej funkcji krajobrazu**

Istotnymi źródłami są następujące koncepcje i strategie:

- Ramy strategiczne RCz 2030
- Raport dotyczący adaptacji Republiki Czeskiej do zmian klimatu 2025
- Strategia adaptacji kraju morawsko-śląskiego do skutków zmian klimatu (styczeń 2020)

3. DANE DOTYCZĄCE AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM OPRACOWANIEM ORAZ JEGO PRZEWIDYWANEGO ROZWOJU W PRZYPADKU BRAKU WDROŻENIA OCENIANEJ ZMIANY NR 10 ZZP KMŚ.

3.1. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

Kraj morawsko-śląski położony jest w północno-wschodniej części Republiki Czeskiej. Północna granica kraju stanowi jednocześnie granicę państwową z Rzeczpospolitą Polską, natomiast granica wschodnia ze Słowacją. Kraj morawsko-śląski graniczy ponadto z krajem ołomunieckim i krajem zlińskim.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się na północny centralnej części kraju, w pobliżu granicy z Polską. Ramy wyznaczenia obszaru objętego opracowaniem przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 1: Wyznaczenie obszaru objętego opracowaniem (Mapa podkładowa ©ESRI, 2025, VS106 – projekt Zmiany nr 10 ZZP KMŚ IRI 2025, opracowanie własne, skala 1:40 000)

Powierzchnia kraju morawsko-śląskiego wynosi 5 427 km². Znajdują się w nim 22 gminy o rozszerzonych uprawnieniach, a z liczbą mieszkańców wynoszącą 1 189 674 jest to jeden z najludniejszych krajów w Republice Czeskiej. Obszar objęty opracowaniem stanowi część Aglomeracji Ostrawskiej.

Terytorium kraju morawsko-śląskiego rozciąga się od Jesioników aż po Beskidy. Na zachodniej granicy kraju znajduje się pasmo Wysokiego Jesionika z najwyższym szczytem Pradziadem (1491 m n.p.m.). Po przeciwnej stronie kraju, przy granicy ze Słowacją i Polską, znajdują się Beskidy Morawsko-Śląskie z najwyższym szczytem Łysą Górą (1323 m n.p.m.). Najniższym punktem regionu jest zbieg Odry i Olzy (195 m n.p.m.). Większość obszaru odwadniana jest przez Odrę do Morza Bałtyckiego, natomiast z części terenu wody odpływają poprzez dorzecze Morawy do Morza Czarnego.

Krajobraz kraju morawsko-śląskiego jest bardzo specyficzny, co wynika z jego położenia w skali Republiki Czeskiej oraz ze zróżnicowanych warunków przyrodniczych, różniących się pomiędzy obszarami nizinnymi a góorskimi. Obszar ten jest również silnie przekształcony, przede wszystkim w jego centralnej części, w wyniku

historycznych działań gospodarczych, głównie górnictwa, hutnictwa i przemysłu chemicznego. Zjawisko to pozostaje w związku ze specyfiką społeczną i gospodarczą obszaru, ponieważ większość mieszkańców koncentruje się w centralnej części Aglomeracji Ostrawskiej. Ponad połowę powierzchni kraju zajmują grunty rolne, lasy około 36% powierzchni, a wody powierzchniowe około 2%.

3. 2. KLIMAT I POWIETRZE

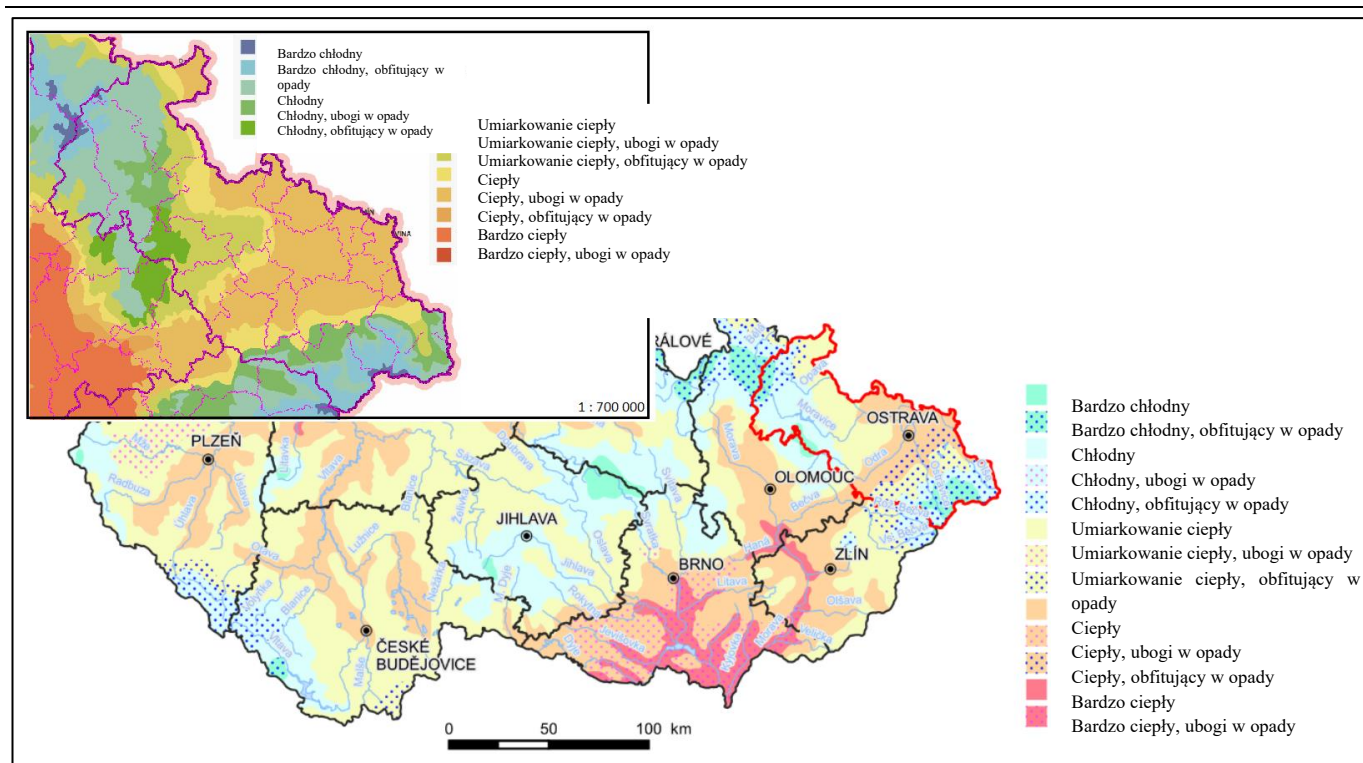
KLIMAT

Klimat kraju jest bardzo zróżnicowany. W centralnej części kraju panuje klimat umiarkowany ciepły, natomiast część północno-zachodnia i południowo-wschodnia należą do strefy klimatu chłodnego; najwyżej położone obszary zaliczają się do strefy klimatu bardzo chłodnego. Znaczna część obszaru cechuje się niską sumą opadów. Jedynie niewielka część zachodnia oraz wschodnia część kraju charakteryzują się wyższymi opadami. Obszar objęty analizą położony jest w strefie cieplej i ubogiej w opady, którą charakteryzują następujące cechy: lato jest długie, z 40–50 dniami letnimi, ciepłe, o średniej temperaturze 15–16°C, umiarkowanie wilgotne, z sumą opadów 200–400 mm i 100–140 dniami z opadami powyżej 1 mm/dzień. Okres przejściowy jest krótki, z 100–140 dniami mroźnymi, wiosna jest umiarkowanie ciepła, ze średnią temperaturą 7–8°C, jesień ciepła, o średniej temperaturze 8–9°C. Zima jest przeciętnie długa, z 50–60 dniami mroźnymi, umiarkowanie chłodna, o średniej temperaturze od –2 do –3°C, z wyższymi opadami (powyżej 400 mm), oraz stosunkowo krótkim okresem utrzymywania się pokrywy śnieżnej – około 50–60 dni.

Klimat jest wynikiem wzajemnej interakcji wielu czynników: pozaziemskich (np. promieniowanie słoneczne), ziemskich (np. roślinność, rozmieszczenie powierzchni lądowych i wodnych) i antropogenicznych (np. emisja gazów cieplarnianych, urbanizacja). Zmienne warunki klimatyczne wykazują mniejszą dynamikę w perspektywie kilku dekad niż pogoda. Klimat rozumiany jest jako długoterminowa (minimum trzydziestoletnia) średnia tych samych elementów meteorologicznych. W ostatnim czasie obserwuje się zmienność klimatu, tj. wahania parametrów klimatycznych. Czynniki, które mogą wpływać na klimat obejmują zmiany promieniowania słonecznego, zmiany orbity Ziemi, zmiany współczynnika odbicia kontynentów, atmosfery i oceanów, procesy górotwórcze, dryf kontynentów i zmiany stężenia gazów cieplarnianych. Do gazów cieplarnianych, których stężenie w atmosferze jest uwarunkowane antropogenicznie, należą:

- dwutlenek węgla (CO₂) – powstaje głównie wyniku spalania materii organicznej (w tym paliw kopalnych), a wylesianie jest głównym czynnikiem przyczyniającym się do jego obecności (las usuwają CO₂ w procesie fotosyntezy),
- freony – gazy syntetyczne o wysokiej zdolności pochłaniania promieniowania,
- metan (CH₄) – uwalniany przez wyciek gazów naturalnych podczas wydobywania ropy naftowej i węgla, w procesach trawiennych przeżuwaczy, a także skutek samoczynnego uwalniania z dna oceanów,
- podtlenek azotu (N₂O) – którego źródłem są paliwa kopalne, transport drogowy oraz proces denitryfikacji zachodzący przy stosowaniu nawozów rolniczych.

Ocena zmian klimatu dokonywana jest na podstawie dwóch głównych wskaźników: **temperatury powietrza oraz sumy opadów**. Dzięki wsparciu projektu „CzechAdapt – System wymiany informacji o skutkach zmian klimatu, podatności oraz działaniach adaptacyjnych na obszarze Republiki Czeskiej” powstała mapa skutków zmian klimatu, dostępna dla szerokiego ogółu na stronie www.klimatickazmena.cz.

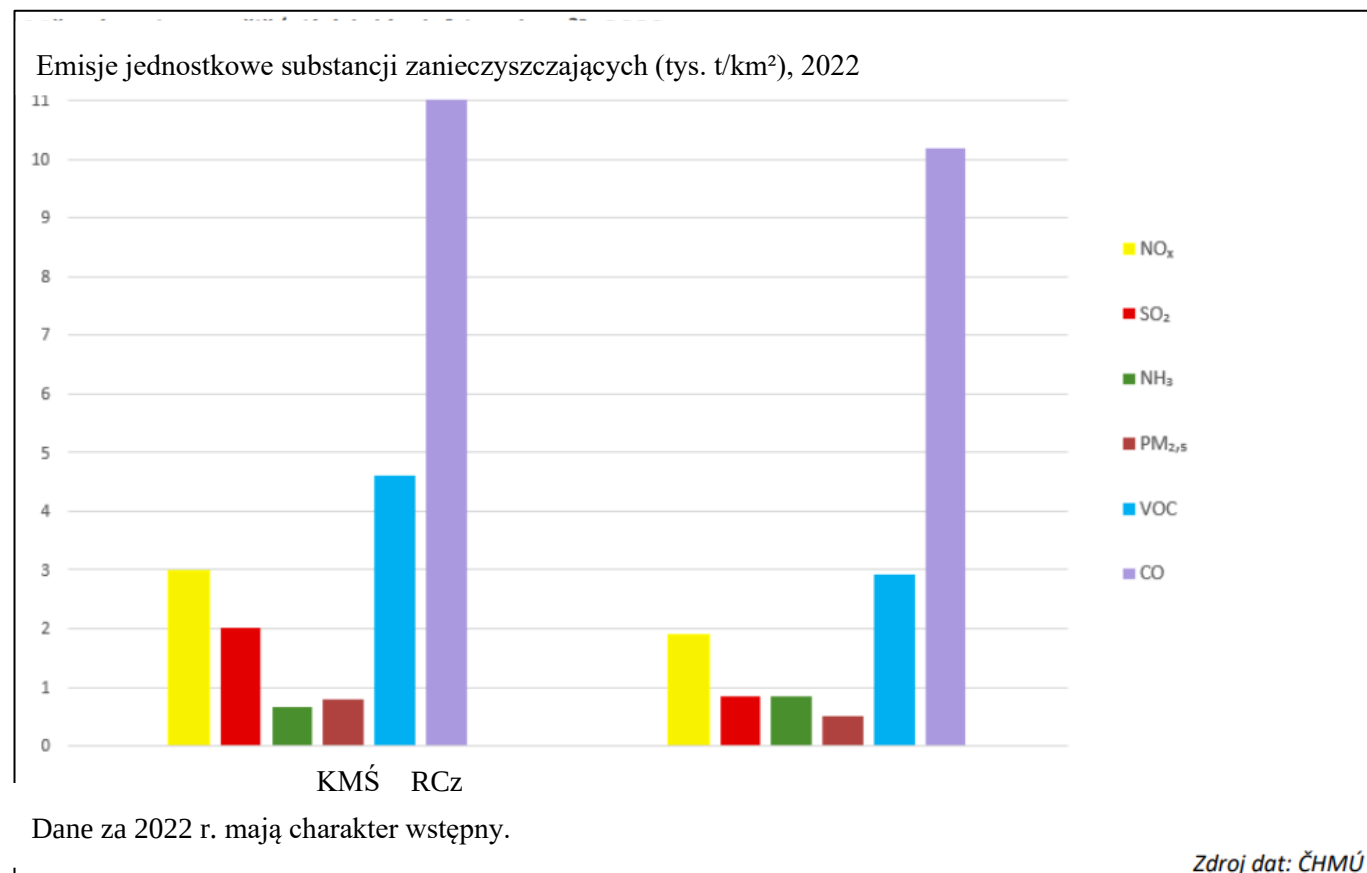
Rysunek 2: Obszary klimatyczne RCz (źródło: Raport o stanie środowiska w kraju morawsko-śląskim (2022) i obszary klimatyczne RCz (opracowanie własne; źródło danych: Obszary klimatyczne RCz 1901–2000 – WMS CENIA)

POWIETRZE

Jakość powietrza na obszarze objętym analizą jest ściśle powiązana z sytuacją gospodarczą kraju. Kraj morawsko-śląski jest obszarem o najgorszej jakości powietrza w Republice Czeskiej; najbardziej obciążone są duże miasta i aglomeracje. Taki stan wynika z wielu czynników. Znaczący udział ma przemysł, zwłaszcza typowe dla kraju procesy produkcyjne i spalania w hutnictwie i elektrowniach oraz intensywny ruch transportowy, przede wszystkim ciężarowy. Istotnym czynnikiem jest również transgraniczny napływ zanieczyszczeń z Polski, a lokalnie – nieodpowiednie metody ogrzewania i spalanie materiałów w gospodarstwach domowych. Stężenia substancji w powietrzu są, oprócz działalności człowieka, determinowane bieżącymi warunkami meteorologicznymi oraz ukształtowaniem terenu. Jak wskazano wyżej, sytuacja w regionie jest bardzo trudna, jednak w długim okresie widoczna jest istotna poprawa.

Z Raportu o stanie środowiska w kraju morawsko-śląskim (2022) wynika, że rozwój emisji substancji zanieczyszczających w latach 2005–2022 miał charakter nieco zmienny, lecz ogólnie trend jest spadkowy (z wyjątkiem emisji CO). Największy spadek odnotowano w zakresie emisji SO₂ – o 62,5%. Emisje CO w analizowanych okresach wykazywały wahania. W 2022 r. odnotowano spadek emisji wszystkich monitorowanych substancji w porównaniu rok do roku. Największe obniżenie dotyczyło emisji SO₂ – o 14,5% oraz CO – o 11,0%. Całkowite emisje substancji zanieczyszczających powietrze w przeliczeniu na powierzchnię (emisje jednostkowe) w kraju morawsko-śląskim w 2022 r. osiągały wartości znacznie powyżej średniej ogólnokrajowej, podobnie jak w latach poprzednich, co wiąże się z wysoką presją przemysłową oraz scentralizowaną strukturą osadniczą. Od lat region pozostaje drugim najbardziej obciążonym emisjami krajem (po Pradze) w przeliczeniu na powierzchnię; natomiast w przypadku emisji CO w przeliczeniu na powierzchnię obciążenie jest najwyższe w Republice Czeskiej. Najnowsze dane zawarte w Raporcie o jakości powietrza w kraju morawsko-śląskim za rok 2023 potwierdzają

opisane powyżej trendy. Systematycznie zmniejsza się udział substancji szkodliwych w powietrzu, a sytuacja stopniowo ulega poprawie.

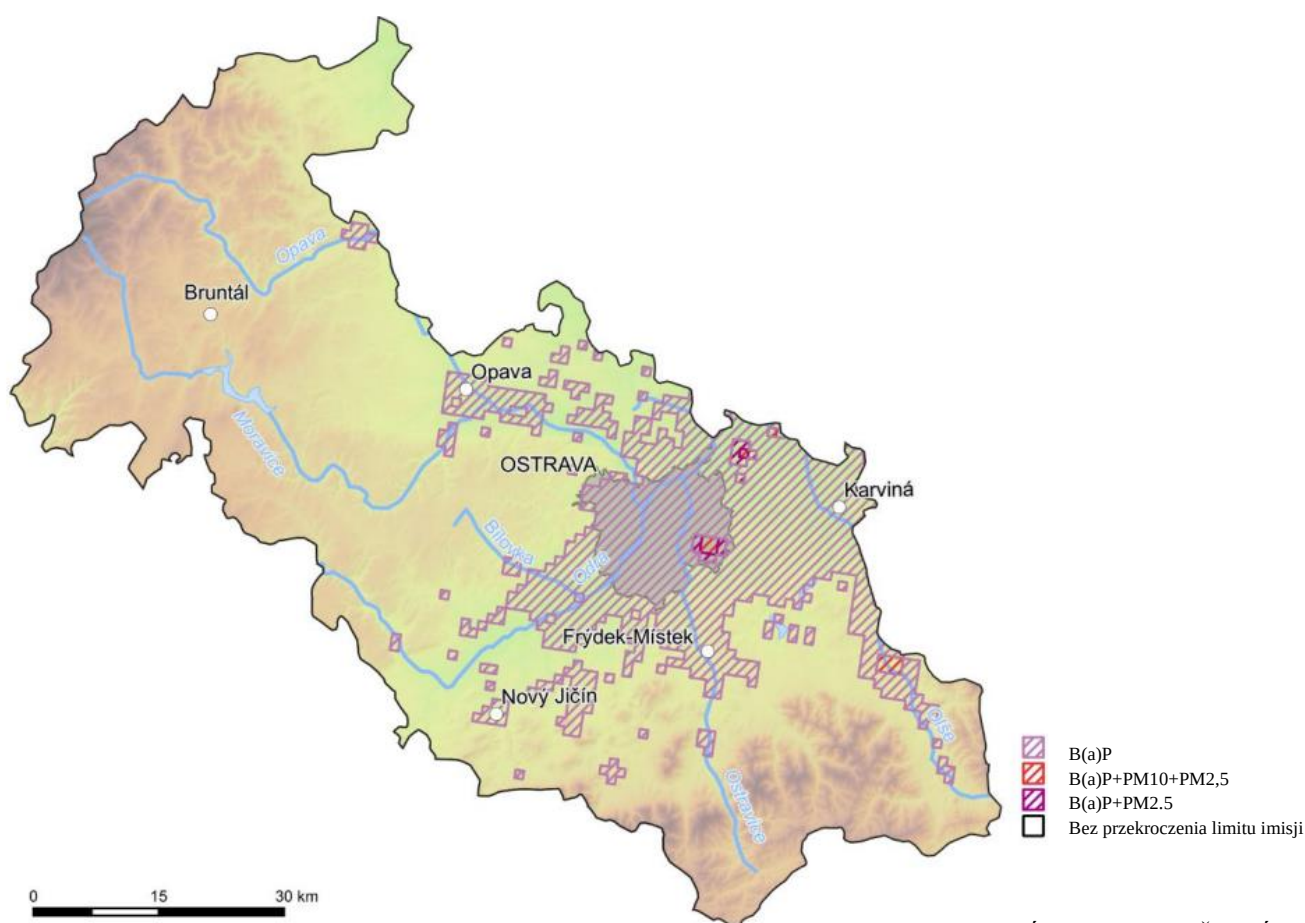

W 2022 r. zanieczyszczenie powietrza w kraju morawsko-śląskim było kształtowane przez wiele różnych źródeł, zwłaszcza duże i średnie źródła stacjonarne. Kraj ten jest również jedynym, w którym emisje CO (216,6 tys. ton) są w przeważającej mierze generowane przez duże źródła stacjonarne (zakłady energetyczne i przemysłowe), konkretnie w 74,9%. Emisje NO_x (16,2 tys. ton) pochodziły również głównie z dużych źródeł stacjonarnych (57,5%), podobnie jak emisje SO₂ (10,9 tys. ton; 86,5%). Emisje VOC czyli lotnych związków organicznych (25,0 tys. ton), PM₁₀ (5,5 tys. ton) oraz PM_{2,5} (4,4 tys. ton) pochodziły przede wszystkim z lokalnego ogrzewania gospodarstw domowych. Emisje NH₃ (3,6 tys. ton) były generowane przede wszystkim przez sektor rolniczy (analogicznie jak w pozostałych krajach). W analizowanym okresie 2005–2022 udział poszczególnych źródeł w emisjach podstawowych substancji zanieczyszczających ulegał zmianie. Największą zmianę odnotowano w przypadku PM₁₀ i PM_{2,5} – udział dużych źródeł stacjonarnych w tych emisjach spadł, co wynika głównie z wdrażania nowych technologii, w tym instalacji filtrów, odpylaczy oraz innych urządzeń technicznych w zakładach przemysłowych.

Jak wspomniano wcześniej, jakość powietrza pod względem przekroczeń limitów imisji jest w kraju morawsko-śląskim najgorsza spośród wszystkich krajów Republiki Czeskiej, a na ten stan wpływa wiele wskazanych powyżej czynników. Najsilniej oddziaływania te występują w centralnej i północno-wschodniej części regionu (regiony Ostravsko, Karvinsko a Třinecko), do której zalicza się również obszar objęty opracowaniem. W długim okresie w regionie nadal dochodzi do przekraczania limitów imisji dla PM₁₀, PM_{2,5}, B(a)P oraz O₃. Udział obszaru, na którym dochodzi do przekroczeń limitów imisji dla wskazanych substancji, w poszczególnych latach znacząco przewyższa wartości odnotowywane w skali całego kraju. W okresie 2005–2022 w kraju morawsko-śląskim w każdym roku odnotowano przekroczenie dopuszczalnego dobowego stężenia PM₁₀, chociaż w krótszym horyzoncie czasowym obserwuje się znaczące zmniejszanie się powierzchni obszaru, na którym dochodzi do przekroczeń wskazanych wartości. Limit imisji dla średniorocznego stężenia pyłu PM₁₀ został przekroczony we wszystkich latach

z wyjątkiem 2016 oraz 2019–2022. Limit emisji dla średniorocznego stężenia $PM_{2,5}$ był w analizowanym okresie 2012–2022 przekraczany w każdym roku (co nie występuje w żadnym innym kraju). W przypadku benzo(a)pirenu również dochodzi do corocznego przekraczania wartości dopuszczalnych, podobnie jak w większości pozostałych krajów, jednak w kraju morawsko-śląskim poziom przekroczeń jest zazwyczaj ponad pięciokrotnie wyższy od wartości średnich dla całej Republiki Czeskiej. Przekroczenia limitu dla ozonu znacznie różnią się pomiędzy poszczególnymi latami, ponieważ jego występowanie jest w największym stopniu zależne od warunków meteorologicznych. W latach 2021 i 2022 nie odnotowano przekroczenia limitu dla ochrony zdrowia wyrażonego 8-godzinnymi kroczącymi średnimi stężeniami ozonu – podobna sytuacja wystąpiła niemal we wszystkich krajach w Republice Czeskiej. Pozostałe limity emisji na stacjach monitoringu jakości powietrza w kraju nie zostały przekroczone.

Obszary kraju z przekroczonymi limitami emisji dla ochrony zdrowia, 2022

Źródło danych: ČHMÚ

W porównaniu ogólnokrajowym w 2023 r. wyznaczono 0,9% powierzchni Republiki Czeskiej, na której odnotowano przekroczenie co najmniej jednego limitu emisji (bez uwzględnienia ozonu); na tym obszarze mieszkało 5,9% mieszkańców. W tym samym roku w kraju morawsko-śląskim limit został przekroczony na 13,3% powierzchni obszaru, a na obszarach narażonych na ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń mieszkało 50,9% mieszkańców. Można zatem zaobserwować wyraźną poprawę w stosunku do 2022 roku, kiedy wyznaczono 1,7% powierzchni Republiki Czeskiej z przekroczeniem co najmniej jednego poziomu emisji (bez uwzględnienia ozonu), a na tym obszarze mieszkało 11,7% mieszkańców. W 2022 r. w kraju morawsko-śląskim przekroczenia odnotowano na

19,46% powierzchni (co odpowiada 74,6% mieszkańców kraju), przy czym dotyczyły one dobowej wartości dopuszczalnej dla PM_{10} oraz średniorocznych wartości dopuszczalnych dla $PM_{2,5}$ i B(a)P.

Przemysłowy charakter kraju morawsko-śląskiego wiąże się także z dużą liczbą przedsiębiorstw objętych systemem IPPC (zintegrowana kontrola i zapobieganie zanieczyszczeniom – Integrated Pollution Prevention and Control), są to duże zakłady przemysłowe i rolnicze, zakłady produkcji żywności i pasz, składowiska odpadów, spalarnie itd., określone w Załączniku nr 1 do ustawy nr 76/2002 Dz.U. o zintegrowanej ochronie środowiska, które mają potencjalnie duże oddziaływanie na zanieczyszczenie powietrza. Obecnie na tym obszarze działa 189 takich przedsiębiorstw (spośród łącznie 1 887 w Republice Czeskiej), co stanowi czwarty najwyższy wynik spośród wszystkich krajów.

Przewidywany rozwój bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ

Elektromobilność oraz produkcja energii ze źródeł odnawialnych należą do kluczowych trendów związanych z odchodzeniem od paliw kopalnych, co prowadzi do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych stanowi jedno z działań mitygujących wobec zmian klimatycznych. Również przejście na produkcję energii ze źródeł odnawialnych jest krokiem w kierunku redukcji emisji substancji zanieczyszczających powietrze. Kraj morawsko-śląski od lat należy do krajów Republiki Czeskiej o wyższej emisji zanieczyszczeń, a tym samym gorszej jakości powietrza. Przedsięwzięcie polegające na budowie strategicznego parku przeznaczonego do produkcji i magazynowania ogniw bateryjnych oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z elektromobilnością, produkcją elementów technologicznych lub kompletnych rozwiązań dla odnawialnych źródeł energii, produkcją półprzewodników lub projektów z nimi powiązanych, można zatem postrzegać jako krok w kierunku stworzenia warunków do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

Rozwój klimatu i jakości powietrza na obszarze objętym z analizą bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ prawdopodobnie przebiegałby w podobnym pozytywnym trendzie, jak dotychczas. Należy jednak zakładać, że w szerszej perspektywie, bez realizacji koncepcji, poprawa sytuacji w kraju morawsko-śląskim i nie tylko postępowałaby wolniej. W wyniku wdrożenia koncepcji może natomiast dojść do wzrostu natężenia ruchu związanego z obsługą parku przedsiębiorczości na analizowanym obszarze, co może spowodować lokalne pogorszenie jakości powietrza.

3.3. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Większość obszaru kraju morawsko-śląskiego jest odwadniana przez rzekę Odrę, uchodzącą do Morza Bałtyckiego. Razem ze swoimi dopływami (np. Opawa, Olza, Ostrawica) pokrywa ona znaczną część powierzchni kraju. Tylko niewielka część (1,6%) obszaru w rejonie Jesioników odprowadza wodę rzeką Morawą do Morza Czarnego. Na obszarze kraju morawsko-śląskiego znajduje się łącznie 63 ważnych cieków o łącznej długości 1 359 km. Znajduje się tu również osiem zbiorników wodnych/zaporowych wykorzystywanych do różnych celów. Na przykład zbiorniki Kružberk, Šance oraz Morávka pełnią funkcję rezerwuarów wody pitnej dla mieszkańców kraju. Inne zbiorniki służą celom przemysłowym (np. Těrlicko, Žermanice, Baška, Olešná) lub rekreacyjnym i przeciwpowodziowym (np. zaporą Slezská Harta). Ich łączna objętość wynosi 386 mln m³.

Główne zlewnie hydrologiczne na obszarze opracowania:

I rzędu – dorzecze Odry

II rzędu – dorzecze Ostrawicy oraz Odry od Ostrawicy po Olzę i Olzy

III rzędu – dorzecze Olzy

IV rzędu – dorzecze lewobrzeżnych dopływów Olzy, w tym cieku Lutyńka, nr w systemie hydrologicznym 2-03-03-0752, obejmujące większość obszaru opracowania oraz częściowo dorzecze 2-03-03-0751

Cały obszar opracowania jest poprzecinany kanałami melioracyjnymi, które odwadniają teren przeznaczony pod budowę strefy inwestycyjnej z kierunku wschód–zachód do cieku Lutyńka. Obszar w całości leży w dolinie zalewowej rzeki Olzy. Teren zalewowy obejmuje wschodnią część obszaru. Obszar zalewowy Q20 obejmuje jedynie niewielki fragment w północno-wschodniej części terenu, natomiast obszar zalewowy Q100 wpływa na prawie połowę powierzchni analizowanego obszaru.

Rzeka Olza jest głównym ciekim wodnym na tym obszarze i odprowadza wody z Beskidu Śląskiego. Jest to typowy ciek fliszowy, kamienisto-żwirowy, o wartkim nurcie. Olza poniżej Wierzniowic jest ciekim o charakterze zbliżonym do naturalnego, przy czym większość jej brzegów została umocniona narzutem kamiennym. Występuje tu kilka progów wodnych oraz jaz w Wierzniowicach, gdzie wykonano przepławkę dla ryb.

W dolnym biegu Olzy miejscami zachowały się naturalne brzegi, a rzeka płynie przez pozostałości łągu oraz teren rolniczy. Szerokość koryta w tym miejscu wynosi 18–25 m. Głębokość waha się od ok. 0,1 m na bystrzach do

1–2 m w płaszczyznach. Dno jest kamieniste, miejscami żwirowe. Olza poniżej ujścia Lutyńki jest bardziej wyprostowana, głębiej wcięta i ma umocnione brzegi kamieniem łamanym. Rzeka przepływa tu przez luźno ukształtowany las łąkowy. Szerokość koryta wynosi w tym odcinku ok. 20–25 m, a głębokość 0,1–0,5 m. Dno jest głównie kamieniste, miejscami żwirowe.

Rzeczka Lutyńka jest w większości prostym, ale zachowującym cechy naturalnego charakteru ciekim. Powyżej miejscowości Bogumin–Martinov płynie przez las łąkowy, ma szerokość 1–3 m i głębokość 0,1–0,5 m. Dno Lutyńki jest żwirowe, miejscami kamieniste, a nurt od łagodnego do umiarkowanego. Następnie Lutyńka przepływa przez krajobraz rolniczy oraz teren zabudowany dzielnicą miejską Martinov, przyjmując dopływy mniejszych cieków, w tym kanałów melioracyjnych z pól. Tuż powyżej ujścia do rzeki Olzy Lutyńka płynie korytem o bardziej naturalnym, meandrującym przebiegu, tworząc niewielkie bystrza i głębsze płaszczyzny. Szerokość koryta w tym miejscu wynosi 1–5 m, a głębokość 0,1–0,5 m. Dno jest żwirowe, miejscami piaszczyste i muliste, z warstwą anoksydacyjnego (beztlenowego) osadu.

Kanały melioracyjne są sztucznymi, wolno płynącymi, zamulonymi ciekami pomiędzy polami, o szerokości 1–2 m, z pasami roślinności trawiastej i szerokością przekroju wynoszącą zazwyczaj ok. 10 m. Głębokość wynosi 0,1–0,5 m. Ze względu na niewielką prędkość przepływu dno jest grząskie, z dużą miąższością czarnego, beztlenowego mułu. Muł ten składa się ze splukiwanych z okolicznych pól drobnych osadów i detrytusów materii organicznej z roślinności drzewiastej po obu stronach kanału, ale także z makrofity zakorzenionych w dnie kanału, takich jak trzciny, mozgi lub jeżogłówki.

Ogólnie jakość wód w ciekach na obszarze kraju morawsko-śląskiego nie jest zbyt dobra, jednak stopniowo ulega poprawie. Jej stan jest przede wszystkim kształtowany przez działalność przemysłową i górniczą. W przeszłości w wielu miejscach występowały wody V klasy jakości, co stanowi najgorszą kategorię poziomu zanieczyszczenia wód. W ostatnim czasie sytuacja uległa jednak znaczącej poprawie. Najgorsza kategoria została w latach 2021–2022 stwierdzona jedynie w rzece Hvozdnice oraz na części cieku Jičínka. Pozostałe cieki wodne zostały sklasyfikowane głównie jako III i IV klasa jakości.

Jednolita część wód (JCW) w rozumieniu § 2 ust. 3 ustawy nr 254/2001 Dz.U. o wodach oraz o zmianie niektórych ustaw (tzw. ustawa wodna) to wyodrębnione, istotne nagromadzenie wód powierzchniowych lub podziemnych w określonym środowisku, charakteryzujące się wspólną formą ich występowania lub wspólnymi właściwościami oraz cechami reżimu hydrologicznego. Jednolite części wód dzielą się na jednolitą część wód powierzchniowych oraz jednolitą część wód podziemnych.

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) to wyodrębnione nagromadzenie wód powierzchniowych w określonym środowisku, na przykład w jeziorze, zbiorniku wodnym lub w korycie cieku. **Sztuczna jednolita część wód** to jednolita część wód powierzchniowych utworzona w wyniku działalności człowieka.

Silnie zmieniona jednolita część wód to jednolita część wód powierzchniowych, która została znacząco zmieniona w wyniku działalności człowieka. Jednolite części wód powierzchniowych są klasyfikowane jako **płynące** („rzeka”) i **stojące** („jezioro”) lub identyfikowane jako **silnie zmienione** lub **sztuczne**. Jednolite części powierzchniowych wód płynących składają się z połączonych ze sobą odcinków cieków wodnych. Dla każdej jednolitej części wód określono odpowiedni obszar dorzecza. Jednolite części wód powierzchniowych ewidencjonuje się w zakresie danych dotyczących ich identyfikacji terytorialnej, nazwy, numeru identyfikacyjnego, kategorii i typu, nazwy obszaru dorzecza w Republice Czeskiej oraz nazwy międzynarodowego obszaru dorzecza.

Na obszarze opracowania znajduje się jednolita część wód powierzchniowych HOD_0860 Lutyńka od źródeł do ujścia do Olzy o następujących parametrach:

Informacje podstawowe (portal informacji gospodarowania wodami VODA – zbiór danych: jednolite części wód powierzchniowych)	
Kategoria części jednolitej wód powierzchniowych:	rzeka
Nazwa międzynarodowego obszaru dorzecza, do którego należy JCWP:	Odra
Nazwa części obszaru dorzecza w RCz, do której należy JCWP:	Górna Odra
Charakter JCW:	naturalny
Typ JCWP:	2222
Data referencyjna utworzenia lub przeglądu rejestru:	31.5.2020
Stan/potencjał jednolitej części wód	
Stan/potencjał ekologiczny jednolitej części wód powierzchniowych:	stan słaby
Stan chemiczny jednolitej części wód powierzchniowych:	nie osiągnięto dobrego stanu z powodu obecności substancji: benzo[a]piren; fluoranten; benzo[ghi]perylen
Stan ekologiczny/potencjał składników jakości:	
biologia ogółem	stan słaby
biologia: fitoplankton	stan nieznany
biologia: makrofity	stan nieznany
biologia: fitobentos	stan nieznany
biologia: makrozoobentos	stan słaby
biologia: ryby	stan nieznany
hydromorfologia: reżim przepływu	stan średni
hydromorfologia: ciągłość cieku	stan średni
hydromorfologia: warunki morfologiczne	stan średni
Ogólne składniki fizykochemiczne: ogółem	stan średni
Ogólne składniki fizykochemiczne: przezroczystość wody	stan nieznany
ogólne składniki fizykochemiczne: warunki temperaturowe	stan średni
Ogólne składniki fizykochemiczne: warunki tlenowe	stan średni
Ogólne składniki fizykochemiczne: stan kwasowo-zasadowy	stan bardzo dobry
ogólne składniki fizykochemiczne: warunki biogenne – azot	stan średni
ogólne składniki fizykochemiczne: warunki biogenne – fosfor	stan średni
specyficzne substancje zanieczyszczające	stan średni
Specyficzne substancje zanieczyszczające powodujące nieosiągnięcie dobrego stanu/potencjału ekologicznego: fenantren, mangan, piren.	

W bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się również jednolita część wód powierzchniowych HOD_0870 Olza od dopływu Petrůvky do ujścia do Odry, o następujących parametrach:

Informacje podstawowe (portal informacji gospodarowania wodami VODA – zbiór danych: jednolite części wód powierzchniowych)	
Kategoria części jednolitej wód powierzchniowych:	rzeka
Nazwa międzynarodowego obszaru dorzecza, do którego należy JCWP:	Odra
Nazwa części obszaru dorzecza w RCz, do której należy JCWP:	Górna Odra
Charakter JCW:	silnie zmieniony
Typ JCWP:	2222
Data referencyjna utworzenia lub przeglądu rejestru:	31.5.2020
Stan/potencjał jednolitej części wód	
Stan/potencjał ekologiczny jednolitej części wód powierzchniowych:	średni potencjał
Stan chemiczny jednolitej części wód powierzchniowych:	nieosiągnięcie dobrego stanu z powodu obecności substancji: benzo[b]fluoranten; benzo[a]piren; fluoranten; benzo[ghi]perylen; rtęć i jej związki – w formie rozpuszczonej
Stan ekologiczny/potencjał składników jakości:	
biologia ogółem	dobry potencjał
biologia: fitoplankton	niesklasyfikowany potencjał
biologia: makrofity	niesklasyfikowany potencjał
biologia: fitobentos	dobry potencjał
biologia: makrozoobentos	dobry potencjał
biologia: ryby	maksymalny potencjał
hydromorfologia: reżim przepływu	średni potencjał
hydromorfologia: ciągłość cieku	średni potencjał
hydromorfologia: warunki morfologiczne	dobry potencjał
Ogólne składniki fizykochemiczne: ogółem	średni potencjał
Ogólne składniki fizykochemiczne: przezroczystość wody	niesklasyfikowany potencjał
ogólne składniki fizykochemiczne: warunki temperaturowe	średni potencjał
Ogólne składniki fizykochemiczne: warunki tlenowe	średni potencjał
Ogólne składniki fizykochemiczne: stan kwasowo-zasadowy	dobry potencjał
ogólne składniki fizykochemiczne: warunki biogenne – azot	średni potencjał
ogólne składniki fizykochemiczne: warunki biogenne – fosfor	średni potencjał
specyficzne substancje zanieczyszczające	średni potencjał

Stan ekologiczny/potencjał składników jakości:

Specyficzne substancje zanieczyszczające powodujące nieosiągnięcie dobrego stanu/potencjału ekologicznego: halogeny adsorbowalne organicznie związane; kwas etylenodiaminotetraoctowy; piren; selen; cynk

Za potencjalnie znaczące oddziaływania uniemożliwiające osiągnięcie dobrego stanu **składnika hydrologicznego** stanu ekologicznego w Republice Czeskiej uznaje się pobory wód, zrzuty ścieków, regulację przepływów (retencja/podtrzymywanie przepływu) przez budowle wodne, w tym zmiany dobowe, transfery wody oraz elektrownie wodne derywacyjne. **Na żadne z wyżej wymienionych części wód nie czynnik ten nie ma znaczącego oddziaływania.**

Jednolita część wód (JCW) HOD_0870 Olza od Petrůvky do ujścia Odry jest silnie zmieniona z powodu nieistotnych zmian morfologicznych (zmodyfikowana trasa przepływu, zachwiana ciągłość podłużna cieków oraz uregulowane brzozy). **Porównanie zmian morfologicznych** przedstawia poniższa tabela (1 – nieistotne, 5 – bardzo istotne):

ID JCW	Nazwa JCW	Stopień modyfikacji					
		Bariery migracyjne	Regulacja profilu poprzecznego	Regulacja przebiegu koryta	Zmiana KORYTA (zabudowa i roślinność)	Piętrzenie	Melioracje rolnicze
HOD_0860	Lutyňka od źródła do ujścia do Olzy	3	3	1	3	1	5
HOD_0870	Olza od rzeki Petrůvka do ujścia do Odry	4	2	5	1	1	3

Z punktu widzenia **zanieczyszczeń** na jednolitą część wód Olza od dopływu cieków Petrůvka do ujścia do Odry oddziałuje punktowe źródło zanieczyszczeń, pochodzące:

- ze ścieków komunalnych z Dzieńmorowic (chodzi w szczególności o zrzuty oczyszczonych i nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód powierzchniowych – tj. odpływy z oczyszczalni ścieków oraz swobodne zrzuty, a za bardzo istotne uznaje się wskaźniki BZT₅, N–NH₄ oraz P_{cat.}),
- ze zrzutu ścieków przemysłowych z elektrowni w Dzieńmorowicach, gdzie za bardzo znaczący uznaje się wskaźnik P_{cat.}.

Również na tę część wód oddziałuje obszarowe źródło zanieczyszczeń, pochodzące:

- ze źródeł komunalnych niepodłączonych do kanalizacji oraz z odpływu z terenów zurbanizowanych,
- bardzo znaczący jest dopływ azotu z działalności rolniczej do wód.

Jednolitą część wód HOD_0860 Lutyňka od źródła do ujścia do Olzy zanieczyszcza punktowe źródła zanieczyszczeń:

- ze ścieków komunalnych z Lutyni Dolnej (chodzi w szczególności o zrzuty oczyszczonych i nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód powierzchniowych – tj. odpływy z oczyszczalni ścieków oraz swobodne zrzuty, a za bardzo istotne uznaje się wskaźniki BZT₅, N–NH₄ oraz P_{cat.}),
- ze zrzutu ścieków przemysłowych z zakładów RockWool Bogumin – Skřečňov, gdzie za bardzo znaczący uznaje się wskaźnik N–NH₄.

- znaczące obciążenie zgodnie z bazą danych SEKM (system ewidencji miejsc zanieczyszczonych): Třinecké želežárny, a.s. – bardzo znaczące zanieczyszczenie WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne)

Również na tę część wód oddziałuje obszarowe źródło zanieczyszczeń, pochodzące:

- z komunalnych źródeł niepodłączonych do kanalizacji oraz z odpływu z terenów zurbanizowanych,
- bardzo znaczący jest dopływ azotu z działalności rolniczej do wód.

W przypadku jednolitej części wód HOD_0870 Olza od dopływu cieką Petrůvka do ujścia do Odry widoczny jest, z punktu widzenia morfologii, wpływ regulacji przebiegu koryta. W przypadku jednolitej części wód HOD_0860 Lutyňka od źródeł do ujścia do Olzy na ciek znacząco oddziałuje działalność rolnicza zarówno pod względem morfologii, jak i jakości wód. Rolnictwo jest absolutnie dominującym źródłem pestycydów, które przedostają się do środowiska wodnego i mogą w nim pozostawać przez wiele lat. Odwodnienie terenów rolniczych intensyfikuje wypłukiwanie substancji zanieczyszczających uwalnianych w ramach działalności rolniczej. Przed rokiem 1989 na całym terytorium Republiki Czeskiej wybudowano wiele systemów odwadniających. Obecnie informacje dotyczące poszczególnych systemów odwadniających są stosunkowo trudno dostępne. Nie jest możliwe ustalenie, w jakim stanie znajdują się te urządzenia, czy nadal są sprawne i wykorzystywane.

Wody podziemne można zdefiniować jako wody występujące naturalnie pod powierzchnią ziemi, w strefie nasycenia, w bezpośrednim kontakcie ze skałami. Uznawane są za cenne dobro przyrodnicze, o które należy odpowiednio dbać i wykorzystywać w sposób zrównoważony. Na obszarze kraju morawsko-śląskiego znajdują się trzy chronione obszary akumulacji wód podziemnych (CHOPAV), charakteryzujące się znacznymi zasobami wód podziemnych. Są to obszary Beskidów, Jesioników oraz Regionu Jabłonkowskiego (Jablunkovsko). Na przeważającej części obszaru kraju nie występują jednak duże zasoby wód podziemnych, ponieważ charakter petrograficzny skał w większości regionu nie sprzyja ich akumulacji. Wynika z tego m.in., że w 2023 roku jedynie 18,8% całkowicie wyprodukowanej wody w kraju morawsko-śląskim stanowiła woda podziemna. Na analizowanym obszarze nie znajdują się chronione obszary akumulacji wód podziemnych.

Na obszarze opracowania znajduje się jednolita część wód podziemnych o ID 22610 Kotlina Ostrawska – część ostrawska. Źródłami zanieczyszczeń mogą być zarówno źródła punktowe, jak i obszarowe. Ze źródeł punktowych są to dawne tereny zanieczyszczone (wcześniej określane jako zanieczyszczenia stare – ewidencja SEKM – system ewidencji miejsc zanieczyszczonych) oraz legalne zrzuty ścieków z małych źródeł do wód podziemnych (dla których jednak nie istnieją dostępne dane dotyczące stężeń). W analizowanej jednolitej części wód, w odniesieniu do omawianego obszaru, występują następujące zanieczyszczenia:

- nielegalne składowisko odpadów w Wierzniowicach w obrębie kat. Wierzniowice: substancje nieorganiczne, metale, metale szczególnie niebezpieczne, odpady,
- składowisko odpadów w Lutyni Dolnej w obrębie kata. Wierzniowice: substancje nieorganiczne, metale, metale szczególnie niebezpieczne, odpady,
- składowisko w Dolach w obrębie kat. Lutynia Dolna: substancje nieorganiczne, fenole, metale.

W przypadku zanieczyszczeń obszarowych wskaźnikiem jest udział powierzchni intensywnie użytkowanych gruntów ornych w obrębie jednolitej części wód podziemnych; dla Kotliny Ostrawskiej – części ostrawskiej wynosi on 48,9 km², tj. 20% powierzchni użytków ornych. Do istotnych antropogenicznych oddziaływań na wody podziemne w Kotlinie Ostrawskiej – części ostrawskiej należą również oddziaływania związane z eksploatacją górnictwem oraz wydobywaniem żwiru. Jednak wpływy wzajemnego oddziaływania wód podziemnych i powierzchniowych wynikające z działalności górniczej są na analizowanym obszarze słabo wyrażone, ponieważ oba systemy wodne są w większości od siebie izolowane. Jednolita część wód nie została zakwalifikowana jako istotnie narażona na zanieczyszczenia obszarowe azotem pochodzenia rolniczego ani na znaczące zanieczyszczenie pestycydami, jednak zidentyfikowano potencjalnie istotne ryzyko występowania metali oraz WWA

(wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych) pochodzących z depozycji atmosferycznej, w szczególności niklu. Do istotnych oddziaływań na wody podziemne należy również całkowita ilość pobieranej wody na jednostkę hydrogeologiczną, w odniesieniu do dostępnych zasobów naturalnych. W studium wykonalności w ramach dokumentacji techniczno-projektowej analizowano wykorzystanie wód podziemnych jako źródła wody technologicznej, jednak ze względu na konieczność wykonania dużej liczby studni poborowych do celów technologicznych zrezygnowano z wariantu poboru wód podziemnych.

Na analizowanym obszarze przepływ wód podziemnych odbywa się głównie w kolektorze żwirów fluwialnych, położonych pomiędzy górną i dolną warstwą osadów ilastych. Jest to warstwa wodonośna o napiętym zwierciadle, czyli występująca w warunkach ciśnieniowych. Po przewierceniu górnej warstwy ilów dochodzi do szybkiego podniesienia zwierciadła wody podziemnej. Zwierciadło wody podziemnej na omawianym terenie znajduje się na stosunkowo wysokim poziomie, a infiltracja wód może być utrudniona ze względu na znaczny udział powierzchni uszczelnionych. Sytuacja na obszarze może być szczególnie napięta w okresach intensywnych opadów lub powodzi.

Obszary wrażliwe i narażone

Całe terytorium kraju morawsko-śląskiego zostało zaklasyfikowane jako obszar wrażliwy. Zgodnie z § 32 ustawy nr 254/2001 Dz.U., o wodach oraz o zmianie niektórych ustaw (tzw. ustawa wodna), obszary wrażliwe to jednolite części wód powierzchniowych:

- w których występuje lub w niedalekiej przyszłości może wystąpić, w wyniku wysokiego stężenia biogenów, niepożądany stan jakości wód,
- które są wykorzystywane lub przewiduje się ich wykorzystanie jako źródło wody pitnej, w których stężenie azotanów przekracza 50 mg/l, lub
- dla których ze względu na cele chronione ustawą konieczne jest stosowanie wyższego stopnia oczyszczania ścieków.

Wyznaczenie **obszarów wrażliwych** następuje w drodze rozporządzenia rządu. Wyznaczenie podlega przeglądowi w regularnych odstępach czasu, nie dłuższych niż 4 lata. Dla obszarów wrażliwych oraz dla zrzutów ścieków do wód powierzchniowych wpływających na jakość wód w obszarach wrażliwych rząd określa w rozporządzeniu wskaźniki dopuszczalnego zanieczyszczenia ścieków oraz ich wartości graniczne.

Obszary wrażliwe określa Rozporządzenie Rządu nr 61/2003 Dz.U. w sprawie wskaźników i wartości dopuszczalnego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i ścieków, wymogów decyzji na zrzut ścieków do wód powierzchniowych lub do kanalizacji oraz obszarów wrażliwych.

Obszary narażone są zgodnie z ustawą wodną definiowane jako obszary, na których występują:

- wody powierzchniowe lub podziemne, w szczególności wykorzystywane lub przeznaczone do wykorzystania jako źródła wody pitnej, w których stężenie azotanów przekracza wartość 50 mg/l lub może tą wartości osiągnąć,
- wody powierzchniowe, w których w wyniku wysokiego stężenia azotanów pochodzenia rolniczego dochodzi lub może dojść do niepożądanego pogorszenia jakości wód.

Rząd wyznacza obszary narażone w drodze rozporządzenia oraz jednocześnie, za pomocą programu działań, określa zasady stosowania i przechowywania nawozów mineralnych i naturalnych, zmianowania roślin oraz wdrażania działań przeciwozyjnych. Program działań oraz wyznaczenie obszarów narażonych podlegają przeglądowi i ewentualnym zmianom w odstępach nieprzekraczających 4 lat. Przegląd przeprowadza się na podstawie oceny skuteczności działań wynikających z przyjętego programu.

Obszary narażone zostały wyznaczone Rozporządzeniem Rządu nr 103/2003 Dz.U., w sprawie określenia obszarów narażonych oraz zasad stosowania i przechowywania nawozów mineralnych i naturalnych, zmianowania roślin oraz środków/działań przeciwozyjnych na tych obszarach. Rozporządzenie to weszło w życie w dniu 3 marca 2003 r. Następnie obszary narażone zostały zrewidowane Rozporządzeniem Rządu nr 219/2007 Dz.U. (weszło w życie 1 września 2007 r.) oraz nr 262/2012 Dz.U., w sprawie określenia obszarów narażonych i programu działań (weszło w życie 1 sierpnia 2012 r.). Od 1 sierpnia 2016 r. weszło w życie Rozporządzenie Rządu nr 235/2016 Dz.U., a aktualnie obowiązuje Rozporządzenie Rządu nr 277/2020 Dz.U. (obowiązuje od 1. 7. 2020 r.). Obszary narażone są wyznaczane na poziomie jednostek katastralnych. Prowadzona jest ich ewidencja, obejmująca identyfikator terytorialny oraz numer i nazwę jednostki katastralnej wyznaczonej jako obszar narażony. Na terenie objętym opracowaniem nie wyznaczono obszaru narażonego.

Susza

Susza jest losowym zjawiskiem naturalnym spowodowanym deficytem opadów, prowadzącym następnie do spadku ilości wody w różnych częściach cyklu hydrologicznego. Jeżeli dostępne zasoby wodne nie są wystarczające do zaspokojenia potrzeb społeczeństwa, mówimy o niedoborze wody. Zarówno susza, jak i niedobór wody mogą powodować straty gospodarcze w kluczowych sektorach wykorzystujących wodę, a jednocześnie wywoływać skutki środowiskowe dla różnorodności biologicznej, jakości wód, pogorszenia stanu jednolitych części wód, zaniku mokradeł, erozji gleby, degradacji oraz procesów pustynnienia. Terytorium Republiki Czeskiej znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego, z relatywnie wyrównanym rozkładem opadów w ciągu roku, gdzie susza i niedobór wody nie występują często. Niemniej zasoby wodne Czech są praktycznie uzależnione od ilości i rozkładu opadów atmosferycznych, a zdecydowana większość zasobów wodnych zależy od zdolności retencji i akumulacji wody na terytorium państwa. W warunkach Republiki Czeskiej skutki suszy i niedoboru wody są w znacznym stopniu łagodzone przez istniejącą infrastrukturę gospodarowania wodą, która zaopatruje w wodę większość ludności oraz zakładów produkcyjnych.

Od roku 2015 odnotowano jednak problemy z zaopatrzeniem ludności w wodę w gminach o niewystarczająco pewnych źródłach wodnych, a skutki suszy na produkcję rolną, gospodarkę leśną i inne sektory gospodarcze znacząco wzrosły. Zmieniające się warunki klimatyczne dodatkowo zwiększają prawdopodobieństwo występowania epizodów suszy. W krajowej polityce zagospodarowania przestrzennego wyznaczono obszar o cechach szczególnych SOB9, na którym występuje aktualne zagrożenie suszą. Lutynia Dolna, jako część obszaru administracyjnego gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach, nie znajduje się w tym obszarze. Również zgodnie z projektem Intersucho (intersucho.cz) oraz systemem oceny suszy (hamr.chmi.cz) analizowany obszar, w porównaniu z innymi regionami, nie należy do terenów dotkniętych znacznym i długotrwałym problemem suszy.

Przewidywany rozwój bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMS

Bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMS stan wód powierzchniowych i podziemnych pozostałby bez zmian – nie uległaby zmianie ich jakość ani ilość, nie doszłoby do potencjalnego wpływu na warunki odpływu, ani do zmniejszenia przepustowości fali powodziowej. Nie uległaby również zmianie sytuacja podczas powodzi, kiedy dochodzi do zalewania także budynków w części gminy Wierzniewice, w pobliżu obszaru objętego koncepcją.

3. 4. ŚRODOWISKO GEOLOGICZNE

Warunki geologiczne

Obszar gminy Lutynia Dolna należy do systemu alpejsko-himalajskiego, prowincji geomorfologicznej Karpaty Zachodnie, podprowincji Podkarpacie Zewnętrzne, obszaru Podkarpacie Północne, jednostki i podjednostki Kotlina Ostrawska oraz mezoregionu Płaskowyż Orłowski.

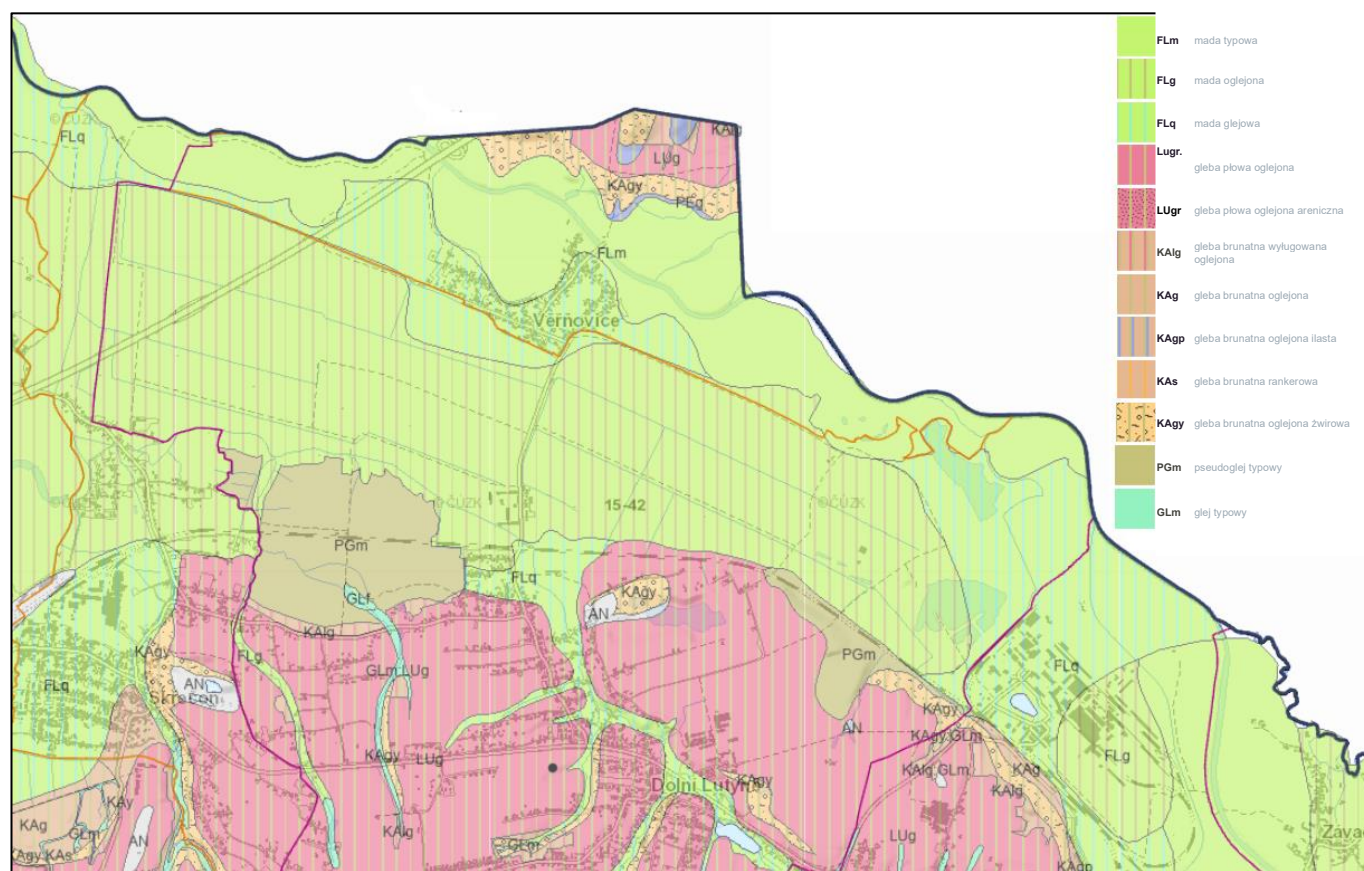
Podłoże geologiczne obszaru tworzą przede wszystkim skały trzeciorzędowe zapadlisk przedgórskich alpejsko-karpackich i basenów śródgórskich ze środkowego miocenu. Podłoże gminy Lutynia Dolna w dużej części budują łyły, łyły wapniste, podrzędnie żwiry, piaski oraz wapienie glonowe. W południowej części gminy, w związku z rozgałęzioną siecią cieków wodnych, występują nawarstwienia aluwialne o charakterze gliniasto-piaszczystym, dominujące w dolinie rzeki Olzy.

Geomorfologia i środowisko geologiczne

Obszar stanowi część geomorfologicznego regionu Podkarpacia Zewnętrznego, podsystemu Podkarpacia Północnego, jednostki Kotlina Ostrawska, podjednostki Kotlina Ostrawska, mezoregionu Nizina Ostrawska (DEMEK 1987). Teren inwestycji położony jest na granicy piętra równinnego i pogórskiego (ok. 200 m n.p.m.). Jest to szeroka dolina zalewowa rzeki Olzy, która od południa oddzielona jest od tarasu rzecznoego nasypem linii kolejowej, a od zachodu przecięta autostradą D1. Na wschodzie widoczny jest kompleks szklarni z nowo powstałymi zbiornikami po eksploatacji żwirów i piasków.

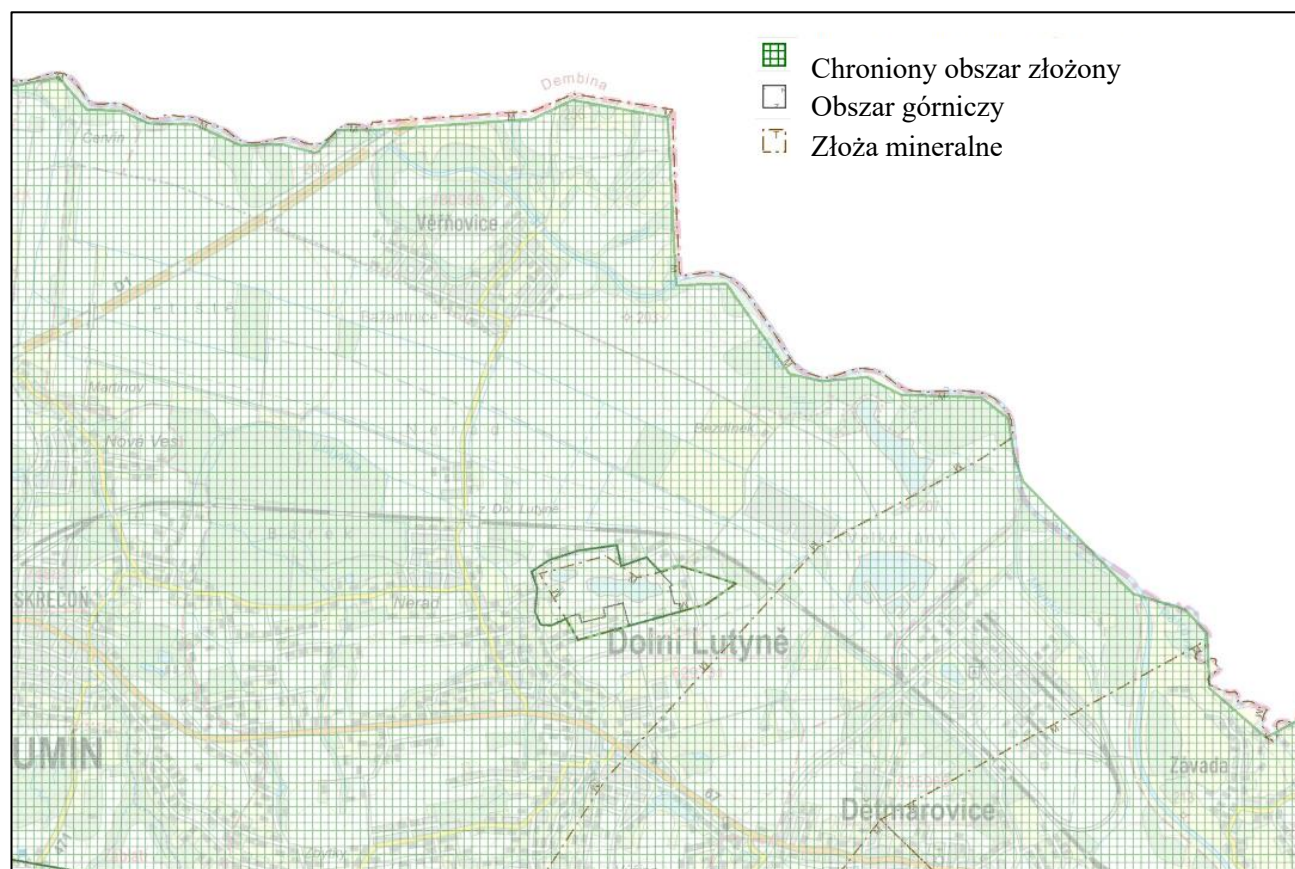
Dominującym elementem krajobrazu jest kompleks Elektrowni w Dzieńmorowicach, położony na wschód od analizowanego obszaru. W obecnym stanie przestrzeń doliny jest w większości bezleśna, otwarta, wykorzystywana jako grunty orne, a w niewielkiej wschodniej części także jako łąki użytkowe, podzielone systemem przeważnie prostych kanałów melioracyjnych i dróg gruntowych. Linie te są często obsadzone zielenią, która występuje również na dawnych groblach stawowych, wzdłuż których prowadzone są niektóre ciek.

Spośród typów gleb najbardziej rozpowszechnione są mady, w szczególności mada oglejona i mada glejowa. Poniższy wycinek obszaru pokazuje klasyfikację typów gleb.

Obszary górnicze, tereny pogórnice, obszary osuwiskowe oraz chronione obszary złożowe

Poniższy wycinek obszaru inwestycji przedstawia zjawiska geologiczne.

(źródło: Aplikacja mapowa kraju morawsko-śląskiego – Geologia, dostępne online
<https://geoportal.msk.cz/Html5Viewer/?viewer=geologie>)

Na omawianym obszarze nie występują stare ani opuszczone wyrobiska górnicze, tereny pogórnice ani zwałowiska.

Obszar inwestycji znajduje się w chronionym obszarze złożowym (ID 14400000, czeska część Górnosląskiego Zagłębia Węglowego; surowiec: węgiel kamienny, gaz ziemny). Jednocześnie jest to obszar złoża strategicznego, dotychczas niewydobywanego (surowiec: węgiel kamienny, gaz ziemny). Obecnie eksploatacja złoża węgla kamiennego nie jest prawdopodobna. Z punktu widzenia CHLÚ (chronionych obszarów złożowych) dla węgla kamiennego omawiany teren znajduje się w strefie C2. Dnia 17. 9.2007 r. Urząd Krajowy Kraju Morawsko-Śląskiego wydał opinię wiążącą dotyczącą lokalizacji zabudowy na chronionym obszarze złożowym (znak: MSK 127566/2007; MSK 127566/2007, sygn. akt. ŽPZ/16077/2007/Svo) z późniejszymi zmianami: Urząd Krajowy wyraża zgodę na lokalizację zabudowy na terenach strefy C2 bez określania warunków realizacji.

Ochrona obszarów złożowych opiera się w dalszych postępowaniach na ustawie nr 44/1988 Dz.U., ustawa górnicza.

Na północny wschód, w powiązaniu z zabudową gminy Lutynia Dolna, znajduje się eksploatowany obszar górniczy Lutynia Dolna, w którym prowadzone jest wydobycie piasku ze złoża strategicznego Lutynia Dolna–Nerad (ID: 3013200). To złożo strategiczne jest chronione poprzez chroniony obszar złożowy CHLÚ Lutynia Dolna (ID: 3013200). Na południe od istniejącego złoża strategicznego znajdują się niewielkie fragmenty złóż kopalin pospolitych – żwirów i piasków, Lutynia Dolna–Vrchy (ID: 5280600) oraz Lutynia Dolna–Vrchy 1 (ID: 5284000),

a ponadto, w powiązaniu z Elektrownią w Dzieńmorowicach, występują złoża kopalin pospolitych – żwirów i piasków Lutynia Dolna–Velké Lány (ID: 5259900). (źródło: (Czeska Służba Geologiczna, system informacji surowcowej)).

Przewidywany rozwój bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ

W przypadku niewdrożenia koncepcji obecny stan obszaru zostanie zachowany, tj. chroniony obszar złożowy oraz dotychczas niewydobywane złoża strategiczne nie zostaną naruszone.

3.5. GRUNTY ROLNE (ZASÓB GRUNTÓW ROLNYCH - ZPF)

Zasób gruntów rolnych (ZPF) stanowi podstawowe bogactwo naturalne i niezastąpiony czynnik umożliwiający produkcję rolną, a jednocześnie są jednym z głównych elementów środowiska przyrodniczego. Ochrona gruntów rolnych, ich ulepszanie i racjonalne użytkowanie to działania, które jednocześnie zapewniają ochronę i poprawę jakości środowiska. Powierzchnia kraju morawsko-śląskiego wynosi 5 431,5 km², co stanowi 6,9% powierzchni Republiki Czeskiej. Grunty rolne zajmują około połowę obszaru kraju. W ramach kraju morawsko-śląskiego obszar administracyjny gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach zajmuje 8. miejsce (z 22) pod względem udziału gruntów rolnych w użytkowaniu. Znaczny wzrost powierzchni gruntów ornych w obszarze administracyjnym gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach odnotowano w latach 2011–2012, kiedy powierzchnia orna wzrosła z 1 921,2 ha do 3 481,4 ha (źródło: 8. pełna aktualizacja analitycznego opracowania planistycznego dla obszaru administracyjnego gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach (ÚAP ORP), 2020 r.), podczas gdy najwyższy udział gruntów rolnych w ramach obszaru administracyjnego gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach z całkowitej powierzchni gminy występuje w Lutyni Dolnej – 86,4% i jest najwyższy w ramach obszaru administracyjnego gminy o rozszerzonych uprawnieniach. Najniższy udział występuje w mieście Bogumin (10,7%).

Ochrona gruntów w ujęciu terytorialnym jest określona przepisami ustawy nr 283/2021 Dz.U. (ustawa budowlana), z późniejszymi zmianami, oraz przepisami ustawy nr 334/1992 Dz.U. o ochronie zasobu gruntów rolnych, z późniejszymi zmianami, a także rozporządzeniem nr 13/1994 Dz.U., które określa szczegółowe zasady ochrony zasobu gruntów rolnych (ZPF). Zajęcie gruntów, zwłaszcza na cele budowlane, jest procesem zazwyczaj nieodwracalnym, który w znacznym stopniu ogranicza lub całkowicie eliminuje funkcje gruntu. Według ustaleń dokumentu „Polityka ochrony gleb UE”, zajęcie gruntów należy do najpoważniejszych procesów degradujących grunty rolne jako całość.

Na cele nierolnicze należy wykorzystywać w możliwie najmniejszym stopniu grunty rolne oraz przeznaczać pod zabudowę jedynie niezbędne powierzchnie. Proponowane wyłączenie gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF) w uzasadnionych przypadkach musi być odpowiednio udokumentowane, przy czym należy w możliwie najmniejszym stopniu naruszać organizację użytkowania gruntów rolnych, stosunki hydrologiczne i odpływowe na obszarze oraz sieć dróg rolniczych. Ocena jakości gleb odbywa się na podstawie klasyfikacji do 5 klas ochrony, wynikających z kodów mapy BPEJ (bonitowanych jednostek glebowo-ekologicznych). Na cele nierolnicze należy w pierwszej kolejności wykorzystywać niezabudowane i niewystarczająco wykorzystane tereny w obszarach zabudowanych lub wolne tereny budowlane w granicach istniejącej zabudowy. W przypadkach koniecznych, gdy dochodzi do wyłączenia gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF), należy – o ile to możliwe – wykorzystać działki zaliczone do klas ochrony 3–5.

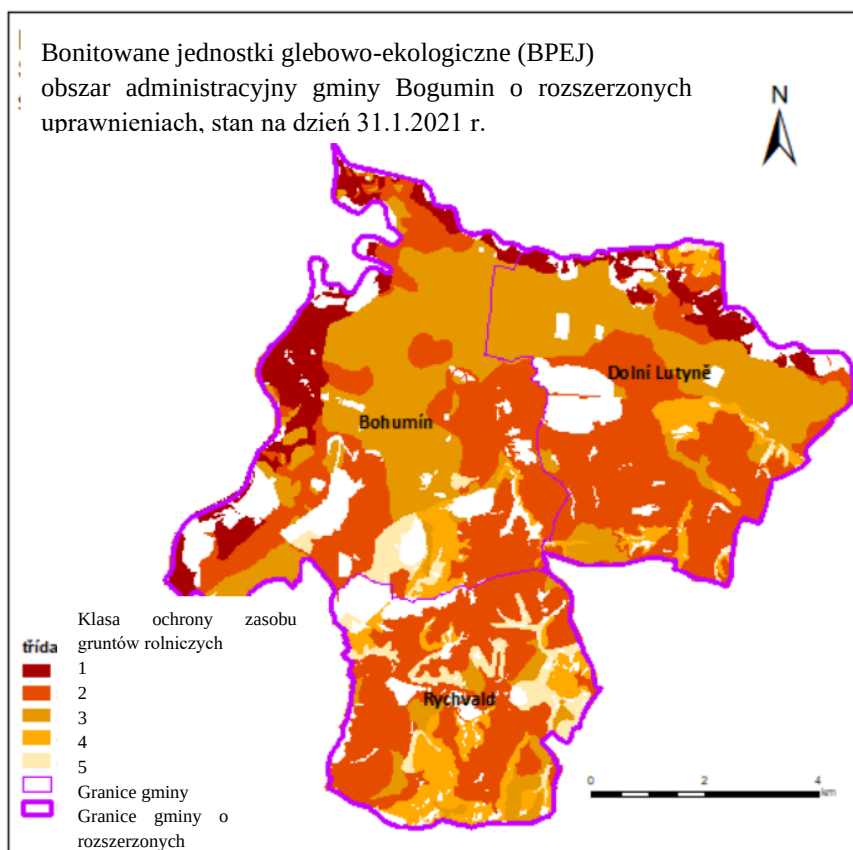
1. klasa ochrony – do pierwszej klasy ochrony zaliczane są grunty o najwyższej bonitacji w poszczególnych regionach klimatycznych, które mogą zostać wyłączone z zasobu gruntów rolnych jedynie w wyjątkowych przypadkach, głównie dla inwestycji związanych z przywracaniem stabilności ekologicznej krajobrazu lub dla liniowych inwestycji o zasadniczym znaczeniu.

2. klasa ochrony – obejmuje grunty rolne o ponadprzeciętnej zdolności produkcyjnej w ramach poszczególnych regionów klimatycznych. W odniesieniu do ochrony zasobu gruntów rolnych są to grunty wysoko chronione, możliwe do wyłączenia tylko warunkowo, a w kontekście planowania przestrzennego – warunkowo dopuszczone do zabudowy.

W obszarze administracyjnym gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach największy udział w całkowitej powierzchni jednostki stanowią grunty zaklasyfikowane do 2. klasy ochrony, co przedstawia poniższa tabela:

Klasa ochrony	Powierzchnia (ha)	Udział w ramach obszaru administracyjnego gminy o rozszerzonych uprawnieniach (%)
1	553,08	7,58
2	2917,60	40,01
3	1998,37	27,40
4	546,38	7,49
5	284,37	3,90

Rozmieszczenie gruntów od 1. do 5. klasy ochrony przedstawiono na poniższym rysunku:

Udział gruntów 1. i 2. klasy ochrony na terenie gminy Lutynia Dolna jest dominujący, co utrudnia potencjalny rozwój nie tylko samej gminy, lecz również całego regionu. Zgodnie z projektem Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, dotychczasowe przeznaczenie terenu pod produkcję rolną mogłoby zostać zmienione na podstawie ustawy nr 416/2009 Dz.U., Załącznik 3, punkt 8, na: „Obiekty na terenie strategicznego parku przedsiębiorczości w Lutyni

Dolnej służące w szczególności produkcji i magazynowaniu ogniw bateryjnych oraz przedsięwzięciom bezpośrednio związanym z elektromobilnością, produkcji komponentów lub instalacji dla odnawialnych źródeł energii, a także produkcji półprzewodników”.

Przewidywany rozwój bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ

Bez wdrożenia koncepcji obecny sposób użytkowania terenu zostanie zachowany, tj. wykorzystanie na cele produkcji rolnej.

3. 6. LASY (GRUNTY PRZEZNACZONE DO PEŁNIENIA FUNKCJI LASU)

Lesistość kraju morawsko-śląskiego wynosi 35,8%, co jest wartością wyższą niż średnia krajowa dla Republiki Czeskiej (33,9%). Jednak obszar administracyjny gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach charakteryzuje się bardzo niską lesistością – jedynie 7,4%. Spośród gmin na obszarze administracyjnym gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach najwyższy udział powierzchni leśnych posiada Lutynia Dolna – 12,2%. Drzewostany w kraju morawsko-śląskim tworzą przede wszystkim gatunki iglaste, których udział w 2020 r. wynosił 61,2% powierzchni leśnej. Najczęściej występującymi gatunkami iglastymi były świerki (52,0%) oraz modrzewie (4,4%).

Wysoki udział świerka wynika głównie z historycznego zakładania monokultur świerkowych, przede wszystkim z powodów produkcyjnych, często jednak na stanowiskach dla tego gatunku nieodpowiednich. Wśród gatunków liściastych dominowały buki (17,5%) i dęby (4,9%).

Nowe nasadzenia w 2020 r. składały się w 64,4% z gatunków liściastych, co było najwyższym udziałem drzew liściastych w nowych zalesieniach w skali całej Republiki Czeskiej. Natomiast w pozyskaniu drewna dominowały gatunki iglaste (92,6%), co przyczyniło się do stopniowego wzrostu udziału drzew liściastych w drzewostanach. Stopniowy wzrost udziału gatunków liściastych w lasach kraju morawsko-śląskiego obserwuje się od 2000 r., co jest zgodne z trendem zmierzającym do zbliżenia struktury gatunkowej lasów do składu rekomendowanego w skali całej Republiki Czeskiej. Najliczniej reprezentowaną kategorię wiekową stanowiły najmłodsze drzewostany w wieku 1–20 lat, przy czym obserwuje się wzrost udziału klas wieku 121 lat i powyżej oraz spadek udziału kategorii 61–80 lat.

Zgodnie z klasyfikacją lasów, na analizowanym obszarze występują lasy gospodarcze (obejmują lasy, które nie są lasami ochronnymi ani lasami o przeznaczeniu szczególnym); chodzi o lokalny drzewostan leśny.

Lasy na obszarze administracyjnym gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach zostały zaklasyfikowane zgodnie z Regionalnymi planami rozwoju lasów (Oblastní plány rozvoje lesa, § 23 ustawy nr 289/1995 Dz.U., ustawa leśna, oraz Rozporządzeniem Ministerstwa Rolnictwa RCz nr 83/1996 Dz.U. w sprawie opracowania regionalnych planów rozwoju lasów i wyznaczania gospodarstw leśnych – opracowanie: ÚHÚL Brandýs nad Labem) do jednego naturalnego regionu leśnego (PLO – přírodní lesní oblast): PLO 39 – Pogórze Podbeskidzkie (Podbeskydská pahorkatina). Ten naturalny region leśny (PLO) charakteryzuje się wysokimi uszkodzeniami drzewostanów wynikającymi z bliskości Aglomeracji Ostrawskiej, co w tym przypadku dotyczy północno-wschodniego skraju obszaru administracyjnego o rozszerzonych uprawnieniach. Występuje tutaj wyższy udział lasów o szczególnym przeznaczeniu.

We wszystkich lasach na analizowanym obszarze stosowana jest gospodarka zrębowa, a struktura drzewostanów jest w większości nienaturalna (dominują jednowiekowe grupy drzew, często jednego lub kilku gatunków). Oprócz części gatunków stanowiących skład naturalny, nasadzone są również gatunki obcego pochodzenia, zarówno liściaste, jak i iglaste, w tym gatunki egzotyczne. Na większych powierzchniach brakuje podszytu (jest on celowo usuwany), bądź warstwa ta jest zubożona. Bardziej naturalną strukturę wykazują zwłaszcza niektóre obrzeża drzewostanów.

Warstwa runa często posiada skład gatunkowy odpowiadający naturalnej roślinności tego obszaru, jednak pojawiają się także gatunki nitrofilne charakterystyczne dla zrębów oraz roślinność ruderalna, w tym gatunki inwazyjne (neofity).

W warstwie koron drzew występują: lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), olsza czarna (*Alnus glutinosa*), topola osika (*Populus tremula*). Spośród liściastych gatunków obcego pochodzenia notuje się kasztanowiec pospolity (*Aesculus hippocastanum*) – rozproszony w L2 oraz dąb czerwony (*Quercus rubra*) – gatunek inwazyjny, w L3. Wśród iglastych obecne są: świerk pospolity (*Picea abies*) – L2, świerk kłujący (*Picea pungens*) – L2, świerk serbski (*Picea omorika*) – L1, L2 oraz sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*) – L3. Gatunki iglaste są przeważnie w słabej kondycji, wypierane przez drzewa liściaste, a szczególnie świerki usychają; część drzew została usunięta podczas prowadzonych badań terenowych.

W warstwie podszytu (jeśli jest zachowane) często występuje czeremcha zwyczajna (*Prunus padus*) oraz bez czarny (*Sambucus nigra*), a miejscami również samosiewy niektórych gatunków drzew.

W warstwie ściółki powszechnie występuje turzyca drżączkowata (*Carex brizoides*) – gatunek diagnostyczny lokalnej, naturalnej roślinności buczyn dębowych (*Carici-Quercetum*); częste są także jeżyny. Na stanowiskach eutroficznych, w aspekcie letnim, gatunkiem dominującym jest pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*). W aspekcie wiosennym typowo występuje zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), a na wilgotniejszych fragmentach również ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*).

Las L1 posiadał do niedawna najbardziej naturalną strukturę oraz skład gatunkowy. W części centralnej wycięto jednak dorodne dęby szypułkowe (*Quercus robur*), w wyniku czego powstała polana, na której rozprzestrzeni się inwazyjny neofit – rdestowiec ostrokończysty (*Reynoutria japonica*); jak dotąd występują tam jednak również gatunki z pierwotnego drzewostanu. Najcenniejszy fragment zachował się dotąd na północnym skraju, z większą liczbą dorodnych drzew; ma on charakter twardego łągu z zespołu *Ulmenion*, z bogatą warstwą runa. Występują tu m.in.: kokorycz pusta (*Corydalis cava*), żywokost bulwiasty (*Symphytum tuberosum*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), miodunka ciemna (*Pulmonaria obscura*) i sporadycznie prawdopodobnie także miodunka plamista (*P. officinalis*) – rośliny o plamistych liściach – jasnota plamista (*Lamium maculatum*), czyściec leśny (*Stachys sylvatica*), kokoryczka wielokwiatowa (*Polygonatum multiflorum*), fiołek leśny (*Viola reichenbachiana*), dąbrówka rozłogowa (*Ajuga reptans*) oraz pojedynczo złoć żółta (*Gagea lutea*). Zachodni skraj drzewostanu został niedawno silnie naruszony wskutek prac zrębowych, obejmujących również uszkodzenie warstwy krzewów i runa (pozostawiono gałęziówkę w kilku przyzmacach); w tej części posadzono kilka słabo rosnących świerków serbskich (*Picea omorika*). W pozostałej części lasu prowadzono trzebieże (tzw. „zabieg rozproszony”, miejscami przypominający wycinkę wybiórczą), szczególnie wzdłuż drogi biegnącej mniej więcej środkiem drzewostanu z północy na południe, z widocznymi koleinami i odnogami. Prace wykonywano także w okresie wegetacyjnym (dochodziło do uszkodzeń runa i płoszenia fauny, itp.). Południowa część drzewostanu jest jak dotąd najmniej naruszona.

Las L2 ma nienaturalną strukturę; w kilku grupach drzewostanowych posadzono wszystkie trzy wymienione gatunki świerku (łącznie setki egzemplarzy), które nie radzą sobie dobrze (część została wycięta w poprzednim sezonie wegetacyjnym). Warstwa podszytu i runa odpowiada charakterystyce ogólnej (stanowisko mezofilne). Z biologicznego punktu widzenia drzewostan ten ma najniższą wartość.

Las L3 ma podobną strukturę jak poprzedni, jednak jego stan jest nieco lepszy – nie występuje tu tak duża liczba drzew iglastych, choć na południowo-zachodnim skraju posadzono młode sosny zwyczajne. Spośród dotąd niewymienionych gatunków występują tu również klon jawor (*Acer platanoides*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), a na południowo-wschodnim skraju rośnie jeden duży wiąz górski (*Ulmus glabra*), który także odnawia się naturalnie (nalot pojawia się również w sąsiadującym drzewostanie przy rowie), oraz grab pospolity (*Carpinus*

betulus). Posadzono kilkadziesiąt egzemplarzy inwazyjnego neofitu – dębu czerwonego (*Quercus rubra*), który również odnawia się naturalnie.

W warstwie podszytu pojawia się m.in. porzeczka zwyczajna (*Ribes rubrum*), głóg (*Crataegus sp.*), a miejscami las posiada obrzeże krzewiaste typu K3 ze śliwą tarniną (*Prunus spinosa*) oraz czeremchą zwyczajną (*Prunus padus*). Warstwa podszytu wewnątrz drzewostanu jest na większych powierzchniach ograniczona. W południowo-wschodniej części występują nasadzenia inwazyjnego neofitu – śnieguliczki białej (*Symphoricarpos albus*), która rozprzestrzenia się, a także lilaka pospolitego (*Syringa vulgaris*). Warstwa runa odpowiada bogatszemu składowi zespołu *Carici-Quercetum* (z udziałem niektórych gatunków lasów łęgowych): oprócz gatunków wymienionych w ogólnej charakterystyce drzewostanów występują tu m.in. przytulia czepna (*Galium aparine*), podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*), bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea*), niecierpek pospolity (*Impatiens noli-tangere*), jasnota gajowiec (*Galeobdolon luteum*), kuklik pospolity (*Geum urbanum*), czosnacek pospolity (*Alliaria officinalis*), czartawa pospolita (*Circaea lutetiana*), prosownica rozpierzchła (*Milium effusum*), śmiełek darniowy (*Deschampsia cespitosa*), narecznica samcza (*Dryopteris filix-mas*), narecznica krótkoostna (*D. carthusiana*) i inne.

W szczególnie przekształconych fragmentach rozprzestrzeniają się inwazyjne neofity: rdestowiec ostrokończysty (*Reynoutria japonica*), niecierpek gruczołowaty (*Impatiens glandulifera*) oraz nawłocie (*Solidago canadensis*, *S. gigantea*).

Przewidywany rozwój bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ

Drzewostany leśne na obszarze objętym opracowaniem tworzone są głównie przez drzewa liściaste (dąb, lipa, grab, olsza itp.), z dość bogatym podszytem roślinnym warstwy zielnej. Fragmenty lasu klasyfikowane są jako twarde łęgi nizinnych rzek (L2.3), przechodzące w dolne łęgi jesionowo-olszowe (L2.2), a miejscami w buczyny acidofilne (L5.4). Na obrzeżach, w strefie okrajkowej lasu, można zidentyfikować zarośla mezofilne (K3). Istniejące drzewostany leśne stanowią wartościowe elementy terytorialne, choć nie należą do najcenniejszych w skali całego obszaru.

Z punktu widzenia gruntów przeznaczonych do pełnienia funkcji lasu (PUPFL) brak realizacji koncepcji nie skutkowałby likwidacją trzech istniejących, niewielkich fragmentów lasu, a więc nie doszłoby do zajęcia terenów leśnych pod realizację przedsięwzięcia. Nie nastąpiłoby jednak zwiększenie powierzchni terenów leśnych w innych lokalizacjach.

3. 7. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, BIOTA

W ramach **podziału biogeograficznego** (tj. rozmieszczenia bioty w przestrzeni) Republika Czeska jest podzielona na prowincje biogeograficzne (2), podprowincje biogeograficzne (4) oraz bioregiony (91). Obszar objęty opracowaniem należy do prowincji środkowoeuropejskich lasów liściastych, do 2. podprowincji poleskiej (polonską podprowincję) oraz do 2.4. bioregionu nadodrzańskiego (Pooderský bioregion) (Culek, 1996). Dla zachodniej części obszaru charakterystyczne są **szerokie gliniaste niziny zalewowe**, natomiast dla wschodniej części – **węższe gliniaste niziny zalewowe trzeciego piętra roślinnego**.

Z fitogeograficznego punktu widzenia obszar należy do działu mezofitycznego, okręgu mezofitycznego Karpat oraz do okręgu nr 83 – Kotliny Ostrawskiej (Skalický, 1988). Przede wszystkim występują tu zbiorowiska biotopów antropogenicznych, które zajmują znaczne powierzchnie nie tylko w obrębie samego przedsięwzięcia, ale także w jego otoczeniu.

Potencjalna roślinność naturalna na obszarze gminy Lutynia Dolna odzwierciedla wpływ rzeki Olzy oraz powiązanej z nią rozległej sieci dolin rzecznych. Znaczna część analizowanego obszaru należy do potencjalnej roślinności naturalnej podmokłych buczyn dębowych w zbiorowisku leśnym *Carici brizoidis-Quercetum* z turzycą

drżączkowatą *Carex brizoides*. Dolina rzeki Olzy w swojej wschodniej części jest utworzona przez pas potencjalnego występowania łągów jesionowych ze śliwą ptasią w zbiorowisku leśnym *Pruno-Fraxinetum*, miejscami w kompleksie z bagiennymi lasami olszowymi w zbiorowisku leśnym *Alnio glutinosae*, które ku zachodowi przechodzą w grądy wiązowo-dębowe w zbiorowisku leśnym *Quercu-Ulmetum* (Neuhäuslová, 1998).

Mimo że analizowany obszar jest w większej części historycznie pozbawiony lasów i obecnie wykorzystywany głównie jako grunty orne (245 ha) lub intensywnie użytkowane łąki (19 ha), zachowały się tam niektóre elementy naturalnych formacji roślinnych, przynajmniej we fragmentach — zwłaszcza na gruntach zaliczonych do gruntów przeznaczonych do pełnienia funkcji lasu – PUPFL (trzy mniejsze kompleksy leśne o łącznej powierzchni 22,5 ha), na miedzach (zarośla, zbiorowiska okrajkowe), w rowach i strugach (biotopy podmokłe) oraz w wilgotnych obniżeniach terenu na gruntach rolnych. Wtórna roślinność naturalna (biotopy łąkowe i pastwiskowe) wykształciła się zwłaszcza wzdłuż trawiastych dróg polnych oraz na poboczach dróg.

Opis różnorodności biologicznej pochodzi z opracowania „Ocena oddziaływania poważnej ingerencji wraz z propozycjami środków służących wyeliminowaniu lub ograniczeniu negatywnych oddziaływań – Strategiczny Park Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej; 12/2024 (Kočvara R.).

Zgodnie z Katalogiem biotopów Republiki Czeskiej (Chytrý i in., 2010), teren otaczający zalicza się do biotopów X2, a sam obszar leży w krajobrazie rolniczym z przewagą biotopów antropogenicznych – upraw polowych. Objęty analizą teren można więc zaliczyć do biotopów z grupy X (obszary przekształcone przez człowieka). Na terenie objętym opracowaniem potwierdzono występowanie następujących biotopów uwarunkowanych lub utworzonych przez działalność człowieka:

- X2 Intensywnie użytkowane pola
- X5 Intensywnie użytkowane łąki
- X7 Roślinność ruderalna poza terenami zabudowanymi
- X8 Zarośla z gatunkami ruderalnymi i nitrofilnymi
- X9 Kultury leśne z gatunkami obcego pochodzenia
- X10 Zręby z podszytem lasu naturalnego pochodzenia
- X11 Zręby z roślinnością nitrofilną
- X12 Naloty gatunków pionierskich
- X13 Nasadzenia drzew poza terenami zabudowanymi
- X14 Cieki wodne i zbiorniki pozbawione roślinności o znaczeniu ochronnym

Lokalnie, w szerszym otoczeniu obszaru, występują także fragmenty biotopów naturalnych lub półnaturalnych. Większość tych drzewostanów zlokalizowana jest w powiązaniu z lokalnymi ciekami wodnymi oraz doliną zalewową rzeki Olzy. W obrębie analizowanego obszaru stwierdzono występowanie następujących biotopów naturalnych (wg klasyfikacji Chytrý i in. 2010):

- M1.1 Szuwary eutroficznych wód stojących (zw. *Phragmites communis*)
- M1.3 Eutroficzna roślinność podłożu mulistych (St. *Eleocharis palustris*-*Sagittaria sagittifoliae*, zw. *Bolboschoenetum yagarae*)
- M1.4 Szuwary słodkowodne (zw. *Phalaridion arundinaceae*)
- M1.5 Roślinność przybrzeżna potoków (zw. *Sparganio-Glycerion fluitantis*)
- M1.7 Zbiorowiska wysokich turzyc (zw. *Magno-Caricion elatae*)
- M2.1 Roślinność stawów spuszcanych (zw. *Eleocharition ovate*)
- T1.3 Pastwiska mietlicowe (zw. *Cynosurion cristati*)
- T4.2 Mezofilne ziołorośla brzegowe (zw. *Trifolion media*)
- K2 Zarośla wierzbowe nadrzeczne (zw. *Salicion triandrae*)
- K3 Zarośla mezofilne wysokie (zw. *Berberidion*)
- L2.2 Łąki jesionowo-olszowe (podzw. *Alnion glutinoso-incanae*)

L2.3 Łęgi jesionowo-olszowe dolinne (podzw. *Ulmenion*)

L5.4 Buczyny acidofilne (zw. *Alnion incanae*, as. *Carici-Quercetum*)

Grunty rolne

Na obszarze stwierdzono występowanie następujących biotopów: X2 Intensywnie użytkowane pola orne, X5 Intensywnie użytkowane łąki, X7 Roślinność ruderalna poza terenami zabudowanymi, M1.3 Eutroficzna roślinność podłożu mulistych (as. *Bolboschoenetum yagarae*), M2.1 Roślinność stawów spuszcanych (St. *Eleocharition ovate*).

Grunty orne (X2) zajmują największą część powierzchni analizowanego obszaru. W 2024 roku uprawiano następujące rośliny: rzepak (*Brassica napus* subsp. *napus*), jęczmień zwyczajny (*Hordeum vulgare*), kukurydzę zwyczajną (*Zea mays*), pszenicę zwyczajną (*Triticum aestivum*), buraka zwyczajnego (*Beta vulgaris* var. *altissima*) oraz soję warzywną (*Glycine max*).

Uprawom towarzyszą chwasty (roślinność segetalna), które rosną zarówno bezpośrednio na polach, jak i zwłaszcza na ich obrzeżach, gdzie w mniejszym stopniu oddziałują stosowane środki chemiczne. W większości przypadków są to gatunki pospolite i bardziej odporne na intensywne technologie, np. miotła zbożowa (*Apera spica-venti*), włósnica sina (*Setaria pumila*), maruna bezwonna (*Tripleurospermum inodorum*), jasnota purpurowa (*Lamium purpureum*), tobołki polne (*Thlaspi arvense*), wilczomlec roślöpłonowy (*Euphorbia helioscopia*), przetacznik perski (*Veronica persica*) itp.

Spośród gatunków rzadszych na tym obszarze stosunkowo częsty jest bardziej okazały gatunek wilczomlecza – wilczomlec sztywny (*E. stricta*), należący do gatunków zagrożonych (C3). Jego pierwotnym biotopem były żwirowe nanosy cieków wodnych (a więc bardzo prawdopodobne jest, że występował on przed regulacją Olzy). Na tym terenie miejscami rośnie zarówno na obrzeżach pól, jak i na skarpach kanałów melioracyjnych. Podobne siedliska zajmuje blekot pospolity (*Aethusa cynapioides*), występujący tu rozproszony – C4a. Spośród innych gatunków towarzyszących polom dość licznie, zwłaszcza we wschodniej części lokalizacji, występuje bodziszek porożcinany (*Geranium dissectum*).

Intensywnie użytkowane łąki (X5) znajdują się we wschodniej części terenu. Dawniej znajdowały się tu pastwiska gospodarstwa Bezdínek (obecnie jeden zamieszany dom). Uprawianych jest szczególnie kilka pospolitych gatunków traw – wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), życica wielokwiatowa (*Lolium multiflorum*), wyczyniec łąkowy (*Alopecurus pratensis*), kłosówka wełnista (*Holcus lanatus*). Do upraw wnikają gatunki nitrofilne, np. perz właściwy (*Elymus repens*), mozga trzcinowata (*Phalaris arundinacea*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*) i inne. W południowo-wschodniej części obszaru na większej powierzchni wysiano mieszkankę życicy wielokwiatowej (*Lolium multiflorum*) i koniczyny łąkowej (*Trifolium pratense*).

W kilku miejscach grunty orne są podzielone pasami trawiastymi (niekiedy biegnącymi równolegle do kanałów melioracyjnych). Tego rodzaju uprawy mają zarówno efekt przeciwozyjny, jak i przyczyniają się do zwiększenia różnorodności przestrzeni (kompleks gruntów ornych jest podzielony nie tylko liniami drzew, lecz także formacjami zielnymi).

Podmokłe obniżenia terenu (M1.3, M2.1). Na polach znajduje się kilka obniżen terenu, w których w okresach zwiększonych opadów zatrzymuje się woda; nawet po jej wyschnięciu miejsca te pozostają podmokłe (niektóre głębsze zagłębienia były w roku 2024 zalane nieprzerwanie). Rośliny uprawne obumierają i są zastępowane szybko rozprzestrzeniającą się roślinnością podłożu błotnistych (M1.3), którą na obszarze objętym opisem dominuje sitowiec (*Bolboschoenus laticarpus*) zaliczany do gatunków z czeskiej Czerwonej księgi (C4a); pojawia się on także

w koleinach utworzonych przez maszyny. Najbardziej urozmaicony skład gatunkowy biotop ten ma we wschodniej części lokalizacji, na zachód od lasu, gdzie trwale podmokła powierzchnia stanowi część zarówno pasa trawiastego, jak i przyległego pola ornego. Oprócz sitowca występuje tu wiele gatunków typowych dla tego biotopu, ale również dla roślinności odsłoniętych, spuszcanych latem stawów rybnych (M2.1), np.: wyczyniec czerwonożółty (*Alopecurus aequalis*), sit dwudzielny (*Juncus bufonius*), uczep trójlistkowy (*Bidens tripartita*), szarota błotna (*Gnaphalium uliginosum*), czyściec błotny (*Stachys palustris*), rzepicha błotna (*Rorippa palustris*), jaskier jadowny (*Ranunculus sceleratus*), rdest szczawiolistny (*Persicaria lapathifolia*), rdest ostrogorki (*P. hydropiper*) itp. Ze względu na położenie stanowiska w kompleksie gruntów ornich pojawiają się tu również niektóre chwasty oraz gatunki miejsc udeptanych (okresowy ruch maszyn), a miejscami także gatunki łąkowe. Również te biotopy przyczyniają się do zwiększenia bioróżnorodności obszaru.

Linie trawiaste

Na terenie występują biotopy T1.3 Pastwiska mietlicowe (zw. *Cynosurion cristati*), X5 Intensywnie użytkowane łąki, X7 Roślinność ruderalna poza terenami zabudowanymi.

Trawiaste linie o składzie gatunkowym zbliżonym do zastępczej roślinności naturalnej (łąki, pastwiska), zazwyczaj utrzymywane poprzez koszenie, występują na obszarze zarówno jako pokrywa roślinna niektórych odcinków mniej uczęszczanych dróg polnych, jak i jako obrzeża utwardzonych komunikacji. Ekotonowe strefy zadrzewień (zwłaszcza biotop M4.2) zostały omówione dalej.

Zaskakujące jest, że w krajobrazie z dominacją gruntów ornich na wielu liniach pojawia się szereg gatunków łąkowych lub pastwiskowych, co oznacza, że środowisko nie jest nadmiernie zeutrofizowane, a gatunki nitrofilne biotopu X7 nie dominują. Gatunki te oczywiście również występują na terenie, jednak nie są tu ogólnie dominantami – np. komosa biała (*Chenopodium album* agg.), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), trzcinnik piaskowy (*Calamagrostis epigejos*) itp.

Jednak niektóre linie zielne mają charakter X5 – zdominowane przez życię wielokwiatową (*Lolium multiflorum*) – np. pasy na obrzeżach pól wzdłuż niektórych kanałów.

Do zbiorowisk trawiastych o bardziej urozmaiconym składzie gatunkowym włącza się więcej mezofilnych gatunków łąkowych lub pastwiskowych, ale także gatunków miejsc udeptanych, np. kostrzewa czerwona (*Festuca rubra*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), wiechlina roczna (*P. annua*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), kłosówka wełnista (*Holcus lanatus*), życica trwała (*Lolium perenne*), bedrzeniec większy (*Pimpinella major*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), krzyżownica bezłodygowa (*Cruciata verna*), dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*), pięciornik rozłogowy (*Potentilla reptans*), pięciornik gęsi (*P. anserina*), babka lancetowata (*P. lanceolata*), babka większa (*P. major*), koniczyna biała (*Trifolium repens*), wyka ptasia (*Vicia cracca*), groszek łąkowy (*Lathyrus pratensis*), komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus*), lnicia pospolita (*Linaria vulgaris*), jaskier rozłogowy (*Ranunculus repens*), żywokost lekarski (*Symphytum officinale*), tojeść rozesłana (*Lysimachia nummularia*) i inne. Przedstawiciele mezofilnych zbiorowisk okrajkowych, które mogą mieszać się z tymi gatunkami, zostaną omówione dalej.

Z florystycznego punktu widzenia interesujący jest liczne występowanie tego mieszańca chabry *Centaurea jacea* × *C. phrygia* (det. KOUTECKÝ Petr, 2024, in verb.), który rośnie przy drodze polnej między ul. Neradską a lasem położonym na wschód od niej (w regionie powszechny jest mieszańiec *C. erdneri* × *C. oxylepis*).

Na obrzeżach dróg miejscami pojawiają się wiosenne efemery, np. rogownica skupiona (*Cerastium glomeratum*), rogownica murawowa (*C. glutinosum*) albo rzadziej wiosnowka pospolita (*Erophila verna*), zwykle wraz z innymi pospolitymi jednorocznymi lub krótkowiecznymi gatunkami, np. tasznikiem pospolitym (*Capsella bursa-pastoris*), przetacznikiem perskim (*Veronica persica*) itp. Na południowej krawędzi drogi na zachód od lasu położonego najbliżej autostrady stosunkowo licznie (ok. 100 kęp) występuje czosnek winnicowy (*Allium vineale*).

Stwierdzono go również w linii K3 między północną krawędzią zagajnika na zachód od ul. Neradskiej a tą drogą (mniejszy płat liczący kilkadziesiąt roślin, bliżej jezdnii).

Kanały melioracyjne

Jak już wspomniano w rozdziale 3.3 Wody powierzchniowe i podziemne, całe terytorium jest poprzecinane kanałami melioracyjnymi. Na obszarze występują biotopy M1.1 Szuwary eutroficznych wód stojących (zw. *Phragmites communis*), M1.3 Eutroficzna roślinność podłoża mulistych (zw. *Eleocharis palustris*-*Sagittaria sagittifoliae*), M1.4 Szuwary słodkowodne (zw. *Phalaris arundinacea*), M1.5 Roślinność przybrzeżna potoków (zw. *Sparganium-Glyceria fluitantis*), M1.7 Zbiorowiska wysokich turzyc (*Magno-Caricion elatae*), K3 Zarośla mezofilne wysokie (zw. *Berberidion*), X7 Roślinność ruderalna poza terenami zabudowanymi, X12 Naloty gatunków pionierskich, X13 Nasadzenia drzew poza terenami zabudowanymi, X14 Cieki wodne i zbiorniki pozbawione roślinności o znaczeniu ochronnym.

Kanały melioracyjne (X14) tworzą w omawianej części doliny Olzy sieć o dość regularnym układzie. W wolno płynącej wodzie o zmiennym poziomie słupa wodnego (w okresach niskich opadów część kanałów wysycha) rozwija się stosunkowo rzadko roślinność podłoża błotnistych (M1.3), reprezentowana m.in. przez rzęśl (*Callitriche* sp.) czy mannę jadalną (*Glyceria fluitans*).

Kanały w wielu miejscach zarastają gatunkami szuwarów eutroficznych wód stojących (M1.1), szuwarów rzecznych (M1.4), roślinności przybrzeżnej potoków (M1.5) lub zbiorowiska wysokich turzyc (M1.7). Niewielki płat szuwaru (także poza rowem) występuje przy autostradzie na południowo-zachodnim krańcu lokalizacji. Stwierdzono tutaj obecność następujących gatunków: trzcina pospolita (*Phragmites australis*), manna mielec (*Glyceria maxima*), kielisznik zaroślowy (*Calystegia sepium*), karbieniec pospolity (*Lycopus europaeus*), krwawnica pospolita (*Lythrum salicaria*), psianka słodkogórz (*Solanum dulcamara*), pałka szerokolistna (*Typha latifolia*), jeżogłówka gałęzista (*Sparganium erectum*), oraz, lokalnie, rodzime rzęsy, takie jak rzęsa mniejsza (*Lemna minor*) lub spirodela wielokorzeniowa (*Spirodela polyrrhiza*).

Spośród gatunków szuwarów rzecznych i roślinności przybrzeżnej potoków występują np. mozga trzcinowata (*Phalaris arundinacea*), wiechlina błotna (*Poa palustris*), wierzbownica kosmata (*Epilobium hirsutum*), sit rozpierzchły (*Juncus effusus*), jaskier rozłogowy (*Ranunculus repens*), a rzadziej np. rzepicha leśna (*Rorippa sylvestris*), niezapominajka błotna (*Myosotis palustris*) lub przetacznik bobowniczek (*Veronica beccabunga*). W kanale na północny zachód od lasu, we wschodniej części obszaru, stwierdzono także wysokie turzycy (M1.7) – turzycę zaostrzoną (*Carex acuta*) oraz turzycę brzegową (*Carex riparia*) z Czerwonej księgi (C4a). Spośród innych gatunków diagnostycznych tego biotopu rosną tu m.in. przytulia błotna (*Galium palustre*), tojeść pospolita (*Lysimachia vulgaris*) oraz rzadziej kosaciec żółty (*Iris pseudacorus*).

Z gatunków cennych florystycznie w roślinności bagiennej pojedynczo występują wierzbownica drobnokwiatowa (*Epilobium parviflorum*) i wierzbownica różgowata (*Epilobium obscurum*) z Czerwonej księgi – obie kategoria C3. Na skarpie kanału przy większym lesie w zachodniej części lokalizacji stwierdzono niewielki płat przytulii wydłużonej (*Galium elongatum*) – C4a.

Jedynie sporadycznie odnotowano dwa pospolite gatunki rzeżuchy – rzeżuchę łąkową (*Cardamine pratensis*) w kanale przy lesie na zachód od ulicy Neradskiej (kilka kęp) oraz rzeżuchę gorzką (*Cardamine amara*) w kanale przed zakrętem drogi przy lesie położonym na zachód od poprzedniego (niewielki płat – około 10 kęp). Kanałom towarzyszy często linia zadrzewień (K2, K3, X12, X13) – patrz kolejny podrozdział.

Zbiorowiska zadrzewień poza terenami leśnymi

Na obszarze występują biotopy T4.2 Mezofilne ziołorośla brzegowe (zw. *Trifolion medii*), K2 Zarośla wierzbowe nadrzeczne (zw. *Salicion triandrae*), K3 Zarośla mezofilne wysokie (zw. *Berberidion*), X8 Zarośla z

gatunkami ruderalnymi i nitrofilnymi, X12 Naloty gatunków pionierskich, X13 Nasadzenia drzew poza terenami zabudowanymi.

Dla charakteru tutejszego krajobrazu polnego kluczowe są linie drzew i krzewów, które dzielą go na mniejsze części. W omawianej części lokalizacji są to przede wszystkim linie z przewagą krzewów na miedzach lub wzdłuż dróg i kanałów, miejscami uzupełnione drzewami. Zwarte linie z dużymi drzewami (zwłaszcza dębami szypułkowymi) występują na obszarze tylko w ograniczonym zakresie; dłuższe linie z okazałymi drzewami (potężne dęby, także dziuplaste) wzdłuż dróg zlokalizowane są na zachód i na wschód od Wierzniowic, równolegle do granicy analizowanego terenu (według dokumentacji projektowej w odległości ok. 180 m od granicy powierzchni przeznaczonej do zajęcia).

Najbardziej rozpowszechnionym biotopem liniowym ze zwartym porostem drzew i krzewów są zarośla (K3), z dominującą śliwą tarniną (*Prunus spinosa*), do której dołączają kolejne gatunki, m.in. głogi (*Crataegus spp.*), dereń świdwa (*Cornus sanguinea*), trzmielina pospolita (*Euonymus europaeus*), leszczyna pospolita (*Corylus avellana*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), bez czarny (*Sambucus nigra*), róża dzika (*Rosa canina*), jeżyny (*Rubus sect. Rubus*), a lokalnie także drzewa (X12, X13) – dąb szypułkowy (*Quercus robur*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), grab pospolity (*Carpinus betulus*), topola osika (*Populus tremula*), wierzba krucha (*Salix fragilis*), wierzba biała (*S. alba*); stosunkowo częste są też drzewa owocowe – wiśnia ptasia (*Prunus avium*), jabłoń domowa (*Malus domestica*), rzadziej jarząb pospolity (*Sorbus aucuparia*), śliwa domowa (*Prunus domestica*) czy grusza pospolita (*Pyrus communis*).

Linie zadrzewień są rozmieszczone na terenie nieregularnie – miejscami wzdłuż dróg i kanałów, a miejscami pozostawiono pojedyncze drzewa w rzadszym rozstawie, np. jednostronne szpalerowe nasadzenie między ulicą Neradską a południowym skrajem niewielkiego zagajnika po jej zachodniej stronie. Najbardziej wartościowy liniowy porost drzew przebiega równolegle do wyżej wspomnianego – jest to zwarta linia między drogą Neradską a północnym skrajem zagajnika, z dominacją dębów w średnim wieku w warstwie koron drzew.

Także wzdłuż ul. Neradskiej rosną drzewa, tworząc szpaler owocowy, szczególnie jabłonie (*Malus domestica*), przy czym starsze egzemplarze są często porośnięte jemiolą pospolitą (*Viscum album subsp. album*). Wśród nasadzeń znajdują się również młode śliwy (*Prunus domestica*).

Między wschodnią stroną drogi a rowem biegnącym równolegle znajduje się szersza linia krzewów, z dominującą śliwą tarniną (*Prunus spinosa*) oraz licznie reprezentowanym neofitem – klonem jesionolistnym (*Acer negundo*). Obszar leży w strefie ochronnej linii energetycznej, dlatego roślinność drzewiasta jest okresowo przycinana. Skład gatunkowy miejscami przypomina roślinność typową dla młodników i zrębów, m.in. z obecnością maliny właściwej (*Rubus idaeus*) czy wierzbowki kiprzycy (*Epilobium angustifolium*). W miejscach podmokłych występuje trzcina pospolita (*Phragmites australis*) oraz inne gatunki bagienne; często spotykani są także przedstawiciele X7. Poza strefą ochronną linii energetycznej roślinność towarzysząca rowowi obejmuje również dorodne dęby szypułkowe (*Quercus robur*) oraz wiśnie ptasie (*Prunus avium*).

Na południowo-zachodnim krańcu odcinka drogi znajdującego się w obrębie analizowanego terenu znajduje się mały pomnik oraz nasadzenia neofitów: cyprysika Lawsona (*Chamaecyparis lawsoniana*), żywotnika zachodniego (*Thuja occidentalis*) i lilaka pospolitego (*Syringa vulgaris*).

Spśród obcych gatunków drzew w zbiorowiskach nieleśnych najczęściej występuje wspomniany już inwazyjny neofit klon jesionolistny (*Acer negundo*). Z florystycznego punktu widzenia interesująca jest również malina czarna (*Rubus occidentalis*) stwierdzona w pobliżu zakrętu utwardzonej drogi biegnącej równolegle do kanału na południowym skraju omawianego terenu (na zachód od ul. Neradskiej) – jej dziczenie jest zjawiskiem rzadszym.

W warstwie runa zbiorowisk okrajowych mieszają się gatunki pochodzące z różnych (zwykle stykających się) biotopów (strefa ektonowa)¹, tj. leśne, polne, bagienne, segetalne, ruderalne itp.

Dla zbiorowiska K3 typowe są m.in.: podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*), rajgras wyniosły (*Arrhenatherum elatius*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), kostrzewa czerwona (*Festuca rubra*), przytulia biała (*Galium album*), kłobuczka pospolita (*Torilis japonica*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), przetacznik ożankowy (*Veronica chamaedrys*) i inne. W aspekcie wiosennym powszechnie występuje ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*).

Spśród gatunków mezofilnych ziółorośli okrajowych (T4.2) obecne są m.in.: rzepik pospolity (*Agrimonia eupatoria*), traganek szerokolistny (*Astragalus glycyphyllos*), kłosownica leśna (*Brachypodium sylvaticum*), poziomka pospolita (*Fragaria vesca*) lub wiechlina gajowa (*Poa nemoralis*). Należy również wspomnieć o obecności wyraźnie wysokiego świerżbka bulwiastego (*Chaerophyllum bulbosum*), który włącza się w zbiorowiska okrajowe na stanowiskach wilgotnych.

Do florystycznie istotnych znalezisk należy trędownik omszony (*Scrophularia scopolii*) z Czerwonej księgi (C3), występujący rozproszenie (pochodzi z Karpat). Największa grupa (do 10 roślin) rośnie w pobliżu wspomnianej maliny czarnej.

Inwazyjne neofity w runie nieleśnych formacji roślinnych nie są na obszarze zbyt liczne; rozprzestrzeniają się zwłaszcza z kompleksów leśnych, gdzie znajdują dogodne warunki wskutek gospodarki zrębowej – np. w porostach wokół rowu przy lesie w zachodniej części terenu (bliżej autostrady) albo w pobliżu lasu we wschodniej części lokalizacji pojawia się niecierpek gruczołowaty (*Impatiens glandulifera*).

Negatywny wpływ miało odmulenie rowu we wschodniej części obszaru między drogą K Bezdínku a południową krawędzią lasu – warstwa podszytu została w większości usunięta, woda jest płytka, wizualnie gorszej jakości, pozbawiona roślinności. W tym odcinku więcej drzew jest uszkodzonych nie tylko przez cięcia, ale także przez obgryzanie przez bobra europejskiego (*Castor fiber*). Wyjątkowo zeutrofizowanym miejscem (X7, X8) na omawianym obszarze jest prawdopodobnie teren byłego gnojnika polowego w zachodniej części, przy drodze (mniej więcej w połowie odległości między lasami). Na prostokątnym terenie o powierzchni około 20 arów, w luźnej warstwie podszytu występuje neofit klon jesionolistny (*Acer negundo*), częsty jest bez czarny (*Sambucus nigra*), wierzba iwa (*Salix caprea*), czeremcha zwyczajna (*Prunus padus*), pojedynczo także śliwa domowa lubaszka (*Prunus insititia*). W runie natomiast występuje neofit nawłóć kanadyjska (*Solidago canadensis*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*) i inne gatunki nitrofilne.

Lasy

Na terenie objętym opracowaniem występują biotopy L2.3 Łęgi jesionowo-olszowe dolinne (podzw. *Ulmenion*), L5.4 Buczyny acidofilne (zw. *Alnion incanae*, as. *Carici-Quercetum*), X9 Kultury leśne z gatunkami obcego pochodzenia, X10 Zręby z podszytem lasu naturalnego pochodzenia, X11 Zręby z roślinnością nitrofilną. Ogólną charakterystykę podano w rozdziale 3.6. Las (grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu).

Różnorodność biologiczna – flora

Różnorodność biologiczną (bioróżnorodność) można zdefiniować jako zmienność wszystkich żywych organizmów i ekosystemów (biotopów), których są częścią; obejmuje ona różnorodność w obrębie gatunków, między gatunkami oraz między ekosystemami. Głównym elementem jest zatem stopień zmienności między tymi organizmami i ekosystemami. Wymogi dotyczące oddziaływania na bioróżnorodność polegają przede wszystkim na ingerencji w istniejące biotopy i wpływie na obszar krajobrazu rolniczego. Należy tu rozważyć trwałe zaniknięcie dużych

¹ Ekoton – strefa przejściowa między sąsiadującymi zbiorowiskami, zazwyczaj o wzbogaconym składzie gatunkowym

powierzchni nie tylko intensywnie użytkowanych gruntów rolnych, ale także drobnych, a znacznie cenniejszych biotopów w postaci terenów leśnych, kanałów wodnych, łąkowych i krzewiastych obrzeży, gdzie występuje stosunkowo bogata biota.

Na obszarze projektowanego parku przedsiębiorczości w 2024 roku zarejestrowano 290 taksonów roślin naczyniowych. Biorąc pod uwagę fakt, że teren ten położony jest w dolinie rzecznej o płaskim ukształtowaniu, przeważnie użytkowany jako grunty orne, jest to liczba zaskakująco wysoka. Powodem jest obecność większej liczby biotopów, co wskazuje na podwyższoną heterogeniczność siedlisk.

Na terenie przeprowadzono badania, a pełne zestawienie **stwierdzonych gatunków według Kočvary** przedstawiono w ramach Oceny oddziaływania poważnej ingerencji wraz z propozycjami środków służących wyeliminowaniu lub ograniczeniu negatywnych oddziaływań – Strategiczny Park Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej (Kočvara 12/2024). Z punktu widzenia gatunków zagrożonych, zgodnie z czeską Czerwoną księgą, na obszarze stwierdzono osiem gatunków roślin wyższych – cztery w kategorii gatunków zagrożonych oraz cztery gatunki wymagające uwagi (GRULICH & CHOBOT 2017). Są to gatunki: **blekot cienisty** (*Aethusa cynapioides*) – C4a, **sitowiec** (*Bolboschoenus laticarpus*) – C4a, **turzyca brzegowa** (*Carex riparia*) – C4a, **wierzbowica różgowata** (*Epilobium obscurum*) – C3, **wierzbowica drobnokwiatowa** (*Epilobium parviflorum*) – C3, **wilczomlec sztywny** (*Euphorbia stricta*) – C3, **przytulia wydłużona** (*Galium elongatum*) – C4a, **trędownik omszony** (*Scrophularia scopolii*) – C3.

Z ogólnej liczby gatunków stwierdzonych na analizowanym terenie 55 to gatunki obce² (19%), w tym 25 archeofitów (3 inwazyjne, 19 zdomowionych, 3 sporadycznie dziczejące) oraz 28 neofitów (16 inwazyjnych, 7 zdomowionych, 5 sporadycznie dziczejących). Dwa gatunki są uprawiane. Wysoki udział gatunków obcych potwierdza, że na tym obszarze dominują agrocenozy (wśród gatunków obcych liczebnie i powierzchniowo przeważają rośliny uprawne oraz chwasty). Do gatunków o najwyższym statusie inwazyjnym należą: **klon jesionolistny** (*Acer negundo*), **dąb czerwony** (*Quercus rubra*), **rdestowce** (*Reynoutria japonica*, ewent. inne gatunki), **niecierpek gruczołowaty** (*Impatiens glandulifera*) oraz **nawłocie** (*Solidago canadensis*, *S. gigantea*).

Różnorodność biologiczna – fauna

Badania hydrobiologiczne na obszarze potwierdziły bardzo bogate zbiorowisko – 114 taksonów. Pełne zestawienie stwierdzonych gatunków bezkręgowców na podstawie przeprowadzonego monitoringu znajduje się w opracowaniu Oceny oddziaływania poważnej ingerencji wraz z propozycjami środków służących wyeliminowaniu lub ograniczeniu negatywnych oddziaływań – Strategiczny Park Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej (Kočvara 12/2024). Z oceny biologicznej zgodnie z §67 ustawy nr 114/1992 Dz.U., na podstawie przeprowadzonych badań terenu, wynika występowanie następujących gatunków bezkręgowców zagrożonych, silnie zagrożonych lub krytycznie zagrożonych. Zakaz płoszenia, ranienia lub zabijania osobników; niszczenia lub uszkodzenia ich stadiów rozwojowych obejmuje:

- pojedyncze mrowiska osobników **mrówki** z r. *Formica* – gatunek zagrożony
- pojedyncze osobniki **bawolca trzyroga** *Odontes armiger* – gatunek zagrożony
- pojedyncze osobniki **trzepli zielonej** *Ophiogomphus cecilia* – gatunek silnie zagrożony
- pojedyncze osobniki **modliszki zwyczajnej** *Mantis religiosa* – gatunek krytycznie zagrożony
- pojedyncze osobniki **czerwończyka nieparka** *Lycaena dispar* – gatunek silnie zagrożony
- pojedyncze osobniki **trzyszczka małego** *Cylindera germanica* – gatunek zagrożony

² Archeofit – gatunek rośliny zawleczony na obecny obszar występowania przed początkiem czasów nowożytnych (tj. do końca XV wieku); Neofit – gatunek rośliny obcego pochodzenia, zawleczony do Europy po roku 1492.

pojedyncze osobniki **trzyszcza polnego** *Cicindela campestris* – gatunek zagrożony
 pojedyncze osobniki **zadychry pospolitej** *Branchipus schaefferi* – gatunek krytycznie zagrożony
 kilkadziesiąt osobników **popstruchy ibiskiej** *Atherix ibis* – gatunek zagrożony
 kilkadziesiąt osobników **zgniotka cynobrowego** *Cucujus cinnaberinus* – gatunek silnie zagrożony
 kilkadziesiąt osobników **wstęgówki karminówki** *Catocala electa* – gatunek silnie zagrożony
 wyższe dziesiątki osobników **biegacza Scheidlera** *Carabus scheidleri* – gatunek zagrożony
 wyższe dziesiątki osobników **biegacza Ulrichiego** *Carabus ulrichii* – gatunek zagrożony
 wyższe dziesiątki osobników **lanochy pobrzęcza** *Oxythyrea funesta* – gatunek zagrożony
 kilkaset osobników **trzmieli** z r. *Bombus* – gatunek zagrożony

Zakaz płoszenia, chwytania osobników, przemieszczania, niszczenia, uszkodzania ich stadiów rozwojowych oraz zajmowanych przez nie siedlisk obejmuje:

kilkadziesiąt osobników **żaby dalmatyńskiej** *Rana dalmatina* – gatunek silnie zagrożony
 kilkadziesiąt osobników **jaszczurki zwinki** *Lacerta agilis* – gatunek silnie zagrożony
 kilkadziesiąt osobników **kumaka górskiego** *Bombina variegata* – gatunek silnie zagrożony
 kilkadziesiąt osobników **piekielnicy** *Alburnoides bipunctatus* – gatunek silnie zagrożony
 kilkadziesiąt osobników **piskorza** *Misgurnus fossilis* – gatunek zagrożony
 kilkadziesiąt osobników **ropuchy zielonej** *Bufotes viridis* – gatunek silnie zagrożony
 kilkadziesiąt osobników **rzekotki drzewnej** *Hyla arborea* – gatunek silnie zagrożony
 kilkadziesiąt osobników **strzebla potokowego** *Phoxinus phoxinus* – gatunek zagrożony
 pojedyncze osobniki **traszki zwyczajnej** *Lissotriton vulgaris* – gatunek silnie zagrożony
 pojedyncze osobniki **traszki grzebieniastej** *Triturus cristatus* – gatunek silnie zagrożony
 pojedyncze osobniki **kumaka nizinnego** *Bombina bombina* – gatunek silnie zagrożony
 pojedyncze osobniki **ropuchy szarej** *Bufo bufo* – gatunek zagrożony
 pojedyncze osobniki **żaby jeziorkowej** *Pelophylax lessonae* – gatunek silnie zagrożony
 pojedyncze osobniki **żaby śmieszki** *Pelophylax ridibundus* – gatunek krytycznie zagrożony
 pojedyncze osobniki **żaby wodnej** *Pelophylax esculentus* – gatunek silnie zagrożony
 pojedyncze osobniki **zaskrońca zwyczajnego** *Natrix natrix* – gatunek zagrożony

Zakaz płoszenia osobników, niszczenia i uszkodzania zajmowanych przez nie siedlisk obejmuje:

dwie pary **wilgi** *Oriolus oriolus* – gatunek silnie zagrożony
 dwie pary **kląskawki** *Saxicola rubicola* – gatunek zagrożony
 jedną parę **derkacza** *Crex crex* – gatunek silnie zagrożony
 jedną parę **mucholówki szarej** *Muscicapa striata* – gatunek zagrożony
 jedną parę **słowika rdzawego** *Luscinia megarhynchos* – gatunek zagrożony
 jedną parę **bociana białego** *Ciconia ciconia* – gatunek zagrożony
 pojedyncze osobniki **bobra europejskiego** *Castor fiber* – gatunek silnie zagrożony
 pojedyncze osobniki **blotniaka stawowego** *Circus aeruginosus* – gatunek zagrożony
 pojedyncze osobniki **karlika malutkiego** *Pipistrellus pipistrellus* – gatunek silnie zagrożony
 pojedyncze osobniki **borowca wielkiego** *Nyctalus noctula* – gatunek silnie zagrożony
 pojedyncze osobniki **wydry europejskiej** *Lutra lutra* – gatunek silnie zagrożony
 pojedyncze osobniki **nurogęsi** *Mergus merganser* – gatunek krytycznie zagrożony
 trzech par **gąsiorków** *Lanius collurio* – gatunek zagrożony
 trzech par **przepiórki zwyczajnej** *Coturnix coturnix* – gatunek silnie zagrożony

W środowisku wodnym kanałów melioracyjnych licznie występuje gatunek owada *Oligostomis reticulata* – NT oraz **żyworodka pospolita** *Viviparus contectus* – VU.

Cały wykaz kręgowców stwierdzonych na obszarze analizowanego terenu znajduje się w opracowaniu Oceny oddziaływania poważnej ingerencji wraz z propozycjami środków służących wyeliminowaniu lub ograniczeniu negatywnych oddziaływań – Strategiczny Park Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej (Kočvara 12/2024). W ramach oddziaływania na drzewostany w tym obszarze dojdzie do wpływu na gatunki chronione oraz gatunki ogólnie zagrożone, jednak tylko na pojedyncze pary gatunków, które mają w regionie silne populacje i szeroki zasięg występowania. Chodzi o jedną parę **słowika rdzawego** *Luscinia megarhynchos* – gatunek zagrożony, jedną parę **mucholówki szarej** *Muscicapa striata* – gatunek zagrożony, dwie pary **wilgi** *Oriolus oriolus* – gatunek silnie zagrożony, pojedyncze osobniki **borowca wielkiego** *Nyctalus noctula* – gatunek silnie zagrożony, IV oraz karlika małego *Pipistrellus pipistrellus* – gatunek silnie zagrożony, IV, z punktu widzenia negatywnego oddziaływania na część stanowiska żerowiskowego. W przypadku czeskiej Czerwonej księgi występuje także **mucholówka białoszyja** *Ficedula albicollis* – NT, I – dwie gniazdujące pary.

Najistotniejszą ingerencją jest oddziaływanie na kanały melioracyjne z obrzeżami trawiastymi, gdzie dojdzie do naruszenia gatunków chronionych oraz gatunków ogólnie zagrożonych, z których najcenniejszym jest **piskorz** *Misgurnus fossilis* – gatunek zagrożony, EN, II. Spośród pozostałych ryb należy uwzględnić gatunki, gdzie dojdzie do naruszenia gatunków chronionych oraz gatunków ogólnie zagrożonych, które występują w rzece Olzie, takie jak **piekelnica** *Alburnoides bipunctatus* – gatunek silnie zagrożony, VU, **strzebel potokowy** *Phoxinus phoxinus* – gatunek zagrożony, VU, z gatunków z czeskiej Czerwonej księgi **brzana pospolita** *Barbus barbus* – NT, **świnka pospolita** *Chondrostoma nasus* – VU, **certa** *Vimba vimba* – VU, **węgorz europejski** *Anguilla anguilla* – EW, **lin** *Tinca tinca* – VU i **różanka europejska** *Rhodeus amarus* – NT, II. W przypadku zagłębiń wypełnionych wodą i kałuż na tym obszarze występuje **traszka zwyczajna** *Lissotriton vulgaris* – gatunek silnie zagrożony, VU oraz **traszka grzebieniasta** *Triturus cristatus* – gatunek silnie zagrożony, EN, II, IV. Spośród gatunków chronionych oraz ogólnie zagrożonych z rzędu płazów na analizowanym terenie występują: **kumak górski** *Bombina variegata* – gatunek silnie zagrożony, CR, II, IV, **kumak nizinny** *Bombina bombina* – gatunek silnie zagrożony, EN, II, IV, **ropucha szara** *Bufo bufo* – gatunek zagrożony, VU, **ropucha zielona** *Bufo viridis* – gatunek silnie zagrożony, EN, IV, **rzekotka drzewna** *Hyla arborea* – gatunek silnie zagrożony, NT, IV, **żaba wodna** *Pelophylax esculentus* – gatunek silnie zagrożony, NT, **żaba śmieszka** *Pelophylax ridibundus* – gatunek krytycznie zagrożony, NT, **żaba jeziorkowa** *Pelophylax lessonae* – gatunek silnie zagrożony, VU, IV, **żaba dalmatyńska** *Rana dalmatina* – gatunek silnie zagrożony, NT, IV. W przypadku gatunków z czeskiej Czerwonej księgi **żaba trawna** *Rana temporaria* – VU, **grzebiuszka ziemna** *Pelobates fuscus* – gatunek silnie zagrożony, NT, IV i **żaba moczarowa** *Rana arvalis* – gatunek krytycznie zagrożony, EN, IV.

W przypadku gadów zostanie naruszona populacja **zaskrońca zwyczajnego** *Natrix natrix* – gatunek zagrożony, NT oraz **jaszczurki zwinki** *Lacerta agilis* – gatunek silnie zagrożony, VU, IV. W przypadku ptaków dojdzie do utraty części żerowiska oraz płoszenia jednej gniazdującej pary **bociana białego** *Ciconia ciconia* – gatunek zagrożony, NT, I oraz pojedynczych osobników **blotniaka stawowego** *Circus aeruginosus* – gatunek zagrożony, VU, I. W obrębie ingerencji w Olzę można rozważać **płoszenie nurogęsi** *Mergus merganser* – gatunek krytycznie zagrożony, CR, a w wyniku ingerencji w Olzę, Lutyńkę i kanały melioracyjne – **bobra europejskiego** *Castor fiber* – gatunek silnie zagrożony, II, IV oraz **wydry europejskiej** *Lutra lutra* – gatunek silnie zagrożony, NT, II, IV.

W przypadku zaniku łąk i monokultur polnych dojdzie do utraty miejsca lęgowego i żerowiska jednej pary **derkacza** *Crex crex* – gatunek silnie zagrożony, VU, I oraz trzech par **przepiórki zwyczajnej** *Coturnix coturnix* –

gatunek silnie zagrożony, NT. Wśród gatunków z czeskiej Księgi czerwonej negatywny wpływ spowoduje zajęcie terenów rolniczych w przypadku **sieweczki rzecznej** *Charadrius dubius* – VU oraz **czajki zwyczajnej** *Vanellus vanellus* – VU, a wśród ssaków także **zajęca szaraka** *Lepus europaeus* – NT W przypadku ingerencji w zarośla dojdzie do utraty miejsc lęgowych dwóch par **kląsawki zwyczajnej** *Saxicola rubicola* – gatunek zagrożony, VU oraz trzech par gąsiorka *Lanius collurio* – gatunek zagrożony, NT, I.

Migracja

Zgodnie z opracowaniem AOPK ČR (2020) dotyczącym obszarów istotnych dla migracji, dalekodystansowych korytarzy migracyjnych oraz miejsc ograniczeń w planowaniu przestrzennym, planowane przedsięwzięcie nie wchodzi w obszar o podwyższonej wartości dla stałego występowania ani dla migracji szczególnie chronionych gatunków dużych ssaków. Według kategoryzacji obszaru RCz pod względem występowania i migracji dużych ssaków, analizowany teren należy do kategorii V – obszar najmniej istotny.

Przewidywany rozwój bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ

Obszar rozważany pod park przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej stanowią głównie tereny użytkowane rolniczo, tj. grunty orne oraz w mniejszym zakresie użytki zielone (zaklasyfikowane jako pastwiska mietlicowe – T1.3). Ze względu na podmokłość gruntów tereny rolnicze są zdrenowane systemem kanałów melioracyjnych. Kanały te są zagłębione nawet o kilka metrów względem otaczającego terenu. Na ich brzegach oraz skarpach rozwija się roślinność krzewiasto-drzewiasta. W otwartych odcinkach kanałów występuje roślinność bagienna, w tym trzcina pospolita, pałka wodna, kosaciec żółty, turzyce, sitowce i inne. W granicach obszaru objętego koncepcją znajdują się również trzy fragmenty lasu o łącznej powierzchni ok. 22,5 ha. Lokalizacja przedsięwzięcia jest więc specyficzna ze względu na zróżnicowanie siedlisk. Chociaż większość terenu stanowią biologicznie mało atrakcyjne pola uprawne, są one poprzecinane siecią kanałów melioracyjnych obsadzonych roślinnością drzewiastą i krzewiastą oraz pasami roślinności trawiastej. To właśnie ten system kanałów melioracyjnych z roślinnością liniową stanowi najcenniejszy element bioróżnorodności analizowanego obszaru. Istniejące drzewostany leśne stanowią wartościowe elementy terytorialne, choć nie należą do najcenniejszych w skali całego obszaru. Bez realizacji koncepcji nie doszłoby do oddziaływania na lokalne populacje wielu gatunków roślin oraz bezkręgowców.

3. 8. KRAJOBRAZ, CHARAKTER KRAJOBRAZOWY I PARKI PRZYRODNICZE

Charakter krajobrazowy jest określony przez specyficzne cechy i elementy krajobrazu, które tworzą jego swoistość – odmienność, niepowtarzalność. Charakter krajobrazowy wyraża nie tylko obecność pozytywnych zjawisk i cech, ale także kulturowy i duchowy wymiar krajobrazu. Jest odzwierciedleniem relacji przyrodniczych, społeczno-ekonomicznych oraz kulturowo-historycznych cech danego krajobrazu (VOREL i in. 2006). Charakter krajobrazowy stanowi istotną wartość zachowanego środowiska przyrodniczego i kulturowego, dlatego podlega ochronie przed jego degradacją. Kwestia charakteru krajobrazowego została uregulowana w § 12 ustawy nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, w brzmieniu obowiązującym (dalej: Ustawa):

(1) Charakter krajobrazowy, na który składa się w szczególności charakterystyka przyrodnicza, kulturowa i historyczna danego miejsca lub obszaru, podlega ochronie przed działalnością obniżającą jego wartość estetyczną i przyrodniczą. Ingerencje w charakter krajobrazowy, w szczególności lokalizowanie i zatwierdzanie budowli, mogą być dokonywane wyłącznie z uwzględnieniem zachowania istotnych elementów krajobrazowych, obszarów objętych szczególną ochroną, kulturowych dominant krajobrazu, harmonijnej skali i wzajemnych relacji w krajobrazie.

(2) Lokalizowanie i zatwierdzanie budowli, jak również inne działania, które mogłyby obniżyć lub zmienić charakter krajobrazowy, wymagają zgody organu ochrony przyrody. Szczegółowe zasady ochrony charakteru krajobrazowego może określić Ministerstwo Środowiska RCz w ogólnie obowiązującym akcie prawnym.

(3) Dla ochrony charakteru krajobrazowego o istotnych, skupionych walorach estetycznych i przyrodniczych, który nie podlega szczególnej ochronie zgodnie z częścią trzecią niniejszej ustawy, organ ochrony przyrody może ustanowić w ogólnie obowiązującym akcie prawnym park przyrodniczy oraz określić ograniczenia w takim wykorzystaniu terenu, które prowadziłyby do zniszczenia, uszkodzenia lub zakłócenia stanu tego obszaru.

Obszar o charakterze krajobrazowym to jednostka krajobrazowa o podobnych cechach przyrodniczych, kulturowych i historycznych, odzwierciedlających się w zespole jej typowych znaków, która wyraźnie różni się od innych jednostek krajobrazowych we wszystkich lub w niektórych z tych cech, i która obejmuje więcej miejsc o charakterze krajobrazowym. Obszar jest wyznaczony granicą, którą mogą stanowić elementy naturalne lub sztuczne, bądź inne linie podziału wynikające ze zmieniających się cech krajobrazu (Vorel i in. 2006). Obszary o charakterze krajobrazowym reprezentują określony typ ukształtowania krajobrazu z punktu widzenia geomorfologii i pokrywy roślinnej, a także pod względem charakteru i form osadnictwa oraz gospodarczego wykorzystania terenu.

Na omawianym obszarze nie występuje park przyrodniczy.

Dla terytorium kraju morawsko-śląskiego opracowano Studium przestrzenne – Docelowe cechy krajobrazu kraju morawsko-śląskiego (T-plan 2013). Lutynia Dolna położona jest w obszarze krajobrazowym krajobrazu o cechach szczególnych Kotliny Ostrawskiej (E), gdzie obszar objęty analizą znajduje się na pograniczu krajobrazu o cechach szczególnych Ostrawa–Karwina (E-01) oraz krajobrazu o cechach szczególnych Dolina Olzy (E-02).

Od miejscowości Piotrowice u Karwiny na wschodzie do miejscowości Szonychel na zachodzie granica obszaru E-02 Dolina Olzy przebiega wzdłuż polsko-czeskiej granicy państwowej. W tym miejscu skręca na południe i biegnie wzdłuż koryta cieku Bohumínská Stružka aż do Bogumina. Tam łączy się z linią kolejową nr 320, wzdłuż której prowadzi na wschód aż do elektrowni w Dzieńmorowicach (z wyjątkiem kompleksu leśnego Borek). Omija elektrownię od strony północnej i północno-wschodniej, po czym ponownie łączy się z przebiegiem linii kolejowej. Po około 1 km odchyła się bardziej na południe, biegnąc wzdłuż Olzy, a następnie w przybliżeniu wzdłuż granicy terenów zurbanizowanych omija zbiorniki wodne, po czym skręca na północny wschód, a później na północ. W tym kierunku obszar ciągnie się następnie do Piotrowic koło Karwiny i do czesko-polskiej granicy państwowej. Północną granicę obszaru stanowi granica państwowa, natomiast granicę południową – skraj Wysoczyzny Orłowskiej i Hawierzowskiej, z wyraźnie zaznaczonymi granicami zabudowy Lutyni Dolnej, Dąbrowy i Karwiny.

Granica między obydwooma obszarami – E-01 i E-02 – jest w krajobrazie wyraźna i podkreślona rozległością doliny Olzy, szczególnie na wschód od ujścia Odry – na terenie dawnych dużych stawów rybnych. Jest to również obszar, który w sposób odpowiedni definiuje potencjalnie objętą oddziaływaniem przestrzeń krajobrazową.

Jest to krajobraz nizinny o cechach szczególnych – Kotliny Ostrawskiej – połączony z gęstą i zróżnicowaną strukturą Wysoczyzny Orłowskiej. Krajobraz w dolinie Odry, Olzy i Petrůvky tworzy szczególną krawędź rdzenia aglomeracji. Na podstawie analiz warunków przyrodniczych, kulturowo-historycznych i cywilizacyjnych oraz analizy cech wizualnych, w tym relacji przestrzennych, zdefiniowano istotne cechy wyrażające indywidualny charakter krajobrazu (Atelier T-plan, s.r.o. 2013).

Należą do nich meandrujące koryta Olzy, Lutyńki i Petrůvky z towarzyszącymi im zadrzewieniami dolinnymi oraz pozostałościami starorzeczy, wizualnie otwarte przestrzenie o dużej skali pomiędzy Lutyńką a Olzą, drobniejsza struktura krajobrazu na prawym brzegu Olzy wzdłuż biegu Petrůvky. Występują tu również wyraźne elementy antropogeniczne – dominujący kompleks elektrowni w Dzieńmorowicach (tuż poza granicą obszaru krajobrazu o cechach szczególnych) oraz korpus autostrady D1.

Charakterystyka przyrodnicza

Krajobraz o cechach szczególnych obejmuje w zachodniej części obszaru Kotlinę Ostrawską, która stanowi najniższą część Niziny Ostrawskiej. Jest to równina zalewowa rzeki Olzy z dużymi blokami gruntów rolnych, wśród

których występują niewielkie zespoły roślinne (Bażantarnia) oraz gospodarstwa rolne Nerad i Bezdínek. Koryto Olzy tworzy wyraźny korytarz z pozostałościami starorzeczy i zaroślami łęgowymi. Te mieszane lasy liściaste reprezentuje Pomnik Przyrody Wierzniowice w miejscowości o tej samej nazwie. Od Bezdínka aż po Kąkolná Olza płynie w szerokim pasie towarzyszących jej zadrzewień. Otwarte tereny rolnicze na zachód od Elektrowni w Děčimorovicach znajdują się w miejscu dawnych dużych stawów rybnych o całkowicie regularnych kształtach. Historyczny system stawów rybnych, który ukształtował dzisiejszą strukturę krajobrazu, rozciągał się również dalej na wschód – aż po Kąkolná – i łączył się z zespołem stawów w rejonie Nowego Miasta. We wschodniej części krajobraz obejmuje fragment Wysoczyzny Karwińskiej na prawym brzegu Olzy, a właściwie obszar pomiędzy Olzą a meandrującym biegiem Petrůvki. Niewielki obszar pokrywa zabudowa rozproszona, której układ nawiązuje do charakteru gęstej, rozproszonej zabudowy wokół polskich Gołkowic. Krajobraz Doliny Olzy o cechach szczególnych ma bardzo indywidualny charakter, odmienny od sąsiedniego krajobrazu Kotliny Ostrawskiej, co wynika z kontrastu między otwartymi przestrzeniami rolniczymi a zamkniętymi enklawami łęgowych zadrzewień w korytarzu Olzy (Atelier T-plan, s.r.o. 2013).

Możliwe do zidentyfikowania główne znaki charakterystyki przyrodniczej

Zidentyfikowane główne znaki charakterystyki przyrodniczej	Klasyfikacja znaków		
	wg formy	wg znaczenia	wg wartości
	+ pozytywny O neutralny N negatywny	XXX zasadniczy XX współokreślający X uzupełniający	XXX wyjątkowy XX wyróżniający się X powszechny
Meandrujące koryta Olzy i Lutyňki z towarzyszącymi zadrzewieniami dolinnymi oraz pozostałościami starorzeczy (VKP – ważny element krajobrazu)	+	XXX	XXX
System kanałów wodnych z roślinnością bagienną i towarzyszącymi zadrzewieniami (VKP – ważny element krajobrazu)	+	XX	XXX
Zadrzewienia śródpolne w obrębie terenu planowanego parku przemysłowego (VKP – ważny element krajobrazu).	+	XX	XX
Pozostałości dawnych grobli stawowych z postarzałymi dębami.	+	XXX	XXX
Fragmety łąk w południowej i wschodniej części obszaru	+	XX	XX
Intensywnie użytkowane grunty rolne o minimalnej bioróżnorodności (suchsze części obszaru).	-	XXX	X
Intensywnie użytkowane grunty rolne na terenach podmokłych i zalewowych, z okresowo odrastającymi zaroślami pałkowatymi.	+	XX	XXX
Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru Doliny Olzy – Wierzniowice (Pomnik Przyrody i obszar o znaczeniu europejskim – EVL) oraz Pomnik Przyrody Wierzniowice	+	XXX	XXX
Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru specjalnej ochrony ptaków Heřmanský stav – Odra – Poolší	+	XXX	XXX
Częściowo funkcjonalny korytarz ekologiczny NRBK oraz włączone biocentra w obrębie terenu planowanego parku przedsiębiorczości	+	XX	XX

Rozwój historyczny obszaru

Krajobraz leśno-rolniczy wzdłuż granicy państwowej z Polską, a na południe od Závady krajobraz stawowy, należy do późnośredniowiecznego krajobrazu osadniczego typu Carpatika. Historycznie jest to obszar Śląska, na którym przeważała ludność polska. Krajobraz należy do terenów średniowiecznej kolonizacji z przewagą liniowych wsi leśno-łanowych, jednak pojawia się tu również nowożytny typ wsi sznurowej i rozproszonej. Krajobraz wiejski nie wykazuje wyraźnie zachowanych historycznych struktur (układów łańcuchowych), których pozostałości występują jedynie w wysuniętym na północ fragmencie w rejonie Wierzniowic, na prawym brzegu Olzy. Mimo to ogólna struktura osadnicza i główny układ krajobrazu opierają się na pierwotnych podstawach udokumentowanych na mapach z pierwszej połowy XIX wieku, w tym na systemie stawów rybnych w okolicach Piotrowic (Větrov, Čerpák, Mělčina, Lipový, Dubový, Olšový, Vdovec, Panic, Šafář, Sirotek), ortogonalnym podziale gruntów rolnych oraz liniach kolejowych z drugiej połowy XIX wieku. Przez obszar przebiega system lekkich umocnień z okresu Pierwszej Republiki Czechosłowackiej („rzopiki”). Mimo że część przygraniczna zachowała jeszcze charakter harmonijnego krajobrazu rolniczego, w którym wsie położone są pośrodku swoich dawnych pól łańcuchowych (Wierzniowice), widoczne jest tu oddziaływanie pobliskich, silnie zurbanizowanych obszarów Orłowej i Karwiny na południu, a przede wszystkim Elektrowni w Dzieńmierowicach.

Spośród nieruchomych zabytków kultury najbliższą znajdują się: zabytek kultury nr rej. Centralny rejestr zabytków kultury Republiki Czeskiej (ÚSKP) 13801/8-784 – stodoła (900 m na południe, Lutynia Dolna), zabytek kultury nr rej. ÚSKP 102992 – kaplica pw. Najświętszej Maryi Panny w Szonychelu (1,5 km na zachód), zabytek kultury nr rej. ÚSKP 22378/8-2225 – figura św. Jana Nepomucena, Wierzniowice (750 m na północ). W miejscowości Wierzniowice znajduje się stanowisko archeologiczne nr 15-42-17/1 – Wierzniowice.

Zidentyfikowane główne znaki kulturowe i historyczne

Zidentyfikowane główne znaki kulturowe i historyczne	Klasyfikacja znaków		
	wg formy	wg znaczenia	wg wartości
	+ pozytywny O neutralny N negatywny	XXX zasadniczy XX współokreślający X uzupełniający	XXX wyjątkowy XX wyróżniający się X powszechny
Wąski pas krajobrazu leśno-rolniczego pomiędzy silnie zurbanizowanym obszarem Regionu Ostrawskiego a doliną Olzy, z częściowo zachowaną strukturą krajobrazową.	+	XXX	X
Zachowane historyczne struktury pól łańcuchowych w cyplu granicznym na północ od Wierzniowic, na prawym brzegu Olzy.	+	XXX	XXX
Pozostałości grobli stawowych z postarzałymi dębami.	+	XXX	XXX
System lekkich umocnień z okresu Pierwszej Republiki Czechosłowackiej („rzopiki”); pięć z nich znajduje się na terenie planowanego parku, a szósty w jego bezpośrednim sąsiedztwie.	+	XX	XX
Nieruchome zabytki kultury w okolicy: stodoła w Lutyni Dolnej, kaplica pw. Najświętszej Maryi Panny w Szonychelu, figura św. Jana Nepomucena w Wierzniowicach.	+	XX	X
Stanowisko archeologiczne 15-42-17/1 – Wierzniowice.	+	X	XX

Wartość estetyczna

Tereny otwarte pomiędzy Lutyńką a Olzą tworzą krajobraz o dużej skali, odmienny od rozdrobnionej struktury krajobrazowej obrzeży Wysoczyzny Orłowskiej. W krajobrazie widoczne są zarówno pasy zadrzewień towarzyszących biegowi Olzy w jej przygranicznym położeniu, jak i przemysłowe dominanty Bogumina oraz Dzieńmorowic. Bardzo interesująca jest zróżnicowana i mozaikowa struktura wschodniej części obszaru, gdzie za dawnym systemem stawów rybnych na północ od Karwiny wyróżniają się meandry granicznego koryta Petrůvky oraz kameralne krajobrazy enklawy Prstnej z małymi zbiornikami wodnymi, zagajnikami, rozproszoną zielenią i charakterystyczną śląską zabudową. Obszar ten jest wyznaczony poza terenami zurbanizowanymi Aglomeracji Ostrawskiej, w dolinie rzeki Olzy. Obejmuje jedynie niewielkie jednostki osadnicze (części wsi). Potencjalne oddziaływania wizualne planowanej zabudowy można przewidywać głównie w odniesieniu do lokalizacji położonych na sąsiednim, bardziej na południe wysuniętym obszarze. W krajobrazie wizualnie dominuje zakład energetyczny w Dzieńmorowicach (położony poza obszarem), linia elektroenergetyczna 400 kV we wschodniej części oraz linia 110 kV w zachodniej połowie obszaru. Granice południowa i południowo-wschodnia obszaru przebiegają wzdłuż krajowej, dwutorowej linii kolejowej nr 320, łączącej Bogumin z granicą czesko-polską i czesko-słowacką w Mostach koło Jabłonkowa. Autostrada D1 przecina zachodni kraniec obszaru na odcinku Bogumin–granica państwowa. Dostępność komunikacyjną obszaru zapewniają ponadto głównie drogi III klasy oraz odcinek drogi I/67.

Zidentyfikowane główne znaki charakterystyki wizualnej

Zidentyfikowane główne znaki charakterystyki wizualnej, w tym wartości estetycznych, skali harmonijnej i relacji w krajobrazie.	Klasyfikacja znaków		
	wg formy	wg znaczenia	wg wartości
	+ pozytywny O neutralny - negatywny	XXX zasadniczy XX współokreślający X uzupełniający	XXX wyjątkowy XX wyróżniający się X powszechny
Krajobraz rolniczy o dużej skali, wizualnie otwarty, z rozproszoną zielenią	0	XXX	XX
Wyznaczenie północnej granicy obszaru przez krawędź terasy rzeki Olzy z jej doliną zalewową i towarzyszącymi zadrzewieniami	+	XXX	XX
Las Bołek z doliną Lutyńki na południowym skraju obszaru	+	XX	XX
Drobnoskalowa struktura dróg wzdłuż dawnych grobli i kanałów melioracyjnych z towarzyszącymi zadrzewieniami	+	XX	XXX

Dominanta przemysłowa w postaci elektrowni w Dzieńmorowicach	-	XXX	X
Dominanta korpusu autostrady D1 na zachodzie obszaru	-	XXX	X
Istniejąca linia wysokiego napięcia 110 kV	-	XX	X
Kompleks szklarni przy wschodnim skraju obszaru	-	XX	XX

(źródło: Ocena oddziaływania poważnej ingerencji wraz z propozycjami środków służących wyeliminowaniu lub ograniczeniu negatywnych oddziaływań SPP w Lutyni Dolnej, 12/2024)

Wyniki studium przestrzennego „Docelowe cechy krajobrazu kraju morawsko-śląskiego” zostały uwzględnione w Zasadach zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego w odniesieniu do omawianego obszaru w następujący sposób:

Obszar krajobrazów o cechach szczególnych Kotliny Ostrawskiej (E)

87. OSTRAWA – KARWINA (E-01)

Wytyczenie według obszarów katastralnych gmin:

- Lutynia Dolna (część) – obręb kat. Lutynia Dolna

Strefy przejściowe (PPM) do sąsiadujących krajobrazów o cechach szczególnych

- Krajobraz o cechach szczególnych E-02: PPM 63

Charakterystyczne znaki krajobrazu

- Zespoły zabudowy miejskiej o wartości zabytkowej i urbanistycznej (Karwina–Frysztat, Ostrawa–Poruba, Ostrawa–Přivoz i Ostrawa–Witkowice, Ostrawa–Hrabůvka – Kolonia Jubileuszowa, Hawierzów).
- Zabudowa śląska na obszarze pomiędzy rzeką Ostrawicą a granicą państwową.
- Gęsta sieć cieków wodnych (Odra, Opawa, Ostrawica, Łucyna) oraz zbiorników wodnych (systemy stawów wzdłuż cieków Vrbická stružka, Rychvaldská stružka pomiędzy Wierzbicą, Nowym Boguminem i Orłową; zalane niecki osiadania, osadniki).
- Enklawy kompleksów leśnych w przestrzeni pomiędzy Ostrawą, Racimowem, Hawierzowem i Orłową.
- Hałda Ema – ważna dominanta krajobrazowa i punkt widokowy Ostrawy.
- Gęsto zaludniony, przemysłowy krajobraz o dużym udziale form i struktur antropogenicznych, obejmujący enklawy zieleni nieleśnej powstałe w wyniku pierwotnej sukcesji na terenach przekształconych antropogenicznie, z widocznymi dominantami obiektów przemysłowych i górniczych oraz wyraźnymi liniowymi strukturami sieci transportowej i infrastruktury technicznej.

Znaki docelowe (wybrano tylko te dotyczące omawianego obszaru):

- Krajobraz wielofunkcyjny o istotnej funkcji osadniczej i produkcyjnej, z gęstą siecią obiektów infrastruktury transportowej i technicznej. Intensywnie zurbanizowany krajobraz z zespołami zabudowy miejskiej o wartości zabytkowej i urbanistycznej oraz z historycznymi kompleksami przemysłowymi stanowiącymi ślady wykorzystania przemysłowego. Krajobraz z postępującym wzrostem powierzchni rewitalizowanych i zbliżonych do naturalnych (z pasami i obszarami tworzonymi przez zachowane kompleksy leśne, zadrzewienia brzegowe wzdłuż cieków wodnych oraz stopniowo uzupełniany system przyrodniczo cennych elementów zieleni nieleśnej).
- Krajobraz z enklawami rozproszonej tzw. zabudowy śląskiej.

Warunki zachowania i osiągnięcia znaków docelowych krajobrazu

- Skoordynowanie interesów związanych z wydobywaniem węgla kamiennego z ochroną wartości cywilizacyjnych, kulturowo-historycznych i przyrodniczych obszaru.
- Wyznaczanie nowych terenów rozwojowych po zabudowę mieszkaniową z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb wynikających z prognozy socjodemograficznej, z poszanowaniem ogólnej koncepcji urbanistycznej osiedli, ochrony otwartego krajobrazu, wyposażenia społecznego oraz dostępności infrastruktury transportowej i technicznej.
- Stopniowa rewitalizacja terenów przemysłowych (brownfields) i obszarów dotkniętych zakończonym wydobywaniem bądź przeróbką węgla kamiennego, ze wsparciem dla ich wielofunkcyjnego wykorzystania zgodnie z potrzebami i charakterem otaczającego obszaru.
- Użytkowanie w sposób wrażliwy zachowanych historycznych zespołów oraz zakładów technicznych jako cennych śladów przemysłowego wykorzystania krajobrazu.
- Zachowanie integralności kompleksów leśnych w przestrzeni pomiędzy Ostrawą, Racimowem, Hawierzowem i Orłową.
- W ramach ukierunkowanej rekultywacji lub naturalnej sukcesji na terenach przekształconych antropogenicznie ochrona i stopniowe uzupełnianie struktury zieleni nieleśnej o elementy cenne przyrodniczo.
- Wspieranie roli krajobrazowych osi utworzonych przez sieć cieków wodnych z towarzyszącą roślinnością łęgową (Odra, Opawa, Ostrawica, Łucyna, Stonawka i ich dopływy) oraz ochrona naturalnych warunków odpływowych w dolinach zalewowych.

87a. DOLINA OLZY (E-02)

Wytyczenie według obszarów katastralnych gmin:

- Lutynia Dolna (część) – obręb kat. Lutynia Dolna (część, Wierzniowice)

Strefy przejściowe (PPM) do sąsiadujących krajobrazów o cechach szczególnych

- Krajobraz o cechach szczególnych E-01: PPM 63

Charakterystyczne znaki krajobrazu

- Meandrujące koryta rzeki Olzy i Petrůvky z towarzyszącymi im zadrzewieniami łęgowymi oraz pozostałościami starorzeczy.
- Wizualnie otwarte przestrzenie o dużej skali między Lutyńką a Olzą, drobniejsza struktura krajobrazu na prawym brzegu Olzy wzdłuż biegu Petrůvky.
- Wyraźne elementy antropogeniczne – dominujący kompleks elektrowni w Dzieńmorowicach (tuż poza granicą obszaru krajobrazu o cechach szczególnych) oraz korpus autostrady D1.

Znaki docelowe (wybrano tylko te dotyczące omawianego obszaru):

- Otwarte krajobrazy równiny zalewowej rzeki Olzy i jej dopływów, z dużymi blokami gruntów rolnych (od ujścia do Odry po teren Elektrowni w Dzieńmorowicach), z systemem elementów rozproszonych zieleni śródpolnej oraz wyraźną liniową strukturą autostrady D1.
- Krajobraz z meandrującymi korytami Olzy i Petrůvky, z towarzyszącymi im zadrzewieniami brzegowymi, o istotnej funkcji dolinnych terenów zalewowych jako obszarów naturalnej inondacji.

Warunki zachowania i osiągnięcia znaków docelowych krajobrazu

- Ochrona liniowych struktur meandrujących koryt Olzy i Petrůvky wraz z towarzyszącymi zadrzewieniami nadrzecznymi jako elementy przestrzennego zróżnicowania krajobrazu; ochrona naturalnych stosunków odpływowych w dolinach zalewowych.
- Odbudowa i funkcjonalne wzmocnienie elementów nieleśnej zieleni rozproszonej, w tym historycznego systemu stawów rybnych w obrębie kat. Stare Miasto koło Karwiny, jako struktury kształtujące przestrzenne zróżnicowanie krajobrazu i pełniące funkcję elementów systemu terytorialnego stabilności ekologicznej.
- Regulacja zasięgu terenów komercyjnych z powiązaniem z autostradą D1 w obrębie kat. Wierzniowice, Lutynia Dolna i Dzieńmorowice.

Obszar objęty opracowaniem jest silnie zurbanizowany i przekształcony antropogenicznie, co wynika z historycznego rozwoju, występowania złóż surowców, korzystnej morfologii terenu oraz przebiegu infrastruktury. Specyficznym znakiem krajobrazu są równinne, horyzontalne łąny dużych kompleksów gruntów rolnych w kontraście do niewielkiej powierzchni terenów leśnych, meandrujące koryto rzeki Olzy oraz masywne elementy antropogeniczne (elektrownia w Dzieńmorowicach, korpus autostrady, infrastruktura liniowa). Horyzontalna estetyka szerokich pól jest dzielona drogami polnymi i alejami drzew, jednak krajobraz nie podlega szczególnej ochronie – jest jedynie ewidencjonowany jako obszar krajobrazowy o cechach szczególnych w ramach obowiązujących ZZP KMŚ.

Przewidywany rozwój bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ

W przypadku braku wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ w analizowanym obszarze zostaną zachowane warunki dla jakości docelowych zgodnie z ZZP.

3.9. PRZYRODA – OBSZARY SZCZEGÓLNIE CHRONIONE, WAŻNE ELEMENTY KRAJOBRAZU (VKP), NATURA 2000 I DRZEWA POMNIKOWE

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują żadne **wielkopowierzchniowe obszary szczególnie chronione**. Spośród obszarów szczególnie chronionych o mniejszej powierzchni na terenie lub w pobliżu obszaru objętego Zmianą nr 10 ZZP KMŚ znajdują się jedynie pomniki przyrody; nie występuje tu żaden narodowy pomnik przyrody, narodowy rezerwat przyrody ani rezerwat przyrody.

Pomniki przyrody

Pomnik przyrody w ustawie o ochronie przyrody (ZOPK) zdefiniowany został jako naturalny twór o mniejszej powierzchni, w szczególności twór geologiczny lub geomorfologiczny, stanowisko rzadkich minerałów albo zagrożonych gatunków w fragmentach ekosystemów, mający regionalne znaczenie ekologiczne, naukowe lub estetyczne, w tym także taki, który oprócz przyrody został ukształtowany działalnością człowieka.

Na analizowanym obszarze znajdują się 3 pomniki przyrody.

Pomnik przyrody Dolina Olzy – Wierzniowice Obejmuje trzy stare liniowe zadrzewienia, w większości będące fragmentami grobli nieistniejących już historycznych stawów. Stanowi ważną lokalizację występowania pachnicy dębowej *Osmoderma barnabita* w obrębie kraju morawsko-śląskiego. Obszar składa się z kilku segmentów: najbardziej zachodni znajduje się ok. 3,5 km na północny zachód od centrum Lutyni Dolnej, dwa wschodnie segmenty ok. 2,5 km na północny wschód od centrum Lutyni Dolnej. Są to trzy linie dawnych grobli stawowych położonych między linią kolejową Karwina–Bogumin a rzeką Olzą. Minimalna odległość od poligonu przedsięwzięcia wynosi: 0,26 km – kierunek zachód–północny zachód; 0,47 km – kierunek wschód–północny wschód; 1,17 km – kierunek wschód–południowy wschód.

Pomnik przyrody Graniczne Meandry Odry. Jest to odcinek meandrującego biegu rzeki Odry na granicy czesko-polskiej, od ujścia Olzy po Stary Bogumin, z lasami łągowymi przylegającymi do koryta rzeki oraz stałymi i okresowymi zbiornikami wodnymi, włączony do obszaru o znaczeniu europejskim (EVL) – Graniczne Meandry Odry. Położony przestrzennie za korpusem autostrady D1, w najbliższym miejscu w odległości 2,09 km, kierunek zachód–północny zachód.

Pomnik przyrody Wierzniowice Celem jest ochrona wyraźnego tarasu rzecznej rzeki Olzy z niemal naturalnym drzewostanem oraz występowaniem chronionych gatunków roślin i zwierząt.

Dla każdego pomnika przyrody przedmiot ochrony, analiza stanu oraz określenie priorytetowych interesów ochronnych na danym obszarze są zdefiniowane w **planie ochrony** pomnika przyrody – zawsze na określony okres, a następnie ewentualnie aktualizowane.

NATURA 2000

CZ0811021 Obszar specjalnej ochrony ptaków Heřmanský stav-Odra-Poolší. Przedmiotem ochrony są zimorodek zwyczajny *Alcedo atthis*, bączek *Ixobrychus minutus*, podróżniczek *Luscinia svecica cyanecula* oraz ich biotopy. Lokalizacja znajduje się najbliżej 0,2 km na północ.

CZ0813457 Dolina Olzy – Wierzniowice. Dolina rzeki Olzy z dawnymi meandrami oraz zachowaną terasą rzeczna w okolicach Wierzniowic, z dobrze rozwiniętą głównie liniową roślinnością towarzyszącą oraz łągiem miękkim w miejscach dawnych meandrów. Regionalnie znacząca lokalizacja pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* oraz kumaka górskiego *Bombina variegata* znajduje się najbliżej 0,2 km na północ od obszaru oddziaływania.

Ocena zgodnie z § 67 obejmuje interesy chronione w częściach 2, 3 i 5 ustawy o ochronie przyrody, natomiast lokalizacje wchodzące w skład sieci Natura 2000 (obszary o znaczeniu europejskim – EVL oraz obszary specjalnej ochrony ptaków) są przedmiotem odrębnej oceny zgodnie z § 45h i § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U.

Dla każdego obszaru o znaczeniu europejskim (EVL) określone są środki ochrony w zintegrowanych zalecanych działaniach/środkach. W przypadku nakładania się ze szczególnie chronionym obszarem cele i wymagania dotyczące ochrony przedmiotu ochrony są również przenoszone do planu lub zasad ochrony danego obszaru szczególnie chronionego.

Ważne elementy krajobrazu (VKP)

Ważny element krajobrazu (VKP) jest zdefiniowany w § 3 ust. 1 lit. b ustawy o ochronie przyrody jako „**ekologicznie, geomorfologicznie lub estetycznie cenny fragment krajobrazu, kształtujący jego typowy wygląd lub przyczyniający się do utrzymania jego stabilności.**” VKP są określane w dwóch kategoriach:

- **VKP wynikające z ustawy** – wymienione bezpośrednio w powyższej ustawie i obejmujące lasy, torfowiska, ciek wodny, stawy, jeziora oraz doliny rzeczne.
- **VKP rejestrowane** – przeznaczone do ochrony elementów krajobrazu, które są ekologicznie, geomorfologicznie lub estetycznie cenne i kształtują typowy wygląd krajobrazu lub przyczyniają się do utrzymania jego stabilności, ale które zazwyczaj nie mieszczą się w kategorii VKP wynikających z ustawy. Rejestrowanymi VKP mogą zatem stać się inne części krajobrazu, w szczególności tereny podmokłe, murawy stepowe, zadrzewienia śródpolne, łąki, trwałe użytki zielone, stanowiska minerałów i skamieniałości, sztuczne lub naturalne formacje skalne, wychodnie lub odsłonięcia terenu, na którym prowadzone jest zbliżone do naturalnego odnawianie obszarów naruszonych eksploatacją, a także cenne obszary zieleni w strukturze osadniczej, np. historyczne ogrody lub parki. Jako VKP można również rejestrować pojedyncze drzewa, grupy drzew lub inne części krajobrazu.

Rejestracja VKP nie wiąże się z wyższą formą ochrony niż w przypadku ważnego elementu krajobrazu (VKP) wynikającego z ustawy. Wniosek o rejestrację VKP może złożyć u właściwego organu każdy. Rejestracji VKP

dokonują właściwe organy ochrony przyrody (tj. urzędy gmin z rozszerzonymi uprawnieniami; na obszarach szczególnie chronionych – Agencja Ochrony Przyrody i Krajobrazu Republiki Czeskiej lub urząd krajski), poprzez wpis na listę VKP oraz wydanie decyzji o jego rejestracji. Decyzja o rejestracji wydawana jest w postępowaniu administracyjnym, którego stronami są właściciele gruntów objętych decyzją. Decyzję doręcza się także najemcom tych gruntów, właściwemu miejscowo urzędowi budowlanemu oraz gminie. Oprócz elementów ogólnych decyzja musi zawierać również określenie VKP oraz pouczenie o skutkach prawnych rejestracji. Decyzję o rejestracji może uchylić organ, który ją wydał, wyłącznie w przypadku interesu publicznego. **Na obszarze objętym opracowaniem nie występują rejestrowane ważne elementy krajobrazu (VKP).**

Ustawa o ochronie przyrody w § 4 ust. 2 stanowi, że ważne elementy krajobrazu (VKP) są chronione przed uszkodzaniem i niszczeniem. Mogą być użytkowane jedynie w sposób, który nie narusza ich odtwarzania i nie prowadzi do zagrożenia lub osłabienia ich funkcji stabilizującej. Dla działań, które mogłyby prowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia VKP albo zagrożenia czy osłabienia jego funkcji ekologiczno-stabilizacyjnej, osoba planująca takie działania musi uzyskać zgodę organu ochrony przyrody.

Na analizowanym obszarze kanały melioracyjne uchodzące do Lutyńki, ciek wodny Lutyńka, rzeka Olza oraz ich doliny i lasy stanowią ważny element krajobrazu (VKP) zgodnie z § 3 ust. 1 lit. b ustawy nr 114/1992 Dz.U. Dla działań, które mogłyby prowadzić do uszkodzenia VKP lub zagrożenia czy osłabienia jego funkcji ekologiczno-stabilizacyjnej, osoba planująca takie działania musi – zgodnie z § 4 ust. 2 ustawy – uzyskać wiążące stanowisko właściwego organu ochrony przyrody.

Drzewa pomnikowe

Na całym obszarze kraju morawsko-śląskiego znajduje się wiele drzew pomnikowych. Nadawanie ochrony starym, okazałym lub owianym legendami drzewom ma swoją tradycję. Wyjątkowe drzewa należały do pierwszych chronionych obiektów – obok formacji skalnych, wodospadów, jezior oraz innych elementów krajobrazu. Bezpośrednio na obszarze objętym opracowaniem drzewa pomnikowe nie występują; najbliższe znajdują się:

- Lipa w Dziećmorowicach – w odległości 2,7 km
- Dęby w Dziećmorowicach – w odległości 2,8 km

System terytorialny stabilności ekologicznej

Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Lutynia Dolna (na podstawie WMS Urzędu Krajowego Kraju Morawsko-Śląskiego) na obszarze przedsięwzięcia wyznaczono ponadregionalny korytarz ekologiczny z trzema wprowadzonymi biocentrami, obecnie w większości niefunkcjonującymi. Ponadregionalny korytarz ekologiczny K 98 (w ramach Zmiany nr 11 ZZP KMŚ nastąpiła zmiana jego nazwy na NRBK674) – obejmujący zbiorowiska łąkowe – prowadzi z lasu Borek (RBC Lutyński Borek) na południu i kończy się w regionalnym biocentrum Bezdínek. Wzdłuż rzeki Olzy prowadzą regionalne korytarze ekologiczne wzdłuż biegu rzeki oraz jej doliny na całym odcinku. Poza kolizją z parkiem przedsiębiorczości, korytarz NRBK przecina także trasę planowanej obwodnicy drogi I/67, planowaną oraz alternatywną trasę kolei dużych prędkości, a także istniejącą linię kolejową między Boguminem i Karwiną oraz linię elektroenergetyczną 110 kV. Na północ od obszaru (480 m) znajduje się RBC 264 – Dolina Wierzniowicka (Věřňovická niva).

W ramach oceny eksperckiej potencjalnych wariantów rozwiązania systemu terytorialnego stabilności ekologicznej poza terenem przedsięwzięcia (Siřina 2024) zaproponowano zmianę przebiegu, która z punktu widzenia funkcjonalności wydaje się korzystniejsza.

Współczynnik stabilności ekologicznej (KES)

Współczynnik KES jest uznanym narzędziem służącym do oceny stabilności ekologicznej krajobrazu oraz jego zdolności do przeciwdziałania zmianom. Jest to wskaźnik stosowany w planowaniu przestrzennym i strategicznym, ponieważ zapewnia elementarny i porównywalny w skali obszaru przegląd stanu oraz sposobu użytkowania krajobrazu. Monitoruje się go w szeregu czasowym od lat 90. XX w. na terenie całej Republiki Czeskiej i jest rejestrowany w ramach materiałów analitycznych dotyczących zagospodarowania przestrzennego. Wskaźnik wyraża stosunek między stabilnymi a niestabilnymi ekosystemami w krajobrazie. Stabilne ekosystemy obejmują obszary naturalne i zbliżone do naturalnych (powierzchnie leśne, trwałe użytki zielone, sady, ogrody, winnice, chmielniki i zbiorniki wodne), natomiast niestabilne obejmują obszary intensywnie użytkowane lub zurbanizowane (grunty orne, tereny zabudowane wraz z podwórzami i pozostałe powierzchnie). Wskaźnik ten jest kluczowy dla zrozumienia zdolności krajobrazu do utrzymania równowagi ekologicznej.

Jest to liczba bezwymiarowa, będąca stosunkiem powierzchni stabilnych i niestabilnych obszarów. Wartości współczynnika klasyfikuje się następująco:

- $KES \leq 0,10$ – obszar o maksymalnym naruszeniu struktur przyrodniczych; podstawowe funkcje ekologiczne muszą być intensywnie i trwale zastępowane działaniami technicznymi
- $0,10 < KES \leq 0,30$ – obszar ponadprzeciętnie użytkowany, ze znacznym naruszeniem struktur przyrodniczych; podstawowe funkcje ekologiczne muszą być systematycznie zastępowane działaniami technicznymi
- $0,31 < KES \leq 1,00$ – obszar intensywnie użytkowany, zwłaszcza przez wielkotowarową produkcję rolną; osłabienie procesów autoregulacyjnych powoduje znaczną labilność ekologiczną i wymaga wysokich nakładów energii dodatkowej
- $1,00 < KES \leq 3,00$ – krajobraz zasadniczo zrównoważony, w którym obiekty techniczne pozostają stosunkowo w zgodzie z zachowanymi strukturami przyrodniczymi, co przekłada się na mniejsze zapotrzebowanie na nakłady energii i materiałów
- $KES \geq 3,00$ – krajobraz naturalny lub zbliżony do naturalnego, z wyraźną przewagą ekologicznie stabilnych struktur i niską intensywnością użytkowania przez człowieka

Współczynnik stabilności ekologicznej za rok 2024 wynosi: 1,114 dla Republiki Czeskiej; 1,383 dla kraju morawsko-śląskiego i 0,456 dla obszaru administracyjnego gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach (źródło: <https://mozaika-ur.cz/cz/indikatory/koefficient-ekologicke-stability-kes>). Wynika z tego, że obszar administracyjny gminy Bogumin o rozszerzonych uprawnieniach należy do obszarów intensywnie użytkowanych, a analiza przebiegu wskaźnika w czasie pokazuje, że od 2015 roku nie odnotowano ani poprawy, ani pogorszenia.

Przewidywany rozwój bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZZP KMŚ

Bez wdrożenia koncepcji nie dojdzie do ingerencji w ważne elementy krajobrazu (VKP) „z mocy ustawy” i nie będą potencjalnie oddziaływać lokalizacje sieci Natura 2000. Stan drzew pomnikowych nie będzie miał związku z realizacją koncepcji. Pomnik przyrody Dolina Olzy – Wierzniowice pozostanie również nienaruszony w przypadku zastosowania Zmiany nr 10 ZZZP KMŚ.

Bez wdrożenia koncepcji utrzymany zostanie niski współczynnik stabilności ekologicznej obszaru. Perspektywy poprawy drożności krajobrazu z uwagi na realizację projektowanego korytarza ekologicznego pozostaną niepewne.

3. 10. DZIEDZICTWO KULTUROWE, ARCHITEKTONICZNE I ARCHEOLOGICZNE, DOBRA MATERIALNE

Przez obszar zainteresowania przebiega linia czechosłowackich umocnień budowanych przed drugą wojną światową. W kolizji z przedsięwzięciem znajdują się tzw. „rzopiki” – lokalne, punktowe obiekty bez wzajemnego powiązania. W ramach wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMS, przy realizacji projektu konieczne będzie zapewnienie rozbiórki co najmniej 6 sztuk takich obiektów.

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary chronione jako zabytki zgodnie z ustawą nr 20/1987 Dz.U. o państwowej ochronie zabytków (strefy zabytkowe), jednak w ewidencji Narodowego Instytutu Zabytków (Národní památkový ústav) można w szerszym obszarze znaleźć następujące zabytki kultury (zabytki kultury, narodowe zabytki kultury oraz obiekty UNESCO):

- **Folwark ziemiański** w obrębie kat. Lutynia Dolna (nr rej. ÚKSP 10231/8-3854) ulica Ke statku 3: Jest to zespół folwarczny dawnego pałacu, położony w centrum miejscowości, składający się z trzech części wybudowanych w XVIII i XIX wieku (dawnego budynku administracyjnego, dawnego budynku gospodarczego oraz spichlerza). Obiekty zostały wzniesione w prostych, barokowych i klasycyzujących formach.
- **Kościół św. Jan Chrzciciel** w obrębie kat. Lutynia Dolna. Jest to zabytek kultury nr ÚKSP 23860/8-783 (barokowy obiekt architektury sakralnej)
- **Figura św. Jana Nepomucena** w obrębie kat. Wierzniowice jest zabytkiem kultury nr ÚKSP 22378/8-2225 z końca XVIII lub początku XIX wieku, usytuowana przy miejscowej kaplicy, przy drodze głównej.
- **Stodoła** w obrębie kat. Lutynia Dolna jest zabytkiem kultury nr ÚKSP 13801/8-784. Jest to stodoła zrębowa o planie wielobocznym z roku 1803 (1805) kryta strzechą. W regionie kraju stanowi budowlę wyjątkową typologicznie.
- **Nagrobek z wojny 1866** w obrębie kat. Wierzniowice jest zabytkiem kultury nr ÚKSP 27961/8-2227. Jest to żeliwny krzyż osadzony w piaskowcowym cokole przy drodze polnej, niedaleko granicy polskiej, wykonany przez cieszyńskiego kowala Wybrancia w 1866 roku.

Żaden z wyżej wymienionych obiektów nie zostanie naruszony poprzez wdrożenie Zmiany nr 10 ZZP KMS.

Oprócz ochrony wynikającej z przepisów konserwatorskich w ochronie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego uczestniczy również dokumentacja planistyczna. W ramach Polityki zagospodarowania przestrzennego Republiki Czeskiej na omawianym obszarze nie wyznaczono jednak szczególnej strefy wymagającej ochrony zabytków.

Na obszarze objętym opracowaniem i w jego otoczeniu znajduje się system przygranicznych lekkich umocnień (potocznie ŘOP) z lat 1935–1938, reprezentowany przez kilka obiektów lekkiego umocnienia. Obiekty te nie podlegają szczególnej ochronie zabytkowej ani kulturowej. Ich występowanie w strefach przygranicznych jest powszechne; z punktu widzenia historii wojskowości nie są to obiekty o znaczeniu kluczowym. Na terenie Republiki Czeskiej wybudowano ich niemal 10 000, z których wiele przetrwało do dziś (28 z nich znajduje się w najbliższym otoczeniu), a regularne ich przekazywanie w ręce prywatne odbywa się bez dodatkowych wymogów dotyczących opieki. Znaczącym obiektem tego typu, który jest chroniony jako zabytek kultury, jest w najbliższym przypadku Fort piechoty MO-S-5 „Na trati” – zabytek kultury w Starym Boguminie, oddalony o ponad 3 km od obszaru SPP i nie jest on objęty oddziaływaniem Zmiany nr 10 ZZP KMS. Obiekty ŘOP na tym obszarze obejmują:

- XVI/6/A-140Z
- XVI/7/A-120
- XVI/8/A-140Z
- XVI/9/A-160
- XVI/11/A-140Z

Obiekty te znajdują się w większości przypadków w rękach prywatnych, jako pojedyncze budowle lub jako część gruntów rolnych. Są zlokalizowane na obszarze objętym opracowaniem i w wyniku zastosowania Zmiany nr 10 ZPP KMŚ, tj. przy realizacji przedsięwzięcia, zostaną z największym prawdopodobieństwem usunięte.

Przewidywany rozwój bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZPP KMŚ

Bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZPP KMŚ obiekty przygranicznych lekkich umocnień pozostaną zachowane.

3. 11. LUDNOŚĆ I HIGIENA ŚRODOWISKA

Na dzień 31.12.2023 na obszarze kraju morawsko-śląskiego mieszkało 1 189 204 mieszkańców. **Po roku 1993 kraj morawsko-śląski był regionem o największym spadku liczby ludności w Republice Czeskiej.** Warto jednak podkreślić, że zgodnie z opracowaniem „Rozwój demograficzny gmin kraju morawsko-śląskiego po roku 1990” był w ciągu ostatnich ponad 150 lat drugim najszybciej rosnącym regionem po m.st. Pradze³. Co więcej, między rokiem 1950 a 1993 liczba mieszkańców kraju morawsko-śląskiego wzrosła o 417 322 osoby.

Rozwój demograficzny kraju morawsko-śląskiego od 1980 roku						
kraj	1980	1991	2001	2011	2021	2023
morawsko-śląski	1 257 090	1 278 726	1 265 019	1 205 836	1 162 841	1 189 204

Porównanie liczby mieszkańców w krajach Republiki Czeskiej w okresie 2010–2023

Wzrost liczby mieszkańców w latach 2022 i 2023 w KMŚ był spowodowany przede wszystkim migracją osób uciekających przed konfliktem zbrojnym na Ukrainie. W 2022 roku odnotowano przyrost 15 834 mieszkańców w wyniku tej migracji. Pomimo wspomnianego wzrostu migracji liczba mieszkańców w okresie 2010–2023 w KMŚ spadła o 54 016 osób (o 4,3%), co stanowi największy spadek spośród wszystkich krajów w Republice Czeskiej. Zgodnie z danymi Rocznika Statystycznego ČSÚ KMŚ z 2023 roku długoterminowym trendem w KMŚ jest wyprowadzanie się mieszkańców z większości większych miast do mniejszych gmin z dobrą dostępnością komunikacyjną.

Zmiany liczby mieszkańców w wybranych obszarach administracyjnych gmin o rozszerzonych uprawnieniach oraz miastach w KMŚ w latach 2010–2023

Największy spadek liczby mieszkańców w latach 2010–2023 odnotowano w następujących gminach o rozszerzonych uprawnieniach (ORP) ORP Ostrawa (-17 335), ORP Hawierzów (-11 515), ORP Karwina (-10 971), ORP Orłowa (-9 194), ORP Trzinec (-1 712), ORP Opawa (-1 094), natomiast wzrost liczby mieszkańców wśród odnotowały ORP Frydek-Mistek (+2 652) i ORP Bogumin (+3 843).

Porównanie liczby mieszkańców w krajach Republiki Czeskiej w 2010 i 2023 roku				
Kraj	2010	2023	Różnica	Różnica w %
kraj środkowoczeski	1 264 978	1 455 940	190 962	15%
Miasto stołeczne Praga	1 257 158	1 384 732	127 574	10%
kraj pilzneński	572 045	613 374	41 329	7%

³ Według wspomnianej analizy do najważniejszych czynników wpływających na zmiany liczby ludności należały w szczególności: obie wojny światowe, zwłaszcza druga wojna światowa, industrializacja związana z rosnącym wydobywaniem przede wszystkim węgla kamiennego, transformacja czeskiej gospodarki oraz restrukturyzacja gospodarki narodowej po 1990 roku.

kraj południowomorawski	1 154 654	1 226 749	72 095	6%
kraj pardubicki	517 164	530 560	13 396	3%
kraj południowoczeski	638 706	654 505	15 799	3%
kraj liberecki	439 942	450 728	10 786	3%
kraj Wysoczyna	514 569	517 960	3 391	1%
kraj hradecki	554 803	556 949	2 146	0%
kraj ołomuniecki	641 681	632 864	-8 817	-1%
kraj zliński	590 361	580 744	-9 617	-2%
kraj ustecki	836 045	811 169	-24 876	-3%
kraj karlowarski	307 444	295 077	-12 367	-4%
kraj morawsko-śląski	1 243 220	1 189 204	-54 016	-4%

Jeżeli porównanie zostanie przeprowadzone wyłącznie dla wybranych większych miast w kraju morawsko-śląskim, widać, że zmiany liczby mieszkańców były bardziej negatywne niż w poszczególnych obszarach administracyjnych gmin o rozszerzonych uprawnieniach (SO ORP). Miasta takie jak Ostrawa (-20 420), Hawierzów (-12 332), Karwina (-11 097), Opawa (-2 739), Frydek-Mistek (-4 327) i Trzyniec (-3 004) odnotowały większy spadek. Jedynym wyjątkiem jest miasto Orłowa, gdzie liczba mieszkańców nie zmniejszyła się tak bardzo jak w całym SO ORP Orłowa.

Główne przyczyny spadku liczby mieszkańców – większego w dużych miastach MSK niż w poszczególnych SO ORP w MSK – wskazują zarówno opracowanie „Rozwój demograficzny gmin kraju morawsko-śląskiego po 1990 roku”, jak i wyniki analizy Zintegrowanej Inwestycji Terytorialnej (ITI) na okres 2021–2027. Dokumenty te zwracają uwagę na fakt, że **migracja kierowała się przede wszystkim do gmin w zapleczu dużych miast, charakteryzujących się dobrą dostępnością i niższą koncentracją problemów społecznych**. Do takich gmin należą na przykład: Trojanovice, Kunčice pod Ondřejníkem, Domasłowice Dolne, Domasłowice Górne, Malenowice, Žermanice i Dlouhá Stráň.

Rozwój liczby mieszkańców w kraju morawsko-śląskim w latach 2010–2023

W ramach zmian demograficznych w latach 2010–2023 można zaobserwować kilka tendencji wpływających na strukturę mieszkańców w kraju morawsko-śląskim, w szczególności:

- spadek liczby żywych urodzeń,
- wzrost liczby zgonów,
- ubytek mieszkańców w wyniku migracji.

Podczas gdy w 2010 roku urodziło się ponad 13 tys. dzieci, w 2023 roku było to o około 3 400 dzieci mniej (spadek o 26,15%). Spadek liczby urodzeń jest charakterystyczny dla całej Republiki Czeskiej, zwłaszcza w ostatnich latach. Zgodnie z raportem Czeskiego Urzędu Statystycznego (ČSÚ) dotyczącym ruchu naturalnego ludności za 2023 rok liczba urodzeń żywych w RCz zmniejszyła się średnio o 10% i wyniosła 91,1 tys. Rocznie urodzonych w 2023 roku był najniższy od 22 lat, przy czym spadek liczby urodzeń żywych utrzymuje się już od kilku lat.

Kolejne widoczne zmiany liczby mieszkańców w ramach zmian demograficznych w kraju morawsko-śląskim nastąpiły od 2020 roku (wybuch epidemii koronawirusa), kiedy **znaczaco wzrósł naturalny ubytek ludności**. Podczas gdy w latach 2010–2019 średni naturalny ubytek ludności wynosił 1 315 osób rocznie, w latach 2020–2023 średni naturalny ubytek wynosił 4 420 osób rocznie, czyli ponad trzykrotnie więcej. Podczas gdy średnia krajowa surowego współczynnika zgonów w 2022 roku wyniosła 11,4‰, to w ujęciu względnym w kraju morawsko-śląskim zmarło 12,7 osób na tysiąc mieszkańców stanu średniego. Wyższy surowy współczynnik zgonów odnotowano w powiatach Karwina (14,1‰) oraz Ostrawa-miasto (13,0‰).

Ubytek ludności w wyniku migracji był najwyższy w 2010 roku, kiedy wyniósł 3 959 osób (0,32% mieszkańców kraju). Następnie średni ubytek migracyjny zmniejszył się do około 2 500 osób rocznie (0,2% mieszkańców kraju). W 2021 roku ubytek ludności w wyniku migracji wyniósł jedynie 104 osoby. W latach 2022 i 2023, głównie w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie, odnotowano przyrost ludności w wyniku migracji w wysokości 19 410 osób. Jednak gdyby w kraju morawsko-śląskim odliczyć 19 128 osób, którym przyznano pozwolenia na pobyt w związku z wojną w Ukrainie, saldo migracji w latach 2022 i 2023 byłoby ujemne. Pomimo znaczącej migracji w ostatnich około dwóch latach liczba mieszkańców kraju morawsko-śląskiego w analizowanym okresie spada.

Na stan zdrowia populacji wpływają czynniki środowiskowe, takie jak dostępność i jakość wody pitnej, jakość powietrza, zapylenie oraz hałas w środowisku. Ogólnokrajowym problemem jest liczba mieszkańców narażonych na obciążenie hałasem. Najważniejszym źródłem hałasu w kraju morawsko-śląskim jest transport drogowy. Nadmiernym hałasem obciążeni są mieszkańcy zwłaszcza w pobliżu głównych ciągów komunikacyjnych – dróg I kategorii i autostrady, a trudna sytuacja występuje w dużych miastach (Opawa, Ostrawa, Frydek-Mistek), gdzie obserwuje się wysoką koncentrację ludności i ruchu drogowego. Obciążeniu hałasem towarzyszą również drgania, które także wpływają na obniżenie komfortu życia mieszkańców. Hałas i drgania wywierają synergiczny wpływ na zdrowie publiczne.

Z punktu widzenia obciążenia akustycznego należy uwzględnić najbliższe otoczenie mieszkaniowe, znajdujące się w części miejscowości Wierzniowice. Najbliżej położony budynek mieszkalny znajduje się przy ul. Neradská (nr 835), w odległości 75 m od granicy terenu przedsięwzięcia. Jest to pojedynczy budynek mieszkalny, oddalony od zwartej zabudowy Wierzniowic o około 170 m. Odległość planowanego przedsięwzięcia od zwartej zabudowy wynosi około 200 m. W analizie oddziaływania dla lokalizacji SPP w Lutyni Dolnej podano następujące dane dotyczące liczby budynków mieszkalnych oraz liczby stałych mieszkańców według odległości od planowanego przedsięwzięcia:

Odległość (m)	Liczba budynków mieszkalnych	Liczba stałych mieszkańców
100	1	4
200	11	41
300	55	171
400	63	175
500	79	236
600	50	130
700	70	198
800	63	159
900	76	195
1000	75	213

Źródło: Studium oddziaływania dla lokalizacji SPP w Lutyni Dolnej, dostępne z: https://issuu.com/aqstrategy/docs/spp_doln_lutyn_indd_pro_issu?fr=sM2U5MTc3NTA4MTI, data 2 czerwca 2025 r.)

Przewidywany rozwój bez wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ

W przypadku niewdrożenia koncepcji nie dojdzie do realizacji strategicznego parku przedsiębiorczości, który wpływałby na codzienne korzystanie z krajobrazu przez mieszkańców. Również obecny poziom hałasu i drgań pozostałby bez zmian. W skali lokalnej obciążenie mieszkańców na obszarach zabudowanych (w szczególności w Boguminie, Lutyni Dolnej i Dzieńmorowicach) nie ulegnie zmianie, gdyż natężenie ruchu drogowego już obecnie jest wysokie.

4. CHARAKTERYSTYKI ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ PODLEGAĆ ISTOTNEMU ODDZIAŁYWANIU W WYNIKU WDROŻENIA ZMIANY NR 10 ZZP KMS.

Celem niniejszego rozdziału jest, na podstawie charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska opisanych w rozdziale 3, identyfikacja zjawisk i cech obszaru objętego opracowaniem, które mogą podlegać istotnemu oddziaływaniu w wyniku wdrożenia koncepcji Zmiany nr 10 ZZP KMS. Pod kątem potencjalnego istotnego oddziaływania rozważane są zarówno wpływy pozytywne, jak i negatywne.

Na potrzeby oceny przeprowadzono:

- **analizę komponentów** – analizę istotnych oddziaływań, które mogą wynikać z realizacji Zmiany nr 10 ZZP KMS na oceniane komponenty środowiska, oraz ramowe oszacowanie tych oddziaływań;
- **analizę przestrzenną** – analizę oddziaływań wynikających z koncentracji proponowanych działań (lub proponowanych terenów i korytarzy) na przestrzennie ograniczonych obszarach objętego obszaru. Ze swej natury oddziaływania te mogą mieć charakter zarówno synergiczny, jak i kumulatywny.

Niniejsza część oceny ma charakter jedynie indykatorywny. Nie zastępuje ani nie powiela oceny oddziaływań zawartej w rozdziale 6, w którym dopiero dochodzi do kwantyfikacji oraz oszacowania istotności przewidywanych oddziaływań w formie konkretnych ustaleń. Istotność oddziaływań wskazanych w niniejszym rozdziale może zostać potwierdzona lub nie w ramach przeprowadzanej oceny.

4.1. ANALIZA KOMPONENTÓW

Przedmiotem opracowania Zmiany nr 10 ZZP KMS jest wyznaczenie terenu dla Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej, wyznaczenie korytarzy powiązanej infrastruktury transportowej i technicznej, ewentualnie ich modyfikacja, wyznaczenie terenu dla ochrony przeciwpowodziowej oraz przesunięcie ponadregionalnego korytarza ekologicznego. Prognoza potencjalnego znaczącego oddziaływania realizacji koncepcji została przeprowadzona dla następujących komponentów środowiska oraz ich charakterystyk:

Klimat i powietrze:

Wybrane cechy środowiska, które mogą zostać objęte oddziaływaniem:

- jakość powietrza w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych dla ochrony zdrowia ludzi,
- jakość powietrza w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych dla ochrony ekosystemów i roślinności,
- emisje substancji zanieczyszczających,
- wpływ na klimat.

Pomimo tego, że planowane przedsięwzięcie zakłada przemysłowe wykorzystanie terenu w sąsiedztwie strefy mieszkaniowej, dotychczasowe założenia oraz stan wiedzy dotyczący technologii produkcji baterii stosowanych w Europie wskazują, że jego eksploatacja nie powinna powodować lokalnego zanieczyszczenia powietrza ani zwiększonej emisji hałasu. Należy jednak zakładać wzrost natężenia ruchu drogowego, który może prowadzić do zwiększonego hałasu, zapylenia oraz zanieczyszczenia powietrza. Są to negatywne aspekty oddziałujące na jakość powietrza, jednak mogą zostać ograniczone do minimum dzięki odpowiednio dobranym środkom zapobiegawczym oraz działaniom/środkom kompensacyjnym. Drzewostany leśne pełniące funkcję absorpcyjną oraz wpływające na funkcje regulacyjne krajobrazu mogą lokalnie oddziaływać na jakość powietrza, retencję wilgoci oraz – na poziomie lokalnym – na mikroklimat.

Wody powierzchniowe i podziemne:

Wybrane cechy środowiska, które mogą zostać objęte oddziaływaniem:

- ciekі wodne – oddziaływanie na komponent hydrologiczny: pobory i zrzuty,

- ciekі wodne – wpływ na jakość,
- wody podziemne
- obszary zalewowe cieków: obszary zagrożone powodzią – teren przeznaczony pod zabudowę wyznaczony w obszarze zalewowym, obszary zagrożone powodzią – tereny zabudowane zagrożone powodzią,
- kanały melioracyjne odwadniają teren strefy z kierunku wschód–zachód do ciekę Lutyńka.

Odwodnienie na gruntach rolnych intensyfikuje wymywanie zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do środowiska wodnego. W ramach istniejącej sieci kanałów melioracyjnych, w ostatecznym obszarze zajęty pod przedsięwzięcie, naruszonych zostanie ok. 9 km rowów wodnych; rozważa się przełożenie dwóch głównych odcinków o długości 4,0 km i 4,2 km wzdłuż północnego i południowego obwodu przedsięwzięcia parku przedsiębiorczości. Likwidacja części istniejących kanałów melioracyjnych znajdzie odzwierciedlenie także w jakości wód. Nie przewiduje się zmiany przebiegu rzek Olzy ani Lutyńki, ani zmian ich koryt czy profilu. Oddziaływaniu może podlegać również woda podziemna ze względu na wysoki poziom zwierciadła; należy uwzględniać sytuacje w okresach opadów nawałnych oraz stanów powodziowych. Z kolei w okresach suszy może wystąpić niedobór wód opadowych. Gospodarka wodami opadowymi musi zostać rozwiązana z należytą starannością.

Grunty – środowisko geologiczne i zasób gruntów rolnych (ZPF)

Wybrane cechy środowiska, które mogą zostać objęte oddziaływaniem:

- zajęcia gruntów rolnych objętych ochroną I i II klasy ,
- strategiczne złoża mineralne,
- obszary złożowe i górnicze objęte ochroną.

Środowisko geologiczne jako jeden z podstawowych komponentów środowiska, którego właściwości wpływają na sposób zagospodarowania terenu. Strategiczny Park Przedsiębiorczości zlokalizowano na obszarze, który podlega ochronie zasobów mineralnych lub stanowi obszar z ograniczeniami w zakresie ochrony środowiska geologicznego i zasobów naturalnych. Zgodnie z ustawą nr 44/1988 Dz.U., ustawa górnicza, z późniejszymi zmianami, § 18 ust. 2 stanowi, że jeżeli w ustawowo chronionym interesie publicznym konieczne jest umieszczenie budowli lub zakładu niezwiązanego z wydobywaniem złoża strategicznego w chronionym obszarze złożowym, należy dążyć do tego, aby w jak najmniejszym stopniu naruszono możliwość wykorzystania zasobów mineralnych. Utrudnienie lub uniemożliwienie wydobywania złóż kopalin wymienionych w § 3 ust. 1 lit. a)–d) ustawy górniczej jest dopuszczalne jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy chodzi o budowlę lub zakład o wyjątkowym znaczeniu albo gdy utrudnienie bądź uniemożliwienie wydobywania dotyczyłoby jedynie niewielkiej części zasobów złoża strategicznego.

Wyłączenia gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF) są co do zasady nieuniknione w przypadku realizacji terenów rozwojowych o charakterze przemysłowym lub innych przedsięwzięć wielkopowierzchniowych. W regionach o wysokim potencjale rolniczym rozwój rolnictwa ma wpływ również na przyszły rozwój gospodarczy. Należy jednak podkreślić, że sama jakość gruntów nie stanowi jedynego wskaźnika dobrobytu gospodarczego regionu. W analizie konieczne jest zważenie aktualnej wartości produkcyjnej obszaru oraz wartości dodanej wynikającej z potencjalnego przyszłego rozwoju gospodarczego związanego z planowanym strategicznym parkiem przedsiębiorczości. Analiza filaru ekonomicznego stanowi część oceny wpływu 10. zmiany ZZP KMS na zrównoważony rozwój przestrzenny. Zastosowanie tej koncepcji stwarza przesłankę do zmiany usług produkcyjnych w krajobrazie i wyłączenia gruntów ornych z zasobu gruntów rolnych (ZPF).

Lasy oraz grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu (PUPFL):

Wybrane cechy środowiska, które mogą zostać objęte oddziaływaniem:

- zajęcie gruntów przeznaczonych do pełnienia funkcji lasu (PUPFL) – likwidacja 3 małych kompleksów leśnych

W ramach komponentu „lasy oraz grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu” konieczne jest ocenić wyłączenia terenów leśnych z podziałem na lasy: gospodarcze, o szczególnym przeznaczeniu i ochronne. W przypadku ingerencji w drzewostany leśne oraz w strefę ochronną o szerokości 30 m od granicy lasu nie można wykluczyć negatywnego wpływu na lasy z uwagi na możliwość fragmentacji drzewostanów, ograniczenie prowadzenia gospodarki leśnej, a także ze względu na potencjalne obniżenie stabilności ekologicznej, bioróżnorodności, zdolności retencyjnych terenu oraz wpływu na krajobraz. W przypadku wdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, w związku z realizacją SPP, wszystkie powierzchnie leśne na analizowanym terenie zostaną zlikwidowane. Są to trzy obszary o łącznej powierzchni około 22,5 ha. Powierzchnia ta powinna zostać skompensowana poprzez utworzenie nowych zadrzewień śródpolnych wzdłuż przebiegu przełożonego ponadregionalnego korytarza ekologicznego (NRBK), co zaprojektowano na obszarze 34 ha. Przewiduje się również nasadzenia zieleni, lasów oraz terenów leśno-parkowych pomiędzy planowanym SPP a miejscowością Wierzniowice.

Bioróżnorodność, fauna i flora:

Wybrane cechy środowiska, które mogą zostać objęte oddziaływaniem:

- biotopy gatunków szczególnie chronionych,
- obszary występowania gatunków roślin i zwierząt szczególnie chronionych o znaczeniu krajowym,
- drożność migracyjna.

Realizacja koncepcji Zmiany nr 10 ZZP KMŚ wpływa na zmianę współczynnika stabilności ekologicznej. Koncepcja zakłada również możliwość przyszłej ingerencji nie tylko w obecny charakter terenu, lecz także w istniejące siedliska. W ten sposób stwarza warunki do oddziaływania na różnorodność biologiczną, ponieważ zmianie ulegnie środowisko (biotopy), w którym występują zarówno gatunki szczególnie chronione, jak i gatunki objęte ochroną ogólną. Oddziaływanie może wystąpić w skali lokalnej, gdzie prawdopodobne jest wyginięcie lub znaczące ograniczenie lokalnych populacji szeregu gatunków, zwłaszcza roślin oraz bezkręgowców. Wiele taksonów gatunków szczególnie chronionych z Czerwonej księgi będzie dotkniętych zajęciem terenu. Z oceny przyrodniczej zgodnie z § 67 ustawy nr 114/1992 Dz.U. (Kočvara, grudzień 2024), przeprowadzonej na podstawie badań terenowych, wynika występowanie następujących krytycznie zagrożonych **gatunków bezkręgowców**. Zakaz płoszenia, ranienia lub zabijania osobników oraz niszczenia lub uszkodzania ich stadiów rozwojowych w odniesieniu do **modliszki zwyczajnej** *Mantis religiosa* – gatunek krytycznie zagrożony oraz **zadychry pospolitej** *Branchipus schaefferi* – gatunek krytycznie zagrożony. Zakaz płoszenia, chwytania osobników, przemieszczania ich, niszczenia lub uszkodzania ich stadiów rozwojowych oraz zajmowanych siedlisk w odniesieniu do **żaby śmieszki** *Pelophylax ridibundus* – gatunek krytycznie zagrożony. Oraz zakaz płoszenia osobników oraz niszczenia lub uszkodzania zajmowanych przez nie siedlisk w odniesieniu do **nurogęsi** *Mergus merganser* – gatunek krytycznie zagrożony. Jednocześnie nie stwierdzono gatunku, który w wyniku realizacji przedsięwzięcia byłby zagrożony w swoim istnieniu w rozumieniu przepisów o ochronie przyrody. Populacje bardziej powszechnych i liczniejszych gatunków bezkręgowców nie będą zagrożone oddziaływaniami, nawet w przypadku kumulacji oddziaływań w obszarze. Dla tych gatunków realizacja przedsięwzięcia jest możliwa bez szczególnych środków ochronnych, przede wszystkim ze względu na lokalizację inwestycji w przeważającej mierze na terenach rolniczych. W przypadku gatunków **zadychra pospolitej** *Branchipus schaefferi* – krytycznie zagrożony, VU oraz **trzyszcza małego** *Cylindera germanica* – zagrożony, NT istnieje wysokie prawdopodobieństwo kolonizacji terenu w trakcie realizacji inwestycji. Kręgowce zostaną objęte oddziaływaniem w wyniku ingerencji w biotopy na analizowanym obszarze; z punktu widzenia różnorodności gatunkowej jako potencjalnie istotne oddziaływanie oceniane jest oddziaływanie na gatunek **piskorza** *Misgurnus fossilis* – gatunek zagrożony, EN. W przypadku płazów oddziaływaniu może ulec **kumak górski** *Bombina variegata* – silnie zagrożony, krytycznie narażony, II, IV, który stanowi przedmiot ochrony w pobliskim obszarze Natura 2000 SOOS Dolina Olzy – Wierzniowice.

Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze:

Wybrane cechy środowiska, które mogą zostać objęte oddziaływaniem:

- obszary krajobrazowe – stan i charakter krajobrazu,
- oddziaływanie wizualne,
- struktura urbanistyczna i drożność.

Wdrożenie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ zakłada możliwość oddziaływania na lokalny charakter terenu, który obecnie tworzą grunty orne w krajobrazie dolinnym. Horyzontalna estetyka rozległych pól uprawnych, podzielonych drogami polnymi i alejami drzew, będzie bardzo wyraźnie przekształcona w wyniku realizacji przedsięwzięcia. Jednocześnie krajobraz ten nie jest objęty szczególną ochroną prawną, lecz został jedynie zidentyfikowany jako obszar krajobrazowy o cechach specyficznych w obowiązującym dokumencie ZZP. Zabudowa będzie więc miała istotny wpływ na charakter dotychczas niezurbanizowanego dolinnego krajobrazu rolniczego, tj. na cechy oraz wartości kulturowe i historyczne obszaru, a także może oddziaływać na drożność krajobrazu dla mieszkańców. Inwestycja znacząco wpłynie na strukturę drobnoskalową krajobrazu (tj. mozaikę elementów zadrzewień śródpolnych w krajobrazie rolniczym) oraz warunki zachowania i osiągnięcia docelowych parametrów jakościowych określonych w ZZP. Będzie to związane z rozwojem SPP w powiązaniu z autostradą D1 w obr. kat. Wierzniewice, Lutynia Dolna i Dzieńmorowice.

Przyroda:

Wybrane cechy środowiska, które mogą zostać objęte oddziaływaniem:

- system terytorialny stabilności ekologicznej – poziom ponadregionalny i regionalny – zmiana przebiegu systemu terytorialnego stabilności ekologicznej,
- współczynnik stabilności ekologicznej,
- obszary szczególnie chronione,
- obszary NATURA 2000,
- chronione prawem elementy krajobrazu.

Jak już wspomniano, w ramach wdrożenia koncepcji Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, w związku z realizacją przedsięwzięcia, wszystkie powierzchnie leśne na analizowanym terenie ulegną likwidacji. Są to trzy obszary o łącznej powierzchni około 22,5 ha. Powierzchnia ta powinna zostać skompensowana poprzez utworzenie nowych zadrzewień śródpolnych wzdłuż przebiegu przełożonego ponadregionalnego korytarza ekologicznego (NRBK), co zaprojektowano na obszarze 34 ha. Z punktu widzenia obszarów szczególnie chronionych możliwe jest potencjalne powiązanie krajobrazowe pomiędzy terenami Pomnika Przyrody Dolina Olzy – Wierzniewice dzięki realizacji działań krajobrazowych. Oddziaływanie na elementy sieci Natura 2000 stanowi przedmiot odrębnej oceny oddziaływania na obszary mające znaczenie dla Wspólnoty lub obszary specjalnej ochrony ptaków, jeżeli organ ochrony przyrody nie wykluczył istotnego wpływu na przedmiot ochrony lub integralność tych obszarów (część B).

Ludność i zdrowie publiczne:

Wybrane cechy środowiska, które mogą zostać objęte oddziaływaniem:

- obciążenie hałasem,
- drgania w obszarze inwestycji,
- potencjał do codziennego użytkowania terenu przez mieszkańców.

Z punktu widzenia ogólnego komfortu zamieszkania (tj. obciążenia hałasem, sposobu użytkowania terenu itp.) można oczekiwać uciążliwości w okresie realizacji inwestycji, w szczególności w części miejscowości Wierzniewice. Można również przewidywać ograniczenie dostępności terenów rekreacyjnych wykorzystywanych codziennie przez mieszkańców. Można oczekiwać, że późniejsza eksploatacja wpłynie na hałas w okolicy, zwłaszcza

w związku ze zmianą natężenia ruchu drogowego w okolicy. Całościowo można przewidywać oddziaływanie na ludność oraz zdrowie publiczne.

4. 2. ANALIZA PRZESTRZENNA

Oprócz poszczególnych typów wymagań dotyczących funkcjonalnego wykorzystania terenu, które mogą być źródłem istotnych oddziaływań na środowisko, ze względu na swoją liczbę, ryzyko negatywnych oddziaływań może być również związane z przestrzenną koncentracją planowanych działań na ograniczonym obszarze terenu objętego opracowaniem.

W rozdziale 3 przedstawiono informacje o aktualnym stanie analizowanych komponentów środowiska. W rozdziale 4.1 opisano cechy środowiska, na które może istotnie oddziaływać realizacja koncepcji, tj. te komponenty środowiska, które mogą potencjalnie zostać naruszone (analiza komponentów). W ramach niniejszego rozdziału, tj. analizy przestrzennej, przeanalizowano, jakie ograniczenia (limity) w obszarze już istnieją oraz jakie istotne przedsięwzięcia są tam przygotowywane, dla których istnieje ryzyko wystąpienia oddziaływań kumulatywnych i/lub synergicznych.

ISTNIEJĄCE OBCIĄŻENIA TERENU – LIMITY

Istniejąca sieć drogowa: autostrada D1, droga krajowa I/67, drogi III/46812 i III/46813. Z ogólnokrajowego generalnego pomiaru ruchu z 2020 r. wynika, że odcinek autostrady od Bogumina do granicy państwowej należy do odcinków o natężeniu ruchu na poziomie 10 001–15 000 pojazdów na dobę. Droga krajowa I/67, przebiegająca przez tereny zabudowane miasta Bogumina, również charakteryzuje się bardzo dużym obciążeniem ruchem, szczególnie na odcinku przez dzielnicę Skrzeczów, gdzie dochodzi do kumulacji kilku kierunków ruchu. Natężenie wynosi tam 11 133 pojazdów, co jest wartością porównywalną do natężenia ruchu na autostradzie D1 na odcinku Bogumina–granica państwa (12 413 pojazdów).

Potencjalne oddziaływania kumulatywne i synergiczne związane są ze wzrostem natężenia ruchu, w postaci podwyższonego poziomu hałasu oraz pogorszenia jakości powietrza.

Istniejąca linia kolejowa nr 320 Bogumina – Czadca stanowi ważne połączenie kolejowe w wymiarze regionalnym i ponadregionalnym (w tym połączenie z Polską), a także element transeuropejskiej sieci kolejowej. Jednocześnie funkcjonuje jako bariera migracyjna w krajobrazie.

Potencjalne oddziaływania kumulatywne i synergiczne mogą wystąpić w zakresie ograniczenia drożności terenu wraz z innymi planowanymi przedsięwzięciami transportowymi.

Elektrownia w Dzieńmorowicach Wybór lokalizacji SPP uwzględniał również bliskość źródła energii elektrycznej. W przyszłości planowana jest **rozbudowa kompleksu elektrowni w Dzieńmorowicach**, obejmujący działania związane z dystrybucją i wytwarzaniem energii elektrycznej. Dotyczy to planu rozbudowy elektrowni w Dzieńmorowicach – nowego źródła energetycznego oraz przygotowania nowych niskoemisyjnych źródeł ciepłowniczych. Jednocześnie rozważany jest możliwy rozwój Nowego Źródła Jądrowego: małego reaktora modułowego (SMR) w Dzieńmorowicach. Kolejnym przygotowywanym przedsięwzięciem, które zgodnie z ZZZP KMS jest przewidziane i częściowo już realizowane, jest budowa stacji transformatorowej TR 110/22 kV – Dzieńmorowice. W pobliżu zaprojektowano również nowe trasy linii elektroenergetycznych. Oddziaływania tych przedsięwzięć na obszar będą występowały przede wszystkim na etapie realizacji robót budowlanych i będą dotyczyć okresowego oddziaływania hałasu i uciążliwości związanych z prowadzeniem prac.

Potencjalne oddziaływania kumulatywne i synergiczne mogą wystąpić w związku z dodatkowym poborem wody z rzeki Olzy na potrzeby elektrowni w Dzieńmorowicach.

Gospodarstwo szklarni wielkopowierzchniowych do uprawy warzyw Bezdínek (dalej w tekście również jako szklarnie Bezdínek). W latach 2018–2019 na terenie Lutyni Dolnej powstał rozległy kompleks szklarni do uprawy warzyw (Farma Bezdínek, s.r.o.) w obrębie kat. Lutyni Dolnej, co wiązało się z zajęciem około 22 ha gruntów rolnych położonych na wschód od planowanego parku przemysłowego. Mimo tego, że doszło do przekształcenia części gruntów rolnych, w szklarniach nadal prowadzi się działalność rolniczą, dlatego funkcja rolnicza terenu została w swojej istocie zachowana. Doszło również do częściowego, negatywnego zajęcia biotopów oraz przestrzeni krajobrazowej na tym obszarze.

Nie przewiduje się żadnych innych potencjalnych oddziaływań kumulatywnych i synergicznych.

Żwirownia w Dzieńmorowicach i żwirownia w Lutyni Dolnej Obie żwirownie są obsługiwane przez spółkę Cemex. Po zakończeniu wydobywania żwiru konieczne będzie przeprowadzenie rekultywacji terenów, która powinna przyczynić się do odtworzenia charakteru krajobrazu oraz wzmocnienia walorów przyrodniczych (bioróżnorodności) i społecznych (funkcje rekreacyjne, sportowe i inne). W wyniku rekultywacji powstaną zbiorniki wodne. Jednocześnie w trakcie bieżącej eksploatacji występuje obciążenie otoczenia ruchem transportowym oraz związane z tym oddziaływanie – hałas, emisje i zapylenie pochodzące z transportu. Woda stanowi kluczowy surowiec w procesie produkcyjnym, dlatego ma zasadnicze znaczenie dla działalności spółki, jednak Cemex zobowiązał się do przestrzegania zasad polityki gospodarowania zasobami wodnymi.

Potencjalne oddziaływania mogłyby wystąpić w przypadku konieczności zwiększenia poboru wody, jednak ponieważ aktualnie nie przewiduje się rozszerzenia wydobywania, nie zakłada się również wystąpienia oddziaływań kumulatywnych ani synergicznych na zasoby wodne.

ZGŁOSZONE PRZEDSIĘWZIĘCIA

W celu ustalenia istotnych przedsięwzięć znajdujących się w zasięgu analizowanego obszaru wykorzystano system informacyjny EIA, który obsługuje Czeska Agencja Informacyjna ds. Środowiska (Česká informační agentura životního prostředí) (https://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr). Ze względu na bliskość granicy z Polską, wykorzystano również bazę danych EIA na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (<http://bazaooos.gdos.gov.pl>) w celu identyfikacji istotnych przedsięwzięć po stronie polskiej.

MSK2322 – Modernizacja ośrodka w Lutyni Dolnej (obiekty do hodowli zwierząt gospodarskich – modernizacja produkcji zwierzęcej w ośrodku spółki NETIS, a.s.):

- Zgodnie z ustawą nr 100/2001 Dz.U., przedsięwzięcie to jest wymienione w Załączniku nr 1 do ustawy, w punkcie 69 – obiekty do hodowli zwierząt gospodarskich o pojemności od określonej liczby jednostek przeliczeniowych (1 jednostka przeliczeniowa = 500 kg masy żywej), z limitem 50 jednostek przeliczeniowych, zakwalifikowane do kategorii II, tj. przedsięwzięcie wymagające postępowania wyjaśniającego.
- Lokalizacja: Gmina Lutynia Dolna, obręb kat. Lutynia Dolna, nr ewid. działki 1637/1, 1637/6, 1637/5, 1638, 1639/1, 1639/2, 1640/1
- Planowana jest budowa dwóch nowych obór w miejscu istniejących, nieodpowiednich budynków przeznaczonych do chowu bydła. Projekt zakłada: budowę nowej obory dla krów mlecznych i jałówek (284 krowy mleczne oraz 193 jałówek w wieku 19–24 miesięcy) oraz obory dla jałówek (180 jałówek w wieku 6–12 miesięcy oraz 180 jałówek w wieku 13–18 miesięcy).
- Możliwe oddziaływania oraz szacunek ich skali i znaczenia:
 - o **Oddziaływanie na ludność – czynnik komfortu życia: oddziaływanie niewielkie, nieznaczące**
 - o **Oddziaływanie na powietrze:** Ryzyko zdrowotne związane z zanieczyszczeniem powietrza – dotrzymane są poziomy imisji amoniaku, zgodnie z limitami określonymi w ustawie nr 201/2012

Dz.U. o ochronie powietrza obowiązującej do 31.7.2006 r. (limity nie są określone w aktualnie obowiązujących przepisach) – wyznaczono strefę ochronną względem obiektów podlegających ochronie sanitarnej. **Ocena ogólna: oddziaływanie niewielkie, umiarkowanie znaczące.**

- **Oddziaływanie na klimat:** Amoniak działa jako czynnik zakwaszający przy depozycji do gleby i w wodach opadowych. Oddziaływanie na klimat nie wystąpi. **Ocena ogólna: oddziaływanie niewielkie, nieznaczące.**
- **Oddziaływanie na obciążenie hałasem:** Podwyższony poziom hałasu przede wszystkim w okresie realizacji inwestycji; w fazie eksploatacji – głównie wzrost natężenia ruchu dziennego związanego z wywozem mleka. **Ocena ogólna: oddziaływanie niewielkie, nieznaczące.**
- **Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne:** Warunki hydrologiczne: brak oddziaływania. Oddziaływanie na jakość wody: określono warunki, przy których nie dojdzie do negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne. **Ocena ogólna: oddziaływanie niewielkie, nieznaczące.**
- **Oddziaływanie na grunty:** nie przewiduje się zajęcia gruntów rolnych. Omawiana jest kwestia stosowania nawozów. **Ocena ogólna: oddziaływanie niewielkie, nieznaczące.**
- **Oddziaływanie na środowisko geologiczne:** brak oddziaływania.
- **Oddziaływanie na różnorodność biologiczną:** inwestycja nie ingeruje w system terytorialny stabilności ekologicznej, obszary chronione (ZCHÚ) ani obszary sieci Natura 2000; nie stwierdzono wpływu na gatunki chronione flory i fauny. **Ocena ogólna: oddziaływanie niewielkie, nieznaczące.**
- **Oddziaływanie na krajobraz i charakter krajobrazowy:** brak oddziaływania. Inwestycja jest realizowana na terenie istniejącego gospodarstwa rolnego. Projektowane budynki będą jednokondygnacyjne, a więc nie powstanie żaden obiekt dominujący wysokością nad najbliższą zabudową. **Ocena ogólna: oddziaływanie niewielkie, nieznaczące.**
- **Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki kultury:** bez oddziaływania

MSK1903 – Zakończenie eksploatacji złoża żwirów i piasków w Lutyni Dolnej – Wierzniowicach (01/2015)

- Zgodnie z ustawą nr 100/2001 Dz.U., przedsięwzięcie to jest ujęte w Załączniku nr 1 do ustawy, w kategorii II (przedsięwzięcia wymagające postępowania wyjaśniającego), jako zmiana przedsięwzięcia wymienionego w punkcie 2.5 Wydobywanie kopalin w ilości od 10 000 do 1 000 000 ton rocznie lub wydobywanie torfu na powierzchni do 150 ha.
 - Lokalizacja: Gmina Lutynia Dolna, obręb kat. Lutynia Dolna, nr działki 4269/1;
 - powierzchnia terenu wydobywania: 3,7 ha, wielkość wydobywania: 400 000 t/rok
- Badania wykazały, że złożo zostało w pełni wyeksploatowane, dlatego w ramach oceny jest traktowane jako element istniejącego stanu zagospodarowania terenu.**

MSK931 – Kanalizacja w gminie Lutynia Dolna, część Wierzniowice (październik 2007). Projekt dotyczył odprowadzenia ścieków z części miejscowości Wierzniowice i został już zrealizowany. Dla dalszej oceny oddziaływań kumulatywnych i synergicznych można go traktować jako stałe ograniczenie (limit) w obszarze. Z uwagi na charakter przedsięwzięcia nie przewiduje się **potencjalnie znaczących oddziaływań kumulatywnych ani synergicznych.**

OV9131 – Budowa nowej rozdzielni elektroenergetycznej 400 kV w lokalizacji Dzieńmorowice (11/2012).

- Zgodnie z ustawą nr 100/2001 Dz.U., przedsięwzięcie to jest ujęte w załączniku nr 1 do ustawy, kategoria II (przedsięwzięcia wymagające postępowania wyjaśniającego), punkt 3.6 Linie elektroenergetyczne do 100 kV, jeśli nie należą do kategorii I.
- Lokalizacja: Gmina Dzieńmorowice, obręb kat. Dzieńmorowice,

- Nowa stacja elektroenergetyczna została zaprojektowana w celu zasilania energią elektryczną przyległych terenów przemysłowych oraz infrastruktury publicznej Aglomeracji Ostrawskiej i sąsiednich obszarów. Ponadto przewidziano połączenie rozdzielni 420 kV z krajowym systemem przesyłowym.
Badania wykazały, że rozdzielnia została już wybudowana i w ramach oceny jest traktowana jako element istniejącego zagospodarowania terenu – część kompleksu elektrowni w Dzieńmorowicach.

MSK2309 - I/67 Bogumin – Karwina.

- Zgodnie z ustawą nr 100/2001 Dz.U., jest to przedsięwzięcie wymienione w Załączniku nr 1 do ustawy, kategoria II (przedsięwzięcia wymagające postępowania wyjaśniającego), punkt 49 – Drogi wszystkich klas oraz drogi gminne I i II klasy o mniej niż czterech pasach ruchu od określonej długości (2 km); pozostałe drogi lądowe od określonej długości (2 km) oraz od określonej projektowanej intensywności ruchu dla nowych odcinków oraz rocznego średniego dobowego natężenia ruchu dla istniejących odcinków (1 000 poj./24 godz).
- Lokalizacja: Gminy Bogumin, Lutynia Dolna, Dzieńmorowice, Karwin, obręb kat. Nowy Bogumin, Skrzecz, Lutynia Dolna, Dzieńmorowice, Kąkolna, Stare Miasto koło Karwiny.
- Przedsięwzięcie obejmuje budowę nowego odcinka drogi dwupasmowej o długości 11 090 m, poprowadzonej po obwodnicy miasta Bogumin na północ od jego części Skrzecz oraz po obwodnicy gmin Lutynia Dolna i Dzieńmorowice. Budowa spowoduje przeniesienie regionalnego ruchu tranzytowego oraz ruchu obsługowego z drogi I/67 poza tereny zabudowane dotkniętych
- gmin. Możliwe oddziaływania oraz szacunek ich skali i znaczenia:
 - o **Oddziaływanie na ludność:** Realizacja ocenianego przedsięwzięcia doprowadzi do zmniejszenia natężenia ruchu na obecnej drodze I/67 przez tereny zabudowane Skrzecz, Lutynia Dolna i Dzieńmorowice, co spowoduje obniżenie poziomu hałasu i emisji zanieczyszczeń w tej strefie. **Ponadto wykazano, że nowe poprowadzenie trasy na północ od tych obszarów zabudowanych nie będzie miało negatywnego wpływu na mieszkańców.**
 - o **Wpływ na powietrze i klimat:** Obliczenia wykonane w ramach Studium rozpraszania wykazały, że udział emisji pochodzących z ruchu drogowego na analizowanych odcinkach nie osiąga wartości granicznych dla monitorowanych substancji zanieczyszczających. **Ogólnie można stwierdzić, że oddziaływania przedsięwzięcia na klimat są przeważnie umiarkowane.**
 - o **Oddziaływanie na obciążenie hałasem:** Porównanie obliczonych wartości dla wariantu zerowego i aktywnego wykazało, że budowa objazdu nie spowoduje powstania nowego ruchu w obszarze. Realizacja objazdu doprowadzi jedynie do redystrybucji ruchu, przy czym znacząca część ruchu z obecnej trasy I/67 zostanie przeniesiona na trasę objazdu. Spowoduje to **znaczący spadek obciążenia hałasem zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie istniejącej drogi I/67.** Z punktu widzenia oddziaływania na sytuację obciążenia hałasem przeprowadzone obliczenia potwierdziły, że na chronionych terenach zewnętrznych budynków oraz na chronionych przestrzeniach zewnętrznych w otoczeniu ocenianego przedsięwzięcia zostaną dotrzymane dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z Rozporządzeniem Rządu nr 272/2011 Dz.U., w sprawie ochrony zdrowia przed negatywnymi skutkami hałasu i drgań, z późniejszymi zmianami — przy konieczności realizacji środków przeciwhałasowych (1 ekran akustyczny na odcinku 1 km ok. 0,200–0,460).
 - o **Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne:** Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne można uznać za dopuszczalne. Skrzyżowania cieków wodnych zaprojektowano z wykorzystaniem obiektów mostowych o wystarczającej przepustowości, a w celu ograniczenia negatywnych oddziaływań nowego przekierowania cieku oraz zapewnienia bezpiecznego rozlewu

wód w pobliżu przedsięwzięcia przewidziano stosowne środki. Negatywne oddziaływanie na źródła wód nie jest przewidywane ze względu na ich brak na obszarze. Nie przewiduje się oddziaływania na oceniane jednolite części wód.

- **Oddziaływanie na glebę:** Realizacja ocenianego przedsięwzięcia doprowadzi przede wszystkim do zajęcia gruntów rolnych, jednak ich użytkowanie rolnicze zostanie zachowane. Ze względu na charakter przedsięwzięcia sam zakres zajęcia terenu nie może być zminimalizowany, a z uwagi na potrzebę realizacji inwestycji (ujęta w ZZP kraju morawsko-śląskiego) wpływ na glebę można ocenić jako akceptowalny.
- **Oddziaływanie na zasoby naturalne:** Przedsięwzięcie przebiega przez obszar występowania zasobów naturalnych, a kolizje będą dalej analizowane na kolejnych etapach przygotowania projektu, we współpracy z właściwymi organami (MŚ RCz, Okręgowy Urząd Górniczy), przy czym będą one podlegać uzyskaniu wiążących stanowisk zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa nr 44/1988 Dz.U., w aktualnym brzmieniu).
- **Oddziaływanie na różnorodność biologiczną:** Realizacja przedsięwzięcia spowoduje, oprócz (z punktu widzenia bioróżnorodności mniej istotnych) gruntów ornych, również ingerencję w zadrzewienia oraz powierzchnie podmokłe znajdujące się w trasie inwestycji. Biotopy te zwiększają bioróżnorodność analizowanego obszaru, jednak z uwagi na skalę zajętej powierzchni ich ubytek można uznać za dopuszczalny. Najcenniejszymi lokalizacjami na trasie przedsięwzięcia są las Borek (ok. km 2–3) oraz staw w miejscowości Kąkolna (okolicie km 9,5). Ingerencja w te miejsca wpłynie na największą liczebność gatunków szczególnie chronionych oraz innych rzadkich gatunków zwierząt i naruszy biotopy zbliżone do naturalnych. **Negatywne oddziaływania związane z budową zostaną ograniczone poprzez zastosowanie zaprojektowanych środków ochronnych.** Wpływ na populacje gatunków szczególnie chronionych roślin i zwierząt będzie, przy przestrzeganiu proponowanych środków ochronnych, nieznaczący.
Realizacja drogi spowoduje bezpośrednią ingerencję w lokalne trasy migracyjne kategorii B (sarny, dziki). Dojdzie również do naruszenia szlaków migracyjnych płazów i innych drobnych zwierząt kategorii D i C. Przecięte zostaną także korytarze przelotowe nietoperzy. Zaprojektowano środki mające na celu optymalizację drożności obiektów dla poszczególnych grup zwierząt oraz zwiększenie ich funkcjonalności.
- **Oddziaływanie na krajobraz i charakter krajobrazu:** Przedsięwzięcie zostało zaprojektowane z uwzględnieniem kryteriów ochrony charakteru krajobrazu zgodnie z § 12 ustawy nr 114/1992 Dz.U. (wartości przyrodniczych i estetycznych, ważnych elementów krajobrazu, obszarów szczególnie chronionych, dominant kulturowych, harmonijnej skali i powiązań w krajobrazie), i dlatego oceniono je jako ingerencję dopuszczalną w charakter krajobrazu chronionego na podstawie ustawy nr 114/1992 Dz.U. Drożność krajobrazu dla rekreacyjnego użytkowania terenu zostanie zachowana.
- **Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe:** Oceniane przedsięwzięcie nie będzie miało znaczącego wpływu na dobra materialne i nie naruszy żadnego zabytku kultury. Teren zajęty pod inwestycję musi zostać poddany ratowniczym badaniom archeologicznym.
- **Oddziaływanie na cechy środowiskowe:** Realizacja ocenianego przedsięwzięcia spowoduje ingerencję w elementy systemu terytorialnego stabilności ekologicznej oraz będzie miała wpływ na ważne elementy krajobrazu (VKP) wynikające z ustawy, lecz po wdrożeniu zaprojektowanych działań oddziaływania na te elementy będą dopuszczalne. Z uwagi na obecność obszarów sieci Natura 2000 na terenie objętym oddziaływaniem sporządzono ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na te obszary. Ocena wykazała, że przedsięwzięcie nie ma znaczącego wpływu na integralność ani na przedmioty ochrony żadnego z obszarów o znaczeniu europejskim (EVL) ani obszaru specjalnej ochrony ptaków. W ramach oceny zaproponowano środki służące ograniczeniu lub eliminacji

negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia. Obszary szczególnie chronione, parki przyrodnicze oraz drzewa pomnikowe nie zostaną naruszone przez oceniane przedsięwzięcie.

MSK374 – Rozszerzenie wydobywania surowców mineralnych – żwirów i piasków w lokalizacji Lutynia Dolna – Velké Lány (listopad 2006). Chodzi o rozszerzenie wydobywania na wschodnią część terenu wyznaczonego w dokumentacji planistycznej gminy Lutynia Dolna pod eksploatację żwirów i piasków (nr ewid. działek 4248/1, 4249 i 4251, wszystkie w obrębie kat. Lutynia Dolna). Niemniej jednak przedsięwzięcie to zostało zakończone z nieznanymi powodów, a zatem **nie wywoła możliwych oddziaływań kumulatywnych ani synergicznych.**

ZGŁOSZONE KONCEPCJE LUB PRZEDSIĘWZIĘCIA Z ZZP KMŚ

Ze względu na bliskość granicy z Polską analizowano również obszar Rzeczypospolitej Polskiej, jednak nie stwierdzono żadnych terenów, korytarzy ani koncepcji w pobliżu granicy, które mogłyby mieć wpływ na realizację zmiany nr 10 ZZP kraju morawsko-śląskiego.

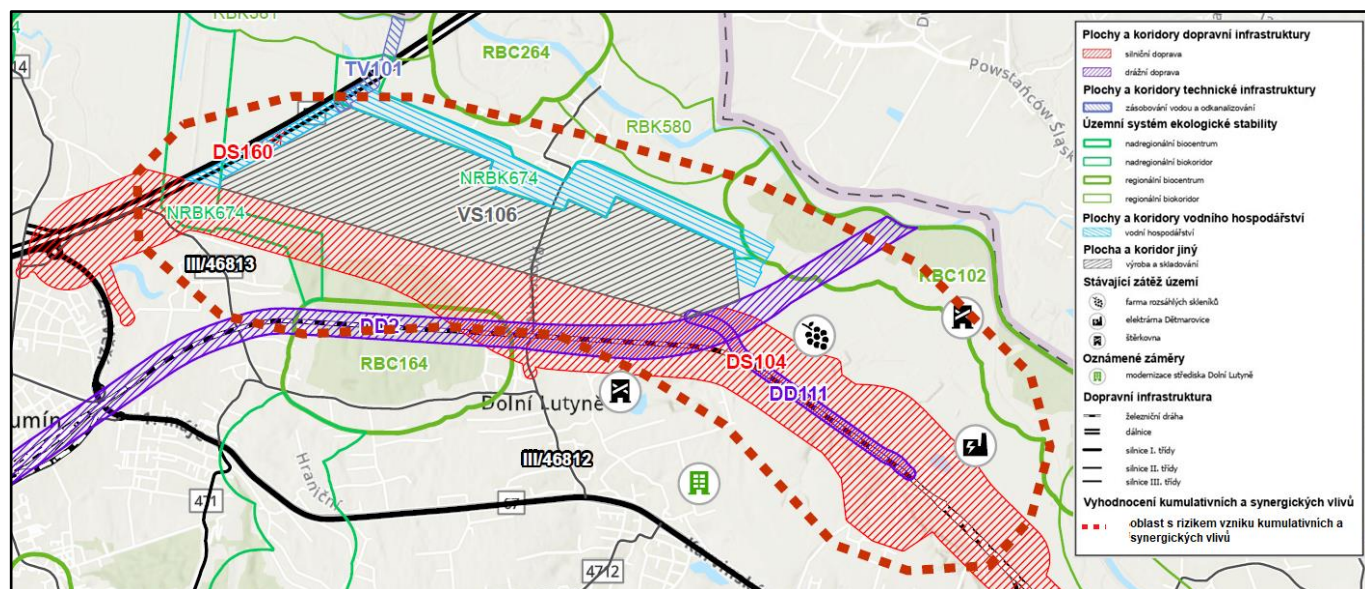
Aktualizacja nr 6 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego (dalej również DD2 KDP Ostrawa – Svinov – granica państwowa z Polską)

- Przedmiotem aktualizacji jest wyznaczenie korytarza projektowego dla inwestycji celu publicznego – linii kolei dużych prędkości (KDP) Ostrawa–Svinov–granica państwowa z Polską, umożliwiającego umiejscowienie, uzyskanie zezwoleń i realizację KDP wraz ze wszystkimi obiektami towarzyszącymi.
- Możliwe oddziaływania:
 - o **Oddziaływanie na powietrze:** Korytarz znajduje się na obszarze, gdzie dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń.
 - o **Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne:** Inwestycja ingeruje w obszary zalewowe Odry i Lutyńki.
 - o **Oddziaływanie na środowisko geologiczne:** Korytarz przecina złoża o statusie strategicznym – Wierzniowice.
 - o **Oddziaływanie na zasób gruntów rolniczych:** nowe zajęcia gruntów z zasobu gruntów rolniczych (ZPF) i gruntów przeznaczonych do wykonywania funkcji lasu (PUPFL).
 - o **Oddziaływanie na przyrodę i obszary szczególnie chronione (ZCHÚ):** korytarz koliduje z obszarami szczególnie chronionymi – Pomnikiem Przyrody Dolina Olzy – Wierzniowice, Pomnikiem Przyrody Wierzniowice, a także z obszarami Natura 2000 (obszarami o znaczeniu europejskim – EVL: Niva Olše–Věřňovice, EVL Heřmanický rybník, obszarem specjalnej ochrony ptaków – OSO Heřmanský stav–Odra–Poolš), z systemem terytorialnym stabilności ekologicznej na wszystkich poziomach raz z wieloma ważnymi elementami krajobrazu (VKP). Nie koliduje z parkami przyrodniczymi ani drzewami pomnikowymi.
 - o **Oddziaływanie na krajobraz:** wpływ na fragmentację krajobrazu, bariera w obszarze
 - o **Oddziaływanie na zabytki kultury:** brak oddziaływania
 - o **Oddziaływanie na ludność i higienę środowiska (hałas):** umiarkowanie negatywne oddziaływania pod względem hałasu, przy czym do kumulacji dochodzi również w związku z ruchem na istniejących drogach w miejscu skrzyżowania i połączenia korytarza VR2A z korytarzem VR1. Możliwe umiarkowanie negatywne oddziaływania synergiczne wzdłuż trasy VR2A wynikają ze współoddziaływania hałasu z ruchu w korytarzu oraz zanieczyszczenia powietrza z istniejących źródeł, w tym z transportu drogowego.

D15 Bogumin (D1, węzeł Wierzbica) – Hawierzów, droga I klasy Jest to korytarz drogi o dużej przepustowości wyznaczony w obowiązujących Zasadach zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego. Ze względu na lokalizację nie odnosi się do terenu objętego opracowaniem.

4.3. PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

Czynniki, które mogą współwystępować i oddziaływać na siebie w przestrzeni, wiążą się głównie ze sposobem obecnego użytkowania otaczającego krajobrazu, zwłaszcza z istniejącymi ograniczeniami w zagospodarowaniu terenu. Z punktu widzenia wspomnianych przedsięwzięć oddziaływania kumulatywne i synergiczne mogą przejawiać się przejawiać w zajmowaniu otwartej przestrzeni w **zajmowaniu otwartej przestrzeni, powstawaniu barier migracyjnych oraz zwiększeniu obciążenia komunikacyjnego obszaru** (co prowadzi do wzrostu poziomu hałasu i pogorszenia jakości powietrza). Do kumulacji oddziaływań może dojść przede wszystkim w przypadku nakładania się prac budowlanych w czasie. Jako obszar o potencjalnym ryzyku wystąpienia oddziaływań kumulatywnych i synergicznych można wskazać zgodnie z następującym rysunkiem:

Rysunek 3: Wyznaczenie obszaru o potencjalnym ryzyku wystąpienia oddziaływań kumulatywnych i synergicznych (Mapa podkładowa ©ESRI 2025, obszar i korytarze – projekt Zmiany nr 10 ZZP KMS IRI 2025, opracowanie własne 1: 40 000)

5. AKTUALNE PROBLEMY I ZJAWISKA ŚRODOWISKOWE, NA KTÓRE MOŻE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ WDROŻENIE OCENIANEJ ZMIANY NR 10 ZZP KMŚ W SZCZEGÓLNOŚCI W ODNIESIENIU DO OBSZARÓW SZCZEGÓLNIE CHRONIONYCH, ICH STREF OCHRONNYCH, OBSZARÓW MAJĄCYCH ZNACZENIE EUROPEJSKIE (EVL) I OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW.

Na podstawie danych dotyczących aktualnego stanu środowiska, opisanych w rozdziale 3, w rozdziale 4 zostało zidentyfikowane obciążenie na poszczególne komponenty środowiska, na które może znacząco oddziaływać wdrożenie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.

Informacje przedstawione w niniejszym rozdziale stanowią jeden z materiałów wyjściowych do oceny potencjalnych oddziaływań na analizowane komponenty środowiska, w tym oddziaływań kumulatywnych i synergicznych. Celem rozdziału jest przedstawienie aktualnych problemów i zjawisk środowiskowych, które mogą podlegać istotnym oddziaływaniom.

Za „problemy” środowiskowe można uznać obciążenie komponentów środowiska powyżej poziomów limitów określonych obowiązującymi przepisami prawa. „Zjawiska” środowiskowe są natomiast rozumiane jako istnienie ich konkretnych fizycznych przejawów (zjawiska przyrodnicze, procesy itp.). Identyfikacja głównych problemów analizowanego obszaru odbywa się zgodnie z poszczególnymi tematami środowiskowymi:

- Klimat i powietrze
- Wody powierzchniowe i wody podziemne
- Gleby i środowisko geologiczne
- Lasy i PUPFL
- Różnorodność biologiczna
- Krajobraz i charakter krajobrazowy
- Przyroda
- Ludność i zdrowie publiczne

W ramach materiału uzupełniającego przeprowadzono analizę aktualnych materiałów analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych kraju morawsko-śląskiego (2021), części analizy zrównoważonego rozwoju, w której zidentyfikowano aktualne problemy i zjawiska środowiskowe (w obszarach: przyroda i krajobraz, gospodarka wodna i środowisko geologiczne, jakość środowiska, zasób gruntów rolnych – ZPF, oraz grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu – PUPFL), tworzące filar środowiskowy. W poniższej tabeli przedstawiono te problemy i zjawiska oraz określono ich związek z wdrożeniem (realizacją) koncepcji, łącznie z opisem powiązania koncepcji ze zidentyfikowanym problemem, przy użyciu następującej skali:

- + Realizacja koncepcji może prowadzić do: znaczącej poprawy stanu danego komponentu środowiska powiązanego z negatywem, zmniejszenia jego intensywności/dotkliwości lub przynajmniej częściowego jego rozwiązania.
- Realizacja koncepcji może prowadzić do znaczącego pogorszenia stanu danego komponentu środowiska powiązanego z negatywem, zwiększenia jego intensywności/dotkliwości lub utrudnienie jego rozwiązanie w przyszłości.

0 Realizacji koncepcji nie oddziałuje na dane negatywne zjawisko lub go nie dotyczy.

Zidentyfikowane oddziaływanie negatywne	powiązanie	Komentarz
System terytorialny stabilności ekologicznej wciąż pozostaje bardziej planem niż rzeczywistością – pomimo prowadzonych	+	Przedmiotem projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ jest modyfikacja przebiegu systemu terytorialnego stabilności ekologicznej zgodnie z

Zidentyfikowane oddziaływanie negatywne	powiązanie	Komentarz
modyfikacji gruntów jego realizacja przebiega z trudnościami.		trasą określoną w ocenie eksperckiej (Šiřina 2024), a realizacja przedsięwzięcia ma w ramach działań doprowadzić do uruchomienia i funkcjonalnego powiązania elementów systemu terytorialnego stabilności ekologicznej.
Kontynuowanie zajmowania gruntów rolnych i otwartego krajobrazu na rzecz rozproszonej, zabudowy nieefektywnej	- / 0	W projekcie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ dokonano szacunku zajęcia gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF), jednak nie dotyczy on zajęcia na rzecz rozproszonej, nieefektywnej zabudowy, lecz na rzecz parku strategicznego zatwierdzonego Uchwałą Rządu.
Nadmiernie rozbudowane zespoły zabudowy rekreacyjnej w Jesionikach, Beskidach i w rejonach zbiorników wodnych.	0	Przedmiotem projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie jest obszar Jesioników ani Beskidów.
Zachowane struktury krajobrazowe w Jesionikach są zagrożone nową zabudową oraz celowym i sukcesyjnym zalesianiem	0	Przedmiotem projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie jest obszar Jesioników.
Zachowane struktury krajobrazowe w Beskidach zmniejszają się w wyniku celowego i sukcesyjnego zalesiania	0	Przedmiotem projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie jest obszar Beskidów.
Niewystarczająco chronione osiedla przed powodzią (Krnovsko, Opavsko, Ostrava-Poruba i inne)	+ / -	Przedmiotem projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie jest bezpośrednio ochrona przeciwpowodziowa osiedli. Realizacja przedsięwzięcia może powodować oddziaływania związane ze zjawiskami nadzwyczajnymi zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i na przyległą miejscowość (powiązanie –). Niemniej w ramach projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ wyznaczono teren przeznaczony na ochronę przeciwpowodziową obszaru SPP (powiązanie +), a warunek ochrony przyległej miejscowości, jaką są Wierznovice, należy określić poprzez zastosowanie odpowiednich środków.
Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową planowane w obszarach zalewowych	0	Projekt Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko.
Problemy związane z naruszeniem reżimu wodnego wskutek działalności przemysłowej w środkowej i północno-wschodniej części kraju (regiony Ostravsko, Karvinsko, Třinecko) – obszary bezodpływowe, koryta cieków ulegające degradacji	- / 0	Przedmiotem projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ jest wyznaczenie terenu pod strategiczny park przemysłowy, dla którego można zakładać naruszenie reżimu wodnego, jednak nie dojdzie do degradacji koryt cieków ani do powstawania obszarów bezodpływowych.
Wody powierzchniowe i podziemne są zanieczyszczone poprzez odprowadzanie ścieków, w tym słonych wód kopalnianych.	0	Projekt Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie może bezpośrednio wpłynąć na wskazane negatywne zjawisko. W ramach środków projektowych możliwe jest określenie warunków dotyczących jakości odprowadzanych wód.
Wahania wielkości odpływu powierzchniowego związane ze zmianami reżimu transportu osadów rzecznych, przyspieszeniem odpływu wód	0	Projekt Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko.

Zidentyfikowane oddziaływanie negatywne	powiązanie	Komentarz
wezbraniowych, zmniejszeniem zasobów wód podziemnych oraz spadkiem zdolności samooczyszczania cieków.		
Niewystarczająco wykorzystany potencjał naturalnych leczniczych źródeł wód mineralnych (Písečná, Vyšní Lhoty).	0	Projekt Zmiany nr 10 ZPP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko.
Niespadające emisje z lokalnych palenisk (REZZO 3).	0	Projekt Zmiany nr 10 ZPP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko.
Wzrastające emisje ze źródeł mobilnych (REZZO 4), szczególnie wskutek wzrostu natężenia ruchu samochodowego.	- / +	Realizacja koncepcji może prowadzić do wzrostu ruchu samochodowego, jednak warunkiem jest budowa zmiany przebiegu drogi I/67, która zakłada przekierowanie części obecnego ruchu drogowego poza obszar zabudowany.
Spadek emisji nie kopiuje tempa spadku emisji (emisje zmniejszają się wolniej).	0	Projekt Zmiany nr 10 ZPP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko.
Negatywne postrzeganie stanu powietrza w regionie ostrawskim (Ostravsko), nieuwzględniające rzeczywistej poprawy jakości powietrza.	0	Projekt Zmiany nr 10 ZPP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko.
Wzrost hałasu komunikacyjnego na terenach mieszkaniowych, szczególnie wzdłuż dróg dojazdowych do miast.	+	Realizacja koncepcji może prowadzić do wzrostu ruchu samochodowego, jednak warunkiem jest budowa zmiany przebiegu drogi I/67, która zakłada przekierowanie części obecnego ruchu drogowego poza obszar zabudowany.
Nadmierne rozprzestrzenianie się osiedli domków letniskowych w atrakcyjnych krajobrazowo rejonach Beskidów i Jesioników oraz w rejonach zbiorników wodnych.	0	Projekt Zmiany nr 10 ZPP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko, nie dotyczy tego obszaru.
Masowy ubytek gruntów rolnych na rzecz nieefektywnej, rozproszonej zabudowy.	- / 0	W projekcie Zmiany nr 10 ZPP KMŚ dokonano szacunku zajęcia gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF), jednak nie dotyczy on zajęcia na rzecz rozproszonej, nieefektywnej zabudowy, lecz na rzecz parku strategicznego zatwierdzonego Uchwałą Rządu.
Nadmierna wielkość bloków gruntów rolnych	0	Projekt Zmiany nr 10 ZPP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko.
Ubytek gleby wskutek erozji wiatrowej i wodnej przy niewłaściwym gospodarowaniu	+	Projekt Zmiany nr 10 ZPP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko, przeciwnie — w ramach realizacji przewiduje się nasadzenia kompensacyjne oraz rozszerzenie warunków przyrodniczych.
Ubytek gruntów wskutek zalesiania dotowanego przez państwo	0	Projekt Zmiany nr 10 ZPP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko.
Nadmierne występowanie kornika jako skutek ekstremalnej suszy oraz niewłaściwego składu gatunkowego drzewostanów.	0	Projekt Zmiany nr 10 ZPP KMŚ nie oddziałuje na wskazane negatywne zjawisko.

Z uwagi na zakres Zmiany nr 10 ZPP KMŚ możliwość oddziaływania odnosi się do poziomu lokalnego, tj. na obszar objęty opracowaniem oraz jego najbliższe otoczenie (perymetr 1 km – obszar możliwych oddziaływań kumulacyjnych i synergicznych). Aktualne problemy i zjawiska środowiskowe, które mogą zostać w pewnym stopniu dotknięte oddziaływaniem koncepcji Zmiany nr 10 ZPP KMŚ można, także w odniesieniu do materiałów

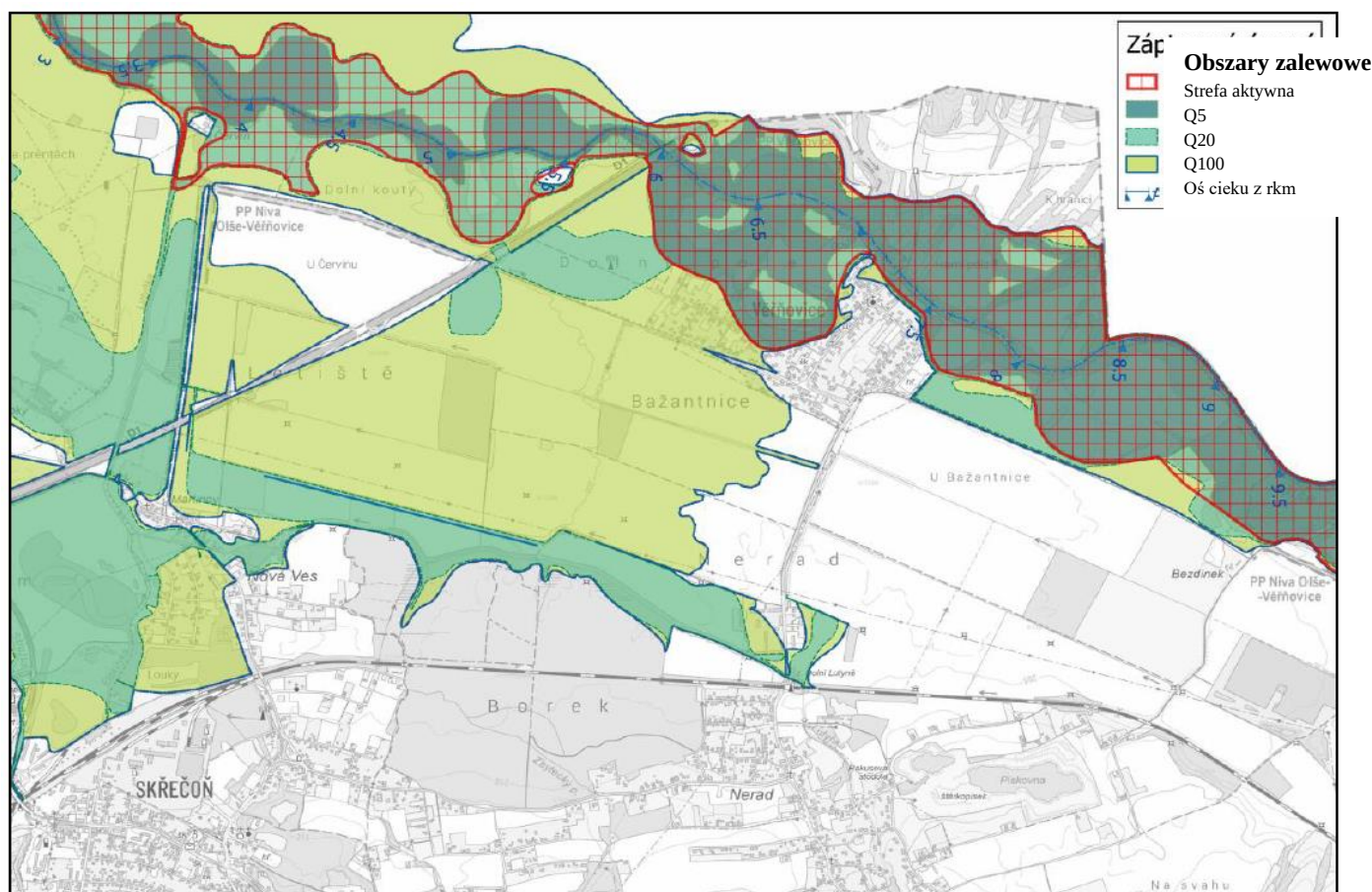
analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych, dostrzec w zakresie **zanieczyszczenia powietrza**, w **obszarze wód powierzchniowych i podziemnych** (oddziaływanie na reżim wodny, ingerencja w tereny zalewowe), w **zajęciu gruntów rolnych** (zajęcie gruntów I i II klasy ochrony) oraz w zakresie drzewostanów.

Zanieczyszczenie powietrza

Kraj morawsko-śląski od lat należy do krajów Republiki Czeskiej o wyższej emisji zanieczyszczeń, a tym samym gorszej jakości powietrza. Przedsięwzięcie polegające na budowie strategicznego parku przeznaczonego do produkcji i magazynowania ogniw bateryjnych oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z elektromobilnością, produkcją elementów technologicznych lub kompletnych rozwiązań dla odnawialnych źródeł energii, produkcją półprzewodników lub projektów z nimi powiązanych, można zatem postrzegać jako krok w kierunku stworzenia warunków do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Przejście na wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych jest krokiem w stronę redukcji emisji substancji zanieczyszczających, a treść Zmiany nr 10 ZZP KMŚ stanowi w tym zakresie podstawę w szerszej skali. Niemniej na poziomie lokalnym można zakładać, że po realizacji koncepcji nastąpi wzrost natężenia ruchu, co powoduje wyższy poziom hałasu, zapylenia i zanieczyszczenia powietrza.

Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar objęty opracowaniem jest od południa otoczony rzeką Lutyńką, a niedaleko lokalizacji przepływa rzeka Olza. Dla obu cieków wyznaczono obszar zalewowy, a dla rzeki Olzy również aktywną strefę obszaru zalewowego (w formie aktu o charakterze ogólnym zgodnie z Rozporządzeniem nr 236/2002 Dz.U., w sprawie sposobu i zakresu opracowania projektu oraz wyznaczania obszarów zalewowych) – patrz kolejne rysunki:

Rysunek 4: Obszar zalewowy rzeki Olzy – obowiązujący od 2014 roku, źródło: Studium obszarów zalewowych i ochrony przeciwpowodziowej w Lutyni Dolnej (VRV, czerwiec 2024)

rolnych (ZPF). Poniższa tabela przedstawia bilans gruntów w obrębie obszaru administracyjnego gminy Bogumin z rozszerzonymi uprawnieniami.

Okres (na dzień 31.12.)	powierzchnia obszaru (ha)									
	Grunty rolne					Grunty nierolne				
	Łącznie	Grunty orne	Ogród	Sad owocowy	Trwały użytek zielony	Łącznie	Teren leśny	Obszar wodny	Teren zabudowany i dziedzince	Pozostały obszar
2024	4 335,1	3 236,3	680,1	10,0	408,7	2 957,7	545,6	638,3	417,4	1 356,3
2023	4 337,4	3 239,9	678,3	10,0	409,1	2 955,4	545,6	637,8	416,2	1 355,7
2022	4 344,1	3 247,7	674,3	9,9	412,2	2 948,7	545,6	636,6	420,8	1 345,7
2021	4 363,6	3 413,3	543,9	25,8	380,7	2 929,1	545,7	637,5	423,3	1 322,6
2020	4 361,9	3 414,7	541,4	25,8	380,0	2 930,9	545,7	637,6	424,0	1 323,6
2019	4 369,2	3 425,1	540,4	25,8	378,0	2 923,5	545,7	637,6	416,7	1 323,6
2018	4 372,9	3 434,6	538,2	25,8	374,4	2 919,8	545,7	637,8	411,7	1 324,7
2017	4 398,2	3 461,9	535,4	25,8	375,0	2 894,6	544,4	636,3	413,4	1 300,5
2016	4 399,5	3 466,7	532,2	25,8	374,8	2 893,2	544,4	637,3	419,0	1 292,5
2015	4 400,6	3 468,1	532,2	25,8	374,5	2 892,5	544,4	637,6	418,4	1 292,0
2014	4 401,0	3 468,6	532,4	25,8	374,2	2 892,1	544,4	637,8	417,1	1 292,7
2013	4 402,9	3 469,8	532,4	25,8	374,9	2 890,2	544,4	640,0	416,0	1 289,8
2012	4 420,8	3 481,4	531,5	25,8	382,2	2 872,2	540,4	640,6	417,2	1 274,1

Źródło: ČSÚ, <https://vdb.czso.cz>, opracowanie własne

W przypadku wdrożenia koncepcji Zmiany nr 10 ZZP KMŚ w związku z realizacją przedsięwzięcia SPP, wszystkie obszary leśne na tym obszarze ulegną likwidacji, jednak przewiduje się ich kompensację. Biorąc pod uwagę powyższą informację, że powierzchnia gruntów leśnych ogółem w regionie rośnie, należy jednak zauważyć, że na poziomie lokalnym utrata drzewostanów jest problematyczna, ponieważ las pełni funkcje absorpcyjne oraz regulacyjne w krajobrazie – wpływa na jakość powietrza, retencję wilgoci oraz lokalny mikroklimat.

Obszary szczególnie chronione

Obszary chronione, obszary o znaczeniu europejskim (EVL) oraz obszary specjalnej ochrony ptaków, które znajdują się na terenie objętym opracowaniem lub w jego sąsiedztwie, zostały opisane w rozdziale 3.9. W ich przypadku możliwe jest wystąpienie oddziaływań. Na analizowanym obszarze nie występują żadne obszary chronione o charakterze wielkoobszarowym, zarejestrowane ważne elementy krajobrazu (VKP), drzewa pomnikowe ani ich strefy ochronne. Spośród obszarów chronionych o małej powierzchni, w bezpośrednim kontakcie z przebiegiem ponadregionalnego korytarza ekologicznego NRBK674 znajduje się Pomnik Przyrody Dolina Olzy – Wierzniowice, jednak sam przebieg korytarza z natury nie jest sprzeczny z celami jej ochrony.

Urząd Krajski Kraju Morawsko-Śląskiego, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa (Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství), w swoim stanowisku nr MSK 27794/2024 z dnia 20.02.2024 r. wskazał, że projekt Zmiany nr 10 ZZP KMŚ może mieć istotny wpływ na przedmiot ochrony lub integralność obszarów o znaczeniu europejskim (EVL) oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków na obszarze właściwości terytorialnej Urzędu Krajskiego Kraju Morawsko-Śląskiego. W związku z tym określono konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszary o znaczeniu europejskim (EVL) i obszary specjalnej ochrony ptaków zgodnie z § 45i ust. 2 ustawy nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, w brzmieniu późniejszych zmian. Ocena ta została przygotowana przez Mgr. Zdeněk Frélich, osoba uprawniona do oceny oddziaływania na sieć Natura 2000 w rozumieniu § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, w brzmieniu późniejszych zmian, świadectwo nr MZP/2024/630/2390.

Celem oceny NATURA było ustalenie, czy projekt Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności zawarte w nim przedsięwzięcia, mogą mieć znaczący negatywny wpływ na sieć Natura 2000, w tym przede wszystkim na: obszar specjalnej ochrony ptaków Heřmanský stav – Odra – Poolší, obszar o znaczeniu europejskim (EVL) Dolina Olzy – Wierzniowice oraz inne obszary Natura 2000 w szerszym otoczeniu, a także na przedmioty ochrony i integralność tych obszarów. Z przeprowadzonej oceny NATURA wynika, że jedynym przedsięwzięciem bezpośrednio ingerującym w obszary Natura 2000 jest korytarz odprowadzania ścieków z analizowanego terenu do rzeki Olzy, który wchodzi w kontakt z obszarem o znaczeniu europejskim (EVL) oraz obszarem specjalnej ochrony ptaków (OSO). Samo przedsięwzięcie zlokalizowane jest w odległości około 200 metrów od granicy obszaru o znaczeniu europejskim (EVL) i obszarem specjalnej ochrony ptaków (OSO). Na podstawie przeprowadzonej oceny stwierdzono, że realizacja projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie spowoduje znaczącego naruszenia integralności obszarów sieci Natura 2000.

W związku z powyższym, na podstawie analiz przedstawionych w poprzednich rozdziałach oraz wyników oceny NATURA, można stwierdzić, że:

Przedłożony projekt Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego nie może mieć znaczącego negatywnego wpływu na przedmioty ochrony oraz integralność obszarów o znaczeniu europejskim (EVL) i obszarów specjalnej ochrony ptaków w ramach sieci Natura 2000.

- 6. OCENA ISTNIEJĄCYCH I PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ PROPONOWANYCH WARIANTÓW ANALIZOWANEJ DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ LUB JEJ PROJEKTU INWARIANTNEGO, W TYM ODDZIAŁYWAŃ WTÓRNYCH, SYNERGICZNYCH, KUMULATYWNYCH, KRÓTKOTERMINOWYCH, ŚREDNIOTERMINOWYCH I DŁUGOTERMINOWYCH, TRWAŁYCH I PRZEJŚCIOWYCH, POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH. OCENIE PODLEGAJĄ ODDZIAŁYWANIA NA LUDNOŚĆ, ZDROWIE LUDZI, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, FAUNĘ, FLORE, GLEBĘ, ZASÓB GRUNTÓW ROLNYCH (ZPF) ORAZ GRUNTY PRZEZNACZONE DO PEŁNIENIA FUNKCJI LASU, ŚRODOWISKO GEOLOGICZNE, WODĘ, POWIETRZE, KLIMAT, DOBRA MATERIALNE, DZIEDZICTWO KULTUROWE, W TYM DZIEDZICTWO ARCHITEKTONICZNE I ARCHEOLOGICZNE, ORAZ ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ, ŁĄCZNIE Z ANALIZĄ ZALEŻNOŚCI MIĘDZY WSKAZANYMI KOMPONENTAMI W RAMACH PRZEPROWADZANEJ OCENY.**

6.1. OCENA KONCEPCJI ZMIANY NR 10 ZZZP KMŚ NA ŚRODOWISKO

Metodyka oceny

Ocena oddziaływania Zmiany nr 10 ZZZP KMŚ na środowisko jest metodycznie oparta na analizie całej treści Zmiany nr 10 ZZZP KMŚ.

Ocena oddziaływania na komponenty środowiska oraz na ludność we wszystkich przypadkach wynika z identyfikacji potencjalnych oddziaływań oraz z oceny eksperckiej ich zakresu i znaczenia. Stopień szczegółowości oceny, w tym ewentualnej kwantyfikacji zakresu i znaczenia oddziaływań, odpowiada poziomowi szczegółowości, w jakim dany element (przedsięwzięcie/wymóg) jest określony. Przy ocenie skutków stosowana jest także zasada ostrożności i zawsze rozpatrywany jest najbardziej niekorzystny wariant sytuacji. W przypadku stwierdzenia możliwych negatywnych oddziaływań, zgodnie z tą zasadą sformułowano zalecenia dotyczące zapobiegania tym oddziaływaniom.

Analizie podlegają oddziaływania wynikające z koncepcji Zmiany nr 10 ZZZP KMŚ na:

- Powietrze i klimat – stopień zanieczyszczenia powietrza.
- Wody powierzchniowe i podziemne – ciekły wodny, wody podziemne, obszar zalewowy Q100 i jego aktywna strefa, warunki gospodarki wodnej, kanały melioracyjne.
- Grunty – grunty rolne – klasy ochrony zasobu gruntów rolnych (ZPF) oraz zakres ich zajęcia, wpływ na użytkowanie rolnicze, środowisko geologiczne – obszary górnicze, chronione złoża kopalin, strategiczne złoża kopalin.
- Lasy – grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu (PUPFL).
- Różnorodność biologiczna, fauna i flora – współczynnik stabilności ekologicznej (KES), drożność migracyjna, biotopy.
- Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze – obszary o określonym charakterze krajobrazowym, stan i charakter krajobrazowy, oddziaływanie wizualne, struktura urbanistyczna oraz dostępność krajobrazu dla mieszkańców.
- Przyroda – obszary przyrody podlegające szczególnej ochronie, obszary sieci Natura 2000, ważne elementy krajobrazu (VKP), system terytorialny stabilności ekologicznej.
- Wartości kulturowe i historyczne terenu, dobra materialne, zagospodarowanie terenu.

- **Ludność i zdrowie publiczne** – poziom hałasu, wibracje, możliwości codziennego korzystania z obszaru.

Identyfikacja oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska została przeprowadzona na mapach w skali 1 : 100 000.

W trakcie opracowywania dokumentu działalność zespołu przygotowującego ocenę SEA oraz projektanta Zmiany nr 10 ZZP KMS była wzajemnie koordynowana, a poszczególne wyniki prac na bieżąco konsultowane. Ocena ustaleń słownych, uzupełnienie VH114 do ICP oraz ocena projektu terenów i korytarzy wraz z doprecyzowaniem ich przebiegu zostały opracowane dla projektu Zmiany nr 10 ZZP KMS, który został przekazany zespołowi opracowującemu ocenę SEA w maju 2025 r. Następnie dokument był modyfikowany przez wykonawcę zgodnie z wytycznymi organu sporządzającego, również w trakcie czerwca. Zmiany te wynikały głównie z równoległego opracowywania kolejnej zmiany ZZP KMS. Dalsze korekty były wprowadzane na podstawie wzajemnych uzgodnień w lipcu i sierpniu.

Definicja monitorowanych oddziaływań

- **Oddziaływanie pozytywne** – oddziaływanie powodujące poprawę danego komponentu środowiska.
- **Oddziaływanie negatywne** – oddziaływanie pogarszające stan danego komponentu środowiska.
- **Oddziaływanie transgraniczne** – oddziaływanie wywierane na komponenty środowiska poza granicami analizowanego obszaru (tj. poza granicami kraju morawsko-śląskiego). Oddziaływania transgraniczne zostały ocenione w rozdziale 10 i w Załączniku nr 1.
- **Oddziaływanie synergiczne** – powstaje w wyniku współdziałania różnych rodzajów czynników (np. jednoczesnego działania kilku źródeł różnych emisji) na dany komponent środowiska.
- **Oddziaływanie kumulatywne** – wynika z sumowania się oddziaływań tego samego rodzaju (np. emisji tlenków azotu) pochodzących z różnych źródeł; przy ocenie każdego źródła osobno takie oddziaływanie mogłoby nie zostać uznane za istotne.

Ze względu na charakter oddziaływania:

- **Oddziaływanie bezpośrednie** – występuje w miejscu i czasie realizacji przedsięwzięcia.
- **Oddziaływanie pośrednie** – oddziaływanie, które nie wpływa na dany komponent środowiska bezpośrednio, lecz może je wywołać w sposób pośredni (np. wykorzystanie wyznaczonego terenu lub korytarza może stać się impulsem do innych działań w obszarze, a ich realizacja może prowadzić do zmian w środowisku).
- **Oddziaływanie wtórne (sekundarne)** – oddziaływanie, które oddziałuje na dany komponent środowiska pośrednio poprzez inny (drugi) komponent środowiska (np. pogorszenie stanu zdrowia ludności w wyniku pogorszenia jakości powietrza).

Ze względu na czas oddziaływania:

- **Oddziaływanie krótkoterminowe** – oddziaływanie występujące na dany komponent środowiska w okresie realizacji przedsięwzięcia.
- **Oddziaływanie średnioterminowe** – oddziaływanie, które nie jest związane wyłącznie z etapem realizacji, lecz może wystąpić w przypadku etapowego wdrażania przedsięwzięcia, jego niepełnej realizacji, braku części towarzyszących lub w okresie eksploatacji próbnej.

- **Oddziaływanie długoterminowe** – oddziaływanie utrzymujące się przez cały okres funkcjonowania (eksploatacji) zrealizowanego przedsięwzięcia.
- **Oddziaływanie trwale** – oddziaływanie, którego skutki są nieodwracalne tak długo, jak istnieje zrealizowane przedsięwzięcie.
- **Oddziaływanie przejściowe** – oddziaływanie, którego występowanie jest ograniczone w czasie i związane z tymczasowymi warunkami przestrzennymi lub środowiskowymi.

Ze względu na lokalizację:

- **Oddziaływanie lokalne** – oddziaływanie, które występuje na terenie samej lokalizacji przedsięwzięcia (korytarza lub obszaru) oraz w jego bezpośrednim otoczeniu.
- **Oddziaływanie regionalne** – oddziaływanie o znaczeniu ponadlokalnym, obejmujące szerszy obszar w skali regionu.
- **Oddziaływanie transgraniczne** – oddziaływanie, które występuje poza granicami analizowanego obszaru, tj. na terenie sąsiedniego kraju lub regionu.

Sposób oceny – skala intensywności oddziaływania

- 2 potencjalnie znacząco negatywne oddziaływanie
- 1 potencjalnie umiarkowanie negatywne oddziaływanie
- 0 brak oddziaływania/nieznaczące oddziaływanie
- +1 potencjalnie umiarkowanie pozytywne oddziaływanie
- +2 potencjalnie znacząco pozytywne oddziaływanie
- ?? nie można ocenić oddziaływania

-2 potencjalnie znacząco negatywne oddziaływanie

Wykorzystanie wyznaczonego obszaru lub korytarza może być związane ze znaczącym negatywnym oddziaływaniem na dany komponent środowiska. Na analizowanym obszarze/korytarzu zidentyfikowano jeden z obserwowanych limitów lub cech środowiskowych. Jednak stwierdzenie konfliktu nie oznacza automatycznie, że zawsze dojdzie do negatywnego oddziaływania. Istnieje jednak stosunkowo wysokie (ponad połowiczne) ryzyko negatywnego oddziaływania na oceniany limit lub cechę środowiska.

W przypadku oddziaływań zaliczonych do tej kategorii należy obowiązkowo określić środki służące wyeliminowaniu lub ograniczeniu oddziaływań, ewentualnie zaproponować zmianę treści ustaleń ZZP. Oddziaływania przedsięwzięcia na dany komponent środowiska muszą zostać szczegółowo przeanalizowane w ramach opracowania kolejnej dokumentacji projektowej. Realizacja przedsięwzięcia jest dopuszczalna pod warunkiem przestrzegania zaproponowanych środków i środków eliminujących lub minimalizujących oddziaływania.

-1 potencjalnie umiarkowanie negatywne oddziaływanie

Wykorzystanie wyznaczonego obszaru lub korytarza może być związane z negatywnym oddziaływaniem na dany komponent środowiska. Na analizowanym obszarze/korytarzu zidentyfikowano jeden z obserwowanych limitów lub cech środowiskowych. Jednak stwierdzenie konfliktu nie oznacza automatycznie, że zawsze dojdzie do negatywnego oddziaływania. Istnieje jednak pewne ryzyko negatywnego oddziaływania na oceniany limit lub cechę środowiska. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływania jest niższe niż 50%.

Parametry przestrzenne wyznaczonego obszaru lub korytarza oraz/lub proponowany sposób ich wykorzystania umożliwiają zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie negatywnego oddziaływania.

Oddziaływania przedsięwzięcia na dany komponent środowiska muszą zostać szczegółowo przeanalizowane w ramach opracowania kolejnej dokumentacji projektowej. Realizacja przedsięwzięcia jest dopuszczalna pod warunkiem przestrzegania zaproponowanych środków i środków eliminujących lub minimalizujących oddziaływania.

0 brak oddziaływania/nieznaczące oddziaływanie

W przyjętej skali opracowania nie zidentyfikowano ani negatywnego, ani pozytywnego oddziaływania, tzn. nie stwierdzono wpływu na dany komponent środowiska. Na podstawie oceny eksperckiej wykonawca nie przewiduje oddziaływania na analizowane limity lub cechy środowiskowe.

+1 potencjalnie umiarkowanie pozytywne oddziaływanie

Wykorzystanie wyznaczonego obszaru lub korytarza będzie miało pozytywne oddziaływanie na dany komponent środowiska lub cechy środowiskowe analizowanego obszaru. Nastąpi wzmocnienie pozytywnych właściwości danego komponentu środowiska, bądź usunięcie lub ograniczenie elementów lub działań, które dotychczas oddziaływały na niego negatywnie, z prawdopodobieństwem wystąpienia do 50%.

Parametry przestrzenne wyznaczonego obszaru lub korytarza oraz/lub proponowany sposób ich wykorzystania przyczynią się do umiarkowanej poprawy jakości danego komponentu środowiska, ewentualnie do częściowego ograniczenia skutków negatywnych oddziaływań.

+2 potencjalnie znacząco pozytywne oddziaływanie

Wykorzystanie wyznaczonego obszaru lub korytarza będzie miało znacząco pozytywne oddziaływanie na dany komponent środowiska lub cechy środowiskowe analizowanego obszaru. Nastąpi znaczące wzmocnienie pozytywnych właściwości danego komponentu środowiska, bądź usunięcie lub ograniczenie elementów lub działań, które dotychczas oddziaływały na niego negatywnie. Pozytywne zmiany i korzyści dla danego komponentu środowiska są wyraźnie zauważalne, a ich oddziaływanie jest znaczące i istotne. W wyniku **wykorzystania wyznaczonego obszaru lub korytarza** nastąpi wzmocnienie pozytywnych cech danego komponentu środowiska lub usunięcie bądź ograniczenie elementów i działań, które dotychczas oddziaływały na niego negatywnie.

Parametry przestrzenne wyznaczonego obszaru lub korytarza oraz/lub proponowany sposób ich wykorzystania przyczynią się do znaczącej poprawy jakości danego komponentu środowiska, bądź do znaczącego ograniczenia skutków negatywnych oddziaływań na ten komponent środowiska.

?? nie można ocenić oddziaływania

Oddziaływanie, które może wystąpić w wyniku wykorzystania wyznaczonego **obszaru lub korytarza**, nie może zostać ocenione. Wykonawca nie dysponuje wystarczającą ilością informacji potrzebnych do przeprowadzenia oceny.

6. 2. OCENA

Ocena została przeprowadzona dla całej treści projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, zgodnie z opisem przedstawionym we Wstępie, w celu ustalenia, czy jej realizacja może prowadzić do zmian stanu komponentów środowiska. Zakres opracowania obejmował analizę potencjalnego wystąpienia wszystkich wymienionych rodzajów oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska i zdrowie publiczne. Oceniono następujące elementy:

- **DD3 – uzupełnienie wymogów dotyczących zagospodarowania terenu** (ocena ustaleń słownych bez prognozy zagospodarowania przestrzennego)
Chodzi o uzupełnienie wymogów dotyczących wykorzystania terenu w obrębie korytarza przeznaczonego do modernizacji linii kolejowej nr 320 Dzieńmorowice – Karwina – Czeski Cieszyn – Trzyniec – Mosty koło Jabłonkowa – granica państwowa CZ/SK, wchodzącej w skład III tranzytowego korytarza kolejowego. Konkretnie działania dotyczą zapewnienia warunków dla podłączenia Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej do podziemnej infrastruktury technicznej, w szczególności: wodociągu przemysłowego prowadzonego od rzeki Olzy (punkt poboru – jaz w Dzieńmorowicach), sieci ciepłowniczej ČEZ Teplárenská a.s. oraz połączenia z siecią ciepłowniczą prowadzącą do gospodarstwa szklarniowego Bezdíněk, a także sieci kabli światłowodowych T-Mobile Czech Republic a.s. **Nie przewiduje się oddziaływania na środowisko ani zdrowie publiczne.**
- **DS104 – zmiana przebiegu oraz modyfikacja wymogów, warunków i zadań** (ocena ustaleń słownych z odniesieniem przestrzennym)
Oceniono w Załączniku nr 1 – Ocena terenów i korytarzy.
- **DS160 – nowy przebieg** (ocena wypowiedzi ustnych z projekcją terytorialną)
Oceniono w Załączniku nr 1 – Ocena terenów i korytarzy.
- **DD111 – nowy przebieg** (ocena wypowiedzi ustnych z projekcją terytorialną)
Oceniono w Załączniku nr 1 – Ocena terenów i korytarzy.
- **TV101 – nowy przebieg** (ocena wypowiedzi ustnych z projekcją terytorialną)
Oceniono w Załączniku nr 1 – Ocena terenów i korytarzy.
- **VH114 – nowy przebieg** (ocena wypowiedzi ustnych z projekcją terytorialną)
Oceniono w Załączniku nr 1 – Ocena terenów i korytarzy.
- **VS106 – nowy przebieg** (ocena wypowiedzi ustnych z projekcją terytorialną)
Oceniono w Załączniku nr 1 – Ocena terenów i korytarzy.
- **ICP – uzupełnienie VH114 do ICP**
Chodzi o włączenie obszaru VH114, przeznaczonego na proekologiczne działania/środki przeciwpowodziowe, do kategorii inwestycji celu publicznego. **Nie przewiduje się oddziaływania na środowisko ani zdrowie publiczne.**
- **Doprecyzowanie przebiegu obszarów i korytarzy**
Chodzi o uzupełnienie nowych przedsięwzięć w obrębie kat. Lutynia Dolna w celu koordynacji ich wyznaczenia w ramach kolejnych dokumentów planistycznych gminy. **Nie przewiduje się oddziaływania na środowisko ani zdrowie publiczne.**
- **NRBK674 – zmiana przebiegu** (ocena odniesienia przestrzennego)
W obecnie obowiązujących Zasadach zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego zaproponowano przebieg ponadregionalnego korytarza biotycznego K 98, wynikający również z planu systemu terytorialnego stabilności ekologicznej. Chodzi o zbiorowiska łąkowe mezofilne, które na terenie Lutyni Dolnej przebiegają przez szeroką dolinę rzeki Olzy i krzyżują się w części swojego przebiegu z planowanym przedsięwzięciem SPP. Do innych problematycznych miejsc na trasie korytarza biotycznego

należy skrzyżowanie z planowaną trasą zmiany przebiegu drogi I/67, trasą kolei dużych prędkości, istniejącą linią kolejową Bogumin–Karwina oraz linią wysokiego napięcia 110 kV.

W ramach oceny eksperckiej możliwych wariantów przebiegu systemu terytorialnego stabilności ekologicznej poza obszarem przedsięwzięcia (Širina, 2024) zaproponowano nowy wariant przebiegu, wychodzący z regionalnego biocentrum Lutyňský Borek i prowadzący nową trasą do regionalnego korytarza ekologicznego 581 wzdłuż rzeki Olzy, skąd może kontynuować swój bieg do pierwotnego końcowego biocentrum ponadregionalnego korytarza ekologicznego – RBC Bezdínek. Nowo zaprojektowany odcinek trasy, na którym nie był dotąd wyznaczony ponadregionalny korytarz ekologiczny, ma długość 3,3 km, a następnie kontynuuje swój bieg po już istniejących regionalnych korytarzach ekologicznych 581 i 580. Skrzyżowanie z istniejącą autostradą D1 znajduje się w miejscu trójczłonowego mostu nad drobnym ciekim wodnym. Część proponowanych obszarów jest już w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznaczona dla systemu terytorialnego stabilności ekologicznej (lokalny korytarz ekologiczny, lokalne biocentrum na obszarze Bogumina). Skrzyżowanie z linią kolejową oraz korytarzem kolei dużych prędkości zlokalizowano w miejscu, gdzie obie trasy prawdopodobnie przebiegają równolegle. Skrzyżowanie z obejściem drogi I/67 zaplanowano w punkcie, w którym, zgodnie z dostępną dokumentacją, przewidziano obiekt mostowy. Przebieg korytarza wykorzystuje również projektowany zielony pas ochronny poza granicami przedsięwzięcia, umożliwiając kontynuację tej odnogi korytarza ekologicznego poza doliną rzeki Olzy aż do już wyznaczonego biocentrum końcowego Bezdínek. Skrzyżowanie trasy z autostradą D1 znajduje się w miejscu mostu o dużej przepustowości i stosunkowo swobodnej konstrukcji nad drogą dojazdową.

Takie wzmocnienie korytarza dolinno-leśnego jest korzystne również z punktu widzenia funkcjonalności korytarza dolinno-leśnego wzdłuż Olzy – regionalny korytarz ekologiczny 580, który po lewej stronie rzeki jest silnie ograniczony zabudową Wierzniowic. Ponadto plan wzmocnienia regionalnego korytarza ekologicznego wykorzystuje projekt realizacji ochronnego pasa zieleni wokół planowanej inwestycji przemysłowej, który ma oddzielić jej teren od zabudowy Wierzniowic.

Poszczególne oddziaływania na komponenty środowiska w poniższej tabeli zostały ocenione jako pozytywne.

Komponent/temat	Opis	Stopień	Charakter	Rozróżnienie czasowe
Powietrze i klimat				
Chodzi o zmianę przebiegu części ponadregionalnego korytarza ekologicznego		0		
Wody powierzchniowe i podziemne				
Chodzi o zmianę przebiegu części ponadregionalnego korytarza ekologicznego, obejmującego zbiorowiska grądowe, a następnie wzdłuż rzeki Olzy. Nie przewiduje się zmian koryta rzeki ani wystąpienia oddziaływań.		0		
Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne				
Chodzi o przedsięwzięcie przeprowadzenia korytarza w sposób zbliżony do naturalnego, służące realizacji zmiany przebiegu korytarza ekologicznego, który został zaprojektowany z uwzględnieniem zakresu niezbędnych zmian, w tym potrzeby wyznaczenia nowych terenów stanowiących zajęcie gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF). Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań. Realizacja nie naruszy obszaru objętego ochroną zasobów mineralnych zgodnie z ustawą górnictw – nie przewiduje się oddziaływania na środowisko geologiczne.		0		

Komponent/temat	Opis	Stopień	Charakter	Rozróżnienie czasowe
Lasy i PUPFL				
	Przedsięwzięcie zakłada poprowadzenie korytarza w sposób zbliżony do naturalnego, w celu realizacji zmiany przebiegu korytarza ekologicznego, z uwzględnieniem wykorzystania istniejących terenów z dojrzałym drzewostanem oraz utworzenia nowego zespołu leśnego w ramach np. nasadzeń kompensacyjnych. Można zatem ocenić oddziaływanie jako pozytywne na drzewostan leśny.	+1	bezpośrednie	trwale
Różnorodność biologiczna, fauna i flora				
	Przedsięwzięcie zakłada poprowadzenie korytarza w sposób zbliżony do naturalnego, w celu realizacji zmiany przebiegu korytarza ekologicznego, który powinien zapewnić i umożliwić migrację organizmów. Dzięki nasadzeniom kompensacyjnym za wycinkę związaną z realizacją SPP zostanie zachowana jego przyszła funkcjonalność. Oddziaływanie można ocenić jako pozytywne na różnorodność biologiczną, faunę i florę, ponieważ powstanie teren z dojrzałą zielenią.	+1	bezpośrednie	trwale
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze				
	Chodzi o zmianę przebiegu części ponadregionalnego korytarza ekologicznego. Przy założeniu jego realizacji można ocenić oddziaływanie jako pozytywne na krajobraz i jego charakter, gdyż powstanie teren przyrodniczo cenny w strukturze krajobrazu.	+1	bezpośrednie	trwale
Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura 2000				
	Chodzi o zmianę przebiegu części ponadregionalnego korytarza ekologicznego. Oddziaływanie można ocenić jako pozytywne na system terytorialny stabilności ekologicznej, ponieważ powstanie teren z dojrzałą zielenią, który połączy poszczególne elementy systemu terytorialnego stabilności ekologicznej i zapewni ich funkcjonalność.	+2	bezpośrednie	trwale
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne				
	Oddziaływania na wartości kulturalne i historyczne, dobra materialne nie przewiduje się.	0		
Ludność i zdrowie publiczne				
	Chodzi o zmianę przebiegu części ponadregionalnego korytarza ekologicznego. Można ocenić oddziaływanie jako pozytywne na zdrowie publiczne, ponieważ powstanie teren z dojrzałą zielenią, który będzie pełnił funkcję obszaru przyrodniczego w krajobrazie i przyczyni się do utrzymania zdrowego środowiska życia.	+1	pośrednie	długoterminowe

Potencjalne występowanie **oddziaływań kumulatywnych i synergicznych** zostało zidentyfikowane w przypadku trzech przedsięwzięć. Ocena ich oddziaływania została przedstawiona oddzielnie w rozdziale 6.3.

6. 3. OCENA ODDZIAŁYWAŃ KUMULATYWNYCH I SYNERGICZNYCH

W odniesieniu do oceny oddziaływań kumulatywnych i synergicznych na środowisko, Najwyższy Sąd Administracyjny Republiki Czeskiej w wyroku z dnia 31 stycznia 2013 r., sygn. akt 4 Aos 1/2012-105, stwierdził, że „nie można wymagać, aby w ocenie oddziaływań kumulatywnych i synergicznych zostały wyraźnie ujęte wszystkie przedsięwzięcia zawarte w zasadach zagospodarowania przestrzennego oraz ich możliwe zbiorowe i grupowe oddziaływania na środowisko w połączeniu z każdym innym przedsięwzięciem określonym w tych zasadach. Wystarczające jest, jeżeli dokonana zostanie ocena oddziaływań kumulatywnych i synergicznych wyłącznie pomiędzy przedsięwzięciami, w przypadku których tego rodzaju oddziaływania rzeczywiście mogą wystąpić – czy to ze względu na charakter i skalę łączonych przedsięwzięć, czy też w wyniku ustaleń poczynionych w ramach prawidłowo przeprowadzonego procesu opracowywania zasad zagospodarowania przestrzennego.” Mimo to, w odpowiedzi na wyrok 4 Aos 1/2013–133, przeprowadzono ocenę możliwości wystąpienia potencjalnych oddziaływań kumulatywnych i synergicznych w powiązaniu z przedsięwzięciami, które już występują na danym obszarze lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Ocena oddziaływań ze względu na ich charakter i zakres oddziaływania została przeprowadzona z uwzględnieniem następujących rodzajów oddziaływań:

- **oddziaływania kumulatywne** – oddziaływania dwóch lub więcej ustaleń (postanowień) na jedno analizowane zjawisko lub cechę w ramach komponentu środowiska lub zdrowia publicznego. Opierają się na tzw. analizie komponentów. Są to oddziaływania wynikające z sumy wpływów tego samego rodzaju (np. emisji tlenków azotu) pochodzących z różnych źródeł, przy czym przy ocenie poszczególnych źródeł oddzielnie taki wpływ mógłby nie zostać stwierdzony.
- **oddziaływania synergiczne** – oddziaływania dwóch lub więcej ustaleń (postanowień) na dwa lub więcej analizowanych zjawisk lub cech danego komponentu środowiska lub zdrowia publicznego, bądź oddziaływania dwóch lub więcej ustaleń na wiele komponentów środowiska lub zdrowia publicznego, które powstają w wyniku koncentracji planowanych przedsięwzięć na przestrzennie ograniczonym obszarze analizowanego terytorium. Opierają się na tzw. analizie przestrzennej. Są to oddziaływania powstające w wyniku działania wpływów różnego rodzaju (np. jednoczesnego oddziaływania kilku źródeł różnych emisji) na dany komponent środowiska.

Oddziaływania kumulatywne i synergiczne zostały ocenione na podstawie analizy istniejącego obciążenia terenu, a następnie oceniono, w jaki sposób w wyniku wyznaczenia danego korytarza lub obszaru dane obciążenie środowiska może zostać pogłębione.

Podstawą do oceny aktualnego stanu obszaru (istniejącego obciążenia) były informacje zawarte w rozdziałach 3, 4 i 5 dokumentacji SEA dla Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.

W rozdziale 3 przedstawiono informacje o aktualnym stanie analizowanych komponentów środowiska. W rozdziale 4 opisano charakterystyki środowiska, na które realizacja Zmiany nr 10 ZZP KMŚ mogłaby mieć znacząco negatywne oddziaływania, tj. które z komponentów środowiska mogą potencjalnie ulec negatywnym oddziaływaniom (analiza komponentów). W ramach analizy przestrzennej wyznaczono obszar o potencjalnym ryzyku wystąpienia oddziaływań kumulatywnych i synergicznych.

Następnie przeprowadzono ocenę obszarów i korytarzy wyznaczonych w ramach Zmiany nr 10 ZZP KMŚ w celu identyfikacji ryzyka wystąpienia oddziaływań kumulatywnych i synergicznych.

Dla potrzeb niniejszej oceny, ze względu na charakter i zakres, na podstawie analizy przedstawionej w poprzednim podrozdziale, wybrano następujące przedsięwzięcia:

- DD111 Bocznicą kolejową dla połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej
- VH114 Tereny przeznaczone na ochronę przeciwpowodziową Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej
- VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej

W przypadku identyfikacji wystąpienia negatywnych oddziaływań kumulatywnych i synergicznych dokonano ich klasyfikacji, a następnie opisano i skomentowano zidentyfikowane wpływy.

Skomentowano również możliwe oddziaływania transgraniczne, chociaż ich szczegółowa analiza i uzasadnienie zostały przedstawione oddzielnie w rozdziale 10.

W ramach oceny oddziaływań kumulatywnych i synergicznych Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie zaproponowano odrębnych zasad monitorowania zidentyfikowanych wpływów. Monitoring oddziaływań na środowisko został zaproponowany w rozdziale 12. Stanowi on zestaw wskaźników wspólnych do obserwacji oddziaływań koncepcji na poszczególne komponenty środowiska, jak również dla oddziaływań kumulatywnych i synergicznych, co – na poziomie zasad zagospodarowania przestrzennego w skali kraju morawsko-śląskiego – stanowi jedyne możliwe i odpowiednie rozwiązanie.

Sposób oceny – skala intensywności oddziaływania jest następująca:

- 2 potencjalnie znacząco negatywne oddziaływanie
- 1 potencjalnie umiarkowanie negatywne oddziaływanie
- 0 bez oddziaływania
- +1 potencjalnie umiarkowanie pozytywne oddziaływanie
- +2 potencjalnie znacząco pozytywne oddziaływanie
- ?? nie można ocenić oddziaływania

-2 potencjalnie znacząco negatywne oddziaływanie

Wykorzystanie wyznaczonej powierzchni/korytarza może wiązać się ze znaczącym negatywnym oddziaływaniem kumulatywnym lub synergicznym na dany komponent środowiska. Na obszarze, w którym powierzchnia/korytarz jest wyznaczony, jakość danego komponentu środowiska, wobec którego zidentyfikowano oddziaływanie, jest już istotnie naruszona (obciążona), np. przekroczone są wartości graniczne określone w przepisach prawa, zaburzone są funkcje lub procesy przyrodnicze. Istnieje wysokie (ponad 50%) ryzyko negatywnego oddziaływania na dany komponent środowiska.

Potencjalnie znaczące negatywne oddziaływanie ocenia się w przypadku, gdy na danym obszarze przygotowywana jest realizacja kilku przedsięwzięć, a ich wspólne oddziaływanie może znacząco negatywnie wpłynąć na wybrany komponent środowiska.

-1 potencjalnie umiarkowanie negatywne oddziaływanie

Wykorzystanie wyznaczonej powierzchni/korytarza może być związane z negatywnym oddziaływaniem kumulatywnym lub synergicznym na dany komponent środowiska. Na obszarze, w którym powierzchnia/korytarz jest wyznaczony, jakość danego komponentu środowiska, wobec którego zidentyfikowano oddziaływanie, jest już naruszona (obciążona), np. przekroczone są wartości graniczne określone w przepisach prawa, zaburzone są funkcje lub procesy przyrodnicze. Istnieje pewne ryzyko negatywnego oddziaływania na dany komponent środowiska, przy czym istnieje również duże

prawdopodobieństwo, że stopień oddziaływania można wyeliminować lub ograniczyć poprzez sformułowanie odpowiednich środków minimalizujących/wykluczających wpływ.

Parametry przestrzenne wyznaczonego obszaru lub korytarza oraz/lub proponowany sposób ich wykorzystania umożliwiają zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie negatywnego oddziaływania.

Potencjalnie umiarkowanie negatywne oddziaływanie ocenia się także w przypadku, gdy na danym obszarze przygotowana jest realizacja kilku przedsięwzięć, a ich wspólne oddziaływanie może umiarkowanie negatywnie wpłynąć na wybrany komponent środowiska.

0 brak oddziaływania/nieznaczące oddziaływanie

W skali opracowania nie zidentyfikowano negatywnego ani pozytywnego oddziaływania, tj. żadnego wpływu na dany komponent środowiska; na podstawie oceny eksperckiej wykonawca nie przewiduje oddziaływania na oceniane limity/charakterystyki środowiskowe. Na obszarze objętym oddziaływaniem nie są przygotowywane przedsięwzięcia, które w powiązaniu z ocenianą powierzchnią/korytarzem mogłyby prowadzić do powstania kumulatywnego lub synergicznego oddziaływania na dany komponent środowiska.

+1 potencjalnie umiarkowanie pozytywne oddziaływanie

Wykorzystanie wyznaczonej powierzchni/korytarza w powiązaniu z innymi projektowanymi powierzchniami/korytarzami będzie miało pozytywny wpływ na dany komponent środowiska / charakterystyki środowiskowe obszaru objętego oddziaływaniem. Ewentualnie nastąpi wzmocnienie ochrony danej charakterystyki środowiskowej.

Parametry przestrzenne wyznaczonego obszaru lub korytarza oraz/lub proponowany sposób ich wykorzystania przyczynią się do umiarkowanej poprawy jakości danego komponentu środowiska, ewentualnie do częściowego ograniczenia skutków negatywnych oddziaływań.

+2 potencjalnie znacząco pozytywne oddziaływanie

Wykorzystanie wyznaczonej powierzchni/korytarza w powiązaniu z innymi projektowanymi powierzchniami/korytarzami będzie miało znacząco pozytywny wpływ na dany komponent środowiska / charakterystyki środowiskowe obszaru objętego oddziaływaniem. Ewentualnie nastąpi znaczące wzmocnienie ochrony danej charakterystyki środowiskowej.

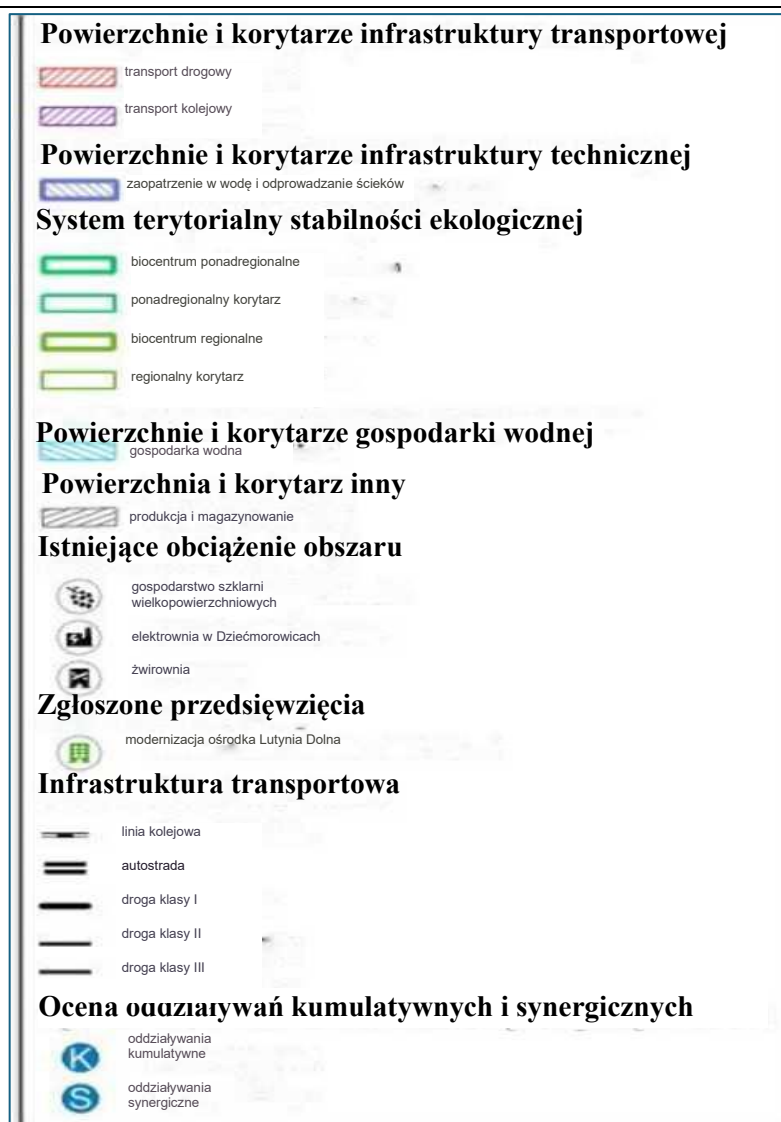
Parametry przestrzenne wyznaczonego obszaru lub korytarza oraz/lub proponowany sposób ich wykorzystania przyczynią się do znaczącej poprawy jakości danego komponentu środowiska, bądź do znaczącego ograniczenia skutków negatywnych oddziaływań na ten komponent środowiska.

?? nie można ocenić oddziaływania

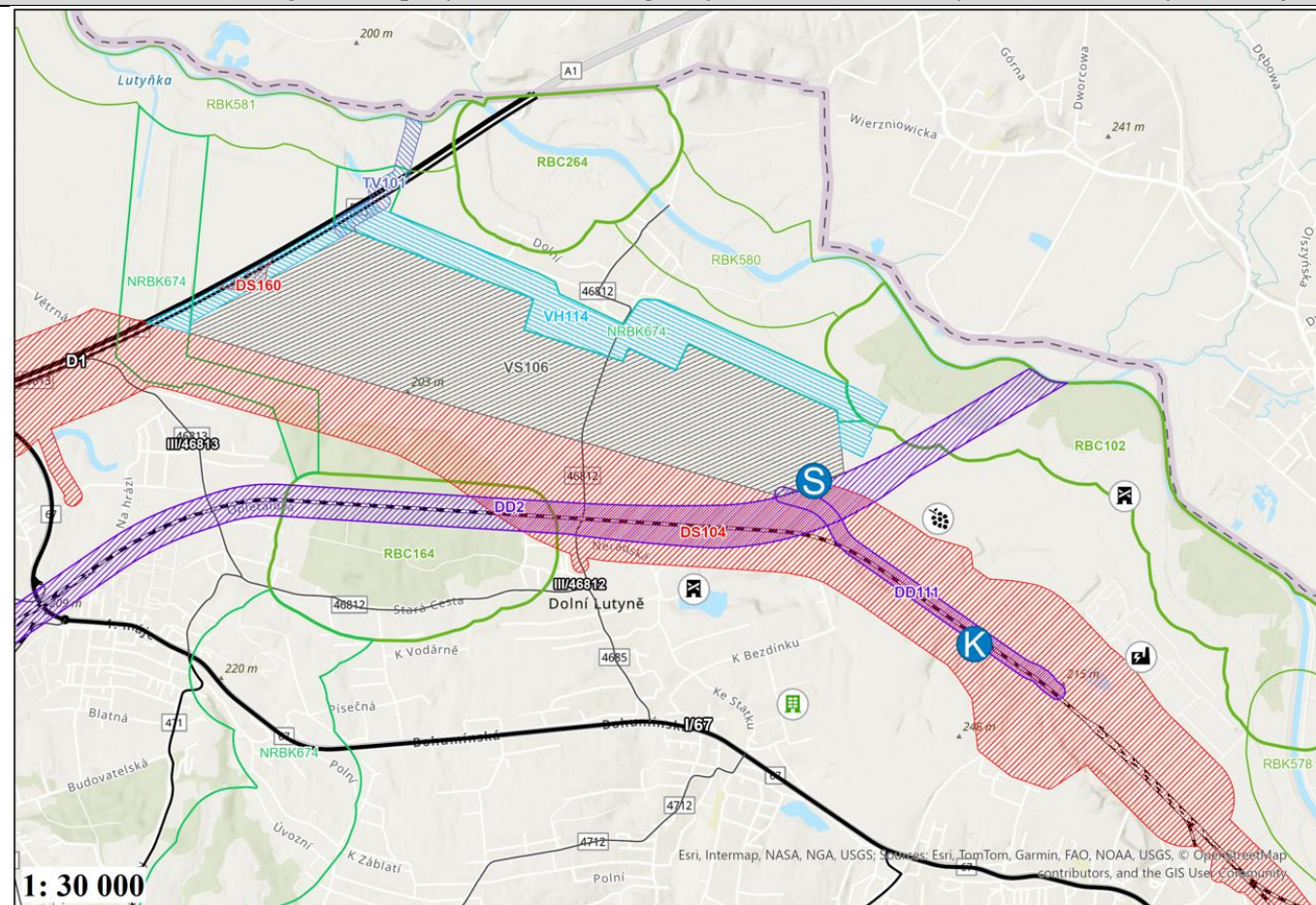
Oddziaływanie, które może wystąpić w wyniku wykorzystania wyznaczonego obszaru lub korytarza, nie może zostać ocenione. Wykonawca nie dysponuje wystarczającą ilością informacji potrzebnych do przeprowadzenia oceny.

Ocena oddziaływań została wykonana na podstawie oceny eksperckiej.

Legenda do podkładu mapowego dla oceny oddziaływań kumulatywnych i synergicznych:

DD111 – Bocznica kolejowa dla połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej

Wybrane przedsięwzięcia w ramach Zmiany nr 10 ZZP KMS

VH114 Tereny przeznaczone na ochronę przeciwpowodziową Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej	tak – bliskie powiązanie korytarza z obszarem VH114
VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej	tak – powiązanie korytarza z VS106
Inne zgłoszone przedsięwzięcia na obszarze	
MSK2322 Modernizacja ośrodka Lutynia Dolna	nie
MSK2309 I/67 Bogumin – Karwina	tak – zbieżność lub skrzyżowanie z korytarzem dla zmiany przebiegu I/67
DD2 VRT Ostrawa – Svinov – granica państwowa z Polską	tak – skrzyżowanie z korytarzem dla KDP
Istniejące funkcje, ograniczenia i wartości obszaru	
Obszar zabudowany	Elektrownia w Dzieńmorowicach Żwirownie w Dzieńmorowicach i Lutyni Dolnej szklarnie Bezdínků
Infrastruktura transportowa	tak – skrzyżowanie z ulicą K Bezdínků
Infrastruktura techniczna	tak – zbieżność z istniejącą linią kolejową
zasób gruntów rolnych (ZPF)	tak

DD111 – Bocznicą kolejową dla połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej		
grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu (PUPFL)	tak	
Jakość powietrza	nie	
Wody powierzchniowe i podziemne	nie	
Przyroda i krajobraz	nie	
Zabytki kultury	nie	
Przewidywane oddziaływania kumulatywne i synergiczne na środowisko oraz ocena ich znaczenia		
Komponent/temat	Specyfikacja sposobu oddziaływania	Stopień oddziaływania
Powietrze i klimat	bez oddziaływania	0
Wody powierzchniowe i podziemne	bez oddziaływania	0
Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne	umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: zajęcie gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF) w powiązaniu z obszarem VS106, z obszarem VH114, z korytarzem dla zmiany przebiegu drogi I/67 oraz z korytarzem dla KDP, ponieważ inwestycje te skutkują zajęciem gruntów II i III klasy ochrony (bez zajęcia gruntów I klasy ochrony). Ochrona zasobu gruntów rolnych (ZPF) w dalszych etapach postępowania opiera się na ustawie nr 334/1992 Dz.U., ochrona jest wystarczająca, dlatego nie proponuje się środków minimalizujących. umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: oddziaływanie na środowisko geologiczne w powiązaniu z obszarem VS106, ponieważ zostanie naruszony obszar podlegający ochronie zasobów kopalin na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego lub stanowiący ograniczenie w zakresie ochrony środowiska geologicznego i zasobów naturalnych. Ochrona obszarów w dalszym postępowaniu opiera się na ustawie nr 44/1988 Dz.U., ustawa geologiczna.	-1
Lasy i PUPFL	umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: zajęcie PUPFL wraz z obszarem VS106. Ochrona lasów w dalszym postępowaniu opiera się na ustawie nr 289/1995 Sb., o lasach.	-1
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: utrata biologicznie cennych terenów przyrodniczych w powiązaniu z obszarem VS106, korytarzem dla zmiany przebiegu drogi I/67 oraz korytarzem dla KDP, ponieważ przedsięwzięcia te	-1

DD111 – Bocznica kolejowa dla połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej		
	również wiążą się z naruszeniem biotopów roślin i zwierząt (np. w wyniku wycinki, zajęcia terenu lub zmiany warunków dalszego rozwoju fauny i flory), oraz pogorszenie drożności ekologicznej terenu również w powiązaniu z elektrownią w Dzieńmorowicach, żwirowniami w Dzieńmorowicach i Lutyni Dolnej oraz szklarniami Bezdínek, które w większości stanowią już bariery przestrzenne. oddziaływanie kumulatywne: pogorszenie drożności terenu w powiązaniu z istniejącą linią kolejową (tj. istniejącą antropogeniczną barierą liniową).	
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze	bez oddziaływania	0
Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura	bez oddziaływania	0
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne	bez oddziaływania	0
Ludność i zdrowie publiczne	bez oddziaływania	0
Komentarz: W ramach oceny dla danego przedsięwzięcia zidentyfikowano potencjalne ryzyko wystąpienia oddziaływań synergicznych, w szczególności w odniesieniu do zasobu gruntów rolnych (ZPF) oraz gruntów leśnych, w powiązaniu z innymi planowanymi przedsięwzięciami na tym obszarze. Efekty synergiczne zidentyfikowano również w zakresie różnorodności biologicznej (biotopy występowania tych samych gatunków) w powiązaniu z nowymi przedsięwzięciami. Ponadto wskazano oddziaływania synergiczne z nowymi przedsięwzięciami, jak również ze stanowiącymi obecnie funkcjami terenu, w zakresie zapewnienia drożności przestrzeni dla organizmów. W odniesieniu do drożności terenu stwierdzono także kumulacyjny wpływ z istniejącą linią kolejową. Planowana bocznica kolejowa ma jednak służyć zaopatrzeniu strategicznego parku przedsiębiorczości, co może potencjalnie przyczynić się do ograniczenia transportu samochodowego towarów przewożonych na ten cel. Przedsięwzięcie jest planowane w korytarzu funkcjonującej linii kolejowej, co z kolei pozwala na minimalizację potencjalnych oddziaływań negatywnych. Do kumulacji oddziaływań może dojść również w przypadku równoczesnego prowadzenia robót budowlanych na danym obszarze.		
Możliwe oddziaływania transgraniczne		
Oddziaływania transgraniczne nie są przewidywane. Obszar objęty oceną oddziaływań kumulacyjnych i synergicznych nie wykracza poza granice Republiki Czeskiej.		
Wnioski i zalecenia		
Wniosek:	Przedsięwzięcie można zrealizować przy zachowaniu warunków.	

DD111 – Bocznicą kolejową dla połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej	
Projekt warunków SEA:	Środki projektowe: - Zapewnienie koordynacji z pozostałymi przedsięwzięciami w zakresie zapewnienia drożności obszaru oraz środków zapobiegających oddziaływaniu na różnorodność biologiczną (np. obecność nadzoru przyrodniczego).

DD111 Bocznicą kolejową dla połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej	nie
VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej	tak – powiązanie obszaru z obszarem VS106

Inne zgłoszone przedsięwzięcia na obszarze	
--	--

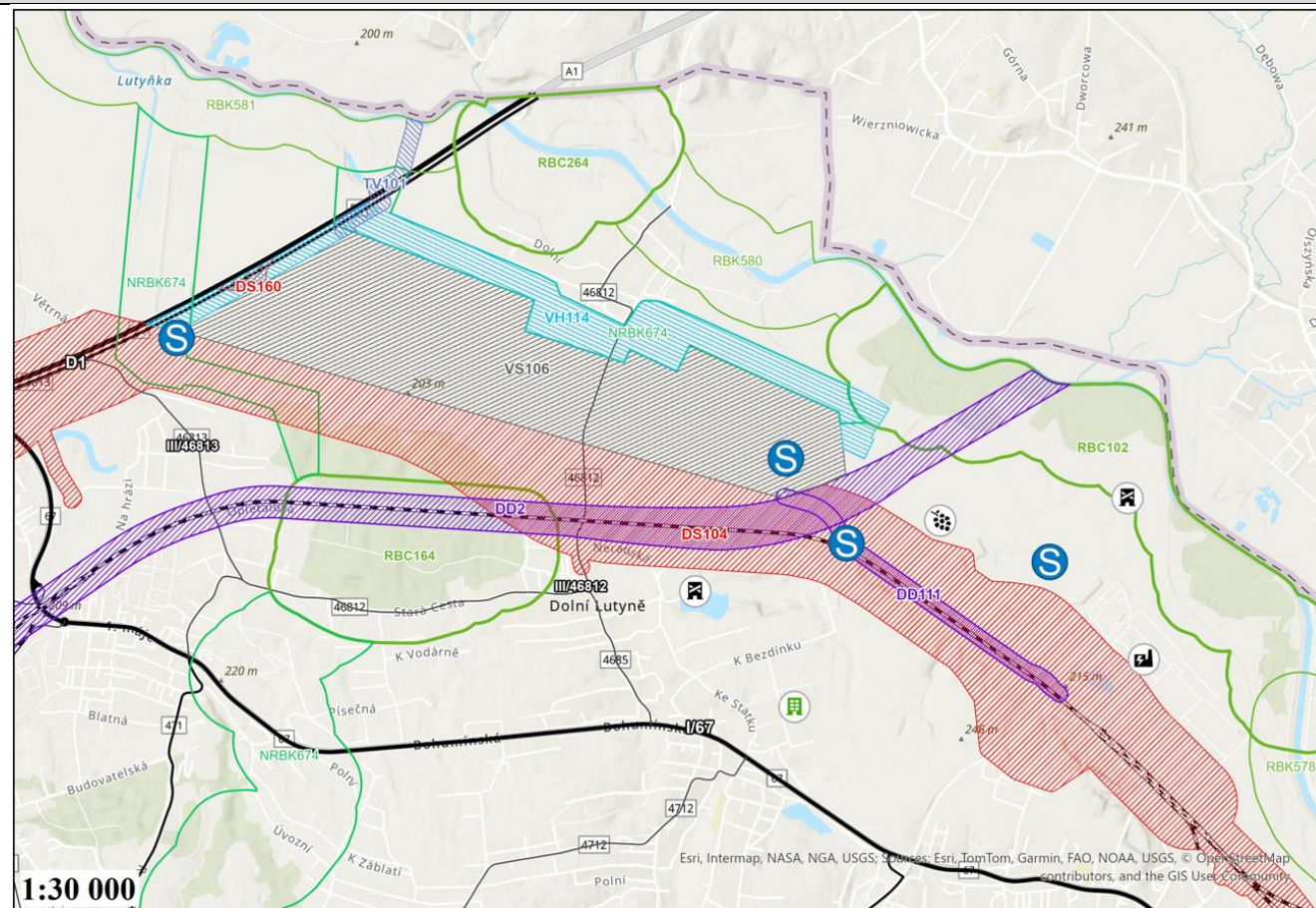
MSK2322 Modernizacja ośrodka Lutynia Dolna	nie
MSK2309 I/67 Bogumin – Karwina	tak – powiązanie obszaru z korytarzem dla nowego przebiegu drogi I/67
DD2 VRT Ostrawa – Svinov – granica państwowa z Polską	tak – powiązanie obszaru z korytarzem dla KDP

Istniejące funkcje, ograniczenia i wartości obszaru	
---	--

Obszar zabudowany	nie
Infrastruktura transportowa	tak – zbieżność obszaru z autostradą D1
Infrastruktura techniczna	nie
zasób gruntów rolnych (ZPF)	tak
grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu (PUPFL)	nie

VH114 Tereny przeznaczone na ochronę przeciwpowodziową Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej		
Jakość powietrza	nie	
Wody powierzchniowe i podziemne	nie	
Przyroda i krajobraz	nie	
Zabytki kultury	nie	
Przewidywane oddziaływania kumulatywne i synergiczne na środowisko oraz ocena ich znaczenia		
Komponent/temat	Specyfikacja sposobu oddziaływania	Stopień oddziaływania
Powietrze i klimat	bez oddziaływania	0
Wody powierzchniowe i podziemne	bez oddziaływania	0
Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne	umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: zajęcie gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF) w powiązaniu z obszarem VS106, z korytarzem dla zmiany przebiegu drogi I/67 oraz z korytarzem dla KDP, ponieważ inwestycje te skutkują zajęciem gruntów II i III klasy ochrony (bez zajęcia gruntów I klasy ochrony). Ochrona zasobu gruntów rolnych (ZPF) w dalszych etapach postępowania opiera się na ustawie nr 334/1992 Dz.U., ochrona jest wystarczająca, dlatego nie proponuje się środków minimalizujących. bez oddziaływania: środowisko geologiczne	-1
Lasy i PUPFL	bez oddziaływania	0
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	bez oddziaływania	0
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze	bez oddziaływania	0
Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura 2000	bez oddziaływania	0
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne	bez oddziaływania	0
Ludność i zdrowie publiczne	bez oddziaływania	0

VH114 Tereny przeznaczone na ochronę przeciwpowodziową Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej	
Komentarz: W przypadku tego przedsięwzięcia w wyniku oceny zidentyfikowano potencjalne ryzyko wystąpienia efektu synergicznego w odniesieniu do zasobu gruntów rolnych wraz z innymi planowanymi przedsięwzięciami na obszarze, ponieważ choć w przypadku terenu VH114 chodzi o przedsięwzięcie w formie powierzchni zbliżonej do naturalnej, z realizowanym korytarzem systemu terytorialnego stabilności ekologicznej, dojdzie do długotrwałego zajęcia użytków rolnych na danym obszarze.	
Możliwe oddziaływania transgraniczne	
Oddziaływania transgraniczne nie są przewidywane. Obszar objęty oceną oddziaływań kumulatywnych i synergicznych nie wykracza poza granice Republiki Czeskiej.	
Wnioski i zalecenia	
Wniosek:	Przedsięwzięcie może zostać zrealizowane.
Projekt warunków SEA:	Nie zostały zaprojektowane.

VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej**Wybrane przedsięwzięcia w ramach Zmiany nr 10 ZPP KMS**

DD111 Bocznicą kolejową dla połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej	tak – powiązanie obszaru z korytarzem DD111
VH114 Tereny przeznaczone na ochronę przeciwpowodziową Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej	tak – powiązanie obszaru z obszarem VH114
Inne zgłoszone przedsięwzięcia na obszarze	
MSK2322 Modernizacja ośrodka Lutynia Dolna	nie
MSK2309 I/67 Bogumin – Karwina	tak – zbieżność z korytarzem dla zmiany przebiegu I/67
DD2 VRT Ostrawa – Svinov – granica państwowa z Polską	tak – zbieżność z korytarzem dla KDP
Istniejące funkcje, ograniczenia i wartości obszaru	
Obszar zabudowany	tak – elektrownia w Dzieńmorowicach, żwirownie w Dzieńmorowicach i Lutyni Dolnej, szklarnie Bezdíněk
Infrastruktura transportowa	tak – zbieżność z D1
Infrastruktura techniczna	tak – zbieżność z istniejącą linią kolejową
zasób gruntów rolnych (ZPF)	tak

VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej		
grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu (PUPFL)	tak	
Jakość powietrza	tak	
Wody powierzchniowe i podziemne	tak	
Przyroda i krajobraz	tak	
Zabytki kultury	nie	
Przewidywane oddziaływania kumulatywne i synergiczne na środowisko oraz ocena ich znaczenia		
Komponent/temat	Specyfikacja sposobu oddziaływania	Stopień oddziaływania
Powietrze i klimat	umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: pogorszenie jakości powietrza wskutek zwiększenia natężenia ruchu drogowego w powiązaniu z autostradą D1 oraz korytarzem zmiany przebiegu drogi I/67	-1
Wody powierzchniowe i podziemne	bez oddziaływania	0
Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne	znacząco negatywne oddziaływanie synergiczne: zajęcie gruntów rolnych z zasobu gruntów rolnych (ZPF) wraz z terenem VH114, korytarzem zmiany przebiegu drogi I/67, korytarzem linii KDP oraz korytarzem DD111, ponieważ inwestycje te powodują zajęcie gruntów II i III klasy ochrony (bez zajęcia gruntów I klasy ochrony), przy czym, ze względu na skalę, jest to zajęcie gruntów o wyjątkowo dużej skali. Ochrona zasobu gruntów rolnych (ZPF) w postępowaniu następczym opiera się na ustawie nr 334/1992 Dz.U.	-2
	umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: oddziaływanie na środowisko geologiczne w powiązaniu z korytarzem DD111, ponieważ zostanie naruszony obszar podlegający ochronie zasobów kopalin na podstawie przepisów prawa geologicznego lub stanowiący ograniczenie w zakresie ochrony środowiska geologicznego i zasobów naturalnych. Ochrona obszarów w dalszym postępowaniu opiera się na ustawie nr 44/1988 Dz.U., ustawa geologiczna.	-1
Lasy i PUPFL	umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: zajęcie PUPFL wraz z korytarzem DD111. Ochrona lasów w dalszym postępowaniu opiera się na ustawie nr 289/1995 Sb., o lasach.	-1

VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej		
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: utrata biologicznie cennych terenów przyrodniczych w powiązaniu z korytarzem DD111, korytarzem dla zmiany przebiegu drogi I/67 oraz korytarzem dla KDP, ponieważ przedsięwzięcia te również wiążą się z naruszeniem biotopów roślin i zwierząt (np. w wyniku wycinki, zajęcia terenu lub zmiany warunków dalszego rozwoju fauny i flory), oraz pogorszenie drożności ekologicznej terenu również w powiązaniu z elektrownią w Dziećmorowicach, żwirowniami w Dziećmorowicach i Lutyni Dolnej oraz szklarniami Bezdinek, które w większości stanowią już bariery przestrzenne.	-1
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze	umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: oddziaływanie na charakter krajobrazowy w powiązaniu z autostradą D1, korytarzem dla KDP oraz elektrownią w Dziećmorowicach (istniejące obiekty).	-1
Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura	bez oddziaływania	0
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne	bez oddziaływania	0
Ludność i zdrowie publiczne	umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne: na komfort życia mieszkańców Lutyni Dolnej i Wierzniowic, w powiązaniu z korytarzem dla zmiany przebiegu drogi I/67 oraz korytarzem dla KDP, w wyniku ubytku terenów otwartych.	-1
Komentarz: W przypadku tego przedsięwzięcia zidentyfikowano w wyniku oceny potencjalne ryzyko wystąpienia oddziaływań synergicznych w odniesieniu do niemal wszystkich komponentów środowiska. Najistotniejszym potencjalnym oddziaływaniem jest jednak stwierdzony efekt synergiczny na użytki rolnicze w powiązaniu z innymi planowanymi przedsięwzięciami w obszarze. Podstawą do określenia potencjalnie znaczącego negatywnego oddziaływania na komponent zasobu gruntów rolnych (ZPF) jest fakt przygotowywania kilku innych przedsięwzięć oraz brak możliwości pełnej minimalizacji lub wykluczenia negatywnego wpływu na ten komponent. W celu minimalizacji oddziaływań na zasób gruntów rolnych (ZPF) zaproponowano środek kompensacyjny w postaci podzielenia realizacji budowy na etapy dla terenu VS106. Oddziaływanie synergiczne z planowanymi przedsięwzięciami, jak również istniejącymi funkcjami w terenie, dotyczy także różnorodności biologicznej, drożności przestrzeni dla fauny, flory oraz ludzi, a także ma wpływ na ogólny komfort życia mieszkańców, w szczególności Lutyni Dolnej i Wierzniowic. Potencjalnie negatywne oddziaływanie synergiczne na sieć Natura 2000 nie zostało zidentyfikowane, gdyż na podstawie odrębnej oceny siedliskowej stwierdzono, że nie można potwierdzić oddziaływań kumulacyjnych ani		

VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej	
synergicznych na populację przedmiotów ochrony: pachnicę dębową i kumaka górskiego w SOO Dolina Olzy – Wierzniowice ani na różankę pospolitą w SOOS Graniczne Meandry Odry. Do kumulacji oddziaływań może dochodzić również w przypadku równoczesnego prowadzenia robót budowlanych na danym obszarze.	
Możliwe oddziaływania transgraniczne	
Obszar objęty oceną oddziaływań kumulatywnych i synergicznych nie wykracza poza granice Republiki Czeskiej. Oddziaływania transgraniczne zostały ocenione w rozdz. 10.	
Wnioski i zalecenia	
Wniosek:	Przedsięwzięcie można zrealizować przy zachowaniu warunków.
Projekt warunków SEA:	Środki projektowe: - Zapewnienie koordynacji z pozostałymi przedsięwzięciami w zakresie zapewnienia drożności obszaru oraz środków zapobiegających oddziaływaniu na różnorodność biologiczną (np. obecność nadzoru przyrodniczego). - zapewnienie lub zachowanie terenów otwartych umożliwiających przemieszczanie się oraz spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców Lutyni Dolnej i Wierzniowic

6. 4. PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

Z oceny przedsięwzięć w ramach Zmiany nr 10 ZZP KMS wynikały następujące potencjalne oddziaływania na komponenty środowiska i zdrowie publiczne:

Klimat i powietrze

W zakresie klimatu i jakości powietrza, realizacja koncepcji może w skali lokalnej prowadzić do zmian jakości powietrza (emisji substancji zanieczyszczających) w wyniku zmiany sytuacji transportowej w obszarze – zarówno pozytywnych (odprowadzenie części ruchu tranzytowego z terenów zurbanizowanych), jak i negatywnych (zwiększenie natężenia ruchu w niektórych częściach obszaru). Odprowadzenie części ruchu związane jest z realizacją zmiany przebiegu drogi I/67, która będzie drogą dwupasmową prowadzoną po obwodnicy miasta Bogumin na północ od jego części Skrzeczów, po obwodnicy Lutyni Dolnej oraz Dziećmorowic. Budowa zmiany przebiegu jest kluczowa dla funkcjonowania SPP. Istotne jest, że realizacja koncepcji ma w skali globalnej przyczynić się do odchodzenia od paliw kopalnych, ponieważ w SPP ma odbywać się produkcja i magazynowanie ogniw bateryjnych służących do magazynowania energii ze źródeł odnawialnych.

Na podstawie przeprowadzonej oceny stwierdzono oddziaływania umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, przejściowe i lokalne, w odniesieniu do korytarzy DS104, DS160 oraz terenu VS106 podczas realizacji robót budowlanych; Dla terenu VS106 oddziaływania umiarkowanie negatywne, synergiczne, lokalne w związku z pogorszeniem jakości powietrza wskutek wzrostu natężenia ruchu w powiązaniu z funkcjonowaniem autostrady D1 oraz korytarza dla zmiany przebiegu drogi I/67; Umiarkowanie pozytywne, pośrednie i długoterminowe dla korytarza DD111 oraz pośrednie i trwałe dla terenu VH114. Łączne oddziaływanie w skali lokalnej nie przewiduje zmiany stanu komponentu środowiska.

Wody powierzchniowe i podziemne

W zakresie **wód powierzchniowych i podziemnych** realizacja koncepcji może prowadzić do **oddziaływania na stan wód powierzchniowych** – jednolitej części wód Olza od ujścia potoku Petrůvka do ujścia do Odry oraz jednolitej części wód HOD_0860 Lutyńka od źródła do ujścia do Olzy – zarówno pod względem **jakości wód** (pozytywnie: znaczące ograniczenie dopływu azotu z działalności rolniczej – kanały melioracyjne odprowadzające

substancje zanieczyszczające z rolnictwa do środowiska wodnego zostaną zlikwidowane wraz z zanikiem użytkowania gruntów rolnych; negatywnie: wzrost ryzyka zanieczyszczenia w wyniku zrzutu oczyszczonych ścieków technologicznych), jak i **ilości wód** (pobory wód i odprowadzanie ich do cieków wodnych oraz sytuacje awaryjne, np. podczas powodzi). Nie przewiduje się oddziaływania na morfologię cieków. Prawie połowa obszaru inwestycji znajduje się w zasięgu wód powodziowych Q100, a zagrożeniu powodziowemu podlega również zabudowa Wierzniowic. Wyższy udział terenów zabudowanych będzie miał wpływ na retencję wód opadowych.

Na podstawie przeprowadzonej oceny stwierdzono oddziaływanie umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, przejściowe i lokalne, w odniesieniu do korytarzy DS104, DS160 oraz terenu VS106 podczas realizacji robót budowlanych; Dla terenów TV101 i VS106 również oddziaływanie umiarkowanie negatywne, pośrednie, długoterminowe – przejściowe i trwałe w związku ze zwiększonym ryzykiem zanieczyszczenia wód w okresie eksploatacji i funkcjonowania przedsięwzięcia. Możliwe jest umiarkowanie negatywne oddziaływanie transgraniczne ze względu na zwiększone ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodnego (jednolita część wód HOD_0870 Olza od ujścia cieków Petrůvka do ujścia do Odry). W przypadku terenu VH114 można oczekiwać oddziaływanie umiarkowanie pozytywne, bezpośrednie i trwałe. Łącznie nie przewiduje się zmiany stanu tej komponenty środowiska. Minimalizacja oddziaływań wynika częściowo z art. 7a obowiązujących ZZP KMS oraz z przyjętych na poziomie koncepcji środków minimalizujących dla terenu VS106 oraz dodatkowych środków i działań projektowych.

Gleba – środowisko geologiczne i zasób gruntów rolniczych (ZPF)

W zakresie **środowiska geologicznego** nie przewiduje się oddziaływań wynikających z realizacji koncepcji.

W zakresie zasobu **gruntów rolnych (ZPF)** realizacja koncepcji spowoduje znaczące wyłączenie gruntów z użytkowania rolniczego. Wszystkie klasy ochrony zasobu gruntów **rolnych (ZPF)** zostaną objęte oddziaływaniem, przy czym największy zakres dotyczyć będzie gruntów zaliczanych do II i III klasy ochrony. Doświadczenie wskazuje, że usługowe funkcje produkcyjne krajobrazu ulegną zmianie, a grunty orne zostaną trwale wyłączone z zasobu gruntów rolnych (ZPF).

Na podstawie przeprowadzonej oceny dla tego komponentu środowiska stwierdzono oddziaływanie umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, długoterminowe oraz częściowo przejściowe dla korytarzy DS160, DD111, VH114 oraz oddziaływanie znacząco negatywne i trwałe dla terenu VS106, polegające na trwałym wyłączeniu gruntów rolnych z zasobu gruntów rolnych (ZPF). W tym kontekście stwierdzono również wystąpienie oddziaływań synergicznych (teren VS106 i korytarz DD111) z korytarzem dla zmiany przebiegu drogi I/67 oraz z korytarzem dla linii KDP. Ustalono środek w postaci kolejności realizacji zmian w terenie w ramach obszaru inwestycyjnego VS106. Ponadto ochrona zasobu gruntów rolnych (ZPF) w dalszych etapach postępowania opiera się na ustawie nr 334/1992 Dz.U. (dotyczy to w szczególności obowiązku gospodarowania warstwą próchniczną w sposób oszczędny), a projekt uznaje się za akceptowalny.

Lasy i PUPFL

W obszarze **drzewostanów leśnych** realizacja koncepcji może prowadzić do ingerencji w **lasy o nienaturalnej strukturze** (przeważają jednowiekowe skupienia drzew, często jednego lub kilku gatunków, dominują gatunki pochodzenia obcego – egzotyczne gatunki liściaste i iglaste, brakuje warstwy podszytu). Można jednoznacznie stwierdzić, że dojdzie do wycinki i likwidacji co najmniej trzech fragmentów lasu, jednakże zostanie to zrekompensowane nasadzeniami zastępczymi oraz założeniem nowych drzewostanów w ramach przebudowy systemu terytorialnego stabilności ekologicznej.

Na podstawie przeprowadzonej oceny w odniesieniu do tego komponentu środowiska zidentyfikowano oddziaływanie umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe i trwałe w przypadku korytarza DD111

oraz obszaru VS106. W przypadku terenu VH114 można oczekiwać oddziaływania umiarkowanie pozytywnego, bezpośredniego i trwałego. Ponadto oddziaływanie umiarkowanie negatywne synergiczne, które wynikało z połączenia przedsięwzięć DD111 i VS106. Oddziaływanie transgraniczne nie jest przewidywane. W ujęciu lokalnym nie oczekuje się zmiany ogólnego stanu tego komponentu środowiska. W celu minimalizacji oddziaływań określono środki projektowe, które – w powiązaniu z ochroną lasów wynikającą z ustawy nr 289/1995 Dz.U., o lasach – są wystarczające; dodatkowe środki minimalizujące o charakterze strategicznym nie są wymagane.

Różnorodność biologiczna, fauna i flora

W obszarze **różnorodności biologicznej (bioty)** realizacja koncepcji może prowadzić do oddziaływania na **drożność migracyjną** terenu (wpływ zarówno pozytywny, jak i negatywny; a tym samym na funkcjonowanie elementów systemu terytorialnego stabilności ekologicznej), zmianę współczynnika stabilności ekologicznej – KES, a także do oddziaływania na biotę (rośliny i zwierzęta – w szczególności bezkręgowce, gatunki objęte ochroną powszechną i gatunki objęte ochroną prawną oraz ich biotopy) na poziomie lokalnym. Pomimo że krajobraz jest wykorzystywany głównie rolniczo, występuje tu wiele gatunków roślin. Tylko 8 gatunków należy do gatunków zagrożonych zgodnie z czeską Czerwoną księgą roślin. Gatunki objęte ochroną ścisłą nie zostaną naruszone, ponieważ nie występują na tym obszarze. Skuteczne środki i działania, które w przypadku zajęcia ok. 280 ha otwartego krajobrazu pozwoliłyby zachować dotychczasowy poziom bioróżnorodności, są nierealne. Niemniej jednak możliwe jest zastosowanie środków, które w pewnym stopniu przybliżą do kompensacji planowanej ingerencji. W praktyce obejmie to przede wszystkim tworzenie nowych kanałów melioracyjnych na obrzeżach parku przemysłowego, nasadzenia kompensacyjne drzew, realizację oczek wodnych i obszarów podmokłych na użytkowanych gruntach rolnych. W ramach projektu środków/działań kompensacyjnych konieczne będzie wykazanie, że planowana ingerencja może być skompensowana (i uzasadniona) z różnych punktów widzenia – tj. redukcji bioróżnorodności, zajęcia otwartego krajobrazu, utraty głównie gruntów ornych oraz bezpieczeństwa – wpływu zabudowy części doliny Olzy na sam teren inwestycji i jej bliższe oraz dalsze otoczenie z perspektywy bioróżnorodności w dolinie cieku wodnego.

U gatunków **zadychry pospolitej** *Branchipus schaefferi* – gatunek krytycznie zagrożony, VU oraz **trzyszczka małego** *Cylindera germanica* – gatunek zagrożony, NT istnieje wysokie prawdopodobieństwo kolonizacji terenu w trakcie realizacji inwestycji, a tym samym konieczność przeprowadzenia transferu osobników lub zastosowania innych środków ochrony tych gatunków na czas prowadzenia robót budowlanych. Populacje bardziej powszechnych i liczniejszych gatunków bezkręgowców nie będą zagrożone oddziaływaniami, nawet w przypadku kumulacji oddziaływań w obszarze. W ich przypadku ingerencję można realizować bez szczególnych środków ochrony, zwłaszcza ze względu na lokalizację przedsięwzięcia na przeważającym obszarze gruntów rolnych. W wyniku likwidacji obszarów leśnych dojdzie do zniszczenia części siedliska owadów saproksylicznych, reprezentowanych przez trzy gatunki objęte ochroną, tj. **biegacza Ullrichiego** *Carabus ullrichii* – gatunek zagrożony, **wstęgówki karminówki** *Catocala electa* – gatunek silnie zagrożony, NT oraz **zgniotka cynobrowego** *Cucujus cinnaberinus* – gatunek silnie zagrożony, VU, II, IV. Siedlisko to zostanie zrekompensowane nasadzeniami nowych drzewostanów.

Istotna ingerencja dotyczy również sieci kanałów melioracyjnych z towarzyszącymi pasami roślinności trawiastej, gdzie dojdzie do naruszenia siedlisk gatunków objętych ochroną, takich jak: **mrówki** z rodzaju *Formica* – gatunek zagrożony, **trzmiele** z rodzaju *Bombus* – gatunek zagrożony, **modliszka zwyczajna** *Mantis religiosa* – gatunek krytycznie zagrożony, VU, **czerwończyk nieparek** *Lycaena dispar* – gatunek silnie zagrożony, II, IV, **bawolec trzynóg** *Odontopus armiger* – gatunek zagrożony, VU, **biegacz Scheidlera** *Carabus scheidleri* – gatunek zagrożony, **trzyszcz polny** *Cicindela campestris* – gatunek zagrożony, **łanocha pobrzecz** *Oxythyrea funesta* – gatunek zagrożony. Naruszenia populacji gatunków: **paź królowej** *Papilio machaon* – gatunek zagrożony oraz **orszoła prążkowanego** *Trichius fasciatus* – gatunek zagrożony, NT, jednak wpływ ten uważa się za niewielki. W środowisku wodnym kanałów melioracyjnych negatywne oddziaływania dotyczą gatunku owada *Oligostomis reticulata* – NT oraz **żyworodki pospolitej** *Viviparus contectus* – VU. W przypadku ingerencji w Olzę oraz odprowadzania zanieczyszczonych wód można rozważać lokalne oddziaływanie na gatunki szczególnie chronione, takie jak

popstrucha ibiska *Atherix ibis* – gatunek zagrożony oraz **trzepla zielona** *Ophiogomphus cecilia* – gatunek silnie zagrożony, NT, II, IV. Wśród gatunków bezkręgowców z czeskiej Czerwonej księgi negatywne oddziaływanie można przewidywać w odniesieniu do gatunków: **plaszczaka** *Aphelocheirus aestivalis* – NT, **smaglica mniejszego** *Onychogomphus forcipatus* – NT, **rozdętki pospolitej** *Physa fontinalis* – NT, **blotniarki jajowatej** *Radix amplexa* – VU, **galeczki rzecznej** *Sphaerium rivicola* – NT.

Kręgowce zostaną objęte oddziaływaniem w wyniku ingerencji w biotopy na analizowanym obszarze; z punktu widzenia różnorodności gatunkowej jako potencjalnie istotne oddziaływanie oceniane jest oddziaływanie na gatunek **piskorza** *Misgurnus fossilis* – gatunek zagrożony, EN. W przypadku tego gatunku realnie istnieje ryzyko zaniku populacji na obszarze w razie negatywnego oddziaływania na stosunki wodne lub fizycznego zniszczenia kanałów melioracyjnych, w których występuje. Ryzyko dla pozostałych gatunków ryb jest związane z ingerencjami w rzekę Olzę; można rozważać oddziaływanie na gatunki szczególnie chronione, takie jak: **piekielnica** *Alburnoides bipunctatus* – gatunek silnie zagrożony, VU, **strzebel potokowy** *Phoxinus phoxinus* – gatunek zagrożony, VU, z gatunków z czeskiej Czerwonej księgi **brzana pospolita** *Barbus barbus* – NT, **świnka pospolita** *Chondrostoma nasus* – VU, **certa** *Vimba vimba* – VU, **węgorz europejski** *Anguilla anguilla* – EW, **lin** *Tinca tinca* – VU i **różanka europejska** *Rhodeus amarus* – NT, II.

W przypadku zagłębień wypełnionych wodą i kałuż na tym obszarze, gdzie może być konieczny transfer osobników podczas migracji, ingerencja może oddziaływać na następujące gatunki: **traszka zwyczajna** *Lissotriton vulgaris* – gatunek silnie zagrożony, VU oraz **traszka grzebieniasta** *Triturus cristatus* – gatunek silnie zagrożony, EN, II, IV. Nie przewiduje się oddziaływania na **traszkę górską** *Ichtyosaura alpestris* – gatunek silnie zagrożony, VU. W przypadkach płazów oddziaływanie wystąpi na następujące gatunki: **kumak górski** *Bombina variegata* – gatunek silnie zagrożony, CR, II, IV, **kumak nizinny** *Bombina bombina* – gatunek silnie zagrożony, EN, II, IV, **ropucha szara** *Bufo bufo* – gatunek zagrożony, VU, **ropucha zielona** *Bufo viridis* – gatunek silnie zagrożony, EN, IV, **rzekotka drzewna** *Hyla arborea* – gatunek silnie zagrożony, NT, IV, **żaba wodna** *Pelophylax esculentus* – gatunek silnie zagrożony, NT, **żaba śmieszka** *Pelophylax ridibundus* – gatunek krytycznie zagrożony, NT, **żaba jeziorkowa** *Pelophylax lessonae* – gatunek silnie zagrożony, VU, IV, **żaba dalmatyńska** *Rana dalmatina* – SO, NT, IV. W przypadku gatunków z czeskiej Czerwonej księgi **żaba trawna** *Rana temporaria* – VU. Nie przewiduje się oddziaływania na gatunki **grzebiuszka ziemna** *Pelobates fuscus* – gatunek silnie zagrożony, NT, IV i **żaba moczarowa** *Rana arvalis* – gatunek krytycznie zagrożony, EN, IV. W przypadku zaniku łąk oraz monokultur polowych dojdzie do naruszenia miejsc lęgowych i żerowisk niektórych gatunków ptaków, jednak z punktu widzenia wielkości populacji w skali regionu nie będzie to wpływ znaczący ani nawet umiarkowanie negatywny.

W wyniku zaniku powierzchni z podstawowymi typami siedlisk na etapie przygotowania terenu dojdzie do zniszczenia siedlisk ze stwierdzonym występowaniem wyżej wymienionych gatunków chronionych oraz gatunków ogólnie zagrożonych według Czeskiej czerwonej księgi. Właściwe środki kompensacyjne (np. nadzór przyrodniczy, harmonogram wycinki drzew itp.) muszą zostać zaprojektowane dopiero na etapie przygotowania inwestycji oraz w ramach oceny OOS (EIA), która określi szczegółowe warunki realizacji przedsięwzięcia, a nie na etapie przygotowywania koncepcji.

Na podstawie przeprowadzonej oceny zidentyfikowano dla tego komponentu środowiska lokalne umiarkowanie negatywne oddziaływania bezpośrednie i pośrednie – średnioterminowe, długoterminowe, przejściowe i trwałe – dla korytarza DD111, TV101 oraz obszaru VS106. Dla obszaru VH114 można oczekiwać oddziaływań umiarkowanie pozytywnych, bezpośrednich i długoterminowych. Umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne wynikające z zaniku biologicznie cennych terenów zidentyfikowano dla obszaru VS106 oraz korytarza DD111, w powiązaniu z korytarzem dla zmiany przebiegu drogi I/67 oraz korytarzem dla KDP. Oddziaływania transgraniczne nie zostały stwierdzone. W ujęciu lokalnym nie oczekuje się zmiany ogólnego stanu tego komponentu środowiska. Dla ograniczenia oddziaływań określono środki o charakterze koncepcyjnym,

przestrzennym i projektowym

Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze

W zakresie **krajobrazu oraz charakteru krajobrazowego** realizacja koncepcji może skutkować zmianą zakładanych parametrów **docelowych i jakości krajobrazu**. Przy realizacji koncepcji ingerencję w krajobraz będzie stanowić zarówno sama powierzchnia przeznaczona pod SPP, jak i korytarz infrastruktury drogowej oraz kolejowej. Można zakładać, że wystąpią miejscowe scenerie krajobrazowe, w których planowane elementy będą widoczne i będą powodować dysharmonię w odniesieniu do wartości estetycznych krajobrazu oraz utrwalonych harmonijnych relacji krajobrazowych – tym bardziej, im silniej wartości te są w krajobrazie obecne. W dalszym postępowaniu, w ramach projektowej oceny EIA, konieczna będzie analiza istotności oddziaływań przedsięwzięcia w odniesieniu do poszczególnych scenerii krajobrazu, z uwzględnieniem oddziaływań postrzeganych w kontekście całego krajobrazu, a następnie zaproponowanie takiego rozwiązania (architektonicznego, krajobrazowego), które złagodzi oddziaływania wizualne, w szczególności samego SPP.

Na podstawie przeprowadzonej oceny zidentyfikowano dla tego komponentu oddziaływania: lokalne, umiarkowane pozytywne, bezpośrednie i trwałe w przypadku terenu VH114 oraz umiarkowane negatywne, bezpośrednie i trwałe w przypadku terenu VS106. Oddziaływania umiarkowane negatywne, synergiczne na charakter krajobrazu w powiązaniu z autostradą D1, korytarzem KDP oraz elektrownią w Dzieńmorowicach można zidentyfikować dla terenu VS106. Oddziaływania transgraniczne nie zostały stwierdzone. W ujęciu lokalnym nie oczekuje się zmiany ogólnego stanu tego komponentu środowiska. Wymóg ochrony krajobrazu jest zapewniony w obowiązujących ZZP KMS w ramach priorytetów planowania przestrzennego, a dla analizowanego obszaru ustanowiono środki i działania o charakterze koncepcyjnym. Dla minimalizacji oddziaływań określono środki koncepcyjne oraz środki na etapie projektowym.

Przyroda

W obszarze przyrody (**obszary chronione – ZCHÚ, ważne elementy krajobrazu – VKP, NATURA, parki przyrodnicze**) realizacja koncepcji może wpływać na funkcjonowanie elementów składowych **systemu terytorialnego stabilności ekologicznej** (wpływ pozytywny; w tym na drożność migracyjną), pomników przyrody, obszarów sieci Natura 2000 oraz ustawowo chronionych ważnych elementów krajobrazu.

Jak wskazano we wstępie podrozdziału, projekt Zmiany nr 10 ZZP KMS zmodyfikował **wyznaczenie korytarza NRBK674**, co oceniono jako zmianę pozytywną.

Zgodnie z odrębną oceną oddziaływań na sieć NATURA 2000 stwierdzono, że planowane zmiany nie mogą znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony ani na integralność obszarów o znaczeniu europejskim (EVL) oraz obszarów specjalnej ochrony ptaków sieci Natura 2000 znajdujących się w pobliżu obszaru objętego opracowaniem, w tym na obszar specjalnej ochrony ptaków Heřmanský stav – Odra – Poolší oraz na obszar o znaczeniu europejskim (EVL) Dolina Olzy – Wierzniovice (Niva Olše – Věřňovice).

Na podstawie oceny oddziaływań kumulatywnych i synergicznych zidentyfikowano potencjalne negatywne oddziaływania na drożność terytorialną zarówno dla fauny i flory, jak i dla człowieka. Oddziaływanie to może zostać zminimalizowane lub skompensowane poprzez koordynację przedsięwzięć w ramach kolejnych, bardziej szczegółowych dokumentacji.

Na podstawie przeprowadzonej oceny dla tego komponentu środowiska zidentyfikowano lokalne, umiarkowane negatywne, bezpośrednie i trwałe oddziaływania w przypadku korytarza DD111 oraz pośrednie, krótkoterminowe i przejściowe oddziaływania w przypadku korytarza TV101 na etapie realizacji. Istotnych, pozytywnych, bezpośrednich i trwałych oddziaływań można oczekiwać w odniesieniu do terenu VH114. Oddziaływań synergicznych ani transgranicznych nie stwierdzono. Minimalizacja oddziaływań jest zapewniona poprzez art. 18a obowiązujących ZZP KMS. Nie przewiduje się zmiany stanu tego komponentu środowiska.

Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne

W obszarze **dziedzictwa kulturowego, architektonicznego i archeologicznego oraz dóbr materialnych** nie przewiduje się oddziaływań wynikających z realizacji koncepcji.

Ludność i zdrowie publiczne

W zakresie **ludności oraz higieny środowiska** realizacja koncepcji może wpłynąć na **poziom obciążenia hałasem** na obszarze objętym opracowaniem. Wszystkie inwestycje muszą spełniać obowiązujące normy hałasu i nie mogą przekraczać parametrów określonych w rozporządzeniu nr 272/2011 Dz.U. w sprawie ochrony zdrowia przed niekorzystnymi skutkami hałasu i drgań. Największe oddziaływanie można oczekiwać w fazie budowy SPP, zwłaszcza w rejonie miejscowości Wierzniowice. Ubytek terenów otwartych wykorzystywanych do codziennej rekreacji – również w połączeniu z innymi planowanymi inwestycjami – może zostać częściowo zrekompensowany przez utrzymanie powiązań przestrzennych między Wierzniowicami a Lutynią Dolną oraz poprzez koordynację przedsięwzięć w kolejnych etapach dokumentacji. W kontekście ogólnego komfortu zamieszkania, który może być obniżony również ze względu na obawy dotyczące zagrożeń powodziowych, przewidziano środki ochrony przeciwpowodziowej dla gminy Wierzniowice.

Na podstawie przeprowadzonej oceny zidentyfikowano następujące oddziaływania lokalne, umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe dla korytarza DS104. Umiarkowanie pozytywne, pośrednie, długoterminowe, trwałe dla obszaru VS106. Umiarkowanie pozytywne, bezpośrednie i pośrednie, trwałe dla obszaru VH114. Minimalizacja oddziaływań jest zapewniona poprzez artykuły 36 i 18a obowiązujących ZZP KMŚ. Nie przewiduje się zmiany stanu tego komponentu środowiska.

.

7. PORÓWNANIE STWIERDZONYCH LUB PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH WEDŁUG POSZCZEGÓLNYCH WARIANTÓW ROZWIĄZANIA LUB WARIANTU INWARIANTNEGO W PORÓWNANIU ZE STANEM OBECNYM ORAZ ICH OCENA. ZROZUMIAŁY OPIS ZASTOSOWANYCH METOD OCENY, WRAZ Z ICH OGRANICZENIAMI.

7.1. ZROZUMIAŁY OPIS ZASTOSOWANYCH METOD OCENY, WRAZ Z ICH OGRANICZENIAMI

Zastosowana metoda oceny opiera się na: Metodycie oceny oddziaływania koncepcji na środowisko (Biuletyn Ministerstwa Środowiska RCz, XXXV, marzec 2025), i Zaleceniach metodycznych dotyczących oceny oddziaływań PZP RCz i ZZP na środowisko (Biuletyn MŚ RCz, XV/2, 2015) oraz odpowiednim orzecznictwie sądowym w zakresie ocen oddziaływania na środowisko.

Ocena oddziaływań Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na środowisko została metodycznie oparta na analizie pełnej treści dokumentu, obejmującej korytarze i obszary, jak również ustalenia słowne, warunki i wymagania uzupełniające. Ocena projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ pod kątem oddziaływania na środowisko została przeprowadzona metodą „ex ante”. Ocena oddziaływań na ludność i komponenty środowiska we wszystkich przypadkach opiera się na identyfikacji potencjalnych oddziaływań oraz na ocenie eksperckiej ich zakresu i znaczenia. Poziom szczegółowości oceny, w tym kwantyfikacja jej zakresu i znaczenia, odpowiada poziomowi szczegółowości, w jakim określono dane przedsięwzięcie lub wymaganie w ramach Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.

Wyniki oceny znajdują się w rozdziale 6.2, w Załączniku nr 1, natomiast ocenę oddziaływań kumulacyjnych i synergicznych przedstawiono w rozdziale 6.3, ocenę potencjalnych oddziaływań transgranicznych w rozdziale 10 niniejszego dokumentu.

Projekt Zmiany nr 10 ZZP KMŚ został opracowany w wariantcie jednolitym (inwariantnym). Z punktu widzenia autora oceny przedstawiony projekt inwariantny uznaje się za wystarczający. Przeprowadzona analiza nie wykazała takich negatywnych oddziaływań, które uniemożliwiłyby przyjęcie koncepcji jako całości. Dla zapobiegania potencjalnie znaczącym negatywnym oddziaływaniom można określić działania oraz środki ograniczające, które sprowadzą te wpływy do poziomu uznawanego za dopuszczalny (więcej patrz rozdział 8).

Ocena została zatem przeprowadzona dla dwóch wariantów:

- **wariantu zerowego** – tj. braku realizacji koncepcji Zmiany nr 10 ZZP KMŚ i utrzymania w mocy ZZP KMŚ w brzmieniu aktualizacji nr 1, 2, 3, 4, 5 i 7,
- **wariantu aktywnego** – tj. realizacji koncepcji Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.

Do oceny oddziaływania zastosowano następującą trzystopniową skalę:

- - : potencjalnie negatywne oddziaływanie
- 0 : bez oddziaływania
- + : potencjalnie pozytywne oddziaływanie

7.2. OGRANICZENIA ZASTOSOWANYCH METOD OCENY

Niepewność dokumentu

Dla wszystkich zastosowanych metod istotnym ograniczeniem oceny jest poziom niepewności przy określaniu wpływów na środowisko i zdrowie publiczne. To ograniczenie wynika z charakteru dokumentacji planistycznej oraz jej znaczenia prawnego. Zmiana nr 10 ZZP KMŚ określa korytarze i obszary oraz tworzy ramy prawne dla ich doprecyzowania w planach zagospodarowania przestrzennego, a w dalszej perspektywie – dla realizacji inwestycji i działań, które mogą oddziaływać na środowisko. Te inwestycje i działania będą dopiero zatwierdzane w ramach

postępowań administracyjnych zgodnie z ustawą budowlaną, na podstawie szczegółowej dokumentacji projektowej. Na poziomie dokumentacji planistycznej nie jest możliwe dokładne określenie konkretnych pozytywnych i negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie publiczne. Powodem tego jest brak wiedzy o szczegółach ostatecznego rozwiązania projektowego (np. rozmieszczenia zabudowy, układu komunikacyjnego, przebiegu sieci infrastruktury technicznej itp.)

Należy również podkreślić, że przy ocenie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ wychodzi się z założenia, iż na poziomie zasad zagospodarowania przestrzennego nie można uwzględniać szczegółowych rozwiązań techniczno-budowlanych. Byłoby to bowiem zbyt szczegółowe i niezgodne z prawem – są to kwestie, które mogą być rozstrzygane jedynie w dokumentach niższego rzędu, co potwierdzają liczne orzeczenia sądowe. W momencie sporządzania oceny konkretne rozwiązania techniczno-budowlane nie są jeszcze znane. Celem oceny na tym poziomie jest ocena, czy na podstawie aktualnego stanu środowiska i eksperckiego szacunku potencjalnych oddziaływań przedsięwzięcia można jednoznacznie wykluczyć jego zgodność z publicznoprawnymi ograniczeniami środowiskowymi. Innymi słowy, celem Oceny oddziaływania na zrównoważony rozwój obszaru (VVURÚ) jest sprawdzenie, czy nie można z góry wykluczyć możliwości lokalizacji danego przedsięwzięcia na danym obszarze. Natomiast szczegółowe sprawdzenie zgodności z limitami środowiskowymi stanowi już zadanie postępowania w sprawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (postępowania planistycznego lub budowlanego).

Szczegółowość i skala

Ustawa budowlana w § 72 ust. 1 określa następujący wymóg:

„Dokumentacja planowania przestrzennego nie może zawierać szczegółów, które ze względu na swój charakter należą do dokumentacji planistycznej niższego stopnia lub do decyzji administracyjnych.”

Natomiast w § 40 ust. 5 ustawa definiuje wymóg dotyczący oceny oddziaływania:

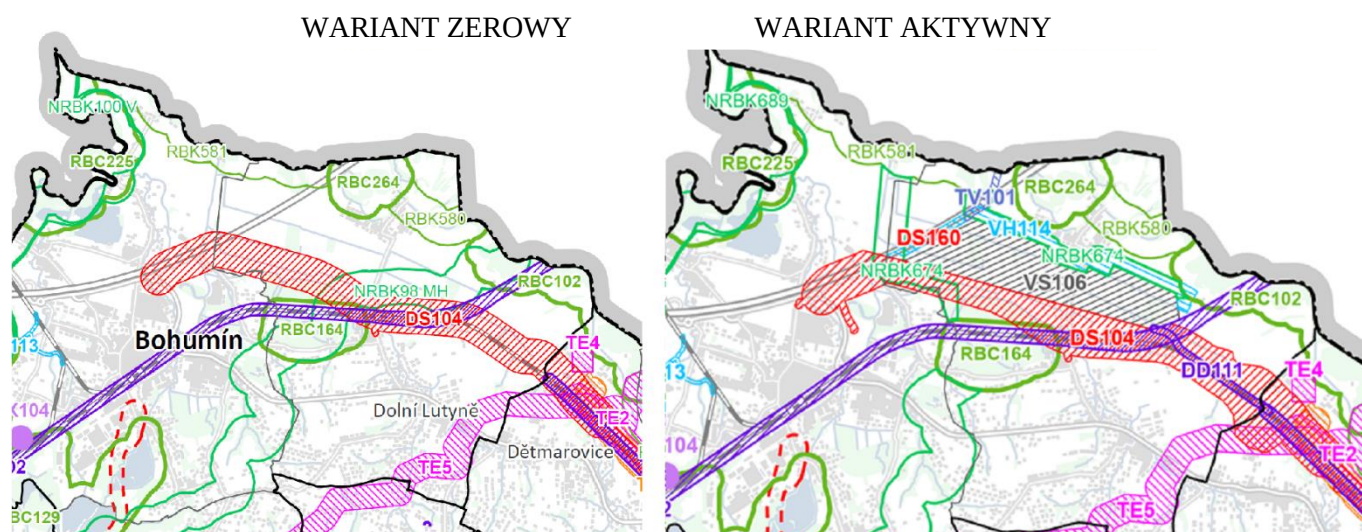
„W ocenie oddziaływania należy określić, opisać i ocenić możliwe znaczące wpływy, o których mowa w ust. 3, wynikające z polityki zagospodarowania przestrzennego, planu rozwoju przestrzennego, zasad zagospodarowania przestrzennego lub planu zagospodarowania przestrzennego, a także uzasadnione rozwiązania alternatywne, z uwzględnieniem celów ocenianych dokumentów. Ocena oddziaływania polityki zagospodarowania przestrzennego lub nadrzędnej dokumentacji planistycznej nie może zawierać szczegółów, które należą do oceny oddziaływania dokumentacji planistycznej niższego stopnia.”

Jak wynika z powyższego, ZZP KMŚ są koncepcyjnym dokumentem planowania przestrzennego na poziomie krajowym. W opracowaniu tym stosuje się narzędzia planistyczne w skali 1 : 100 000, co nie pozwala na przedstawienie dokładnego położenia przedsięwzięcia ani jego rzeczywistej formy budowlanej – możliwe jest jedynie ogólne umiejscowienie inwestycji w analizowanym obszarze. Taka skala nie umożliwia precyzyjnej identyfikacji ewentualnych konkretnych negatywnych oddziaływań na środowisko, dlatego ocena oddziaływania na środowisko (zarówno dla poszczególnych komponentów, jak i dla ich kumulacji czy synergii) określa jedynie potencjalną możliwość wystąpienia oddziaływania, a nie jego pewność.

Zespół sporządzający ocenę strategiczną SEA kierował się zasadą wysokiego poziomu ostrożności prewencyjnej i analizował również możliwość zastosowania środków/działań ograniczających oraz zapobiegających negatywnym oddziaływaniom w dalszych etapach postępowań. Celem było uchwycenie potencjalnych wpływów, jednak na tym etapie nie jest możliwe zidentyfikowanie wszystkich oddziaływań. Oddziaływania, które wynikną z konkretnych rozwiązań techniczno-budowlanych, muszą zostać ocenione na podstawie bardziej szczegółowego opracowania przedsięwzięcia, tj. na etapie przygotowania projektu budowlanego dla postępowania w sprawie decyzji o warunkach zabudowy lub dla oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (EIA).

7.3. OCENA

GRAFICZNE PRZEDSTAWIENIE WARIANTU ZEROWEGO I WARIANTU AKTYWNEGO ZOSTAŁO PRZEDSTAWIONE NA PONIŻSZYM RYSUNKU:

Wariant zerowy	Wariant aktywny
Powietrze i klimat	
0 / -	- / +
Proponowana koncepcja obejmuje wyznaczenie terenu pod budowę Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej, który zapewnia warunki przestrzenne dla lokalizacji przedsięwzięć służących w szczególności produkcji i magazynowaniu ogniw bateryjnych oraz projektów bezpośrednio związanych z elektromobilnością, produkcją komponentów technologicznych lub zespołów dla odnawialnych źródeł energii, produkcją półprzewodników, a także projektów z nimi powiązanych. W skali lokalnej, z punktu widzenia oddziaływania na jakość powietrza, w wariantcie zerowym nie zakłada się zmiany stanu tego komponentu środowiska; wariant aktywny oceniany jest negatywnie. Ocena ta wynika przede wszystkim z przewidywanego wzrostu natężenia ruchu związanego z funkcjonowaniem parku, co prowadzi do zwiększenia hałasu, zapylenia i emisji zanieczyszczeń do powietrza. Bez realizacji koncepcji nie nastąpi impuls do wzrostu ruchu drogowego. W skali globalnej przedsięwzięcie ma między innymi przyczynić się do odchodzenia od paliw kopalnych (a tym samym do ograniczenia emisji zanieczyszczeń), dlatego wariant zerowy oceniany jest negatywnie, natomiast wariant aktywny – pozytywnie. Z punktu widzenia wpływu na klimat nie przewiduje się zmiany stanu w żadnym z wariantów, zatem oba warianty można ocenić jako równoważne.	
Wody powierzchniowe i podziemne	
0	-
Z punktu widzenia oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne wariant zerowy pozostaje bez wpływu, natomiast wariant aktywny oceniany jest negatywnie. W wariantcie aktywnym nastąpi likwidacja istniejącej sieci kanałów melioracyjnych. Proponowana koncepcja powoduje impuls do zabudowy terenu, a tym samym oddziaływanie na wody powierzchniowe wynikające z odprowadzania wód opadowych ze szczelnych nawierzchni z powrotem do cieku Olzy, a także w związku z utratą powierzchni sprzyjających infiltracji i retencji wód opadowych, poborem wody z rzeki Olzy oraz potencjalnie	

Wariant zerowy	Wariant aktywny
zwiększonym ryzykiem zanieczyszczenia wód. Nie przewiduje się korekty przebiegu, zmiany koryta ani profilu cieku wodnego.	
Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne	
0	-
Z punktu widzenia wpływu na zasób gruntów rolnych (ZPF) w wariantie zerowym nie przewiduje się zmiany stanu, natomiast wariant aktywny oceniany jest negatywnie. Wariant aktywny zakłada utratę gruntów ornych objętych II i III klasą ochrony zasobu gruntów rolnych (ZPF) oraz ich zdjęcie zgodnie z ustawą o ochronie zasobu gruntów rolnych (ZPF) oraz obowiązującymi rozporządzeniami. Nowelizacją ustawy nr 416/2009, obowiązującą od 1. 7. 2024 r., zdefiniowano inwestycje o znaczeniu strategicznym. Dla takich inwestycji stosuje się §4 ust. 5 ustawy nr 334/1992 Dz.U. w aktualnym brzmieniu, a zatem na potrzeby wyłączenia wysokiej jakości gruntów rolnych nie ma konieczności wykazywania nadrzędnego interesu publicznego. Niemniej jednak z punktu widzenia oceny oddziaływania na środowisko (SEA) należy w dalszym ciągu odnosić się do zasad ochrony zasobu gruntów rolniczych (ZPF) zgodnie z §4 ust. 1 i 2 ustawy nr 334/1992 Dz.U. Utrata dużych powierzchni gruntów ornych jest nieodwracalna, jednakże w kontekście produkcji żywności teren ten nie pełni znaczącej roli gospodarczej w regionie. Jako działanie kompensacyjne zaproponowano podział inwestycji na etapy czyli stopniowe zajmowanie gruntów ornych w zależności od potrzeb zagospodarowania, w celu częściowej minimalizacji oddziaływań. Z punktu widzenia oddziaływań na środowisko geologiczne obie warianty oceniane są jako neutralne, tj. bez oddziaływania.	
Lasy i PUPFL	
0	0
Z punktu widzenia podejścia koncepcyjnego w żadnym z wariantów nie przewiduje się zmiany stanu w zakresie oddziaływania na lasy, dlatego oba warianty oceniane są jako równoważne. Zmiana stanu mogłaby nastąpić w przypadku nasadzeń leśnych lub wyłączenia gruntów przeznaczonych do pełnienia funkcji lasu (PUPFL). Z punktu widzenia gruntów przeznaczonych do pełnienia funkcji lasu (PUPFL) brak realizacji koncepcji nie skutkowałby likwidacją trzech istniejących, niewielkich fragmentów lasu, a więc nie doszłoby do zajęcia terenów leśnych pod realizację przedsięwzięcia. Nie nastąpiłoby jednak zwiększenie powierzchni terenów leśnych w innych lokalizacjach. Podsumowując, łączna powierzchnia gruntów leśnych pozostanie bez zmian w wyniku wdrożenia koncepcji.	
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	
0	0
Z punktu widzenia wpływu na różnorodność biologiczną, faunę i florę oba warianty oceniane są jako neutralne. Każda inwestycja budowlana wiąże się z ingerencją w biotopy roślin i zwierząt. W wariantie aktywnym przewiduje się likwidację niewielkich obszarów leśnych, które z punktu widzenia różnorodności biologicznej stanowią obszary o wyższej wartości przyrodniczej; jednakże kompensacja zostanie zapewniona poprzez nasadzenie nowych drzewostanów na większym obszarze. Biotopy powiązane z siecią kanałów melioracyjnych	

Wariant zerowy	Wariant aktywny
również zostaną zastąpione. Znaczną część terenu objętego Zmianą stanowią grunty produkcyjne o niskim poziomie różnorodności biologicznej. Dzięki szeregowi działań, takich jak zwiększenie powierzchni terenów zielonych oraz realizacja nasadzeń zastępczych i uzupełniających, wariant aktywny stwarza przesłanki do wzrostu liczby biotypów, co można ocenić pozytywnie z punktu widzenia zmiany współczynnika stabilności ekologicznej. Oba warianty są zatem oceniane identycznie.	
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze	
0	-
Z punktu widzenia oddziaływania na krajobraz, jego charakter oraz na obszary przyrodnicze, w wariantcie zerowym nie przewiduje się zmiany stanu tego komponentu środowiska; wariant aktywny natomiast oceniany jest negatywnie. Przedsięwzięcie zmienia docelowe parametry krajobrazowe określone w dokumentach ZZP i przekształca charakter tych specyficznie wyznaczonych elementów krajobrazu. Konkretny obszar krajobrazowy podlegający przekształceniu przez inwestycję określony jest jako „Wizualnie otwarte przestrzenie wielkoskalowe pomiędzy Lutyńką a Olzą”. Docelową cechą krajobrazu jest otwarta przestrzeń równiny zalewowej. Przedsięwzięcie nie zakłada powstania pionowych dominant w krajobrazie, jednak horyzontalny, otwarty charakter krajobrazu równiny zalewowej zostanie przekształcony w kompleks przemysłowy, otoczony nasadzeniami drzewnymi oraz środkami/działaniami kompensacyjnymi w zakresie kształtowania krajobrazu, co może stanowić jego końcową formę wizualną.	
Przyroda – obszary chronione, ważne elementy krajobrazu (VKP), pomniki przyrody, obszary Natura	
0	0
Z punktu widzenia koncepcyjnego w żadnym z wariantów nie przewiduje się zmiany stanu w zakresie oddziaływania na przyrodę – w tym na obszary szczególnie chronione, ważne elementy krajobrazu (VKP) oraz obszary Natura 2000 – dlatego oba warianty oceniane są jako równoważne. Na analizowanym obszarze nie stwierdzono konfliktu przedsięwzięć wynikających ze zmiany z obszarami chronionymi. Zgodnie z odrębną oceną oddziaływania na sieć Natura 2000 stwierdzono, że planowane przedsięwzięcia nie będą powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony ani na integralność obszarów o znaczeniu europejskim (EVL) oraz obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.	
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne	
0	0
Z punktu widzenia koncepcyjnego w żadnym z wariantów nie przewiduje się oddziaływania na wartości kulturowe i historyczne oraz na dobra materialne, dlatego oba warianty oceniono jako równoważne. Na analizowanym obszarze nie zidentyfikowano konfliktu planowanej zmiany z obszarami czy obiektami objętymi ochroną ani potencjalnego negatywnego wpływu na te obszary i obiekty. Ochrona dziedzictwa kulturowego zapewniona jest na podstawie ustawy nr 20/1987 Dz.U., o państwowej ochronie zabytków.	
Ludność i zdrowie publiczne	
0	-
Z punktu widzenia oddziaływania na ludność i zdrowie publiczne w wariantcie zerowym nie przewiduje się zmiany stanu tego komponentu, natomiast wariant aktywny oceniany jest negatywnie. Realizacja planowanego przedsięwzięcia w przyszłości niewątpliwie wpłynie na komfort życia oraz sposób codziennego korzystania z krajobrazu. Już obecnie sama koncepcja inwestycji budzi liczne pytania i obawy	

Wariant zerowy	Wariant aktywny
mieszkańców obszaru objętego analizą terenu. W wyniku realizacji przedsięwzięcia, zarówno w fazie budowy, jak i późniejszej eksploatacji, nastąpi wzrost natężenia ruchu drogowego, co będzie wiązać się z oddziaływaniem na zdrowie mieszkańców poprzez zwiększenie hałasu i drgań związanych z transportem. Ponadto zmianie ulegnie możliwość poruszania się po terenie oraz jego codzienne użytkowanie przez mieszkańców.	

7. 4. PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

Ocena oddziaływania Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na środowisko została przeprowadzona na podstawie oceny całościowej. Poszczególne obszary i korytarze zostały ocenione indywidualnie, a następnie, w odniesieniu do oddziaływań kumulatywnych oraz synergicznych, również łącznie. Ocena projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ pod kątem oddziaływania na środowisko została przeprowadzona metodą „ex ante”.

Szczegółowe wyniki oceny znajdują się w rozdziale 6.2 oraz w Załączniku nr 1, natomiast ocenę oddziaływań kumulatywnych i synergicznych przedstawiono w rozdziale 6.3, a ocenę potencjalnych oddziaływań transgranicznych w rozdziale 10 niniejszego dokumentu. Projekt Zmiany nr 10 ZZP KMŚ został opracowany w wariantach jednolitym (inwariantnym).

Ograniczeniem zastosowanych metod oceny jest w szczególności brak znajomości szczegółowego ostatecznego rozwiązania inwestycji oraz skala opracowania dokumentacji planistycznej. W ramach procedury SEA nie jest możliwe analizowanie zjawisk szczegółowych, które należą do zakresu bardziej szczegółowych dokumentów planistycznych. Potencjalne oddziaływania wynikające z konkretnych rozwiązań techniczno-budowlanych będą musiały zostać ocenione na podstawie bardziej szczegółowego opracowania przedsięwzięcia — na etapie przygotowania projektowego dla postępowania w sprawie decyzji o warunkach zabudowy lub w ramach projektowej procedury EIA (OŚ).

Na podstawie przeprowadzonego porównania wariantu zerowego i wariantu aktywnego można stwierdzić, że wariant zerowy został oceniony we wszystkich komponentach środowiska jako bez oddziaływania, natomiast w zakresie jakości powietrza i klimatu — wartością 0 / –. Z kolei w przypadku przyjęcia Zmiany nr 10 można oczekiwać impulsu do potencjalnej **negatywnej zmiany stanu w zakresie: jakości powietrza (lokalne emisje z transportu), wód powierzchniowych i podziemnych (oddziaływanie na ilość wód oraz potencjalne oddziaływanie na ich jakość), gruntów (zajęcie gruntów rolnych z zasobu gruntów rolnych – ZPF), krajobrazu (zmiana charakteru krajobrazu), ludności i zdrowia publicznego (hałas)**. Negatywne oddziaływania można ograniczyć (zminimalizować) poprzez zastosowanie środków zaproponowanych w kolejnej części opracowania. Pozostałe oceniane komponenty środowiska i zdrowia publicznego zostały ocenione jako bez oddziaływania, tj. wariant zerowy i wariant aktywny oddziałują w sposób porównywalny.

W ujęciu globalnym warto podkreślić, że planowane przedsięwzięcie ma przyczynić się do odchodzenia od paliw kopalnych (a tym samym do ograniczenia emisji zanieczyszczeń).

8. OPIS PROPONOWANYCH ŚRODKÓW I DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ WSZYSTKICH ZIDENTYFIKOWANYCH LUB PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.

W niniejszym rozdziale przedstawiono środki służące zapobieganiu, minimalizacji lub kompensacji stwierdzonych lub potencjalnych negatywnych oddziaływań na komponenty środowiska, zdrowie publiczne oraz ludność. Proponowane środki wynikają w sposób ogólny z oceny przeprowadzonej w poprzednich rozdziałach i są dostosowane do poziomu szczegółowości dokumentu ZZP, przy jednoczesnym uwzględnieniu aktualnego zakresu wiedzy dotyczącej przyszłego SPP. Zgodnie z Zaleceniem metodycznym dotyczącym oceny oddziaływań PZP RCz oraz ZZP na środowisko, w ramach procesu SEA można wyróżnić następujące typy środków:

- środki „konceptyjne” – wymagania dotyczące wyboru wariantów koncepcyjnych, modyfikacji, uzupełnienia lub usunięcia poszczególnych ustaleń Zmiany nr 10 ZZP KMS.
- środki „przestrzenne” – wymagania dotyczące modyfikacji przestrzennego wyznaczenia terenów i korytarzy w ramach Zmiany nr 10 ZZP KMS lub ich doprecyzowania w MPZP zainteresowanych gmin (§ 40 ust. 5 oraz § 2 ust. 1 ustawy budowlanej),
- środki „projektowe” – wymagania dotyczące rozwiązania określonych zagadnień na kolejnych etapach przygotowania projektu, w tym w ramach „projektowej” procedury EIA. Są to środki mające na celu wyeliminowanie, ograniczenie, złagodzenie lub ewentualnie skompensowanie zidentyfikowanych znaczących negatywnych oddziaływań oraz środki odnoszące się do wymagań dotyczących rozwiązywania problemów związanych z ochroną poszczególnych komponentów środowiska, które autor oceny SEA zaleca stosować na kolejnych etapach przygotowania przestrzennego i projektowego przedsięwzięcia, w tym w ramach projektowej procedury EIA.

Środki mające na celu minimalizację długoterminowych i trwałych negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska oraz zdrowie publiczne obejmują również środki eliminujące lub łagodzące zidentyfikowane oddziaływania kumulatywne i synergiczne. Pod każdym z określonych środków (w podrozdziałach 8.1, 8.2 i 8.3) przedstawiono uzasadnienie jego wprowadzenia, powód konieczności jego realizacji oraz podstawę merytoryczną, na podstawie której został sformułowany.

W ramach środków nie wprowadza się wymagań wynikających z obowiązujących przepisów prawa, ponieważ wskazane oddziaływania oraz ochrona danego komponentu środowiska są już nimi objęte.

Na podstawie przeprowadzonej oceny zidentyfikowano, że dla:

- **DS104 I/67 Bogumin – Karwina**

Komponent/temat	Przewidywane oddziaływania	Środki
Powietrze i klimat	umiarkowane, krótkoterminowe negatywne oddziaływania	Oddziaływania przewiduje się jedynie na czas prowadzenia prac budowlanych, środki zaradcze nie zostały zaproponowane.
Wody powierzchniowe i podziemne	umiarkowane, krótkoterminowe negatywne oddziaływania	Oddziaływania przewiduje się jedynie na czas prowadzenia prac budowlanych, środki zaradcze nie zostały zaproponowane.
Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne	bez oddziaływania	

Lasy i PUPFL	bez oddziaływania	
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	bez oddziaływania	
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze	bez oddziaływania	
Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura 2000	bez oddziaływania	
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne	bez oddziaływania	
Ludność i zdrowie publiczne	umiarkowane, krótkoterminowe negatywne oddziaływania	Minimalizacja oddziaływań na jakość środowiska mieszkaniowego wynika z art. 36 obowiązujących ZZP KMS.

- **DS160 Droga dla tymczasowego połączenia Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej z autostradą D1.**

Komponent/temat	Przewidywane oddziaływania	Środki
Powietrze i klimat	umiarkowane, krótkoterminowe, przejściowe negatywne oddziaływania	Tymczasowe połączenie; oddziaływania zależą od doprecyzowania rozwiązań techniczno-budowlanych oraz harmonogramu realizacji inwestycji i środki zaradcze należy określić na etapie procedury projektowej EIA. Oddziaływania przewidywane są wyłącznie na czas prowadzenia prac budowlanych; środki zaradcze nie zostały zaproponowane.
Wody powierzchniowe i podziemne	umiarkowane, krótkoterminowe, przejściowe negatywne oddziaływania	Tymczasowe połączenie; oddziaływania zależą od doprecyzowania rozwiązań techniczno-budowlanych oraz harmonogramu realizacji inwestycji i środki zaradcze należy określić na etapie procedury projektowej EIA. Oddziaływania przewidywane są wyłącznie na czas prowadzenia prac budowlanych; środki zaradcze nie zostały zaproponowane.

Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne	umiarkowane, średnioterminowe, przejściowe negatywne oddziaływania. bez oddziaływania na środowisko geologiczne	Adekwatne środki ograniczające oddziaływanie zapewnia ustawa nr 334/1992 Dz.U.; środki zaradcze nie zostały zaproponowane.
Lasy i PUPFL	bez oddziaływania	
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	bez oddziaływania	
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze	bez oddziaływania	
Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura 2000	bez oddziaływania	
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne	bez oddziaływania	
Ludność i zdrowie publiczne	bez oddziaływania	

• **DD111 Bocznica kolejowa dla połączenia ze Strategicznym Parkiem Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej**

Komponent/temat	Przewidywane oddziaływania	Środki
Powietrze i klimat	umiarkowane, długoterminowe, pośrednie, pozytywne oddziaływania	
Wody powierzchniowe i podziemne	bez oddziaływania	
Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne	umiarkowane, trwałe negatywne oddziaływania	Adekwatne środki ograniczające oddziaływanie zapewnia ustawa nr 334/1992 Dz.U.; środki zaradcze nie zostały zaproponowane. Ochrona obszarów opiera się na ustawie nr 44/1988 Dz.U., ustawa geologiczna. Dalsze środki zostaną określone na poziomie projektowym.
Lasy i PUPFL	umiarkowane, trwałe negatywne oddziaływania	Adekwatne środki ograniczające oddziaływanie zapewnia ustawa nr 289/1995 Dz.U.; o lasach, środki zaradcze nie zostały zaproponowane.
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	umiarkowane, trwałe negatywne oddziaływania	W celu minimalizacji oddziaływań na poziomie koncepcyjnym wprowadzono środki o charakterze przestrzennym. Dalsze środki

Komponent/temat	Przewidywane oddziaływania	Środki
		zostaną określone na poziomie projektowym.
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze	bez oddziaływania	
Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura	umiarkowane, trwale negatywne oddziaływania	Minimalizacja oddziaływań na przyrodę została określona w art. 18a obowiązujących ZZP KMŠ. Dalsze środki zostaną określone na poziomie projektowym.
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne	bez oddziaływania	
Ludność i zdrowie publiczne	bez oddziaływania	

- TV101 Przewód dla odprowadzania podczyszczonych ścieków z terenu Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej do rzeki Olzy**

Komponent/temat	Przewidywane oddziaływania	Środki
Powietrze i klimat	bez oddziaływania	
Wody powierzchniowe i podziemne	umiarkowane, pośrednie, długoterminowe, przejściowe negatywne oddziaływania	Minimalizacja oddziaływań na wody wynika częściowo z art. 7a obowiązujących ZZP KMŠ. Dodatkowe środki koncepcyjne zostały zaproponowane.
Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne	bez oddziaływania	
Lasy i PUPFL	bez oddziaływania	
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	umiarkowane, pośrednie, długoterminowe, przejściowe negatywne oddziaływania	W celu minimalizacji oddziaływań na poziomie koncepcyjnym wprowadzono odpowiednie środki.
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze	bez oddziaływania	
Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura	umiarkowane, pośrednie, krótkoterminowe, przejściowe negatywne oddziaływania	Oddziaływania przewiduje się jedynie na czas prowadzenia prac budowlanych, środki zaradcze nie zostały zaproponowane.
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne	bez oddziaływania	

Komponent/temat	Przewidywane oddziaływania	Środki
Ludność i zdrowie publiczne	bez oddziaływania	

• **VH114 Tereny przeznaczone na ochronę przeciwpowodziową Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej**

Komponent/temat	Przewidywane oddziaływania	Środki
Powietrze i klimat	umiarkowane, pośrednie, trwałe pozytywne oddziaływania	
Wody powierzchniowe i podziemne	umiarkowane, bezpośrednie, trwałe pozytywne oddziaływania	
Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne	umiarkowane, bezpośrednie, długoterminowe, negatywne oddziaływania bez oddziaływania na środowisko geologiczne	Adekwatne środki ograniczające oddziaływanie zapewnia ustawa nr 334/1992 Dz.U.; środki zaradcze nie zostały zaproponowane.
Lasy i PUPFL	umiarkowane, pośrednie, trwałe pozytywne oddziaływania	
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	umiarkowane, pośrednie, trwałe pozytywne oddziaływania	
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze	umiarkowane, bezpośrednie, trwałe pozytywne oddziaływania	
Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura	istotne, bezpośrednie, trwałe, pozytywne oddziaływania	
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne	bez oddziaływania	
Ludność i zdrowie publiczne	umiarkowane, bezpośrednie i pośrednie, trwałe pozytywne oddziaływania	

• **VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej**

Komponent/temat	Przewidywane oddziaływania	Środki
Powietrze i klimat	umiarkowane, pośrednie, krótkoterminowe i tymczasowe negatywne oddziaływania.	Oddziaływania przewiduje się jedynie na okres prowadzenia robót budowlanych; nie proponuje się środków o charakterze koncepcyjnym – konieczne będzie ich określenie dopiero w ramach postępowania projektowego EIA.

Komponent/temat	Przewidywane oddziaływania	Środki
Wody powierzchniowe i podziemne	umiarkowane, bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe negatywne oddziaływania.	Minimalizacja oddziaływań na wody wynika częściowo z art. 7a obowiązujących ZZZP KMS. Dodatkowe środki koncepcyjne zostały zaproponowane.
Gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne	istotne, bezpośrednie, długoterminowe i trwałe negatywne oddziaływania. umiarkowane bezpośrednie, długoterminowe, trwałe negatywne oddziaływania na środowisko geologiczne.	Adekwatne środki ograniczające oddziaływanie zapewnia ustawa nr 334/1992 Dz.U.; środki zaradcze nie zostały zaproponowane. Ochrona obszarów opiera się na ustawie nr 44/1988 Dz.U., ustawa geologiczna. Dalsze środki zostaną określone na poziomie koncepcji.
Lasy i PUPFL	umiarkowane, bezpośrednie, długoterminowe, negatywne oddziaływania. umiarkowane, wtórne, pośrednie, długoterminowe i trwałe pozytywne oddziaływania.	Adekwatne środki ograniczające oddziaływanie zapewnia ustawa nr 289/1995 Dz.U. o lasach; środki zaradcze zostaną zaproponowane na etapie opracowania projektu.
Różnorodność biologiczna, fauna i flora	umiarkowane, bezpośrednie, tymczasowe, średnioterminowe i trwałe negatywne oddziaływania	W celu minimalizacji oddziaływań na poziomie koncepcyjnym wprowadzono środki o charakterze przestrzennym. Dalsze środki zostaną określone na poziomie projektowym.
Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze	umiarkowane, bezpośrednie, trwałe negatywne oddziaływania	Minimalizacja oddziaływań na krajobraz została określona w art. 14 obowiązujących ZZZP KMS, natomiast w odniesieniu do charakteru krajobrazu również w art. 87a., ponadto wymagania określono w art. 80 obowiązujących ZZZP KMS. Minimalizacja oddziaływań została uregulowana w art. 71dd, a środki o charakterze koncepcyjnym zostały zaproponowane.
Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura	bez oddziaływania	
Wartości kulturowe i historyczne, dobra materialne	bez oddziaływania	
Ludność i zdrowie publiczne	umiarkowane, wtórne, trwałe, długoterminowe negatywne oddziaływania	Minimalizacja oddziaływań na ludność została określona w art. 18a obowiązujących ZZZP KMS.

8. 1. ŚRODKI O CHARAKTERZE KONCEPCYJNYM

Wybór wariantów koncepcyjnych:

Warianty nie zostały zaprojektowane.

Modyfikacja projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ:

W trakcie opracowywania dokumentu działalność zespołu przygotowującego ocenę SEA oraz projektanta Zmiany nr 10 ZZP KMŚ była wzajemnie koordynowana, a poszczególne wyniki prac na bieżąco konsultowane.

Dla obszaru VS106 ustalono środek o charakterze koncepcyjnym w formie określenia kolejności realizacji zmian w terenie, w następującym brzmieniu:

- **określenie kolejności realizacji zmian w terenie, przy czym etap 1. obejmuje realizację zachodniej części obszaru pomiędzy autostradą D1 a drogą łączącą Lutynię Dolną i Wierzniowice (droga III/46812), natomiast etap 2. obejmuje realizację wschodniej części obszaru – od drogi łączącej Lutynię Dolną i Wierzniowice (droga III/46812) dalej na wschód.**
- **Należy minimalizować oddziaływania na krajobraz i jego charakter poprzez harmonijne wkomponowanie nowych obiektów w przestrzeń.**
- **Należy zapewnić takie gospodarowanie ściekami, aby nie doszło do pogorszenia jakości wód powierzchniowych ani stanu siedlisk chronionych w ramach obszarów sieci Natura 2000.**
- **Należy minimalizować oddziaływania na gatunki szczególnie chronione.**
- **Należy minimalizować oddziaływania na przedmioty ochrony w obrębie obszarów sieci Natura 2000.**

Usunięcie zapisów ze Zmiany nr 10 ZZP KMŚ:

Zespół przygotowujący ocenę SEA nie proponuje zmian.

Uzasadnienie:

Zmiana nr 10 ZZP KMŚ nie jest opracowywana w wariantach. Zespół przygotowujący ocenę SEA zatem nie przystąpił do wyboru wariantów koncepcyjnych. Zespół SEA nie zaproponował również usunięcia żadnego zapisu z projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.

Środek polegający na ustaleniu kolejności realizacji zmian w terenie w obrębie terenu inwestycyjnego VS106 został zaproponowany przez zespół SEA przede wszystkim w celu zminimalizowania zajęcia gruntów rolnych z zasobu gruntów rolnych (ZPF) należących do II i III klasy ochrony. Określenie kolejności zagospodarowania terenu w taki sposób – że najpierw musi zostać wykorzystana jedna część wyznaczonego obszaru, zanim przystąpi się do realizacji przedsięwzięcia w drugiej części – ma na celu ochronę przed zabudową rozproszoną, która mogłaby doprowadzić do większego wyłączenia gruntów rolnych z użytkowania, niż jest to faktycznie konieczne. W celu zachowania różnorodności biologicznej i charakteru krajobrazu zaproponowano także dodatkowe środki minimalizujące.

8. 2. ŚRODKI PRZESTRZENNE

Dla wyznaczonego obszaru VS106 zaproponowano następujące środki przestrzenne:

Do zadań w zakresie planowania przestrzennego:

- **W MPZP Lutyni Dolnej należy uwzględnić środki zapobiegające oddziaływaniu na różnorodność biologiczną i krajobraz.**

Uzasadnienie:

Środek ten został ustanowiony w celu monitorowania zapobiegania oddziaływaniu nie tylko na różnorodność biologiczną, ale również na krajobraz. Proporcje powierzchni zabudowanej i niezabudowanej powinny zostać określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a następnie należy monitorować zmiany proporcji powierzchni zabudowanej w stosunku do powierzchni obsadzonej zielenią (tj. w wyniku nowych nasadzeń, zwłaszcza w obszarze VH114 – warstwa podszytu i drzew). Jest to jednak możliwe wyłącznie w ramach konkretnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz monitorowania rozwoju przestrzennego, a następnie w ramach dokumentacji planistycznej gminy o rozszerzonych uprawnieniach. Dlatego też wymóg ten został ujęty w zadaniach z zakresu planowania przestrzennego.

Dla wyznaczonego korytarza DD111 zaproponowano następujący środek przestrzenny:

Do zadań w zakresie planowania przestrzennego:

- **uwzględnienie koordynacji przestrzennej z innymi korytarzami infrastruktury transportowej w celu zapewnienia drożności terytorium oraz wdrożenia środków zapobiegających negatywnemu oddziaływaniu na różnorodność biologiczną.**

Uzasadnienie:

Środek w postaci **konieczności koordynacji przestrzennej z innymi korytarzami infrastruktury transportowej** został określony z uwagi na potrzebę zapewnienia drożności obszaru.

8. 3. ŚRODKI PROJEKTOWE

Poniższe środki nie zostały uwzględnione w projekcie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ. Są to środki odnoszące się wyłącznie do dalszych etapów opracowywania dokumentacji projektowej i nie należą do zakresu zasad zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie nie są to środki wynikające bezpośrednio z przepisów prawa w zakresie ochrony wartości przestrzeni dla tego typu inwestycji; zostały jednak wymienione, ponieważ należy zwrócić na nie szczególną uwagę na kolejnych etapach opracowania dokumentacji projektowej. Środki te zostały ujęte w części tekstowej uzasadnienia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, w rozdziale 6.

- **odprowadzanie wyłącznie oczyszczonych wód bez zanieczyszczeń,**
- **regulacja ilości odprowadzanych wód w zależności od poziomu wody w rzece Olzie,**
- **realizacja zieleni izolacyjnej w obrębie terenu VS106 – wzdłuż północnej granicy oraz w formie pasa rozdzielającego część wschodnią i zachodnią strefy,**
- **wykonanie zmiany przebiegów kanałów melioracyjnych w zakresie i jakości odpowiadających obecnemu stanowi,**
- **opracowanie studium z propozycją zazielenienia terenów i nasadzeń drzew,**
- **realizacja ponadregionalnego korytarza ekologicznego systemu terytorialnego stabilności ekologicznej, w tym nasadzenia zastępcze lasu w obrębie terenu VH114,**
- **wdrożenie środków przeciwpowodziowych w celu ochrony SPP oraz miejscowości Wierzniowice, w tym zapewnienie terenów do infiltracji wód,**
- **projekt i realizacja systemu odprowadzania wód podziemnych w okresach występowania intensywnych opadów i stanów powodziowych,**
- **instalacja odpowiedniej i niezbędnej liczby źródeł światła (w ramach projektu o właściwym sposobie i reżimie oświetlenia),**

- **zapewnienie koordynacji z innymi przedsięwzięciami w zakresie zapewnienia drożności obszaru oraz środków zapobiegających oddziaływaniu na różnorodność biologiczną (np. poprzez obecność nadzoru przyrodniczego),**
- **zachowanie lub zapewnienie wolnych przestrzeni przeznaczonych na rekreację i wypoczynek mieszkańców Lutyni Dolnej i Wierzniowic,**
- **przewodzenie wycinki drzew poza okresem lęgowym ptaków (tj. poza 1.04–31.07),**
- **we współpracy z urzędem gminy o rozszerzonych uprawnieniach zapewnienie rekultywacji terenów nierolniczych oraz poprawy jakości gleb w innych lokalizacjach,**
- **na kolejnych etapach przygotowania przedsięwzięcia, tj. na poziomie MPZP Lutyni Dolnej oraz w fazie przygotowania projektów realizowanych w terenach objętych w Zmianie nr 10 ZZP KMS – przeprowadzenie oceny zgodnie z § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, tj. tzw. oceny siedliskowej (Natura 2000),**
- **w ramach realizacji obszarów VH114 zapobieganie negatywnym ingerencjom w biotopy pachnicy dębowej, tj. w stare drzewa na grobli na południowej granicy obszaru Natura 2000 Dolina Olzy – Wierzniowice oraz na północnej granicy obszaru VH114, tj. w drzewa, w których stwierdzono występowanie pachnicy dębowej lub potencjalnie odpowiednie dla tego gatunku,**
- **na obszarach VH114 i NRBK674 wdrożenie środków renaturyzacyjnych zbliżonych do naturalnych, które, oprócz innych efektów, poprawią warunki siedliskowe dla kumaka górskiego,**
- **zapewnienie odpowiedniej jakości odprowadzanych przemysłowych ścieków technologicznych do rzeki Olzy oraz zminimalizowanie negatywnych skutków ewentualnej awarii dla jakości wód rzeki Olzy.**

Uzasadnienie:

Środek w postaci **odprowadzania wyłącznie oczyszczonych wód bez zanieczyszczeń** został ustanowiony z uwagi na konieczność zachowania jakości wód w rzece Olzie, ponieważ w przypadku realizacji przedsięwzięcia istnieje, w związku z jego eksploatacją, zwiększone ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodnego poprzez odprowadzanie oczyszczonych wód technologicznych oraz możliwy wpływ na biotę rzeczną. Sytuacja może zostać częściowo poprawiona poprzez odprowadzanie wód deszczowych. Jednak konieczne jest również regulowanie odpływu z terenu zakładu w zależności od poziomu wody w rzece Olzie. Wody odprowadzane z obszaru strategicznego parku przedsiębiorczości do wód powierzchniowych, w tym do rzeki Olzy, muszą spełniać wymagania przepisów prawa oraz odpowiednich pozwoleń wodnoprawnych dotyczących odprowadzania wód do wód powierzchniowych. Jakość odprowadzanych wód powinna być monitorowana w sposób ciągły.

Środek w postaci regulacji ilości odprowadzanych wód w zależności od poziomu wody w rzece Olzie został ustanowiony z uwagi na zmienną ilość wód, szczególnie w okresach podwyższonego stanu wód w korycie rzeki. Należy również przestrzegać wymagań przepisów prawa oraz zaleceń zarządcy cieku i zlewni dotyczących regulowanego odpływu wód opadowych z terenu inwestycji w wysokości określonej przez te organy. Środek ten nie został dalej ujęty, ponieważ dotyczy działań wynikających bezpośrednio z przepisów prawa.

Środek w postaci wymogu **realizacji zieleni izolacyjnej w obrębie obszaru VS106**, tj. jako części strefy strategicznego parku przedsiębiorczości, został zaproponowany nie tylko ze względu na ochronę komfortu mieszkańców, lecz także w celu ochrony otaczającego krajobrazu oraz kompensacji potencjalnych oddziaływań na różnorodność biologiczną w obrębie terenów o charakterze zbliżonym do naturalnego. Pas zieleni (o szerokości ok. 200 m i długości ok. 3,5 km) po północnej stronie strategicznego parku przedsiębiorczości, tj. w miejscu obecnie intensywnie użytkowanych gruntów rolnych (gruntów ornych), zostanie przekształcony w teren zrewitalizowany, co przyczyni się do wzmocnienia funkcji ekologicznej krajobrazu. Skład gatunkowy nasadzeń będzie obejmował rodzime gatunki roślin pochodzące z likwidowanych biotopów leśnych oraz pozaleśnych towarzyszących kanałom

wodnym na obszarze objętym opracowaniem. Warunkiem jest, aby nie usuwano, tj. nie wycinano dorosłych drzew, które w sposób udokumentowany nie kolidują z realizacją przedsięwzięcia. (Ochrona drzew rosnących poza lasem jest uregulowana ustawowo – ustawą nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, w ramach procedury wydawania zezwoleń na usunięcie zieleni). Istotnym terenem przeznaczonym pod nasadzenia leśne jest obszar przylegający do drogi o przebiegu północ-południe między Lutynią Dolną a Wierzniowicami, który zostanie zagospodarowany w formie parku leśnego Zieleń izolacyjna w ramach nasadzeń, wzdłuż granicy parku, musi mieć formę zalesionego wału izolacyjnego lub szpaleru drzew sadzonych wzdłuż granicy terenu.

Środek w postaci wymogu **przebudowy kanałów melioracyjnych w zakresie i jakości odpowiadających obecnemu stanowi** przewiduje się przede wszystkim wzdłuż północnej i południowej granicy SPP. Powstanie tam mozaika biotopów z zaroślami i roślinnością bagienną, taką jak trzcina, pałka, manna, turzycy czy sitowiec. Celem tego środka/działania jest stworzenie warunków dla gatunków zwierząt związanych z siecią kanałów melioracyjnych, tak aby nie doszło do utraty różnorodności biologicznej środowiska.

Środek w postaci wymogu **opracowania studium z propozycją zazielenienia terenów i nasadzeń drzew** został ustanowiony w celu zaprojektowania odpowiedniego systemu zieleni na obszarze planowanego parku przemysłowego, z uwzględnieniem gatunków wspierających usługi ekosystemowe, takich jak wsparcie dla zapylaczy (gatunki roślin długo kwitnących w sezonie). Nacisk zostanie położony na dobór składu gatunkowego mieszanek roślin w nowo zakładanych trawnikach oraz ewentualnie na zazielenienie dachów budynków i innych obiektów, tak aby sprzyjać zwiększeniu różnorodności biologicznej bezkręgowców. Nasadzenia drzew w obrębie strefy będą miały charakter miejski.

Środek w postaci wymogu **realizacji ponadregionalnego korytarza ekologicznego systemu terytorialnego stabilności ekologicznej, w tym nasadzeń zastępczych lasu w obrębie obszaru VH114** został zaproponowany przede wszystkim w celu kompensacji potencjalnych oddziaływań na różnorodność biologiczną oraz na grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu, które zostaną wykarczowane w związku z realizacją parku strategicznego. Docelowo dojrzała zieleń powstała w wyniku tych nasadzeń będzie również wspomagać kompensację pogorszenia jakości powietrza wynikającego ze zwiększonego natężenia ruchu drogowego na tym obszarze.

Środek w postaci wymogu **realizacji działań przeciwpowodziowych mających na celu ochronę SPP oraz miejscowości Wierzniowice, w tym zapewnienie terenów do wsiąkania wód**, został ustanowiony w celu zabezpieczenia samego przedsięwzięcia SPP, zminimalizowania potencjalnego zagrożenia powodziowego dla ludności i mienia, a także zagwarantowania odpowiedniego zakresu powierzchni do wsiąkania wód opadowych, ponieważ wyznaczony teren parku strategicznego częściowo znajduje się w strefie zalewowej. Środek ten jednocześnie przyczyni się do zwiększenia retencji wody w krajobrazie.

Środek w postaci wymogu **zaprojektowania i realizacji systemu odprowadzania wód podziemnych w okresach występowania intensywnych opadów i stanów powodziowych** został ustanowiony w celu ochrony ludności i jej mienia przed skutkami sytuacji nadzwyczajnych, a także w celu utrzymania warunków umożliwiających maksymalne wsiąkanie wód opadowych.

Środek w postaci **wymogu zastosowania odpowiedniej i niezbędnej liczby źródeł światła** został zaproponowany w celu ograniczenia zanieczyszczenia światłem (tzw. smogu świetlnego). W tym celu należy opracować projekt odpowiedniego sposobu i reżimu oświetlenia, którego celem będzie minimalizacja oddziaływania na różnorodność biologiczną, w szczególności na gatunki wrażliwe na oświetlenie. Na etapie opracowania projektu przedsięwzięcia należy rozwiązać kwestie dotyczące oświetlenia zewnętrznego na terenie parku przedsiębiorczości, obejmujące m.in. długość fali źródeł światła, intensywność i typ oświetlenia, tryb pracy oraz kierunek emisji światła, tak aby zminimalizować wpływ zanieczyszczenia światłem na otaczające tereny. Preferowane powinny być osłonięte źródła światła, emitujące światło poycji w podstawowej (poziomej) wyłącznie w dolną półprzestrzeń, które nie

emitują więcej niż 10% energii w zakresie fal o długości <500 nm. Preferowane powinny być źródła światła o temperaturze barwowej nieprzekraczającej 3000 K ($CCT \leq 3000$ K). Należy ograniczyć intensywność oświetlenia, najlepiej poprzez zastosowanie trybu nocnego (obniżonej intensywności) w spokojnych godzinach nocnych.

Środek w postaci wymogu **zapewnienia koordynacji z innymi przedsięwzięciami w zakresie utrzymania drożności obszaru oraz działań zapobiegających wpływowi na różnorodność biologiczną (np. obecność nadzoru przyrodniczego)** wynika z oceny oddziaływań kumulatywnych i synergicznych, ma on na celu zachowanie akceptowalnego poziomu bioróżnorodności i możliwości migracji gatunków na tym obszarze.

Środek w postaci wymogu prowadzenia wycinki drzew poza okresem lęgowym ptaków (tj. poza 1.4–31.7.) wynika z potrzeby ochrony różnorodności biologicznej.

Środek w postaci wymogu zapewnienia, we współpracy z urzędem gminy o rozszerzonych uprawnieniach, rekultywacji terenów nierolniczych oraz poprawy jakości gleb w innych lokalizacjach został ustanowiony w celu maksymalnego zachowania wartościowych gleb i racjonalnego gospodarowania warstwą orną.

Następujące środki zostały określone w ramach oceny oddziaływania na obszary Natura 2000, opracowanej przez Mgr. Zdeňka Frélicha, osobę uprawnioną do oceny wpływu na sieć Natura 2000 zgodnie z § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, w aktualnym brzmieniu, świadectwo nr MZP/2024/630/2390:

- w kolejnych etapach przygotowania przedsięwzięcia, tj. na poziomie MPZP Lutyni Dolnej oraz w fazie przygotowania projektów realizowanych w terenach objętych w Zmianie nr 10 ZZZP KMS – przeprowadzenie oceny zgodnie z § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, tj. tzw. ocenę siedliskową (Natura 2000),
- w ramach realizacji obszarów VH114 zapobieganie negatywnym ingerencjom w biotopy pachnicy dębowej, tj. w stare drzewa na grobli na południowej granicy obszaru Natura 2000 Dolina Olzy – Wierzniewice oraz na północnej granicy obszaru VH114, tj. w drzewa, w których stwierdzono występowanie pachnicy dębowej lub potencjalnie odpowiednie dla tego gatunku,
- na obszarach VH114 i NRBK674 wdrożenie środków renaturyzacyjnych zbliżonych do naturalnych, które, oprócz innych efektów, poprawią warunki siedliskowe dla kumaka górskiego,
- zapewnienie odpowiedniej jakości odprowadzanych przemysłowych ścieków technologicznych do rzeki Olzy oraz zminimalizowanie negatywnych skutków ewentualnej awarii dla jakości wód rzeki Olzy.

8. 4. PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

Działania zespołu opracowującego ocenę SEA oraz projektanta Zmiany nr 10 ZZZP KMS były wzajemnie koordynowane, a poszczególne wyniki prac na bieżąco konsultowane. Na podstawie wzajemnych ustaleń oraz przeprowadzonej analizy określono środki koncepcyjne i przestrzenne, które zostały uwzględnione w wiążącej części tekstowej Zmiany nr 10 ZZZP KMS.

Ocena oddziaływania Zmiany nr 10 ZZZP KMS na środowisko wskazuje szereg środków projektowych, które mają zostać zrealizowane wyłącznie na kolejnych etapach przygotowania dokumentacji projektowej. Środki te nie należą do zakresu zasad rozwoju przestrzennego i nie zostały uwzględnione w części normatywnej Zmiany nr 10 ZZZP KMS. Dla informacji zostały one ujęte w uzasadnieniu Zmiany nr 10 ZZZP KMS.

W ramach tych środków nie stosuje się wymagań wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

9. OCENA SPOSOBU UWZGLĘDNIENIA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYJĘTYCH NA POZIOMIE MIĘDZYNARODOWYM, UNIJNYM LUB KRAJOWYM W OCENIANYCH DOKUMENTACH PLANISTYCZNYCH ORAZ ICH ZASTOSOWANIA PRZY WYBORZE ROZWIĄZANIA, W TYM EWENTUALNIE PRZY WYBORZE NAJWŁAŚCIWSZEGO WARIANTU.

Na podstawie oceny istotnych koncepcji i strategii międzynarodowych, unijnych, krajowych i krajowych (regionalnych) sformułowano odpowiednie cele dla poszczególnych tematów ochrony środowiska. Ten zestaw tzw. celów referencyjnych stanowi ramy do oceny powiązań Zmiany nr 10 ZPP KMŚ z tematami ochrony środowiska. Cele zostały sformułowane w taki sposób, aby wyrażały oczekiwany stan dla danego tematu ochrony środowiska, a jednocześnie obejmowały powiązania rozwoju i wykorzystania terenu w odniesieniu do danego tematu.

Podczas opracowywania Zmiany nr 10 ZPP KMŚ uwzględniono cele określone w zakończeniu rozdziału 2. Ze względu na ograniczony zakres treści Zmiany nr 10 ZPP KMŚ, proponowane rozwiązanie dotyczy jedynie niektórych celów ochrony środowiska. Zmiana nr 10 ZPP KMŚ przyczynia się do realizacji celu w zakresie wpływu na klimat i jakość powietrza, ograniczenia ryzyka powodziowego oraz różnorodności biologicznej w odniesieniu do drożności migracyjnej obszaru i funkcji ekologicznej krajobrazu. Natomiast nie przyczynia się do osiągnięcia celu w zakresie minimalizacji zajmowania gruntów rolnych z zasobu gruntów rolnych (ZPF).

TEMAT: KLIMAT I POWIETRZE

Cel referencyjny: **Stworzenie warunków zapewniających, aby nie dochodziło do przekraczania określonych ustawowo poziomów limitu emisji.**

Zmiana nr 10 ZPP KMŚ nie tworzy bezpośrednio warunków zapobiegających przekraczaniu ustawowo określonych limitów emisji, jednak ze względu na swój charakter – tj. wyznaczenie terenu dla SPP, którego wykorzystanie wiąże się z rozwojem elektromobilności i produkcją energii ze źródeł odnawialnych – stwarza przesłanki do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powstających przy wytwarzaniu energii z wykorzystaniem paliw kopalnych.

Sposób uwzględnienia tego celu ochrony danego komponentu środowiska jest wystarczający.

TEMAT: WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Cel referencyjny: **Obniżenie poziomu zagrożenia powodziowego**

Zmiana nr 10 ZPP KMŚ określa obszar ochrony przeciwpowodziowej, natomiast ochrona zabudowanego obszaru gminy Wierzniowice została ujęta w ramach warunków SEA.

Sposób uwzględnienia tego celu ochrony danego komponentu środowiska jest wystarczający.

TEMAT: GLEBA – ZASÓB GRUNTÓW ROLNYCH (ZPF)

Cel referencyjny: **Minimalizacja zajęcia gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF)**

Zmiana nr 10 ZPP KMŚ nie przyczynia się do osiągnięcia celu.

Sposób uwzględnienia tego celu ochrony danego komponentu środowiska nie może zostać odpowiednio zastosowany w ramach omawianej koncepcji.

TEMAT: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, FAUNA I FLORA

Cel referencyjny: **Stworzenie warunków zapewniających drożność migracyjną obszaru**

Zmiana nr 10 ZZP KMŚ koryguje korytarz przebiegu ponadregionalnego systemu terytorialnego stabilności ekologicznej, w którym przewidziano nasadzenia zastępcze oraz realizację biotopów leśnych. W ramach warunków SEA określono konieczność ich realizacji, co tym samym stwarza warunki do zapewnienia drożności obszaru.

Sposób uwzględnienia tego celu ochrony danego komponentu środowiska jest wystarczający.

Cel referencyjny: **Stworzenie warunków do zwiększenia ekologicznej funkcji krajobrazu**

Zmiana nr 10 ZZP KMŚ tworzy warunki do wyłączenia gruntów ornych z użytkowania, a jednocześnie do częściowego zwiększenia powierzchni terenów zielonych, realizacji nasadzeń zastępczych, a tym samym, w określonej perspektywie czasowej, do przekształcenia części obszaru w środowisko bliższe naturze, co w konsekwencji spowoduje zmianę współczynnika stabilności ekologicznej.

Sposób uwzględnienia tego celu ochrony danego komponentu środowiska jest wystarczający.

9. 1. PODSUMOWANIE ROZDZIAŁU

Podsumowując, można stwierdzić, że Zmiana nr 10 ZZP KMŚ, z wyjątkiem celu dotyczącego minimalizacji zajmowania gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF), przyczynia się do osiągnięcia celów referencyjnych, a sposób ich uwzględnienia można uznać za wystarczający.

10. OCENA POTENCJALNYCH TRANSGRANICZNYCH ODDZIAŁYWAŃ DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ NA ŚRODOWISKO

Oddziaływanie transgraniczne definiuje się jako wpływ wywierany na komponenty środowiska poza granicami obszaru objętego opracowaniem (poza granicami kraju morawsko-śląskiego). Kraj morawsko-śląski graniczy z krajem ołomunieckim, krajem zlińskim oraz z Rzeczpospolitą Polską.

W ramach oceny oddziaływań transgranicznych analizowano i oceniano, czy wyznaczenie przedsięwzięć w ramach Zmiany nr 10 ZZP KMS może mieć wpływ na komponenty środowiska poza granicami kraju morawsko-śląskiego. Ze względu na lokalizację przedsięwzięć objętych zmianą można założyć, że nie będą one oddziaływać na terytorium kraju ołomunieckiego ani kraju zlińskiego. Ocena oddziaływań transgranicznych została więc przeprowadzona w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ obszar objęty zmianą znajduje się w pobliżu granicy państwowej.

Ocena potencjalnych oddziaływań transgranicznych na ludność i komponenty środowiska, podobnie jak ocena przedstawiona w rozdziale 6 (oraz w Załączniku nr 1), we wszystkich przypadkach opiera się na identyfikacji potencjalnych oddziaływań oraz ocenie eksperckiej ich zasięgu i znaczenia. Podobnie można analizować oddziaływania transgraniczne na powietrze i klimat, wody powierzchniowe i podziemne, glebę (zasób gruntów rolnych – ZPF, środowisko geologiczne), lasy, różnorodność biologiczną (faunę i florę), krajobraz i jego charakter, przyrodę, wartości kulturowe i historyczne obszaru, a także na ludność i zdrowie publiczne.

Ocena została przeprowadzona dla całej treści części normatywnej Zmiany nr 10 ZZP KMS, zgodnie z opisem zawartym we wstępie. Identyfikacja potencjalnych oddziaływań transgranicznych dla proponowanych terenów i korytarzy znajduje się w Załączniku nr 1. Jako przedsięwzięcie wykazujące oddziaływanie transgraniczne zidentyfikowano teren VS106 przeznaczony pod budowę SPP, w powiązaniu z korytarzem TV101, który ma odprowadzać oczyszczoną wodę z obszaru parku strategicznego do rzeki Olzy. W ten sposób oceniono potencjalny, umiarkowany wpływ transgraniczny na wody powierzchniowe i podziemne. To umiarkowane oddziaływanie transgraniczne zostało uwzględnione poprzez zaprojektowanie środków/działań koncepcyjnych i projektowych, które opisano również w rozdziale 8. Nie stwierdzono żadnych znaczących oddziaływań transgranicznych (ani negatywnych, ani pozytywnych). Potencjalne oddziaływania na pozostałe komponenty środowiska i zdrowie publiczne mają charakter lokalny i nie przewiduje się ich oddziaływania transgranicznego.

Przedsięwzięcie:				
VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej				
TV101 Przewód dla odprowadzania podczyszczonych ścieków z terenu Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej do rzeki Olzy				
Przewidywane oddziaływania: transgraniczne				
Komponent/temat	Opis	Stopień	Charakter	Rozróżnienie czasowe
Wody powierzchniowe i podziemne	Dotyczy przedsięwzięcia polegającego na odprowadzaniu oczyszczonych ścieków z SPP z terenu VS106 do rzeki Olzy korytarzem TV101. Rzeka jest planowana jako odbiornik, a położenie ujścia zakłada się na szóstym kilometrze od zbiegu Olzy i Odry. Przy zachowaniu odpowiedniej jakości i ilości odprowadzanych wód, zgodnie ze stanem rzeki Olzy, nie przewiduje się znaczącego	-1	bezpośrednie	długoterminowe, przejściowe

Przedsięwzięcie:				
VS106 Strefa rozwoju o znaczeniu ponadlokalnym w Lutyni Dolnej TV101 Przewód dla odprowadzania podczyszczonych ścieków z terenu Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej do rzeki Olzy				
Przewidywane oddziaływania: transgraniczne				
	oddziaływania transgranicznego na wody powierzchniowe i podziemne; zakłada się umiarkowanie negatywny wpływ z uwagi na zwiększone ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodnego (jednolita część wód HOD_0870 Olza od ciekłu Petrůvka do ujścia do Odry). Sytuacja może zostać częściowo poprawiona poprzez odprowadzanie wód deszczowych. Konieczne jest również regulowanie odpływu z terenu inwestycji w zależności od stanu wód w rzece Olzie. W ramach środków należy ustanowić warunek odprowadzania wyłącznie oczyszczonych wód, których jakość będzie stale monitorowana. Oddziaływanie jest przewidywane dopiero w związku z faktycznym funkcjonowaniem przedsięwzięcia (monitoring jakości odprowadzanych wód jest zapewniony ustawowym obowiązkiem podmiotów zanieczyszczających). Minimalizacja oddziaływań na odprowadzanie i oczyszczanie wód powierzchniowych jest częściowo określona w art. 7a obowiązujących ZZP KMS. Dodatkowe środki koncepcyjne zostały określone w ramach ustalonych warunków.			
Wnioski i zalecenia:				
Wniosek:	Przedsięwzięcie można zrealizować przy zachowaniu warunków.			
Projekt warunków SEA:	Środki koncepcyjne: - Zapewnienie gospodarowania ściekami w taki sposób, aby nie mogło dojść do pogorszenia jakości wód powierzchniowych. Środki projektowe: - odprowadzanie wyłącznie oczyszczonych wód bez zanieczyszczeń, - regulacja ilości odprowadzanej wody zgodnie ze stanem wody w rzece Olzie.			

11. ZBIORCZE ROZPATRZENIE WYMAGAŃ ZGŁOSZONYCH W STANOWISKU WŁAŚCIWEGO ORGANU DO PROJEKTU WYTTCZYNYCH LUB DO PROJEKTU WYTTCZYNYCH ZMIANY DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ, ALBO W OPINII ZGODNIE Z § 71A UST. 2, § 71D UST. 4 LIT. C) LUB § 71E UST. 5 LIT. E).**11.1. ROZPATRZENIE WYMAGAŃ WYNIKAJĄCYCH ZE STANOWISKA MINISTERSTWA ŚRODOWISKA RCZ**

Ministerstwo Środowiska RCz (dalej również „MŚ RCz”) w stanowisku dotyczącym potrzeby przeprowadzenia oceny projektu A10 ZZP KMŚ w zakresie oddziaływania na środowisko z dnia 26 lutego 2024 r., sygn. MZP/2024/710/816, poinformowało, że na podstawie otrzymanych materiałów od podmiotu przedkładającego przedmiotowej aktualizacji oraz z uwzględnieniem kryteriów Załącznika nr 8 do ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko, wymaga przeprowadzenia oceny treści projektu A10 ZZP KMŚ pod kątem jego oddziaływania na środowisko oraz zdrowie publiczne, w tym oceny zgodnie z § 45i ust. 2 i 9 ustawy o ochronie przyrody (ocena oddziaływania na obszary Natura 2000), i określiło następujące szczegółowe wymagania dotyczące zakresu i zawartości oceny SEA dla tej aktualizacji:

- 1. Przy opisie aktualnego stanu środowiska, tj. stanu poszczególnych komponentów środowiska na obszarze objętym opracowaniem, należy opierać się na najaktualniejszych dostępnych danych.**

Przy opisie aktualnego stanu środowiska w rozdziale 3 wykorzystano najaktualniejsze dostępne dane, które były częścią przekazanych danych Analiz przestrzennych kraju morawsko-śląskiego (5. pełna aktualizacja, 2021). Ponadto wykorzystano przekazaną dokumentację stanowiącą materiał wyjściowy: Ocena oddziaływania istotnej ingerencji wraz z propozycjami wykluczenia lub ograniczenia negatywnych oddziaływań zgodnie z § 67 ustawy nr 114/1992 Dz.U. oraz § 7 rozporządzenia nr 142/2018 Dz.U. – Strategiczny Park Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej, a także Ocena oddziaływania koncepcji zgodnie z § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U.

- 2. Dla wszystkich proponowanych obszarów i korytarzy wymagane jest indywidualne przeanalizowanie oddziaływania na wszystkie komponenty środowiska, zdrowie publiczne oraz ludność (w tym wpływy na obszary zabudowy z naciskiem na hałas, komfort życia mieszkańców oraz inne determinanty). Ocenie podlegają oddziaływanie na zdrowie publiczne i środowisko, obejmujące wpływy na zwierzęta i rośliny (w szczególności wpływy związane z kolizjami z trasami migracyjnymi dużych ssaków oraz zachowaniem drożności migracyjnej, fragmentacją krajobrazu, systemem terytorialnym stabilności ekologicznej), ekosystemy, różnorodność biologiczną, glebę, wodę, powietrze, klimat, krajobraz, charakter krajobrazowy, zasoby naturalne, mienie oraz dziedzictwo kulturowe, a także ich wzajemne powiązania i relacje.**

Proponowane obszary i korytarze zostały ocenione indywidualnie pod kątem wszystkich komponentów środowiska, zdrowia publicznego i ludności w rozdziale 6 oraz w Załączniku nr 1.

- 3. W ramach oceny oddziaływania na środowisko aktualizacji A10 ZZP KMŚ wymagane jest przeprowadzenie analizy oddziaływań kumulatywnych i synergicznych. W tym kontekście wskazujemy m.in. na orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego 1 Ao 7/2011–526, na mocy którego uchylono Zasady zagospodarowania przestrzennego kraju południowomorawskiego. Ocena tych oddziaływań na środowisko powinna zostać opracowana zarówno na poziomie poszczególnych proponowanych obszarów i korytarzy, jak i z uwzględnieniem szerszych relacji przestrzennych oraz powiązań wynikających ze stanu zagospodarowania terenu i przedsięwzięć w nim zatwierdzonych do realizacji bądź rozważanych (wyrok NSA 4 Aos 1/2013–133). W miejscach, gdzie zostaną stwierdzone potencjalne negatywne oddziaływania kumulatywne lub synergiczne, konieczne jest zaproponowanie środków kompensacyjnych oraz ewentualnego monitoringu tych potencjalnych oddziaływań.**

Ocena oddziaływań kumulatywnych i synergicznych została przeprowadzona w rozdziale 6, podrozdziale 6.3. Środki służące zapobieganiu negatywnym oddziaływaniom na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie publiczne i ludność zostały przedstawione w rozdziale 8 i odnoszą się przede wszystkim do kolejnych etapów dokumentacji projektowej, zaś środki o charakterze koncepcyjnym zostały uwzględnione w części normatywnej Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego. Wskaźniki służące monitorowaniu oddziaływania przedkładanej Zmiany nr 10 ZZP KMŚ zostały określone w rozdziale 12.

- 4. W przypadku zidentyfikowania potencjalnych negatywnych oddziaływań projektu A10 YYP KMŚ na bioróżnorodność, istotne elementy krajobrazu, system terytorialny stabilności ekologicznej (w szczególności na ponadregionalny korytarz ekologiczny K98 Černý les – granica Republiki Czeskiej) oraz inne chronione komponenty środowiska, należy w ramach oceny SEA zaproponować środki zapobiegające tym oddziaływaniom, eliminujące je, ograniczające lub kompensujące, a także środki zapewniające drożność migracyjną obszaru dla zwierząt.**

Środki służące zapobieganiu, wyeliminowaniu, ograniczeniu lub kompensacji negatywnych oddziaływań, a także środki zapewniające drożność migracyjną terenu dla zwierząt, w przypadku identyfikacji możliwych negatywnych oddziaływań wynikających ze Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, zostały wskazane na podstawie oceny zawartej w rozdziale 6 oraz w Załączniku nr 1, a ponadto ujęte zbiorczo w rozdziale 8.

- 5. Należy również ocenić wpływy realizacji Zmiany A10 ZZP KMŚ na krajobraz, fragmentację krajobrazu, naturalny reżim wodny oraz powiązane z nim ekosystemy. Wymagamy także, aby w ramach oceny SEA zaproponować ewentualne środki zapobiegające, eliminujące lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania.**

Wpływy realizacji przedsięwzięć wynikających ze Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na krajobraz, fragmentację krajobrazu, naturalny reżim wodny oraz powiązane z nim ekosystemy zostały indywidualnie ocenione w rozdziale 6. Środki zapobiegające, eliminujące lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania zostały wskazane w ocenach poszczególnych przedsięwzięć w rozdziale 6 oraz w Załączniku nr 1, a ponadto ujęte i uzasadnione zbiorczo w rozdziale 8.

- 6. Wymagamy oceny wpływu projektu A10 ZZP KMŚ na grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu (PUPFL), a także oceny ingerencji w drzewostany leśne oraz w strefę ochronną lasu. Równocześnie wymagamy, aby w ocenie SEA zaproponować ewentualne środki zapobiegające, eliminujące lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania.**

Oddziaływanie przedsięwzięć wynikających ze Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu (PUPFL) oraz ingerencje w drzewostany leśne i strefę ochronną lasu zostało ocenione w rozdziale 6 oraz w Załączniku nr 1. Środki zapobiegające, eliminujące lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania zostały wskazane w ocenach poszczególnych przedsięwzięć w rozdziale 6 oraz w Załączniku nr 1, a ponadto ujęte zbiorczo w rozdziale 8.

- 7. Należy ocenić wpływ projektu A10 ZZP KMŚ na zasób gruntów rolnych (ZPF), w szczególności pod kątem zagrożenia przedmiotów i celów ochrony zasobu gruntów rolnych (ZPF), a także w odniesieniu do wielkości zajęcia gruntów rolnych oraz zajęcia gruntów najwyższej jakości w II i III klasie ochrony, oraz zaproponować środki minimalizujące ewentualne negatywne oddziaływania.**

Oddziaływanie przedsięwzięć wynikających ze Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na zasób gruntów rolnych (ZPF), przede wszystkim pod kątem zagrożenia przedmiotów i celów ochrony zasobu gruntów rolnych (ZPF), a także w odniesieniu do wielkości zajęcia gruntów rolnych oraz zajęcia gruntów najwyższej jakości w II i III klasie ochrony, został oceniony w rozdziale 6 oraz w Załączniku nr 1. Środki minimalizujące ewentualne negatywne oddziaływania zostały wskazane w ocenach poszczególnych przedsięwzięć w rozdziale 6 oraz w Załączniku nr 1, a ponadto ujęte zbiorczo

w rozdziale 8. Wskazany środek koncepcyjny w formie podziału na etapy użytkowania terenu VS106 został już uwzględniony w projekcie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.

- 8. Z uwagi na historyczne wydobycie w najbliższym otoczeniu (węgiel kamienny) należy ocenić wpływ projektu A10 ZZP KMŚ pod kątem występowania strategicznego złoża gazu ziemnego w Wierzniowicach, terenów pogórnich oraz ewentualnego występowania starych i opuszczonych wyrobisk górniczych. W przypadku stwierdzenia potencjalnych negatywnych oddziaływań konieczne jest zaproponowanie środków minimalizujących.**

Oddziaływanie przedsięwzięć wynikających ze Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na występowanie strategicznego złoża gazu ziemnego w Wierzniowicach, terenów pogórnich oraz starych i opuszczonych wyrobisk górniczych zostało ocenione w rozdziale 6 oraz w Załączniku nr 1. Nie zaproponowano środków minimalizujących.

- 9. Należy ocenić wpływ na wody podziemne i powierzchniowe, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na zasoby wód podziemnych, w tym zapewnienia jakości wód powierzchniowych i podziemnych na obszarze objętym analizą, reżimu wodnego oraz retencji wód w krajobrazie, a także zaproponować środki mające na celu zapobieganie, wyeliminowanie, ograniczenie lub kompensację ewentualnych negatywnych oddziaływań.**

Oddziaływania wynikające z realizacji Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na wody podziemne i powierzchniowe zostały ocenione w rozdziale 6 oraz w Załączniku nr 1. Środki zapobiegające, eliminujące, ograniczające lub kompensujące potencjalne negatywne oddziaływania zostały wskazane w ramach oceny w rozdziale 6 oraz w Załączniku nr 1, a ponadto ujęte zbiorczo w rozdziale 8.

- 10. Ze względu na bliskość planowanego przedsięwzięcia względem granicy państwowej z Rzeczpospolitą Polską, w ramach oceny SEA wymagamy identyfikacji ewentualnych oddziaływań na transgraniczne jednolite części wód (HOD_0870 Olza od ciekłu Petrůvka do ujścia do Odry; HOD_0860 Lutyńka od źródeł do ujścia do Olzy).**

Oddziaływania transgraniczne wynikające ze Zmiany nr 10 ZZP KMŚ zostały ocenione w rozdziale 10. Środki minimalizujące potencjalne negatywne oddziaływania zostały wskazane w ramach oceny w rozdziale 10 oraz ujęte zbiorczo w rozdziale 8.

- 11. W ramach przygotowywanej aktualizacji wymaga się przeprowadzenia oceny oddziaływania projektu A10 ZZP KMŚ na jakość powietrza, w szczególności na obszarze aglomeracji Ostrawa/Karwina/Frydek-Mistek, przy uwzględnieniu aktualnych danych dotyczących poziomu zanieczyszczenia powietrza. Jednocześnie wnosimy o zaproponowanie takich środków, w stopniu szczegółowości właściwym dla zasad zagospodarowania przestrzennego, które zapewnią, że nie dojdzie do pogorszenia poziomu emisji w porównaniu ze stanem obecnym.**

Oddziaływanie przedsięwzięć wynikających ze Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na jakość powietrza zostało ocenione w rozdziale 6 i Załączniku nr 1. Środki minimalizujące potencjalne negatywne oddziaływania zostały wskazane w ramach oceny w rozdziale 6 i Załączniku nr 1 oraz ujęte zbiorczo w rozdziale 8. Dotyczy to w szczególności środka projektowego w postaci realizacji nasadzeń zieleni na terenie VH114, co powinno przyczynić się do minimalizacji ewentualnych oddziaływań na jakość powietrza, powodowanych przede wszystkim zwiększeniem natężenia ruchu w obszarze.

- 12. Wymagane jest przeprowadzenie oceny, czy projekt A10 ZZP KMŚ spełnia cele ogólnokrajowych i regionalnych dokumentów strategicznych – Krajowego programu ochrony przyrody i krajobrazu Republiki Czeskiej na lata 2020–2025, Polityki środowiskowej Republiki Czeskiej 2030 z perspektywą do 2050 r., Strategii ochrony różnorodności biologicznej Republiki Czeskiej na lata 2016–2025 oraz ogólnokrajowych priorytetów w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu określonych w Polityce zagospodarowania przestrzennego Republiki Czeskiej, w brzmieniu obowiązującym od 1.09.2023 r.**

Ocena została przeprowadzona i przedstawiona w rozdziałach 1.2, 2 i 9 niniejszej dokumentacji. Bardzo silny lub silny związek stwierdzono przede wszystkim w odniesieniu do koncepcji zawierających cele lub środki dotyczące zrównoważonego podejścia do rozwoju przestrzennego, rozwoju gospodarczego oraz strategii adaptacyjnej.

- 13. Wymagamy, aby oceniający w ramach oceny SEA opracował wnioski i zalecenia, w tym projekt stanowiska Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej dotyczący projektu A10 ZZP KMŚ, zawierający w szczególności jednoznaczne stwierdzenia, czy z punktu widzenia potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie publiczne można zaakceptować aktualizację w całości, zaakceptować z warunkami i wymaganiami wraz z ich doprecyzowaniem, lub nie zaakceptować.**

Wnioski, wraz z projektem stanowiska Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej, zostały przedstawione w rozdziale 15.

- 14. W ramach oceny SEA konieczne jest rzetelne odniesienie się do wszystkich wymagań zawartych w tym stanowisku oraz ich odpowiednie uzasadnienie, tj. wskazanie, w której części oceny SEA (zalecane są odniesienia do konkretnych stron) dokonano wymaganej oceny oddziaływań i do jakich wniosków oceniający doszedł.**

Odniesienie się i uzasadnienie wymagań stanowiska MŚ RCz zostało opracowane. Dla każdego wymogu w ramach rozdziału 11 wskazano odpowiednie rozdziały odnoszące się do spełnienia danego wymogu.

Ponieważ nie wykluczono znaczącego wpływu na obszary sieci Natura 2000, MŚ RCz zażądało przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 dla projektu A10 ZZP KMŚ i określiło następujące, bardziej szczegółowe wymagania co do jej treści i zakresu:

- 15. W ramach oceny, sporządzonej przez osobę uprawnioną w rozumieniu § 45j ust. 1 ustawy o ochronie przyrody i krajobrazu, należy skupić się na wszystkich przewidywanych oddziaływaniach przyszłego wykorzystania terenu inwestycji Gigafactory oraz powiązanych korytarzy (podłączenie do sieci NN, doprowadzenia wody technologicznej, bocznic kolejowe) – w tym oddziaływaniach wtórnych. W ocenie należy zatem zbadać możliwe oddziaływania m.in. na potencjalne siedliska przedmiotów ochrony w objętych lokalizacjach sieci Natura 2000 (np. poprzez sposób przyszłego odprowadzenia ścieków do odbiornika, możliwe dopływy zanieczyszczeń do obszaru, fragmentację migracyjnej drożności obszaru itp.). Wreszcie, konieczne jest rzetelne określenie oddziaływań kumulatywnych i synergicznych w danym obszarze w odniesieniu do przedmiotów ochrony dotkniętych lokalizacji sieci Natura 2000.**

Ocena została przeprowadzona i jest przedstawiona w odrębnym dokumencie, w części B. Ocena oddziaływania koncepcji na obszary o znaczeniu europejskim (EVL) oraz obszary specjalnej ochrony ptaków, zgodnie z § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U., o ochronie przyrody, w aktualnym brzmieniu.

12. PROJEKT WSKAŹNIKÓW MONITOROWANIA ODDZIAŁYWANIA OCENIANEJ DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ NA ŚRODOWISKO

Wskaźniki monitorujące są stosowane ogólnie przed realizacją i po wykonaniu przedsięwzięcia w celu porównania zmian, jakie dane przedsięwzięcie spowodowało. Celem określenia wskaźników jest identyfikacja obszarów potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie publiczne. Odpowiednie wskaźniki można często ustalić dopiero po przedstawieniu konkretnego projektu, który szczegółowo opisuje dane przedsięwzięcie.

Zgodnie z ustawą nr 100/2001 Dz.U. o ocenie oddziaływania na środowisko, w § 10h nałożono na podmiot przedkładający koncepcję obowiązek zapewnienia monitorowania i analizy oddziaływań zatwierdzonej koncepcji na środowisko i zdrowie publiczne. Jeżeli podmiot przedkładający w wyniku tego monitorowania stwierdzi, że realizacja koncepcji niesie z sobą nieprzewidziane, poważne negatywne oddziaływania na środowisko lub zdrowie publiczne, jest zobowiązany do podjęcia działań i środków zapobiegających lub łagodzących te oddziaływania, poinformowania o tym właściwego urzędu i odpowiednich organów administracyjnych oraz podjęcia decyzji o zmianie koncepcji.

Przeprowadzona ocena wykazała potencjalnie znacząco negatywne oddziaływanie (-2) na komponent środowiska gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF) w obrębie terenu VS106.

Przeprowadzona ocena pozwoliła zidentyfikować potencjalne umiarkowanie negatywne oddziaływania (-1) na następujące komponenty środowiska: powietrze i klimat, wody powierzchniowe i podziemne, gleba – zasób gruntów rolnych (ZPF), lasy, różnorodność biologiczną, krajobraz – charakter krajobrazowy, przyrodę oraz ludność i zdrowie publiczne. Nie w odniesieniu do każdego korytarza lub terenu i nie dla każdego komponentu, ale zawsze przynajmniej dla jednego.

Przeprowadzona ocena wykazała również oddziaływania zerowe (0) na wszystkie komponenty środowiska. Nie dla każdego korytarza lub terenu i nie dla każdego komponentu, lecz zawsze przynajmniej dla jednego. Dla tych komponentów nie określono wskaźników monitorujących.

W wyniku oceny zidentyfikowano również oddziaływania umiarkowanie pozytywne, które jednak wywierają korzystny wpływ na środowisko i nie wymagają działań i środków kompensacyjnych, a zatem nie ma potrzeby opracowywania wskaźników monitorowania ich efektów.

Autor oceny SEA zaleca monitorowanie wskaźników w odniesieniu do tych obszarów koncepcji, w których stwierdzono oddziaływania negatywne.

I Emisja PM₁₀, PM_{2,5}, NO_x, CO, benzenu i benzo(a)pirenu w skali roku (średnia roczna w µg.m⁻³)

Źródło: Czeski Instytut Hydrometeorologiczny, Czeski Urząd Statystyczny, Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej

Wskaźnik został zaproponowany do monitorowania zmian w zakresie klimatu i jakości powietrza. Organ sporządzający uzyska dane od dostawcy – Czeskiego Instytutu Hydrometeorologicznego. Zaproponowany wskaźnik zespół opracowujący ocenę SEA zaleca do wykorzystania przy analizie w ramach „Raportu o stanie środowiska w kraju morawsko-śląskim” oraz do uwzględnienia w materiałach analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych. Uzyskane wyniki mogą być następnie wykorzystane przez nabywcę jako podstawa do aktualizacji analizy zrównoważonego rozwoju terytorialnego, z częstotliwością monitorowania 1x na 4 lata, co odpowiada cyklowi opracowywania krajskich materiałów analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych.

II Stan jednolitej części wód powierzchniowych w zlewni hydrologicznej IV rzędu Lutyńka (ID: POD_5423; wielkość bezwymiarowa – opis słowny)

Źródło: ISVS – Ewidencja jakości wód powierzchniowych

Ewidencja jakości wód powierzchniowych jest prowadzona w ramach portalu ISVS, zarządzanego przez Instytut Badawczy Gospodarki Wodnej im. T. G. Masaryka, publiczny instytut badawczy (VÚV TGM, v. v. i.). Dane i usługi informacyjne dotyczące rejestrów ISVS są dostępne za pośrednictwem Portalu Gospodarki Wodnej Ministerstwa Rolnictwa Republiki Czeskiej oraz Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej (<http://www.voda.gov.cz>). Wskaźnik został zaprojektowany do monitorowania rozwoju w zakresie tematu: wody powierzchniowe i podziemne. Zespół opracowujący ocenę oddziaływania na środowisko (SEA) zaleca jego wykorzystanie do oceny w ramach „Raportu o stanie środowiska w kraju morawsko-śląskim”, a stan jednolitych części wód powierzchniowych może zostać uwzględniony przez organ sporządzający jako podstawa przy opracowywaniu Raportu z wdrażania zasad zagospodarowania przestrzennego (z częstotliwością monitorowania raz na 4 lata). W przypadku niekorzystnych tendencji może to wywołać konieczność zmiany dokumentacji planistycznej. **III Roczny ubytek użytków rolnych i gruntów przeznaczonych do pełnienia funkcji lasu (PUPFL)**

Źródło: Czeski Urząd Geodezyjny i Katastralny (Český úřad zeměměřičský a katastrální), Czeski Urząd Statystyczny (Český statistický úřad)

Wskaźnik został zaprojektowany do monitorowania rozwoju w zakresie tematu: gleba (grunty) oraz las. W ramach materiałów analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych, zgodnie z rozporządzeniem nr 157/2024, monitorowane są zjawiska: 105 – udział gruntów rolnych w całkowitej powierzchni jednostki terytorialnej, 106 – udział poszczególnych rodzajów gruntów w całkowitej powierzchni gruntów rolnych. 107 – udział klas ochrony gruntów rolnych w całkowitej powierzchni jednostki terytorialnej, 25 – las, jego kategoryzacja i odległość 30 m od granicy lasu. Zespół opracowujący SEA zaleca ocenę tego wskaźnika w ramach regularnej aktualizacji krajских materiałów analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych, tj. raz na 4 lata.

IV Zmiana zasięgu obszarów, na których przekroczone są dopuszczalne wartości narażenia na hałas, lub zmiany liczby osób dotkniętych przekroczeniem tych wartości, przede wszystkim w wybranych punktach zabudowy mieszkaniowej w Lutyni Dolnej, Dzieńmorowicach i Boguminie – (ha, %, liczba osób narażonych).

Źródło: Krajska Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna KMS (Krajská hygienická stanice MSK), Ministerstwo Zdrowia RCz (Ministerstvo zdravotnictví)

Wskaźnik został opracowany w celu monitorowania rozwoju w zakresie tematu: ludność i zdrowie publiczne. Zespół opracowujący ocenę SEA zaleca jego weryfikację raz w roku oraz uwzględnienie w ramach materiałów analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych jako podstawy do aktualizacji analizy zrównoważonego rozwoju terytorialnego, a także ocenę stanu raz na 4 lata. Celem jest monitorowanie liczby osób narażonych na nadmierny hałas w danych strefach mieszkaniowych, w związku ze zmianami w infrastrukturze transportowej, a także ocena konieczności wdrożenia środków ochrony przed hałasem.

Monitorowanie i ocena wpływów wdrażania koncepcji na poszczególne komponenty środowiska mogą przyczynić się do wyeliminowania potencjalnych negatywnych oddziaływań wynikających z działań rozwojowych prowadzonych na obszarze kraju. Wskaźniki te są wystarczające również do oceny oddziaływań kumulatywnych i synergicznych.

W systemie narzędzi planowania przestrzennego materiały analityczne dotyczące uwarunkowań przestrzennych (ÚAP) stanowią najbardziej optymalne narzędzie do monitorowania określonych wskaźników, ponieważ zgodnie z § 62 ust. 2 ustawy budowlanej te materiały analityczne obejmują m.in. ustalenie i ocenę stanu oraz rozwoju obszaru, co zasadniczo odpowiada właśnie monitorowaniu terytorium. Dzięki obserwacji sposobu i stopnia uwzględnienia wskaźników oraz sumarycznej analizie danych i informacji z bardziej szczegółowych materiałów analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych gmin z rozszerzonymi uprawnieniami (ORP) będzie możliwe oszacowanie rzeczywistego oddziaływania koncepcji na poszczególne komponenty środowiska, jako jednego z filarów zrównoważonego rozwoju terytorialnego.

Chociaż wskaźniki monitorujące powinny być zaprojektowane dla wszystkich zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań koncepcji, nie było możliwe opracowanie wskaźnika dla monitorowania zmian w zakresie różnorodności biologicznej na poziomie koncepcyjnym. Dotyczy to potencjalnych oddziaływań na populacje organizmów wodnych w wodach powierzchniowych w związku z realizacją przedsięwzięcia i jego późniejszą eksploatacją. Monitoring sytuacyjny i eksploatacyjny miałby w takim przypadku charakter projektowy. Monitoring wód jest uregulowany prawnie w ramach ustawy nr 254/2001 Dz.U., o wodach oraz jej aktów wykonawczych, w szczególności rozporządzeniem nr 98/2011 Dz.U., dotyczącym sposobu oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych, sposobu oceny potencjału ekologicznego silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych oraz wymagań dotyczących programów badania i oceny stanu wód powierzchniowych, z późniejszymi zmianami.

Na poziomie koncepcyjnym ZZP KMŚ nie było również możliwe opracowanie wskaźnika dla krajobrazu, ponieważ dotyczy to potencjalnych oddziaływań wizualnych, które są na tym poziomie już uregulowane w obowiązujących ZZP KMŚ. Na niższym poziomie planowania stosuje się środki przestrzenne jako zadania dla planowania przestrzennego, np. w postaci monitorowania zmian udziału powierzchni zabudowanej w stosunku do terenów zielonych. Ze względu na skalę zjawiska może to być monitorowane w ramach materiałów analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych gmin z rozszerzonymi uprawnieniami.

Organ sporządzający ma obowiązek regularnie (co najmniej raz na 4 lata) dokonywać oceny stosowania dokumentacji planistycznej w ramach Raportu z realizacji. Na podstawie wyżej wymienionych wskaźników monitorujących organ sporządzający oceni oddziaływanie stosowania dokumentacji planistycznej na zrównoważony rozwój z punktu widzenia potencjalnych oddziaływań, a w przypadku niekorzystnych tendencji może zainicjować zmianę dokumentacji planistycznej.

Definicja wskaźników monitorujących została skonsultowana z organem sporządzającym Zmiany nr 10 ZZP KMŚ – Urzędem Krajskim Kraju Morawsko-Śląskiego, Wydziałem Planowania Przestrzennego i Prawa Budowlanego. Zakres ustalonych wskaźników został przez podmiot sporządzający zatwierdzony.

13. PROJEKT WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH PODEJMOWANIA DECYZJI NA WYZNACZONYCH TERENACH I W KORYTARZACH Z PUNKTU WIDZENIA MINIMALIZACJI NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Podstawę do opracowania wymagań dotyczących podejmowania decyzji na wyznaczonych terenach i w korytarzach, z punktu widzenia minimalizacji negatywnych oddziaływań na środowisko, stanowią środki/działania zapobiegawcze, ograniczające lub kompensacyjne wobec wszystkich stwierdzonych lub przewidywanych istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko, określone w rozdziale 8 niniejszej oceny SEA.

Ocena oddziaływania projektu Zmiany nr 10 ZZP KMS na środowisko została zrealizowana metodą „ex ante”.

Wymagania dotyczące środków koncepcyjnych

Ocena proponuje wymagania w zakresie środków koncepcyjnych dla podejmowania decyzji na wyznaczonym obszarze VS106, z punktu widzenia minimalizacji negatywnych oddziaływań.

- określenie kolejności realizacji zmian w terenie, przy czym etap 1. obejmuje realizację zachodniej części obszaru pomiędzy autostradą D1 a drogą łączącą Lutynię Dolną i Wierzniowice (droga III/46812), natomiast etap 2. obejmuje realizację wschodniej części obszaru – od drogi łączącej Lutynię Dolną i Wierzniowice (droga III/46812) dalej na wschód.
- **Należy minimalizować oddziaływania na krajobraz i jego charakter poprzez harmonijne wkomponowanie nowych obiektów w przestrzeń.**
- **Należy zapewnić takie gospodarowanie ściekami, aby nie doszło do pogorszenia jakości wód powierzchniowych ani stanu siedlisk chronionych w ramach obszarów sieci Natura 2000.**
- **Należy minimalizować oddziaływania na gatunki szczególnie chronione.**
- **Należy minimalizować oddziaływania na przedmioty ochrony w obrębie obszarów sieci Natura 2000.**

Pierwszy z proponowanych środków koncepcyjnych został już uwzględniony przez wykonawcę Zmiany nr 10 ZZP KMS w części tekstowej projektu zmiany – w rozdziale N, art. 139, punktach 1 i 2, natomiast kolejne cztery kolejne środki zostały uwzględnione w części tekstowej projektu zmiany w podrozdziale E.IV, art. 71dd.

Wymagania dotyczące środków przestrzennych

Ocena proponuje dla terenu VS106 następujący środek przestrzenny:

Do zadań w zakresie planowania przestrzennego:

- **W MPZP Lutyni Dolnej należy uwzględnić środki zapobiegające oddziaływaniu na różnorodność biologiczną i krajobraz.**

Wskazany środek przestrzenny został już uwzględniony przez wykonawcę Zmiany nr 10 ZZP KMS w części tekstowej projektu zmiany, w formie zadania w zakresie planowania przestrzennego dotyczącego terenu VS106, art. 71dd.

Ocena proponuje dla korytarza DD111 następujący środek przestrzenny:

Do zadań w zakresie planowania przestrzennego:

- **uwzględnienie koordynacji przestrzennej z innymi korytarzami infrastruktury transportowej w celu zapewnienia drożności terytorium oraz wdrożenia środków zapobiegających negatywnemu oddziaływaniu na różnorodność biologiczną.**

Wskazane środki przestrzenne zostały już uwzględnione przez wykonawcę Zmiany nr 10 ZZP KMS w części tekstowej projektu zmiany, w formie zadania w zakresie planowania przestrzennego dotyczącego korytarza DD111, art. 43m.

Wymagania dotyczące środków projektowych

Dla niektórych korytarzy i obszarów – w szczególności obszaru VS106 i VH114 – środki wynikają z oceny oddziaływania na obszary sieci Natura 2000, opracowanej przez Mgr. Zdeňka Frélicha, osobą uprawnioną do oceny wpływu na sieć Natura 2000 zgodnie z § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, w aktualnym brzmieniu, świadectwo nr MZP/2024/630/2390. Ocena SEA proponuje również kilka wymagań dotyczących środków projektowych. Środki wynikające z obu ocen zostały przedstawione w części tekstowej uzasadnienia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, w rozdziale 6. Dotyczą one następujących kwestii:

Wykorzystanie obszaru VS106 zostało uwarunkowane następująco:

- Na dalszych etapach przygotowania przedsięwzięcia – tj. na poziomie dokumentacji planistycznej gminy Lutynia Dolna, w odniesieniu do terenów i korytarzy zlokalizowanych w obszarach objętych projektem Zmiany nr 10 ZZP KMŚ – należy przeprowadzić procedurę oceny zgodnie z § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U. o ochronie przyrody i krajobrazu, tj. ocenę oddziaływania na obszary sieci Natura 2000.
- realizacja zieleni izolacyjnej w obrębie terenu VS106 – przy północnej granicy oraz w formie pasa rozdzielającego część wschodnią i zachodnią strefy,
- wykonanie zmiany przebiegów kanałów melioracyjnych w zakresie i jakości odpowiadających obecnemu stanowi,
- opracowanie studium z propozycją zazielenienia terenów i nasadzeń drzew,
- realizacja ponadregionalnego korytarza ekologicznego systemu terytorialnego stabilności ekologicznej, w tym nasadzenia zastępcze lasu w obrębie terenu VH114,
- wdrożenie działań przeciwpowodziowych w celu ochrony SPP oraz miejscowości Wierzniowice, w tym zapewnienie terenów do infiltracji wód,
- projekt i realizacja systemu odprowadzania wód podziemnych w okresach występowania intensywnych opadów i stanów powodziowych,
- instalacja odpowiedniej i niezbędnej liczby źródeł światła (w ramach projektu o właściwym sposobie i reżimie oświetlenia),
- zapewnienie koordynacji z innymi przedsięwzięciami w zakresie zapewnienia drożności obszaru oraz środków/działań zapobiegających wpływowi na różnorodność biologiczną (np. poprzez obecność nadzoru przyrodniczego),
- zapewnienie lub zachowanie terenów otwartych umożliwiających przemieszczanie się oraz spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców Lutyni Dolnej i Wierzniowic
- prowadzenie wycinki drzew poza okresem lęgowym ptaków (tj. poza 1.4.–31.7.),
- zapewnienie odpowiedniej jakości odprowadzanych przemysłowych ścieków technologicznych do rzeki Olzy oraz zminimalizowanie negatywnych skutków ewentualnej awarii dla jakości wód rzeki Olzy.

Wykorzystanie korytarza DD111 zostało uwarunkowano następująco:

- zapewnienie koordynacji z innymi przedsięwzięciami w zakresie zapewnienia drożności obszaru oraz środków zapobiegających oddziaływaniu na różnorodność biologiczną (np. poprzez obecność nadzoru przyrodniczego),
- we współpracy z urzędem gminy o rozszerzonych uprawnieniach zapewnienie rekultywacji terenów nierolniczych oraz poprawy jakości gleb w innych lokalizacjach,
- realizacja ponadregionalnego korytarza ekologicznego systemu terytorialnego stabilności ekologicznej, w tym nasadzenia zastępcze lasu w obrębie terenu VH114,

Wykorzystanie korytarza TV101 zostało uwarunkowano następująco:

- odprowadzanie wyłącznie oczyszczonych wód bez zanieczyszczeń,
- regulacja ilości odprowadzanych wód w zależności od poziomu wody w rzece Olzy,

Wykorzystanie korytarza VH114 zostało uwarunkowano następująco:

- w ramach realizacji obszarów VH114 zapobieganie negatywnym ingerencjom w biotopy pachnicy dębowej, tj. w stare drzewa na grobli na południowej granicy obszaru Natura 2000 Dolina Olzy – Wierzniowice oraz na północnej granicy obszaru VH114, tj. w drzewa, w których stwierdzono występowanie pachnicy dębowej lub potencjalnie odpowiednie dla tego gatunku,
- na obszarach VH114 i NRBK674 wdrożenie środków renaturyzacyjnych zbliżonych do naturalnych, które – oprócz innych efektów – poprawią warunki siedliskowe dla kumaka górskiego,

Jak wskazano, ocena oddziaływania projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na środowisko została przeprowadzona metodą „ex ante”, a powyższe środki i działania mają taki charakter (warunki projektowe rozwiązania, rozwiązania budowlano-techniczne obiektu, zabezpieczenia technicznego inwestycji i jej eksploatacji, warunki proceduralne oraz wymagania wynikające z przepisów prawa) i taki stopień szczegółowości, że nie mogą zostać uogólnione w stopniu pozwalającym na ich włączenie do projektu w formie wymagań dokumentacji planistycznej (czyli do części normatywnej), przy skali opracowania 1:100 000 i koncepcyjnym charakterze zasad zagospodarowania przestrzennego. Są to środki, które należą do etapu przygotowania projektu realizacji przedsięwzięcia, w tym do oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (proces EIA). Cała koncepcja została zaprojektowana do realizacji jako całość, ponieważ realizacja poszczególnych korytarzy lub terenów oddzielnie, bez wzajemnych powiązań, nie miałyby sensu. Dlatego też przedłożenie przedsięwzięcia do realizacji w ramach procesu EIA będzie musiało nastąpić również jako całość. Zgodnie z § 72 ust. 1 ustawy budowlanej zasady zagospodarowania przestrzennego, w tym ich zmiany, a także zgodnie z § 40 ust. 5 tej ustawy, ocena oddziaływania na zrównoważony rozwój nie może zawierać szczegółów, które treściowo należą do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (oceny jego oddziaływania na środowisko), planu regulacyjnego lub decyzji następczych. Fakt ten w żaden sposób nie umniejsza znaczenia ani istotności określonych środków/działań projektowych. Środki te powinny być zawsze konsekwentnie uwzględniane podczas opracowywania niższych szczebli dokumentacji planistycznej gmin objętych zakresem oddziaływania oraz ich zmian, a także w ramach kolejnych postępowań związanych z uzyskiwaniem zezwoleń na realizację przedsięwzięcia. Z tego powodu środki te zostały ujęte w części uzasadnienia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.

14. STRESZCZENIE NIETECHNICZNE POWYŻSZYCH INFORMACJI

Głównym celem niniejszego rozdziału jest zwięzłe i zrozumiałe dla odbiorcy podsumowanie oraz opis wszystkich rozdziałów oceny SEA. Rozdział ten służy przede wszystkim szybkiej orientacji w strukturze i treści oceny SEA.

ZWIEŻŁE PODSUMOWANIE TREŚCI I GŁÓWNYCH CELÓW OCENIANEJ POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO LUB DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ ORAZ JEJ POWIĄZANIA Z INNYMI KONCEPCJAMI

W rozdziale przedstawiono podstawowe informacje dotyczące przedmiotu opracowania Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, w tym opis powiązań z innymi koncepcjami i strategiami specjalistycznymi na poziomie krajowym, krajowym (regionalnym), międzynarodowym i unijnym, które odnoszą się do problematyki ochrony środowiska lub mogą znacząco wpływać na jego komponenty. Zidentyfikowano koncepcje zawierające cele lub działania dotyczące odnawialnych źródeł energii, ograniczania emisji, ochrony przyrody, a także cele lub środki odnoszące się do krajobrazu i jego charakteru. Są to następujące koncepcje:

- Polityka zagospodarowania przestrzennego RCz (tekst jednolity obowiązujący od 1.03.2025)
- Ramy strategiczne RCz 2030
- Strategia rozwoju regionalnego RCz 2021+
- Raport dotyczący adaptacji Republiki Czeskiej do zmian klimatu 2025
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym w dorzeczu Odry na lata 2021–2027
- Strategia adaptacji kraju morawsko-śląskiego do skutków zmian klimatu (styczeń 2020)
- Strategia rozwoju kraju morawsko-śląskiego 2019–2027;

OCENA POWIĄZAŃ OCENIANEJ POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO LUB DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYJĘTYMI NA POZIOMIE MIĘDZYNARODOWYM, UNIJNYM I KRAJOWYM.

W niniejszym rozdziale przedstawiono w formie tabelarycznej ocenę powiązań Zmiany nr 10 ZZP KMŚ z odpowiednimi celami ochrony środowiska określonymi w dokumentach koncepcyjnych i strategicznych, dla których zidentyfikowano bardzo silne lub silne powiązanie. Na tej podstawie wybrano istotne cele ochrony środowiska i oceniono ich powiązanie z projektem Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, co doprowadziło do sformułowania odpowiednich celów referencyjnych, stanowiących ramy oceny powiązań priorytetów Zmiany nr 10 ZZP KMŚ z tematami ochrony środowiska. Cele te zostały określone na potrzeby dalszej oceny oddziaływań Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na poszczególne komponenty środowiska. Ustalono następujące cele referencyjne:

- stworzenie warunków, aby nie dochodziło do przekraczania ustawowo określonych limitów emisji,
- ograniczenie stopnia zagrożenia powodziowego,
- minimalizacja zajmowania gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF),
- stworzenie warunków zapewniających drożność migracyjną obszaru,
- stworzenie warunków dla zwiększenia ekologicznej funkcji krajobrazu.

DANE O AKTUALNYM STANIE ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM OPRACOWANIEM ORAZ O JEGO PRZEWIDYWANYM ROZWOJU, GDYBY NIE ZOSTAŁA WDROŻONA OCENIANA POLITYKA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO LUB DOKUMENTACJA PLANISTYCZNA.

Rozdział zawiera opis aktualnego stanu komponentów środowiska, ich dotychczasowego rozwoju oraz prognozę możliwego rozwoju w przypadku niewdrożenia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, tj. ocenę, czy brak wdrożenia koncepcji mogłoby spowodować zmiany w analizowanych komponentach lub w ich rozmieszczeniu przestrzennym.

Informacje dotyczące aktualnego stanu środowiska na obszarze opracowania zostały zaczerpnięte głównie z: materiałów analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych kraju morawsko-śląskiego, Raportu o stanie środowiska w kraju morawsko-śląskim, dostarczonej oceny biologicznej oraz rejestrów informacyjnych centralnych organów administracji państwowej i ich jednostek organizacyjnych. Dane przedstawione w niniejszym rozdziale stanowią punkt wyjścia do oceny oddziaływań wszystkich części analizowanej koncepcji.

CHARAKTERYSTYKI ŚRODOWISKA, NA KTÓRE MOŻE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ WDROŻENIE OCENIANEJ POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO LUB DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ.

Punktem wyjścia dla niniejszego rozdziału są informacje zawarte w rozdziale poprzednim. W odróżnieniu od niego, celem tego rozdziału jest identyfikacja komponentów środowiska, na które może znacząco oddziaływać wdrożenie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ – zarówno pozytywnie, jak i negatywnie. Ocena ta ma jednak charakter indykatywny. Oprócz analizy komponentów, rozdział obejmuje również analizę przestrzenną.

Dla poszczególnych komponentów środowiska zidentyfikowano wybrane charakterystyki, które mogą być podatne na oddziaływanie podczas realizacji Zmiany nr 10 ZZP KMŚ. Na podstawie analizy przestrzennej określono potencjalne źródła oddziaływań kumulatywnych i synergicznych, czyli ograniczenia oraz przedsięwzięcia zlokalizowane na danym obszarze.

Czynniki, które mogą współwystępować i oddziaływać na siebie w przestrzeni, wiążą się głównie ze sposobem obecnego użytkowania otaczającego krajobrazu, zwłaszcza z istniejącymi ograniczeniami w zagospodarowaniu terenu. Z punktu widzenia wspomnianych przedsięwzięć oddziaływania kumulatywne i synergiczne mogą przejawiać się przejawiać w zajmowaniu otwartej przestrzeni w **zajmowaniu otwartej przestrzeni, powstawaniu barier migracyjnych oraz zwiększeniu obciążenia komunikacyjnego obszaru** (co prowadzi do wzrostu poziomu hałasu i pogorszenia jakości powietrza). Do kumulacji oddziaływań może dojść przede wszystkim w przypadku nakładania się prac budowlanych w czasie. Został wyznaczony obszar o potencjalnym ryzyku wystąpienia oddziaływań skumulowanych i synergicznych.

AKTUALNE PROBLEMY I ZJAWISKA ŚRODOWISKOWE, NA KTÓRE MOŻE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ WDROŻENIE OCENIANEJ POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO LUB DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ, W SZCZEGÓLNOŚCI W ODNIESIENIU DO OBSZARÓW SZCZEGÓLNIE CHRONIONYCH, ICH STREF OCHRONNYCH, OBSZARÓW O ZNACZENIU EUROPEJSKIM (EVL) I OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW.

Na podstawie danych zawartych w rozdziałach 3 i 4 zidentyfikowano obciążenia komponentów środowiska, na które może znacząco oddziaływać wdrożenie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ. Aktualne problemy i zjawiska środowiskowe, na które może oddziaływać realizacja koncepcji Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, obejmują: **zanieczyszczenie powietrza, zmiany w reżimie wodnym, ingerencję w obszary zalewowe, zajmowanie gruntów rolnych i terenów leśnych**. Nie zidentyfikowano żadnych oddziaływań na obszary szczególnie chronione i strefy ochrony. Z uwagi na obszary o znaczeniu europejskim (EVL) oraz obszary specjalnej ochrony ptaków, na podstawie odrębnie opracowanej oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 stwierdzono, że **przedstawiony projekt Zmiany nr 10 ZZP KMŚ nie może wywierać znaczącego negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony ani na spójność obszarów o znaczeniu europejskim (EVL) oraz obszarów specjalnej ochrony ptaków tworzących sieć Natura 2000.**

OCENA ISTNIEJĄCYCH I PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ PROPONOWANYCH WARIANTÓW OCENIANEJ POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO LUB DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ (BĄDŹ JEJ WARIANTU PODSTAWOWEGO), W TYM ODDZIAŁYWAŃ WTÓRNYCH, SYNERGICZNYCH, KUMULATYWNYCH, KRÓTKOTERMINOWYCH, ŚREDNIOTERMINOWYCH I

DŁUGOTERMINOWYCH, TRWAŁYCH I PRZEJŚCIOWYCH, POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH. OCENIE PODLEGAJĄ WPŁYW NA LUDNOŚĆ, ZDROWIE PUBLICZNE, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, FAUNĘ I FLORE, GLEBĘ, GRUNTY NALEŻĄCE DO ZASOBU GRUNTÓW ROLNYCH (ZPF) ORAZ GRUNTY PRZEZNACZONYCH DO PEŁNIENIA FUNKCJI LASU, ŚRODOWISKO GEOLOGICZNE, WODĘ, POWIETRZE I KLIMAT, DOBRA MATERIALNE, DZIEDZICTWO KULTUROWE, W TYM DZIEDZICTWO ARCHITEKTONICZNE I ARCHEOLOGICZNE, A TAKŻE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ, Z UWZGLĘDNIENIEM WZAJEMNYCH POWIĄZAŃ MIĘDZY WYMIENIONYMI OBSZARAMI OCENY.

Niniejszy rozdział stanowi jedną z kluczowych części oceny. Jego podstawą są ustalenia i informacje zawarte w poprzednich rozdziałach. Ocena oddziaływań została metodycznie oparta na analizie wszystkich elementów Zmiany nr 10 ZZP KMŚ. W rozdziale przedstawiono szczegółowy opis procedury oceny oddziaływań, w tym sposób postępowania przy ocenie oddziaływań skumulowanych i synergicznych.

Ocena istniejących i przewidywanych oddziaływań Zmiany nr 10 ZZP KMŚ oraz ich znaczenia, obejmująca oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, synergiczne, kumulatywne, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, trwałe i przejściowe, pozytywne i negatywne, została przeprowadzona na podstawie oceny eksperckiej opartej na danych i informacjach zawartych w poprzednich rozdziałach.

Analizie poddano następujące obszary oddziaływań:

- Powietrze i klimat – stopień zanieczyszczenia powietrza.
- Wody powierzchniowe i podziemne – ciekły wodny, wody podziemne, obszar zalewowy Q100 i jego aktywna strefa, warunki gospodarki wodnej, kanały melioracyjne.
- Gleba – grunty rolne – klasy ochrony zasobu gruntów rolnych (ZPF) oraz zakres ich zajęcia, wpływ na użytkowanie rolnicze, środowisko geologiczne – obszary górnicze, chronione złoża kopalin, strategiczne złoża kopalin.
- Lasy – grunty przeznaczone do wykonywania funkcji lasu (PUPFL).
- Różnorodność biologiczna, fauna i flora – współczynnik stabilności ekologicznej (KES), drożność migracyjna, biotopy.
- Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze – obszary o określonym charakterze krajobrazowym, stan i charakter krajobrazowy, oddziaływanie wizualne, struktura urbanistyczna oraz dostępność krajobrazu dla mieszkańców.
- Przyroda – obszary przyrody podlegające szczególnej ochronie, obszary sieci Natura 2000, ważne elementy krajobrazu (VKP), system terytorialny stabilności ekologicznej.
- Wartości kulturowe i historyczne obszaru, dobra materialne.
- Ludność i zdrowie publiczne – poziom hałasu, wibracje, możliwości codziennego korzystania z obszaru.

Na podstawie przeprowadzonej oceny projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ zidentyfikowano oddziaływania na **wszystkie komponenty środowiska, z wyjątkiem wartości kulturowych i historycznych obszaru oraz dóbr materialnych**. Dla ograniczenia negatywnych oddziaływań określono odpowiednie środki.

Klimat i powietrze:

Na podstawie przeprowadzonej oceny stwierdzono oddziaływania umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, przejściowe i lokalne, w odniesieniu do korytarzy DS104, DS160 oraz terenu VS106 podczas realizacji robót budowlanych; Dla terenu VS106 oddziaływania umiarkowanie negatywne, synergiczne, lokalne w związku z pogorszeniem jakości powietrza wskutek wzrostu natężenia ruchu w powiązaniu z funkcjonowaniem autostrady D1 oraz korytarza dla zmiany przebiegu drogi I/67; Umiarkowanie pozytywne, pośrednie i

długoterminowe dla korytarza DD111 oraz pośrednie i trwałe dla terenu VH114. Łączne oddziaływanie w skali lokalnej nie przewiduje zmiany stanu komponentu środowiska.

Wody powierzchniowe i podziemne:

Na podstawie przeprowadzonej oceny stwierdzono oddziaływanie umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, przejściowe i lokalne, w odniesieniu do korytarzy DS104, DS160 oraz terenu VS106 podczas realizacji robót budowlanych; Dla terenów TV101 i VS106 również oddziaływanie umiarkowanie negatywne, pośrednie, długoterminowe – przejściowe i trwałe w związku ze zwiększonym ryzykiem zanieczyszczenia wód w okresie eksploatacji i funkcjonowania przedsięwzięcia. Możliwe jest umiarkowanie negatywne oddziaływanie transgraniczne ze względu na zwiększone ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodnego (jednolita część wód HOD_0870 Olza od ujścia ciekłu Petrůvka do ujścia do Odry). W przypadku terenu VH114 można oczekiwać oddziaływanie umiarkowanie pozytywne, bezpośrednie i trwałe. Łącznie nie przewiduje się zmiany stanu tej komponenty środowiska. Minimalizacja oddziaływań wynika częściowo z art. 7a obowiązujących ZZP KMS oraz z przyjętych na poziomie koncepcji środków minimalizujących dla terenu VS106 oraz dodatkowych środków i działań projektowych.

Grunty – zasób gruntów rolnych (ZPF) i środowisko geologiczne

Na podstawie przeprowadzonej oceny dla tego komponentu środowiska stwierdzono oddziaływanie umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, długoterminowe oraz częściowo przejściowe dla korytarzy DS160, DD111, VH114 oraz oddziaływanie znacząco negatywne i trwałe dla terenu VS106, polegające na trwałym wyłączeniu gruntów rolnych z zasobu gruntów rolnych (ZPF). W tym kontekście stwierdzono również wystąpienie oddziaływań synergicznych (teren VS106 i korytarz DD111) z korytarzem dla zmiany przebiegu drogi I/67 oraz z korytarzem dla linii KDP. Ustalono środek w postaci kolejności realizacji zmian w terenie w ramach obszaru inwestycyjnego VS106. Ponadto ochrona zasobu gruntów rolnych (ZPF) w dalszych etapach postępowania opiera się na ustawie nr 334/1992 Dz.U. (dotyczy to w szczególności obowiązku gospodarowania warstwą próchniczną w sposób oszczędny), a projekt uznaje się za akceptowalny.

Lasy oraz grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu (PUPFL):

Na podstawie przeprowadzonej oceny w odniesieniu do tego komponentu środowiska zidentyfikowano oddziaływanie umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe i trwałe w przypadku korytarza DD111 oraz obszaru VS106. W przypadku terenu VH114 można oczekiwać oddziaływanie umiarkowanie pozytywne, bezpośrednie i trwałe. Ponadto oddziaływanie umiarkowanie negatywne synergiczne, które wynikało z połączenia przedsięwzięć DD111 i VS106. Oddziaływanie transgraniczne nie jest przewidywane. W ujęciu lokalnym nie oczekuje się zmiany ogólnego stanu tego komponentu środowiska. W celu minimalizacji oddziaływań określono środki projektowe, które – w powiązaniu z ochroną lasów wynikającą z ustawy nr 289/1995 Dz.U., o lasach – są wystarczające; dodatkowe środki minimalizujące o charakterze strategicznym nie są wymagane.

Bioróżnorodność, fauna i flora:

Na podstawie przeprowadzonej oceny zidentyfikowano dla tego komponentu środowiska lokalne umiarkowanie negatywne oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie – średnioterminowe, długoterminowe, przejściowe i trwałe – dla korytarza DD111, TV101 oraz obszaru VS106. Dla obszaru VH114 można oczekiwać oddziaływań umiarkowanie pozytywnych, bezpośrednich i długoterminowych. Umiarkowanie negatywne oddziaływanie synergiczne wynikające z zaniku biologicznie cennych terenów zidentyfikowano dla obszaru VS106 oraz korytarza DD111, w powiązaniu z korytarzem dla zmiany przebiegu drogi I/67 oraz korytarzem dla KDP. Oddziaływanie transgraniczne nie zostały stwierdzone. W ujęciu lokalnym nie oczekuje się zmiany ogólnego stanu tego komponentu środowiska. Dla minimalizacji oddziaływań określono środki koncepcyjne oraz środki na etapie projektowym.

Krajobraz, charakter krajobrazowy i parki przyrodnicze:

Na podstawie przeprowadzonej oceny zidentyfikowano dla tego komponentu oddziaływania: lokalne, umiarkowane pozytywnie, bezpośrednie i trwałe w przypadku terenu VH114 oraz umiarkowane negatywne, bezpośrednie i trwałe w przypadku terenu VS106. Oddziaływania umiarkowane negatywne, synergiczne na charakter krajobrazu w powiązaniu z autostradą D1, korytarzem KDP oraz elektrownią w Dzieńmorowicach można zidentyfikować dla terenu VS106. Oddziaływania transgraniczne nie zostały stwierdzone. W ujęciu lokalnym nie oczekuje się zmiany ogólnego stanu tego komponentu środowiska. Wymóg ochrony krajobrazu jest zapewniony w obowiązujących ZZZP KMS w ramach priorytetów planowania przestrzennego, a dla analizowanego obszaru ustanowiono środki i działania o charakterze koncepcyjnym. Dla minimalizacji oddziaływań określono środki koncepcyjne oraz środki na etapie projektowym.

Przyroda – obszary specjalnie chronione (ZCHÚ), ważne elementy krajobrazu (VKP), Natura 2000:

Na podstawie przeprowadzonej oceny dla tego komponentu środowiska zidentyfikowano lokalne, umiarkowane negatywne, bezpośrednie i trwałe oddziaływania w przypadku korytarza DD111 oraz pośrednie, krótkoterminowe i przejściowe oddziaływania w przypadku korytarza TV101 na etapie realizacji. Istotnych, pozytywnych, bezpośrednich i trwałych oddziaływań można oczekiwać w odniesieniu do terenu VH114. Oddziaływań synergicznych ani transgranicznych nie stwierdzono. Minimalizacja oddziaływań jest zapewniona poprzez art. 18a obowiązujących ZZZP KMS. Nie przewiduje się zmiany stanu tego komponentu środowiska.

Ludność i zdrowie publiczne:

Na podstawie przeprowadzonej oceny zidentyfikowano następujące oddziaływania lokalne, umiarkowane negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe dla korytarza DS104. Umiarkowane pozytywnie, pośrednie, długoterminowe, trwałe dla obszaru VS106. Umiarkowane pozytywnie, bezpośrednie i pośrednie, trwałe dla obszaru VH114. Minimalizacja oddziaływań jest zapewniona poprzez artykuły 36 i 18a obowiązujących ZZZP KMS. Nie przewiduje się zmiany stanu tego komponentu środowiska.

PORÓWNANIE STWIERDZONYCH LUB PRZEWIDYWANYCH ODDZIAŁYWAŃ POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH WEDŁUG POSZCZEGÓLNYCH WARIANTÓW ROZWIĄZANIA LUB WARIANTU INWARIANTNEGO W PORÓWNANIU ZE STANEM OBECNYM ORAZ ICH OCENA. ZROZUMIAŁY OPIS ZASTOSOWANYCH METOD OCENY, WRAZ Z ICH OGRANICZENIAMI.

Niniejszy rozdział zawiera opis metod zastosowanych podczas oceny, ograniczeń tych metod oraz porównanie wariantów proponowanej koncepcji. Z uwagi na to, że Zmiana nr 10 ZZZP KMS została opracowana w sposób inwariantny, przeprowadzono porównanie wariantu aktywnego (proponowanego rozwiązania Zmiany nr 10 ZZZP KMS) oraz wariantu zerowego (ZZP KMS w obowiązującym brzmieniu).

Szczegółowa ocena została przedstawiona w rozdziale 7.3 w celu określenia ich hierarchii ze względu na oddziaływanie na środowisko. Jest to ocena uproszczona, której celem jest wskazanie wyłącznie różnic pomiędzy wariantem aktywnym i wariantem zerowym w zakresie ich oddziaływania na środowisko. Ocena ta nie zastępuje szczegółowych analiz przeprowadzonych w rozdziale 6 ani oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 zawartej w części B Oceny oddziaływania na zrównoważony rozwój obszaru (VVURÚ), chociaż wynika logicznie z ich wniosków.

Na podstawie przeprowadzonego porównania wariantu zerowego i wariantu aktywnego można stwierdzić, że wariant zerowy został oceniony we wszystkich komponentach środowiska jako bez oddziaływania, natomiast w zakresie jakości powietrza i klimatu — wartością 0 / –. Z kolei w przypadku przyjęcia Zmiany nr 10 można oczekiwać impulsu do potencjalnej **negatywnej zmiany stanu w zakresie: jakości powietrza (lokalne emisje z transportu), wód powierzchniowych i podziemnych (oddziaływanie na ilość wód oraz potencjalne oddziaływanie na ich jakość), gruntów (zajęcie gruntów rolnych z zasobu gruntów rolnych – ZPF), krajobrazu (zmiana charakteru krajobrazu), ludności i zdrowia publicznego (hałas)**. Pozostałe oceniane komponenty środowiska i zdrowia

publicznego zostały ocenione jako bez oddziaływania, tj. wariant zerowy i wariant aktywny oddziałują w sposób porównywalny.

W ujęciu globalnym warto podkreślić, że planowane przedsięwzięcie ma przyczynić się do odchodzenia od paliw kopalnych (a tym samym do ograniczenia emisji zanieczyszczeń).

OPIS PROPONOWANYCH DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ WSZYSTKICH ZIDENTYFIKOWANYCH LUB PRZEWIDYWANYCH ISTOTNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.

Działania zespołu opracowującego ocenę SEA oraz projektanta Zmiany nr 10 ZZP KMS były wzajemnie koordynowane, a poszczególne wyniki prac na bieżąco konsultowane. Na podstawie wzajemnych ustaleń oraz przeprowadzonej analizy określono działania koncepcyjne i przestrzenne, które zostały uwzględnione w wiążącej części tekstowej Zmiany nr 10 ZZP KMS.

Ocena oddziaływania Zmiany nr 10 ZZP KMS na środowisko wskazuje szereg środków projektowych, które mają zostać zrealizowane wyłącznie na kolejnych etapach przygotowania dokumentacji projektowej. Środki te nie należą do zakresu zasad rozwoju przestrzennego i nie zostały uwzględnione w części normatywnej Zmiany nr 10 ZZP KMS.

W ramach tych środków nie stosuje się wymagań wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

OCENA SPOSOBU UWZGLĘDNIENIA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYJĘTYCH NA POZIOMIE MIĘDZYNARODOWYM, UNIJNYM LUB KRAJOWYM W OCENIANEJ POLITYCE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I DOKUMENTACH PLANISTYCZNYCH ORAZ ICH ZASTOSOWANIA PRZY WYBORZE ROZWIĄZANIA, W TYM EWENTUALNIE PRZY WYBORZE NAJWŁAŚCIWSZEGO WARIANTU.

Na podstawie oceny istotnych koncepcji i strategii unijnych, międzynarodowych, krajowych i krajowych (regionalnych) w rozdziale 2 oceny SEA sformułowano cele referencyjne dla poszczególnych tematów ochrony środowiska. Cele te zostały sformułowane w taki sposób, aby wyrażały oczekiwany stan dla danego tematu ochrony środowiska, a jednocześnie obejmowały powiązania rozwoju i wykorzystania terenu w odniesieniu do danego tematu. Zmiana nr 10 ZZP KMS, z wyjątkiem celu dotyczącego minimalizacji zajmowania gruntów z zasobu gruntów rolnych (ZPF), przyczynia się do osiągnięcia celów referencyjnych, a sposób ich uwzględnienia można uznać za wystarczający.

OCENA POTENCJALNYCH TRANSGRANICZNYCH ODDZIAŁYWAŃ POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO LUB DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ NA ŚRODOWISKO

Równolegle z oceną oddziaływań przedstawioną w rozdziale 6, zespół opracowujący ocenę SEA zajął się również kwestią oceny oddziaływań transgranicznych. Nie zidentyfikowano żadnych znaczących oddziaływań transgranicznych. Stwierdzono jednak możliwe umiarkowane negatywne oddziaływanie transgraniczne na jednolitą część wód HOD_0870 Olza od cieku Petrůvka do ujścia do Odry, związane z odprowadzaniem oczyszczonych ścieków ze SPP z obszaru VS106 do rzeki Olzy za pośrednictwem korytarza TV101, z potencjalnym oddziaływaniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dzięki środkowi koncepcyjnemu polegającemu na zapewnieniu właściwego gospodarowania ściekami, odprowadzaniu wyłącznie wód oczyszczonych i nieszkodliwych oraz regulowaniu ilości odprowadzanych wód w zależności od stanu wód w rzece Olzie, możliwe jest uniknięcie potencjalnych oddziaływań transgranicznych. Środki te zostały ujęte w części tekstowej uzasadnienia Zmiany nr 10 ZZP KMS, w rozdziale 6. Monitoring odprowadzania ścieków jest zapewniony obowiązującymi przepisami prawnymi, tj. kontrola odprowadzanych wód stanowi ustawowy obowiązek administratorów lub podmiotów wprowadzających zanieczyszczenia. Ponadto, w ramach wskaźników monitorowania oddziaływań w zakresie wód

powierzchniowych i podziemnych, zaproponowano działanie polegające na monitorowaniu jednolitych części wód powierzchniowych.

ZBIORCZE ROZPATRZENIE WYMAGAŃ ZGŁOSZONYCH W STANOWISKU WŁAŚCIWEGO ORGANU DO PROJEKTU WYTYCZNYCH LUB DO PROJEKTU WYTYCZNYCH ZMIANY DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ, ALBO W OPINII ZGODNIE Z § 71A UST. 2, § 71D UST. 4 LIT. C) LUB § 71E UST. 5 LIT. E).

Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej określiło szczegółowe wymagania dotyczące treści i zakresu oceny SEA dla danej koncepcji; niniejszy rozdział przedstawia sposób odniesienia się do tych wymagań.

PROJEKT WSKAŹNIKÓW MONITOROWANIA ODDZIAŁYWANIA OCENIANEJ POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO LUB DOKUMENTACJI PLANISTYCZNEJ NA ŚRODOWISKO

Rozdział ten zawiera propozycję wskaźników służących monitorowaniu oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, tzw. wskaźników monitorujących, obejmujących również oddziaływania skumulowane, synergiczne i transgraniczne.

Zaproponowane wskaźniki są rekomendowane do weryfikacji i uwzględnienia w materiałach analitycznych dotyczących uwarunkowań przestrzennych oraz, w razie potrzeby, do oceny i wykorzystania w ramach Raportu z realizacji. Dla monitorowania oddziaływań koncepcji na środowisko zaproponowano następujące wskaźniki:

I Emisja PM₁₀, PM_{2,5}, NO_x, CO, benzenu i benzo(a)pirenu w skali roku (średnia roczna w $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Źródło: Czeski Instytut Hydrometeorologiczny, Czeski Urząd Statystyczny, Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej

II Stan jednolitej części wód powierzchniowych w zlewni hydrologicznej IV rzędu Lutyńka (ID: POD_5423; wielkość bezwymiarowa – opis słowny)

Źródło: ISVS – Ewidencja jakości wód powierzchniowych

III Roczny ubytek użytków rolnych i gruntów przeznaczonych do pełnienia funkcji lasu (PUPFL)

Źródło: Czeski Urząd Geodezyjny i Katastralny (Český úřad zeměměřičský a katastrální), Czeski Urząd Statystyczny (Český statistický úřad)

IV Zmiana zasięgu obszarów, na których przekroczone są dopuszczalne wartości narażenia na hałas, lub zmiany liczby osób dotkniętych przekroczeniem tych wartości, przede wszystkim w wybranych punktach zabudowy mieszkaniowej w Lutyni Dolnej, Dzieńmorowicach i Boguminie – (ha, %, liczba osób narażonych).

Źródło: Krajska Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna KMS (Krajská hygienická stanice MSK), Ministerstwo Zdrowia RCz (Ministerstvo zdravotnictví)

PROJEKT WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH PODEJMOWANIA DECYZJI NA WYZNACZONYCH TERENACH I W KORYTARZACH Z PUNKTU WIDZENIA MINIMALIZACJI NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Wymogi przedstawione w niniejszym rozdziale wynikają z rozdziału 8 i następnie zostają przeniesione do części normatywnej koncepcji. Na podstawie oceny sformułowano jedno wymaganie dotyczące środka koncepcyjnego w postaci ustalenia podziału realizacji przedsięwzięć na etapy w obrębie terenu VS106, który został uwzględniony w projekcie Zmiany nr 10 ZZP KMS, cztery wymagania dotyczące sposobu zagospodarowania terenu w ramach kryteriów i warunków podejmowania decyzji o możliwych wariantach zagospodarowania na obszarze VS106, oraz dwa wymagania dotyczące środków przestrzennych, które zostały włączone do zadań dla planowania

przestrzennego w odniesieniu do terenów VS160 i DD111. Wymagania dotyczące środków projektowych zostały ujęte w części tekstowej uzasadnienia Zmiany nr 10 ZZP KMŚ.

WNIOSEK

Na podstawie przeprowadzonej oceny projektu Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego wykonawca oceny SEA stwierdza, że realizacja tej koncepcji będzie wiązać się z umiarkowaniem negatywnymi oddziaływaniami na ludność, zdrowie publiczne oraz inne analizowane komponenty środowiska. Zidentyfikowano również umiarkowanie negatywne oddziaływania transgraniczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczące cieków wodnych Olzy. Znacząco negatywne oddziaływanie można natomiast przewidywać w odniesieniu do zasobów gruntów rolnych (ZPF), które można częściowo skompensować poprzez środki koncepcyjne w postaci podziału realizacji przedsięwzięcia na etapy, choć nie w pełnym zakresie. Nie zidentyfikowano żadnych znaczących oddziaływań transgranicznych. Stwierdzone negatywne oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne (w tym oddziaływania transgraniczne, skumulowane i synergiczne) można zrekompensować za pomocą zaproponowanych działań koncepcyjnych, przestrzennych i projektowych. Środki koncepcyjne i przestrzenne zostały uwzględnione w projekcie Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, natomiast środki projektowe są przeznaczone wyłącznie do dalszej, bardziej szczegółowej dokumentacji planistycznej. Jednocześnie zidentyfikowano pozytywne oddziaływanie w przypadku realizacji koncepcji w skali globalnej – w odniesieniu do komponentu klimat i powietrze – polegające na wspieraniu trendu odchodzenia od paliw kopalnych oraz ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych.

Przedłożone opracowanie „Ocena oddziaływań Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na środowisko” spełnia wymagania Załącznika nr 4 ustawy nr 283/2021 Dz.U. – ustawa budowlana, w brzmieniu obowiązującym, oraz ustawy nr 100/2001 Dz.U. o ocenie oddziaływania na środowisko, z późniejszymi zmianami. **Biorąc pod uwagę znaczenie i specyfikę ocenianej koncepcji, przy zachowaniu zaproponowanych działań, można dla przedmiotowej koncepcji wydać stanowisko pozytywne.**

15. WNIOSKI KOŃCOWE, W TYM PROPOZYCJA STANOWISKA

Przedłożone opracowanie „Ocena oddziaływań Zmiany nr 10 ZZP KMŚ na środowisko” spełnia wymagania Załącznika nr 4 ustawy nr 283/2021 Dz.U. – ustawa budowlana, w brzmieniu obowiązującym, oraz ustawy nr 100/2001 Dz.U. o ocenie oddziaływania na środowisko, z późniejszymi zmianami.

Pomimo, że projekt Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego wykazuje znaczące negatywne oddziaływania na niektóre komponenty środowiska, można wydać dla koncepcji stanowisko pozytywne, ponieważ środki koncepcyjne mające na celu minimalizację znaczących negatywnych oddziaływań zostały już uwzględnione przez wykonawcę Zmiany nr 10 ZZP KMŚ w części tekstowej projektu zmiany – w rozdziale N, art. 139, punktach 1 i 2.

PROJEKT STANOWISKA DO ZMIANY NR 10 ZZP KMŚ

Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej, zgodnie z ustawą nr 100/2001 Dz.U. o ocenie oddziaływania na środowisko, w brzmieniu późniejszych zmian, wydaje

STANOWISKO POZYTYWNE

dla ocenianej Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego.

Krótki opis koncepcji:

Koncepcja została opracowana na podstawie przyjętej specyfikacji opracowania zmiany. W dniu 7.03.2024 r. Sejmik Kraju Morawsko-Śląskiego podjął uchwałę nr 15/1683 o przystąpieniu do sporządzenia Aktualizacji nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego (dalej również: Zmiana nr 10 ZZP KMŚ) w trybie uproszczonym zgodnie z § 42a–42b ustawy nr 183/2006 Dz.U., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz prawie budowlanym (ustawa budowlana), w brzmieniu późniejszych zmian, w powiązaniu z § 334a ust. 2 ustawy nr 283/2021 Dz.U., ustawa budowlana, w brzmieniu późniejszych zmian, na wniosek Ministerstwa Przemysłu i Handlu RCz. Zmiana dotyczy Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego i polega na: wyznaczeniu terenu dla Strategicznego Parku Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej, określeniu powiązanej infrastruktury transportowej i technicznej oraz zmiany przebiegu ponadregionalnego korytarza ekologicznego, z następującym zakresem:

- **Wyznaczenie nowej strefy rozwojowej o znaczeniu ponadlokalnym „Lutynia Dolna” jako terenu przeznaczonego pod działalność produkcyjną i magazynową o łącznej przewidywanej maksymalnej powierzchni 280 ha, przeznaczonego dla realizacji przedsięwzięcia Strategiczny Park Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej (dalej: „SPP Lutynia Dolna”).**
- **Wyznaczenie nowych korytarzy infrastruktury transportowej w celu zapewnienia obsługi komunikacyjnej SPP Lutynia Dolna.**
- **Wyznaczenie nowych korytarzy infrastruktury technicznej w celu zapewnienia zaopatrzenia SPP Lutynia Dolna.**
- **Wyznaczenie pasów zieleni ochronnej, oddzielających SPP od otoczenia, oraz innych środków kompensacyjnych,** mających na celu zarówno całkowite ograniczenie oddziaływań wizualnych, jak i częściowe ograniczenie oddziaływań akustycznych.
- **Uzupełnienie zadań dla planowania przestrzennego gmin:** Optymalizacja rozwiązań w zakresie infrastruktury publicznej w powiązaniu z lokalizacją strefy rozwojowej o znaczeniu ponadlokalnym – SPP Lutynia Dolna. Przebudowa (zmiana przebiegu) drogi publicznej II kategorii (ul. Neradská) oraz ścieżki rowerowej nr 6257 wzdłuż obwodu SPP Lutynia Dolna. Wyznaczenie terenów zieleni i innych działań krajobrazowych (tzw. zielonego pierścienia) oddzielających korytarze nowej infrastruktury technicznej i transportowej oraz obszar parku od zabudowy mieszkaniowej (w szczególności części miejscowości

Wierzniowice). Zmiana przebiegu lokalnego korytarza ekologicznego między kompleksem leśnym na północ od Lutyni Dolnej a obszarem o znaczeniu wspólnotowym, poza terenem SPP Lutynia Dolna.

Przebieg oceny:

Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej w stanowisku dotyczącym konieczności przeprowadzenia oceny projektu A10 ZZP KMŚ pod kątem jego oddziaływania na środowisko, z dnia 26 lutego 2024 r., sygn. MZP/2024/710/816, poinformowało, że – na podstawie otrzymanych materiałów od podmiotu przedkładającego przedmiotową aktualizację oraz z uwzględnieniem kryteriów określonych w Załączniku nr 8 do ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko – wymaga przeprowadzenia oceny projektu A10 ZZP KMŚ pod kątem jego oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne, w tym oceny zgodnie z § 45i ust. 2 i 9 ustawy o ochronie przyrody i krajobrazu (oceny oddziaływania na obszary Natura 2000). Ministerstwo określiło również szczegółowe wymagania dotyczące treści i zakresu oceny SEA dla tej aktualizacji.

Ocenę oddziaływania Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego (dalej również: Zmiany nr 10 ZZP KMŚ) na środowisko (dalej także: „dokumentacja SEA” lub „ocena”) opracowała osoba posiadająca odpowiednie uprawnienia – **Ing. arch. Stanislav Kovář, CSc.**, posiadacz świadectwa kwalifikacji zawodowych do opracowywania dokumentacji i ekspertyz zgodnie z § 19 ustawy nr 100/2001 Dz.U. o ocenie oddziaływania na środowisko, w brzmieniu obowiązującym. Ocena została opracowana w zakresie odpowiadającym Załącznikowi nr 4 ustawy budowlanej. Ocena została opracowana na podstawie przedłożonego projektu koncepcji Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego przeznaczonego do publicznego omówienia zgodnie z § 111 ust. 5 w związku z § 93 ustawy budowlanej. Dokument został przygotowany przez Instytut regionalnych informacji, s.r.o. (Instytut Informacji Regionalnych), a głównym projektantem był Ing. arch. Michal Hadlač.

Procedura oceny Zmiany nr 10 ZZP KMŚ opiera się na projekcie Metodyki oceny oddziaływania PZP RCz oraz ZZP na środowisko, przygotowanej przez Ministerstwo Środowiska Republiki Czeskiej w reakcji na wyrok NSA nr 1 Ao 7/2011-526 z dnia 21.6.2012 r., na mocy którego uchylono akt o charakterze ogólnym Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju południowomorawskiego. Ponadto, podstawę stanowią nowe wytyczne metodologiczne pod nazwą: Podręcznik SEA – Ocena oddziaływania dokumentów planistycznych na środowisko i inne powiązania, Jednolite procedury i wymagania w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne, opublikowane w Biuletynie Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej (lipiec 2025, zeszyt 4, rocznik XXXV).

Krótki opis procesu oceny:

Ocena oddziaływań projektu Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego na środowisko została przeprowadzona metodą „ex ante”. Środki koncepcyjne i przestrzenne, zaproponowane na podstawie przeprowadzonej oceny oddziaływań Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego na środowisko, zostały uwzględnione w części normatywnej Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego.

Środki projektowe, opisano w rozdziale 8 oceny. Ocena oddziaływań projektu Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego została przedstawiona w uzasadnieniu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, w rozdziale 6.

Środki koncepcyjne zostały już uwzględnione przez wykonawcę Zmiany nr 10 ZZP KMŚ w części tekstowej projektu zmiany, w rozdziale N, art. 139, punktach 1 i 2 oraz w podrozdziale E.IV, art. 71dd, w ramach wymagań dotyczących zagospodarowania terenu. Środki przestrzenne zostały również włączone do części tekstowej projektu zmiany, jako zadania dla planowania przestrzennego, w odniesieniu do obszaru VS106 (art. 71dd) oraz korytarza DD111 (art. 43m). Środki projektowe zostały uwzględnione przez wykonawcę Zmiany nr 10 ZZP KMŚ w uzasadnieniu projektu Zmiany nr 10 ZZP KMŚ, w rozdziale 6.

Wnioski z oceny:

Na podstawie przeprowadzonej oceny projektu Zmiany nr 10 Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego wykonawca oceny SEA stwierdza, że realizacja tej koncepcji będzie wiązać się z umiarkowanie negatywnymi oddziaływaniami na ludność, zdrowie publiczne oraz inne analizowane komponenty środowiska. Zidentyfikowano również umiarkowanie negatywne oddziaływania transgraniczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczące cieków wodnych Olzy. Znacząco negatywne oddziaływanie można natomiast przewidywać w odniesieniu do zasobów gruntów rolnych (ZPF), które można częściowo skompensować poprzez środki koncepcyjne w postaci podziału realizacji przedsięwzięcia na etapy, choć nie w pełnym zakresie. Nie zidentyfikowano żadnych znaczących oddziaływań transgranicznych. Stwierdzone negatywne oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne (w tym również transgraniczne, synergiczne i skumulowane) mogą zostać zrekomensowane poprzez zaproponowane środki projektowe, które jednak są przeznaczone wyłącznie do opracowań bardziej szczegółowych dokumentacji planistycznych. Jednocześnie zidentyfikowano pozytywne oddziaływanie w przypadku realizacji koncepcji w skali globalnej – w odniesieniu do komponentu klimat i powietrze – polegające na wspieraniu trendu odchodzenia od paliw kopalnych oraz ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych.

Przedłożone opracowanie „Ocena oddziaływań Zmiany nr 10 ZZP KMS na środowisko” spełnia wymagania Załącznika nr 4 ustawy nr 283/2021 Dz.U. – ustawa budowlana, w brzmieniu obowiązującym, oraz ustawy nr 100/2001 Dz.U. o ocenie oddziaływania na środowisko, z późniejszymi zmianami. **Biorąc pod uwagę znaczenie i specyfikę ocenianej koncepcji, przy zachowaniu zaproponowanych działań, można dla przedmiotowej koncepcji wydać stanowisko pozytywne.**

16. WYKAZ MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH, DANYCH I LITERATURY

- Strategia adaptacji kraju morawsko-śląskiego do skutków zmian klimatu (styczeń 2020)
- AQE advisors, a.s., 4ct s.r.o.: Studium oddziaływania dla lokalizacji SPP Lutynia (10/2024)
- Czeski Urząd Statystyczny, publiczna baza danych, dostępna na: <https://vdb.czso.cz>
- Czeski Urząd Statystyczny: Rozwój demograficzny gmin kraju morawsko-śląskiego po 1990 roku
- Czeska Agencja Informacyjna ds. Środowiska, strefy klimatyczne RCz 1901–2000 (WMS)
- Dokumentacja dla strefy Lutynia – Techniczne studium wykonalności, SWECO 11/2024
- Baza danych materiałów analityczno-przestrzennych kraju morawsko-śląskiego, 2021
- Baza danych EIA, Czeska Agencja Informacyjna ds. Środowiska (https://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr)
- Baza danych EIA (OOŚ) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (<http://bazaooos.gdos.gov.pl>).
- Euroregion Śląsk Cieszyński – Statut z 28.3.2008
- System Informacji Geologicznej, System Informacji Surowcowej SurIS, Czeska Służba Geologiczna
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. [eds.] (2010): Katalog biotopów Republiki Czeskiej. Ed. 2. - Agencja Ochrony Przyrody i Krajobrazu RCz, Praga, 445 pp.
- Kočvara R.: Ocena oddziaływania poważnej ingerencji wraz z propozycjami środków służących wyeliminowaniu lub ograniczeniu negatywnych oddziaływań – Strategiczny Park Przedsiębiorczości w Lutyni Dolnej (12/2024)
- Koncepcja ochrony przeciwpowodziowej w RCz z wykorzystaniem środków technicznych i zbliżonych do naturalnych 2010
- Koncepcja strategii ochrony przyrody i krajobrazu kraju morawsko-śląskiego – aktualizacja 2006
- Koncepcja rozwoju infrastruktury transportowej kraju morawsko-śląskiego (luty 2008)
- Kuras T.: Ocena oddziaływania koncepcji zgodnie z § 45i ustawy 114/1992 Dz.U. – Strategiczny Park Przemysłowy w Lutyni Dolnej (12/2024)
- Podręcznik SEA – Ocena oddziaływania dokumentów planistycznych na środowisko i inne powiązania; Jednolite procedury i wymagania w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne, Biuletyn Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej, zeszyt 2., rocznik XXXVII.
- Podręcznik SEA – Ocena oddziaływania dokumentów planistycznych na środowisko i inne powiązania; Jednolite procedury i wymagania w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne, Biuletyn Ministerstwa Środowiska Republiki Czeskiej, zeszyt 4., rocznik XXXV – lipiec 2025 – część 4.
- Metodyki oceny oddziaływania koncepcji na środowisko Biuletyn Ministerstwa Środowiska, Republiki Czeskiej XIV, sierpień 2004 r.
- Zalecenie metodyczne dotyczącym oceny oddziaływań PZP RCz oraz ZZP na środowisko, Biuletyn Ministerstwa Środowiska, Republiki Czeskiej, XV/2, 2015.
- Krajowy program redukcji emisji RCz – aktualizacja 2023
- Krajowy plan działań na rzecz rozwoju energetyki jądrowej w RCz 2015
- Krajowy plan gospodarowania dorzeczem Odry na lata 2021–2027
- Projekt Zmiany nr 10 do Zasad zagospodarowania przestrzennego kraju morawsko-śląskiego, 2025
- Neuhäuslová i in. 1998 Mapa potencjalnej roślinności naturalnej Republiki Czeskiej, Praha: Academia
- Koncepcja ochrony przed skutkami suszy na terytorium RCz na lata 2023–2027
- Koncepcja rozwoju obszarów wiejskich na lata 2021–2027
- Plan gospodarowania dla dorzecza Górnej Odry 2021–2027;
- Plan gospodarowania dla dorzecza Morawy i dopływów Wagu 2021–2027;

Krajowy plan gospodarki odpadami RCz na lata 2015–2024 z perspektywą do 2035, aktualizacja 2022

Plan gospodarki odpadami kraju morawsko-śląskiego na lata 2016–2026

Plan ochrony dla pomnika przyrody Dolina Olzy – Wierzniowice na okres 2022-2036

Plan ochrony dla pomnika przyrody Wierzniowice na okres 2018-2026

Plan ochrony dla pomnika przyrody Graniczne Meandry Odry na okres 2018-2026

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym w dorzeczu Odry na lata 2021–2027

Plan rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej kraju morawsko-śląskiego (raport zbiorczy 2004, ostatnia aktualizacja 12/2024)

Polityka surowców wtórnych RCz na lata 2019–2022, 2019

Polityka ochrony klimatu w RCz, 2017

Polityka zagospodarowania przestrzennego RCz, tekst jednolity obowiązujący od 1.3.2025

Program poprawy jakości powietrza dla strefy morawsko-śląskiej – CZ08Z, aktualizacja 2020, wraz ze środkami wspierającymi PZKO 2020+ (styczeń 2021);

Program poprawy jakości powietrza dla aglomeracji Ostrawa/Karwina/Frydek-Mistek CZ08A, aktualizacja 2020, wraz ze środkami wspierającymi PZKO 2020+ (styczeń 2021 r.)

Ramy polityki klimatycznej i energetycznej do 2030 r.

Wyrok 4 AOs 1/2012-105. Naczelny Sąd Administracyjny, 2012 r.

Wyrok 1 As 301/2021–150. Naczelny Sąd Administracyjny, 2021 r.

Skalický V. (1988): Regionalny podział fitogeograficzny. – In: Hejný S. et Slavík B. [eds.], Květena České socialistické republiky 1: 103–121. – Academia, Praha.

Zestawienie zalecanych działań dla Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Heřmanský stav – Odra – Poolší. AOPK ČR. 2018

Zestawienie zalecanych działań dla obszaru o znaczeniu europejskim Dolina Olzy – Wierzniowice AOPK ČR, 2017

Polityka środowiskowa RCz 2030 z perspektywą do 2050

Krajowy program ochrony przyrody i krajobrazu RCz na lata 2020–2025

Strategia ochrony różnorodności biologicznej RCz 2016–2025

Ramy strategiczne RCz 2030 (aktualizacja 2024)

Strategia rozwoju regionalnego RCz 2021+

Krajowa koncepcja energetyczna RCz – aktualizacja 2015

Strategiczne ramy rozwoju ochrony zdrowia w Republice Czeskiej do 2030 roku

Strategia rozwoju kraju morawsko-śląskiego 2019–2027

Polityka surowcowa RCz w zakresie surowców mineralnych i ich źródeł, 2017

Šiřina, P. (06/2024): Ocena ekspercka przełożenia części ponadregionalnego korytarza ekologicznego K98 – grądowe mezofilne – pomiędzy biocentrum RBC 164 Lutyňský Borek a biocentrum RBC 102 Bezdíněk.

Konwencje w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego

Regionalna koncepcja energetyczna kraju morawsko-śląskiego na lata 2020–2044

Krajowy plan Republiki Czeskiej w zakresie energetyki i klimatu – aktualizacja 2024

Europejski Zielony Ład

Raport dotyczący adaptacji Republiki Czeskiej do zmian klimatu 2025
